

298-62.

Въ Библиотеку Императорскаго
Университета Восточного Японии

Отъ Его превосходительства
Генералитета Ивана Елисеевича
Лазарева.

Изъ Императорской Публичной
Библиотеки.

12004

*Aachener grammars
Armen und frisch
Print 1817.*

G R A M M A R
ENGLISH AND ARMENIAN

ԱՐԵՐԱԿԱՆԱՐԴՈՒՄ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԵՆ

G R A M M A R
ENGLISH AND ARMENIAN

BY FATHER PASCHAL AUCHER
D. D.

Member of the Armenian Academy of St. Lazarus.

5039
38

V E N I C E

PRINTED AT THE PRESS OF THE
ARMENIAN ACADEMY

1817

ՔԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԱՐԴԱԿԱԿԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼՈՒ

Յաշակերպության Ամենաբարելի քարտական գործություններից է:

Դ Ա Ե Ն Ե Տ Ի Կ
Տ Պ Ա Ր Ա Բ Ա Լ

卷之三

Յ Ա Ռ Ե Յ Ա Բ Ե Ր Ե Կ

Օգուզնաքեայ երկասիրութիւն անձին
յառաջիկայ Կերականութե լնդղիական
և հայերէն բարբառոյ՝ որ է արդիւնք ընդ-
երկար իմումս բնակութեան 'ի լոնդոն,
կամեցեալ Գլոբով ԿՕԲՏՕՆ ՄԻ-
ԼՕՐՏ ՊԵՅՅՐԵՆ, ՓԵԼԻՖ ՇԵՎ-
ԴԵՅՅՅ, ՊԵՐՈՒ ԱՊՕԶԻԼ ԱՅՅ, և
գերահուշակ Բանաստեղծ՝ որ ուսանի զմերս
բարբառ, տալ արձանացուցանել'ի տիպ իւ-
րովք ծախիւք յօդուտ հայկազնեայց, ա-
ռիթ եղեւ ինձ փափաքելի՝ ընծայել զայն
ընդ նմա լեզուասիրաց Լովդիս'ի դիւրու-
թիւն վաճառաշահ, և դրաւոր նոցին սլի-
տոյից :

Օոր և յօրինեցաք համառօտ և սլարգ,
զի հեշտընկալ լիցի ուսանելեաց բայց ջա-
նացաք զամենայն ինչ կարեւոր ամփոփել'ի
նմա՝ զհետ գնացեալ երևելի հեղինակաց :

Օ ՀԱՅՈՒԹԻՆ ՄԱՊԻց, և զկանոնս ընթեր-
ցանութեան Եղաք ըստ ՃՈՆՍՐԱԿԻ ՄԵԾԱՆՈւՆ
բառադրի առ ԽՆԴՐԻԱԳԻՍ : Օ բայցարու-
թիւն ինն մասանց Բանի, և լշամաձայ-
նութիւն նոցին ընդ միմեանս՝ ըստ Ա աւ-
րթհի երեւելի քերականի : Օ Հաւաքումն
ԽՆՈՒԹԻՆ, և Բայց առանձինն, և զընտա-
նի խօսակցութիւնս՝ ըստ Ա Եներոնի քա-
ջածանօթ գրամատիկոսի : Խոկ ի վախճա-
նի՝ յառաւել դիւրութիւն ուսանելեաց՝ յա-
ւելաք զառանձին կրթութիւն ԽՆԴՐԻԱԿԱՆ
բարբառոյ ըստ այլեայլ բանից՝ հանդերձ
նոցին թարգմանութեամբք :

Ա կն ունիմք ընդունել ՎԵՐԱՎՆԵԱՅՑ
զայս նուեր յօդուտ, և լինել չնորհընկալ
երախտապարտ ՎԻԼՈՐԹԻՆ, միանդամայն և
ցանկացող նախանձելի օրինակին :

*By as many languages as a man can speak
(said Charles 5th) so many times more is
he a man.*

Ուշաբն լեզուս գիտե ոչ խօնը, անէլ լուրջնու
հիմքերորդ, այնչափ անգամ իսու ժարդ է ՚իս:

G R A M M A R

ՅԵՐԵԿԵՐԱՄԱՆԻՒՅՆ

Pերականութիւնն է արուեստ ուղղվ բացառություն գմիտութիւն մեր ՚ի ձեռն Բառից ։ Բերականութիւնն խօսի զբանէ, և զմասանց նույնականութիւնն է արուեստ ուղղվ բառից ։ Վանքն բազկանայ ՚ի Բառից ։ Բառքն ՚ի Վանքից ։ Ավանքն ՚ի Գրոց ։ Կամ ՚ի Տառից ։ Վասն որոյ և Քերականութիւնն է արուեստ ուղղվ յածի զորքը ։

LETTERS, ԳԻՒՔԻ Կամ ՏԱՐԱՔԻ ։

Պակրն է տարր, կամ մասնիկ Բառի ։ Յօդաւոր հնչումն մարդկային ձայնի կազմի ՚ի ձեռն բերանայ ։ Ձայնաւորն է պարզ հնչումն յօդաւոր ։ Բաղաձայնն ինքնին ոչ հնչի, այլ կից ընդ ձայնաւորը ։ Երկբարբառն է զուգորդութիւնն ձայնաւորաց՝ միունչնմամբ արտաբերեալ ։

2
Տարբ Անդղեական Եղութիւն քաման և վեց թուով:

Q. L. .   Վնուն .   Οօրութիւն .

Գալուստիւն . Բաւրգիւն . Խօստիւն .

A	a	a	է	Ա , Է , Օ .
B	b	b	դ	Գ .
C	c	c	՚	Գ , Ս .
D	d	d	՛	Ս .
E	e	e	է	Է , Ի .
F	f	f	էֆ	Ֆ .
G	g	g	շ	Կ , Ձ .
H	h	h	հ	Հ .
I	i	i	ո	Ի , ԱՅ .
J	j	j	շէ	Ձ .
K	k	k	շէ	Գ .
L	l	l	էլ	Լ .
M	m	m	էմ	Մ .
N	n	n	էն	Ն .
O	o	o	օ	Օ .
P	p	p	փ	Փ .
Q	q	q	գիւ	Գ , Ք .
R	r	r	ր	Բ , Բ .
S	s	s	էս	Ս .
T	t	t	րէ	Ի , Թ .
U	u	u	էն	ԻՒ .
V	v	v	վ	Վ .
W	w	w	վէ՛րէն	ՈՒ .
X	x	x	է՛քս	ՔՅ .
Y	y	y	օհույ	Ի , ԱՅ . Ե , Յ .
Z	z	z	զէր	Զ .

Vowels , Ջայնաւորք .

ա , ե , ի , օ , ռ , յ .

Consonants, **Բառզաձայնը.**

b, c, d, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q,
r, s, t, v, w, x, z.

յ և ա այնաւոր են յաւարա բառի, և բա-
զաձայն 'ի սկզբան:

**ԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, ԵՒ ՀՆՉՈՒՄՆ
ՏԱՐԻՑ:**

A, երրեակ հնչումն ունի առ Անդղիացիս. վասկ, սնէ-
փակ, և լայն: Փակ ա հնչի ըստ տեղւոյն՝ է, էյ, և
Զէ • պ' creation, ԳԵՒԸԸՆ • salvation, ԱԵՎՈՒԸԸՆ: face,
ՔԷՅ • fame, ՔԷՅ: man, ՀՈՅՆ • and, ՀՈՅՆԻ: Օսար
աղջք ոչ կարելով տիրապես հնչել զայս տառ, հասա-
րակօրէն է հնչեն պարզաբար:

Անփակ ա • պ' father, ՔՌՎՈՒՅ: rather, ԱՎՈՒՅ: glass,
ԽԱՅ: grass, ԽԵՅ:

Լայն ա • պ' all, ԺԼ: call, ԳԺԼ: wall, Զ-ԺԼ:
ԱԼ կամ AY հնչի էյ • պ' plain, ՔԵՅՆ: wain,
ԷԿՅ: clay, ԳԷԿՅ:

ԱՍ կամ AW հնչի օ • պ' fault, ՔՇԱՐ: vault, ՔՇԱՐ:
raw, Ա-օ: awe, օ կամ օ՛Հ:

ԱԵ հնչի Է • պ' Caesar, **ԱՒՇԱՐ** • Aeneas, **ԻՆՔԷ** • զորս
արդիք զրեն Cesar, Eneas.

B, հնչի պ: Բայց յայտուիկ բառս ոչ հնչի • պ' debt,
ԴԵՐ: debtor, ԴԵՐՐ: doubt, ԴԵՐԸ: lamb, ԼԵՅ: limb,
ԼԵՅ: dumb, ԹԵՅ: thumb, ԲՈՒԸՅ: climb, ԳԵՅՅ: comb,
ԳԵՅՅ: womb, Զ-ԵՅՅ:

C, նախադաս տառից ու և և ի, հնչի • պ' sincerely,
ՎԻՆԿԵՐԸ: centrick, ՎԻՆՐԵՐԻ: circular, ՎԵՐԳԻՆՎԵՐ: ci-
stern, ՎՈՐԵՐԸ: city, ՎԵՐԻ: siccity, ՎԳԵՐԻՐԻ: Իսկ
նախադաս տառից ա, օ, և ս, հնչի գ կամ + • պ':

calm, գումարութիւն : copper, գումար - incorporate, լուսացելութիւն : curiosity, գումարութիւն - concupiscence, գումարութիւն :

CH, հովք և զը՝ church, շուռ՝ chin, լեռ՝ crutch, գրւա-
բույզ ՚ի ընթիւ յունական բառու հովք + զը՝ chymist,
ծախտ + scheme, չուխ + choler, տօւր : Խոկ ՚ի ընթիւ
դաղղականու և զը՝ machine, հելին + chaise, վեր =
Վանկու arch նախազար ձայնաւորի հովք ուր + զը՝ ar-
changeł, արքանձու + իսկ նախազար բազամայնի՝ արւ +
զը՝ archbishop, արքանձու :

CK, հովք սոսկ + կամ + զը՝ stick, սրբիւ + block, մլս +
clock, գլու :

D, հովք + զը՝ dead, պէս + did, պէս + dear, պէս +

E, երկակի հայութիւն և ինի + երկայն և օռուզ + և երկայն
հովք է + զը՝ scene, միւ : և սոսկ՝ հովք է + զը՝ cellar,
մւուր + separate, մւուրութիւն + celebrate, մւուրութիւն + men,
մւուր + then, պէս +
կախազար կրկին բազամայնից՝ միշտ հովք է + զը՝ vex,
մւուր + perplexity, մւուրութիւն + recent, մւուրութիւն + med-
lar, մւուրութիւն + reptile, մւուրութիւն + serpent, մւուրութիւն + ces-
sation, մւուրութիւն + blessing, մւուրութիւն + fell, մւուր + felling,
մւուրութիւն + debt, պէս +
չաւարա բառից մեծ չիցեն միավանկ + զը՝ the,
պէտ, կամ յատուկ ու ունկը, զը՝ Penelope, Փենէլութիւն +
Phebe, գլութիւն + Derbe, Տէնարիու հովք + զը՝ since, միւ +
once, մուշտ + hedge, մուշտ + oblige, սպանյան : cane, գլու +
pine, գլու + tune, գլու + robe, մուկ + pope, գլու + fine,
գլու + cure, գլու + tube, րիւ + glove, իւլ + live,
լիւլ + give. Իւլ + participle, մւուրութիւն + thistle,
լուրիւլ :

՚ի մերժեն վանկն բառից հովք սոսկ երբեւ զմերս և
զը՝ open, օդն, կամ դէն + shapen, մւուր + shotten, մւուր,
կամ դէն :

EA, հովք է, է, իւ կամ իւ + զը՝ mean, պէս = dear, պէս +
կամ պէս, և կամ պէս + clear, գլութիւն + near, մւուր +

EL, հնչի էշ, կամ էշ, պը՝ deign, պես : receive, սիւլ, լու
seize, սիւլ:

EU, կամ EW, հնչի իս, կամ իս, պը՝ adieu, սիւլ, լու
new, սիւլ, լու, լու :

EAU, հնչի իս, պը՝ beauty, պիւթի, լու, լու
beautiful, պիւթի, լու :

EE, հնչի է երկոյն, կամ երբ իրկնակ, պը՝ agree, էրի՛
sleeping, սւլլիլ :

EO, հնչի էշ, կամ է երկոյն, պը՝ yeomen, էօն, լու
people, լու :

F, հնչի ք, պը՝ fam, քէս, լու, fame, քէս, քուց քառա
of հնչի էշ :

G, Երբեմ հնչի ի, պը՝ gay, իւ, լու, gun, իւ, լու
և Երբեմ ձ, պը՝ gem, մէմ, giant, մայն :

Յաւարս բարից միշտ հնչի ի, պը՝ snug, մէմ, fog,
քուց, ring, միւց, կամ միւ, song, սուց, կամ սու:
Կախադաս տարից ու եւ ի, լու զի հնչի ձ, և լու զի ի:
Հաստրակորէն ձ հնչի յառաջ քան զատան ո.

Բայց յայսոսիկ բառս հնչի ի, պը՝ gear, իւր, լու
geld, իւր, geese, իւր, get, իւր, gewgaw, իւր-իւր :

Աղյանկէս և յածանցականս բարից ուր յանդէն 'ի ց,
պը՝ singing, միւլլ, stronger, լուր-լուր :

Յառաջ բան զգանկս որ, հաստրակորէն հնչի ի, պը՝
singer, միւլլ :

Կախադաս ու տառիս ո, ոչ հնչի, պը՝ gnash, մէւ, sign,
սոյն, foreign, քէրէյ :

Կախադաս ու տառիս, հաստրակորէն հնչի ի, պը՝ gi-
ve, մէւ: Բայց յայսոսիկ բառս հնչի ձ, պը՝ giant,
մայն, gigantick, մայն-իւ, gibbet, միւնկէր, gibe,
մայն, giblets, միւնկէր :

GH, 'ի սկիզբն բառից հնչի ի, պը՝ ghostly, իւր-լի :

Սոյլ ի մէջն, երբեմ և յաւարս բառից, ոչ հնչի,
պը՝ thought, մուծու, right, մուծ, sought, սուր : Յա-
խարս բառից բազում անդաս հնչի ք, պը՝ laugh, լու ք :

cough, *q̄f* • trough, *tr̄f* • sough, *w̄f* • tough, *tr̄f* • enough, *ñc̄f*:

H, *ñz̄b* h • *q̄b* • horse, *h̄t̄b* • hand, *h̄w̄b̄b̄* : *þw̄yj jw̄yj*
nnw̄b̄b̄ *þw̄n* *n̄z̄b̄* • *q̄b* • heir, *h̄t̄* • herb, *h̄t̄b̄* • host-
 ler, *ð̄l̄r̄* • honour, *ð̄n̄r̄* • humble, *z̄s̄m̄l̄* • honest, *ð̄n̄*
z̄r̄t̄ • humour, *z̄n̄-t̄* • hour, *w̄-r̄* :

I, *b̄p̄e b̄b̄b̄* *ñz̄b̄* *w̄j* • *q̄b* • fine, *þw̄yj* • thine, *þ̄n̄w̄j* : *h̄*
b̄p̄e b̄b̄b̄ *t̄* • *q̄b* • fin, *þ̄t̄* • thin, *þ̄z̄t̄* :
þw̄n̄w̄l̄ *þw̄n̄* *þw̄n̄w̄n̄* r, *þw̄n̄w̄n̄* *m̄* *ñz̄b̄* *b̄p̄b̄*
þ̄l̄r̄ *z̄* • *q̄b* • flirt, *þ̄l̄r̄* • first, *þ̄l̄r̄* • shirt, *þ̄l̄r̄* :
IE, *ñz̄b̄* *b̄* *b̄p̄k̄a j̄n̄* • *q̄b* • field, *þ̄t̄* • shield, *þ̄t̄* : *b̄w̄k̄*
þw̄n̄ friend, *ñz̄b̄* *þ̄t̄b̄b̄* :
IEU, *ñz̄b̄* *b̄-t̄* • *q̄b* • lieu, *þ̄t̄-t̄*, *þ̄w̄m̄-t̄* :
IEW, *ñz̄b̄* *þw̄n̄w̄k̄a* *b̄-t̄* • *q̄b* • view, *þ̄t̄-t̄* :

J, *ñz̄b̄* z • *q̄b* • ejaculation, *þ̄t̄k̄t̄-t̄-t̄* • jester, *þ̄t̄-*
þ̄t̄ • jocund, *þ̄t̄-þ̄t̄* • juice, *þ̄t̄-þ̄t̄* • judge, *þ̄t̄* • jug,
þ̄t̄ :

K, *ñz̄b̄* + • *q̄b* • king, *þ̄t̄o* : , *þ̄w̄m̄* + *þ̄t̄* • kept, *þ̄t̄t̄* :
þw̄yj jw̄n̄w̄l̄ *þw̄n̄* *þw̄n̄w̄n̄* n, *n̄z̄b̄* • *q̄b* • knell, *þ̄t̄* •
 knot, *þ̄t̄* :

L, *ñz̄b̄* l • *q̄b* • kill, *þ̄t̄* • will, *þ̄t̄-þ̄t̄* • full, *þ̄t̄-þ̄t̄* :
b̄p̄e b̄b̄b̄ *n̄z̄b̄* • *q̄b* • calf, *þ̄t̄-þ̄t̄* • half, *þ̄t̄-þ̄t̄* • calves,
þ̄t̄-þ̄t̄ • halves, *þ̄t̄-þ̄t̄* • could, *þ̄t̄-þ̄t̄* • would, *þ̄t̄-þ̄t̄* •
 should, *þ̄t̄-þ̄t̄* • psalm, *þ̄t̄-þ̄t̄* • talk, *þ̄t̄-þ̄t̄* • salmon, *þ̄t̄-þ̄t̄* •
 falcon, *þ̄t̄-þ̄t̄* :

M, *ñz̄b̄* s • *q̄b* • man, *þ̄t̄* • murmur, *þ̄t̄-þ̄t̄* :

N, *ñz̄b̄* n • *q̄b* • noble, *þ̄t̄-þ̄t̄* • manners, *þ̄t̄-þ̄t̄* :
þw̄yj b̄p̄e b̄b̄b̄ *þ̄t̄n̄b̄* *þw̄n̄b̄* *m̄*, *n̄z̄b̄* • *q̄b* • damn,
þ̄t̄ • condemn, *þ̄t̄-þ̄t̄* • hymn, *þ̄t̄* :

O, Երբեմն հնչի ու կը՝ bone, պօն՝ obedient, շախ՝
+ինտ՝ corrod, գործունեան : block, պատ՝ knock, նոտ՝
oblique, սուայք՝ loll, լու:

Եւ Երբեմն իրեն զմերս և կը՝ son, ոչն՝ come, գլու՝
ՕԱ, հնչի է Երկայն կը՝ moan, յօն՝ groan, իրու՝ ap-
proach, ելքու:

Ո, հնչի ի կը՝ Economy, իգուադ : այլ այժմ գլի՝
economy.

ՕԻ, հնչի օ կը՝ oil, օլու՝ soil, սոյլ՝ moil, յօյլ՝ noise-
me, նօյույլ :

ՕՕ, հնչի առ կը՝ hoot, հուտ՝ boot, պաստ՝ cooler, գու-
լը : Բոյց blood հնչի պլւտ :

ՕՍ, կամ OW, Երբեմն հնչի առ, կամ ալ կը՝ our,
ալք, կամ առք flower, Քլաւլ՝ power, փալք :

Եւ Երբեմն օչ, կամ սոսկ ու կը՝ soul, սօչլ՝ bowl,
ոճլ՝ sow, սօն՝ grow, իթօ :

Դարձեալ օս ըստ ակլուոյն հնչի առ օ, օ կը՝ could.

Գուտ՝ court, գօրտ՝ cough, գօֆ՝ rough, մօֆ՝ tough,
դօֆ՝ honour, օնք՝ labour, լք ուք՝ favour, գվալք :

ԱՅԼ յայսոսիկ պէտք Են կրթութե՛ ի ձեռն կենդա-
նի բարեառոյ :

P, հնչի գ կը՝ proportion, իրութեւսկ՝ people, իրեւ-
apply, ելքու :

Երբեմն ոչ հնչի կը՝ psalm, սամ՝ tempt, րէստ՝

ՓԻ, հնչի գ կը՝ philosopher, գիւղագիւր՝ philanthropy,
գիւղագուստ՝ Philip, գիւղեւ :

Q, հնչի գ, կամ + կը՝ quadrant, գումարինեան՝ queen,
գումարինեան՝ equestrian, իգումարինեան՝ quilt, գումարինեան՝ inquiry,
ինգումարինեան՝ quire, գումարինեան՝ quotidian, գումարինեան՝
ԱՅԼ զա Երբեմն ըստ գաղղիացւոց հնչի միայն գ,
կամ + կը՝ conquer, գօնիք՝ liquor, լքիք՝ risque,
միունք՝ chequer, լքիք :

R, հնչի ը, կամ առ կը՝ for, գօր՝ word, օւշէսու, կամ
մըս՝ reason, միւս :

RH, 'ի յունական բառա՞' հնչե՞ս - պ՞ myrrh, հշու - ean-
tarrious, գէրեւէս - rheum, միսս - rhyme, մայք -

S, հնչե՞ս - պ՞ sibilation, մոդելէս - sister, միութեն :
Յաւարտ բառից հասարակօրէն հնչե՞ս և պ՞ trees,
տեհն - eyes, այլ : Բայց յայսոսիկ բառս հնչե՞ս - պ՞
this, պօհիս - thus, պօհէս - us, ըս :

Ընդ մեջ կրկին ձայնաւորաց հնչե՞ս և պ՞ refuse, մի-
քինու - rosy, մօնէ - bosom, պահազ - desire, պիստ -
prison, թբէւէս - prisoner, թբէղնէր - present, թբէւէնտ -
casement, գէպէնտ : Եսյնպէս և հնչե՞յայսոսիկ բառս -
պ՞ wisdom, սովորաց - damsels, պէհնէլ :

Կախագաս վանկիս - ion, հնչե՞ս և պ՞ intrusion, Բնտ-
րիւէւէս : Բայց յորք ամունի նախընթաց զբազանց
տառ, հնչե՞ս և պ՞ conversion, գոնէլէրէս : Դիքաս
ինչ ոչ հնչե՞ս - պ՞ isle, այլ - island, այլնոն - demesne,
պիմն - viscount, լոյգունտ :

SS, հնչե՞ս միսկ - պ՞ less, լես - unskilfulness, ընսիւ-
գունէս - distresses, պիւրուէլլս :

SH, հնչե՞ս և պ՞ she, ւետ - short, պէտ - punish, թբէւէս :

T, հնչե՞ս և պ՞ take, թես - temptation, թէտէւէս :
TI, հնչե՞ս և նախընթաց ձայնաւորի - պ՞ salvation, մէւ-
մէւէս : Իսկ բառս question, հնչե՞ս գունէւէս : Հնչե՞ս և
յածանցականս բառից՝ որք յանդին'ի լոյ . պ՞ mighty,
մայտի - mightier, մայտիւր :

TH, երեկին հնչե՞ս պօհ թլուտա՞ լիբե՞ զ յունաց - պ՞
the, պօհի - thee, պօհի - thy, պօհայ - thine, պօհայն - thus,
պօհը - then, պօհէս - thence, պօհնոս - there, պօհէր - that.
պօհէր - these, պօհիւ - thou, պօհօս - իմ պօհանս - their,
պօհէր - they, պօհիս - this, պօհիս - those, պօհօւ - them,
պօհէմ - though, պօհօ, կամ պօհօս : Եսյնպէս և յա-
ծանցականս, և 'ի բարդութիւնն նոցա :

Դարձեալ՝ և ընդ մեջ կրկին ձայնաւորաց - պ՞ fa-
ther, քայլոհի - rather, մայլոհի - whether, սուկոհի : Ու-
մէս և ընդ մեջ բառիս, և ձայնաւորի - պ՞ bur-
then, պէրոհէն :

9

Իսկ երբեմն հայ թաքաշալ թշուամ իրեւ զ յառ
Նաց ։ Պա ։ անգ, թաքաշ ։ պատահ, թաքաշ ։ պատահ ։
թաքաշ ։ պա ։ անգ, թաքաշ ։ պատահ, թաքաշ ։ պատահ ։
թաքաշ ։ պա ։ անգ, թաքաշ ։ պատահ, թաքաշ ։ պատահ ։
թաքաշ ։ պա ։ անգ, թաքաշ ։ պատահ, թաքաշ ։ պատահ ։

U, *շնչել իւ»*, *կամդիւ»* - *զօ՞ confusion*, *գօվիճութեան»* - *use*,
իւ», *կամդիւ»*:

]bal brrEllh brrh qllppm z + q² concussion, q²llq²z
z²l + us, z²:

UA, *quaff*, *quaff* — *quaff*, *quaff*, *quaff*

UE, հայք առաջ կը զետք, գումանութեան իր բարեկանութեան վirtue, հայք

Երեւան ըստ գաղղիացւոց յաւարա բանից ոչ հնչի .
կը՝ prorogue , իրեք՝ synagogue , մէսէօն՝ plague ,
վայում՝ vague , վայում՝ harangue , հերթակ՝ :

UI, *shib* -+ i quit, *qumt* (quite *shib* *qumt*) - languish, *lumt*.

Leptilin is the *Sugarcane* juice, *Stevia*:

Եւ եղբակն սոչ հնցի, նախազատ տառիցս a, e, i, y.
կը guard, խըս, կամ իշըս • guest, ինը • guise, իսը.
կամ իշըս • buy, ուս:

V, *vay* • *vay* vein, *vay* vanity, *vay* vulgar,
vay vow, *vay* voyage. *vay* *vay*:

VV, សុខ នៃទី, ក្រុងទី + ពិភព water, នៃទីព្រំ winter,

WHI, *ξηλη* ^{ο-ν-}, *λιμεν*^{ο-} *ηρ*^α what, ^{ο-ν-τη}, *λιμεν*^{ο-} *δητη*^α. whence, ^{ο-ν-τη} *whiting*, ^{ο-ν-τη} *whiting*:

Wholesome. *wholesome*.

X, $\zeta_{k,k} \dots \zeta_p$, axle, ζ_{k+1} extraneous, $\zeta_{k+2} \dots \zeta_p$.

Ասկ նախադաս ձայնաւորի՝ հնչի է, կամ՝ + զը՞ յօ, ե՞ + յեւ, ե՞ն՝ young, ե՞ւնի, կմ՞ ե՞ւն՝ youth, ե՞ւնօհ: employed, ե՞րքյա՞ր + say, սե՞:

Յաւարտ բառից միշտ դրի յ փոխանակ և տառի:

Z, հնչի և զը՞ freeze, Քը՞ւ + froze, Քը՞ւ:

SYLLABLE, ՎԱՐԵԿ:

Hանկն է հնչումն ինչ պարզ, և կամ բաղադրեալ - այլ արտաքիրի միով հնչմանը + և կազմել զբառ ինչ, և կամ զմասն բառի + զը՞ ma-ni-fest, մէ-նի-քէսուր + ex-e-
cera-ble, սու-ե-գէ-պէւ + un-e-qual, ըս-ի-գու-ել + mis-ap-
ply, դու-ե-քույ + dis-tin-guish, թի-ո-դի-իս-իւր + cor-res-
pond-ing, գօր-ե-ս-դօնդ-ին:

WORD, ԲԱՌԻ:

Rառն է հնչումն ինչ յօդաւոր + զոր վարեմք 'ի նշան գաղափարաց, կամ ծանօթութեանց մտաց մերոց: Ինն էն տեսակը բառից, կամ մասունք թանի յ Անդղիական բարբառ:

1. Յօդ + որ դնի նախադաս գոյականաց՝ առ ՚ի որոշել զնշանակութիւնն նոցա:
2. Գոյական, կամ Անսան + որով ՚իր ինչ յորջորջի:
3. Դեբանան + որ դնի փոխանակ Անուան:
4. Անձան + որ յարեալ յ Անուն՝ ցուցանէ զորպիսութիւն նորին:
5. Բայ + որ նշանակէ զլինել, զառնել կամ զկրել:
6. Մաւես + որ յարեալ ՚ի Բայս, ևս և յ Անձանս, և յայլ Մակրայս՝ ցուցանէ զպարագայս նոցին:
7. Կախադրութիւն + որ նախադասէալ յաւէտ Անուանց, և Դեբանուանց՝ յարել զնոսա ընդ ոյլ մասունս Բայ.

- նի ։ և յուցանել զյարաբերութիւնն նոցին առ մի-
մեանս ։
8. Ըստագ որ կապէ , կամ յօդէ զիմաստ բանին ընդ-
միմանս ։
9. ՄԵՒարիստիան որ յայանէ զիկիրս խօսողին թէպէտ
և առանց նորա իմաստ բանին լինի կատարեալ ։

( )ըինակ ։

The power of speech is a faculty peculiar to man,
and was bestowed on him by his beneficent Creator
for the greatest and most excellent uses ; but alas !
how often do we pervert it to the worst of purposes ?

Ա Երջանութիւն ։

Տօն ժամ ու ըստիւ իւ ե , քէդըտի դիգիւնիւր տ-
ժան , օննու օննու պէտօնը ու կիմ ուս , հիշ պէտէնիւր
գրինուր քոր ունի իւնտըստ օննու օննու նունտըստ ենունը :
ունտ եւնա , համ օքն ուս օննի քէդըտիւր եւ տու ունտ օննունը
ու քէդըտը :

Ուարդմանութիւն ։

Կարողութիւնն խօսելոյ և ձիրք ինչ առանձին մար-
դոյ ։ և առուտու նմա 'ի բարերար Արարծն իւրմէ 'ի մե-
ծամեծ և 'ի գերազանց պէտս . այլ աւազ , զիարդ բա-
զում անգամ գարձուցանեմք զայն 'ի չարաչար նպա-
տակս ։

Յայս բան թուանշանքդ եղեալ 'ի վերայ Անդդա-
կան բառից՝ յուցանեն զինն մասունս Բանի ըստ նոյ-
նանիւ թուոցն ։

Արկեն Են Յօդք ԱԱնդղիական բարբառ . Տ , և the .
առաջինն կը մ անորոշ , և երկրորդն որոշեալ : ա նա-
խընթաց ձայնաւորի լինի առ վասն քաղցրութեան հեծ-
ման . զ՞ ա book , գիշտ , յափէան . առ այ , ո՞ , գիշ-
նէլի :

Գոյական անուն առանց յօդի՝ ընդհանրապէս ցու-
ցանէ զիրն . զ՞ ա man , մարդ , ցուցանէ զամենայն մար-
դիկ , կամ զուռ մարդկութեան :

Խակ յօդս ա յարկալ 'ի նայառաջոյ՝ ոյսակէս , ա ման ,
մարդն , առյ նշանակել զի՞ ինչ սեռէ անտի , թէսպէտն
անորոշակի :

Ապա եթէ դիցի յառաջքան զնայօդս the , ոյսակէս ,
the man , մարդն , կամ մարդն այն , ցուցանէ որոշակի .
կամ առանձին ինն զանձն զորմէ է բանն :

(Օրինակ .

*Man was made for society , and ought to extend his
good will to all men ; but a man will naturally enter-
tain a more particular kindness for the men with whom
he has the most frequent intercourse , and enter into a
still closer union with the man whose temper and dispo-
sition suit best with his own .*

Քառական թարդմանութիւն .

Մարդ եւն արորեալ վասն ընկերութեան , և պարզի դաւ-
ծեւ գեր բարի իմաս առ ամենայն մարդի . բայց մարդն (իս է
այս ոք) իմի բնապրապէս առնել առասել մասնաւոր սեր վասն
մարդկանն ընդ որս նա առի յոյժ յաճախ իննայտանիւն , և
մասնէ ՚ի իմրի ին սերդ միանիւն ընդ մարդոյն (իմմ մար-
դոյն այնմիկ) որոյ բնապրապէսն և պատարագանիւնն յար-
ժարի լու և ընդ ինքանն յապան :

Հարազատ թարգմանութիւն .

Առաջաւ մարդ յընկերութիւն . և սպարա է նմա տաքածել զբարեկամութիւն իւր առ ամենայն մարդիկ ։ բայց ամենայն ոք կամի բնաւորապէս ցուցանել յաւէտին առանձին սէր առ նոսա , ընդ որս ունի յանախաղ ոյնն կենաց կցորդութիւն . և մասանէ յանձուկ միաբանութիւն սիրոյ ընդ նմա , որոյ բոյս բարուց և խոռնուած բնութեան քաջիկ ևս միաբանին ընդ իւրում :

Ա զիկ միայն առընթեր եղական անուանց . իսկ the ևս և յոքհականոց :

The յարի երբեմն 'ի Մակըսյու առ 'ի սաստկացուցանել զնշանակութիւն նոցա . զը՝ the more I examine it , the better I like it . ուշադ առանձիւ չնել զայդ , այսադ չու և սիրէ :

SUBSTANTIVE , ԳՈՅԱԿԱՆ :

Գոյականն է անուն որով իր ինչ յորջործի . և է կըկին ' Յատուկ , և Հասարակ :

Յատուկն է անուն մասնաւորաց , կամ անհատից , որպիսի են անուանք անձանց , և աեղեաց . զը՝ George , Գէրէտ . Alexander , Աշէք + անդր . John , Յահանէն . London , Լոնդոն . Armenia , Հայտապն . Constantinople , Կոստանդինոպոլիս :

Հասարակ անունն է՝ որ նշանակէ զաեռու կամ զուեակու իրաց , և կամ զբազում անհատ . զը՝ animal , ինդանի , անտառն . man , մարդ :

Յատուկ անուանք ոչ ունին տիրապէս զյօդ , և զյոր նական :

Ամենայն ինչ՝ զորմէ խօսիմք , կամ մի է , և կամ բազում . և յայսմանէ ծագին երկորին թիւք անուանց Եղական , և Յոքհական :

Յանդիական բարբառ յոքհականք կազմին հասարա-

կօրէն յաւելմամբ՝ տառիս և, կամ՝ ոչ յեղականն . զը՝
king, արտայ, թագաւոր • kings, արտայ+, թագաւոր+ • fox,
աղավնես • foxes, աղավնես+, կամ աղավնեսունք+ • leaf, պէրե+
թէրե • leaves, պէրե+ • թէրե+: Յայս բառ, և յոյշլ բա-
զումն՝ տառն վ փոխի յոքնականն 'ի Ե, վասն քաղցրու-
թէան հնչման :

Ոմանկը 'ի յոքնականն յանդին 'ի են . զը՝ ox, եղն .
oxen, եղին+ • child, մանուկ, պայտ • children, մանուն+.
պայտ+ • brother, եղբայր • brethren, եղբարտ+ • man, մարտ+
men, մարտ+ • woman, ին+ • women, ինույտ+ :

Սակաւք ևս սյլազդ յանդին . զը՝ mouse, մանին • mi-
ce, մանուկ • louse, ուկւ • lice, ուկւ+ • tooth, արծու • teeth,
արծունես+ • foot, սոն+ • feet, սոն+ • goose, սոն+ • geese,
սոն+ :

Բառքս sheep, ուկար, և deer, այծեաճ, նոյն են յե-
ղականն և յոքնականն :

Ոմանկը ան անցպնականք • զը՝ wheat, ուրեն • pitch,
ման+ • gold, սուխ+ • sloth, ծառապնին+ • pride, սիրուսու-
նունին+, և այլն :

Եւ ոմանկը անձզականք • զը՝ bellows, քուտ+ • scissars,
հրուտ+ • lungs, բուտ+ • bowels, ուկւ+ • ուրուտին+, և այլն :

Գոյականկը յԱնդզեացւոց բարբառ 'ի հոլովմունն իւ-
րեանց տիրասկն տարբերին միայն 'ի սեռական հօլովին
յաւելմամբ տառիսն . զորոյ զանդին լնու ևս նախա-
գրութիւնն օֆ. զը՝ God's grace, Այս քուտ+ (քուտ+ Այս) .
կամ' the grace of God, քուտ+ Այս :

Յորժամ անուն ինչյանդի 'ի Տ, նշան սեռական հո-
լովի ոչյարի 'ի նա, այլ սպաթարցն ևեթ+ զը՝ for ri-
ghteousness' sake, վասն սուզութիւնն ասիլ ('ի սախ սուզու-
թիւն, կամ՝ որդարութիւնն) : Կոյնակէս ոչյարի և 'ի յոր-
ժականն յանդեալ 'ի Տ. զը՝ on eagles wings, 'ի վերս արծ-
ուեցն լեռաց ('ի վերս լեռաց արծուեց) :

Խակ այլ հոլովք կազմին 'ի ձեռն նախադրութէանց .
և են առհանարսկ համարեալ վեց թուռլ . որոց ըն-
ծայեն Անդզեացիք լատին յորջորջումն անուանց, և 'ի
թիւ տրկանեն ըստ յետագայ դասակարգութէանս :

Nominative, the house.	Անուանական,	ան-
Genitive, of the house.	Սեռական,	ան-
Dative, to the house.	Տրական,	ի ան-
Accusative, the house.	Հայցական,	պան-
Vocative, o house.	Կոչական,	նշ պան-
Ablative, from the house.	Բացառական,	ի պանէ:

Անդղացւոց բարբառը ըստ Հայումն միայն կենդանեաց ընծայէ տիրապէս զեռոս Արական, և իգական. իսկ ոյլ ամենայն անուանք են Զեղոքական. բաց ՚ի բառէս she, զոր տեսցէս ՚ի Դերանուանագ:

Միայն սեռք անուանց ինչ որոշին ՚ի ձեռն վերջաւու բութեան իւրեանց. զը՝ prince, իւլուն. princess, իւլունցի. lion, առիծծ. lioness, խարու առիծծ. hero, դիւնց. heroine, դիւնցանցի:

PRONOUN, ԴԵՐԱՆՈՒԻՆ:

Երանուան դնի փոխանակ անուան. և ունի Դէմն, ժիււս, Սեռս, և Հոլովս:

Երեք են դէմք, որ մտանեն ՚ի խօսս. առաջին՝ որ խօսի, երկրորդ՝ ընդ որում խօսի, երրորդ՝ զորմէ խօսի. զորս ցուցանեն ՚ի երանուանքս I, Էս. thou, Դս. he, Դս: Եւ զի խօսողքն, և զորոց խօսին կարեն լինել բազում, ունին ՚ի էմքն և զյորնական. զը՝ we, Բէտ. ye, Դստ. they, Նոգս:

Այլքանզի երրորդ դէմն, կամ անձն զորմէ խօսին առաջինն և երկրորդն, ենթադրի ոչ լինել ներկայ, նմին իրի և անծանօթ՝ լինել նորա արու ոք, կամ էդ, յայն սակս Անդղացեք զերրորդ դէմն Իական դերանուան որոշեն յարական, յիգական, և ՚ի էդզորական՝ առանձին սեռորոշ բառիւք. զը՝ he, Նո Արական (այս այլը, կամ այս արու կենդանի)՝ she, Նո իգական (այս կին, կամ այս մատակ, կամ էդ կենդանի). Այ, Նո Զեղոքական (այս ինչ, կամ այն ինչ եր)

Դերանուանք ունին տիրապէս երիս չոլովս մխայն,
զԱնուանական կամ զՈւղղական, զԱռական, և զՀայ-
ցական :

ԴԵՐԱՆՈՒԱՆՔ ըստ դիմաց, ըստ թուոց,
ըստ հոլովից, և ըստ սեռից :

ԴԵՐԱՆՈՒԱՆՔ :

Երանուանք :

Յանուանք :

I, ես՝ thou, դու՝ he, նու : We, Անք+ ye, կd you, դուն+
they, նոն+ :

ՀԱՂԱՎՔ :

Ուզգ. Սեռ. Հայց. Ուզգ. Սեռ. Հայց.
Առաջին Դերք.

I, ես՝ mine, իմ՝ me, սին : We, Անք+ ours, Անք+
us, սին :

ԵՐԿՐՈՐԴ ԴԵՐՔ :

Thou, դու՝ thine, դու՝ Ye, կd you, դուն+ yours,
thee, սին : Տեր՝ you, սին :

ԵՐՐՈՐԴ ԴԵՐՔ :

Առաջ. He, նոն+ his, նորա+ him, սին+ } they, նորա+
իդակ. She, նոն+ hers, նորա+ her, սին+ } theirs, նորա+
Զեղզը. It, նոն+ its, նորա+ it, սին+ } them, սին+ :

Եական դերանուանք ունին զտեղի գոյականի. վասն
որոյ և ինքնին վարին : Իսկ այլ դերանուանք յարին 'ի
գոյականս. վասն որոյ և կոչին Աճական դերանուանք:
Thy, դոյ+ my, իմ+ her, նորա, իւր (իւրական) + our,
Անք+ your, Տեր+ their, նորա, իւրեանց, ևն Ստացական
դերանուանք : Այլ his (ինձ he's) իւր, նորա (արական) -
her's, իւր (իւրական) - our's, Անք+ your's, Տեր+ their's :

իւրէանց, նոյն + են սկզբական հոլովք իշական դերանուանց : նոյնպէս և mine, իմ+ thine, ու+ որք դնին փոխանակ ստացական գերանուանցս my, thy .յորժամբ յշտագոյ անունն սկսանի ձայնաւորաւ :

This, այս+ these, այսուի+ that, այդ, այն+ those, այդուի+ այնուի+ other, այլ, դու+ others, այս+ any, անոյն, իւրաքանչիւր, ու ինը, ինը, ովնէւ ինէ+ some, ին, ու+ one, դ, ոչ, ու+ none, ու ու դ+ են Յուցական դերանուանք :

Who, ու+ whose, որոյ+ whom, որ+ which, որ+ that, ու+ են Յարաբերական գերանուանք :

Who? Ո՞ւ, Ո՞ւ, Ո՞ւ+ which? Ո՞ւ, Ո՞ւ+ what? Նման, Ո՞ւ+ են Հարցական դերանուանք :

Which, և what ոչ հոլովին :

Each, իւրաքանչիւր, իւրաքանչիւր ու+ every, ամենայն+ իւրաքանչիւր+ either, ու+ ու, եւստանչիւր+ են Ամակ-բաշխ դերանուանք :

Own, իւր, և self, ինք, selves, ինտենտ, յարին 'ի Ստացական գերանուանսդ' my, our, thy, your, his, her, their+ ի՞նի myself, եւ ինքն, ինքնին, անյամբ+ yourselves, դու+ ինքնին+ himself, զինքն, անյամբ զանին+ themselves, զինքնեն, զանին իւրէանց :

5033 Himself, themselves երեւմն վարին յուղական հոլով փոխանուկ բառիցս his self, their selves . թերեւմ իւնն-դարմամբ :

ADJECTIVE, ԱՃԱԿԱԼԵՐ :

Աճականն յաւելեալ 'ի գոյական՝ յայտնէ զորպիսութիւն նորին :

Յանդղական բարբառ Աճականք ոչ ունին զեռ, զթիւ, կամ զհոլով, այլ միայն զաստիճան բաղդատութեան ըստ որպիսութեան :

Յորժամբ որպիսութիւն ինչ պտղպապէս առաջի դնի, իուշի Դիրական+ ի՞ն առաջական+ great, մէծ :

Յորժամցուցանեւ առաւելլութիւն ինչ , կամ նուազութիւն , կոչև խաղաղական + պահապահական . պահապահագոյն : greater , մեծագոյն :

Յորժամէ է 'ի բարձրագոյն աստվածանի , կոչև գերազական + պահապահագոյն : wisest , խաղաղապահագոյն + greatest , ամենի մասն , ամենի խաղաղ :

Բաղդատականն կազմի յաւելլով 'ի դրականուր , կամ ուշ . իսկ գերադրականն 'յաւելլով է , կամ ուշ . Զնոյն գործեն և **Մակրայքս** more , առաջեւ , և most , իսրի , յայծ , յաւելլեալ 'ի դրականուր + պահապահագոյն + more wise , առաջեւ խաղաղապահագոյն + most wise , յայծ խաղաղապահ , ամենի խաղաղ :

Միավանեկ դրականիք լինին բաղդատական , և գերադրական , յաւելլով 'ի ձեռն մասնկանցու ուշ , և ուշ . իսկ երկամանեկք մակրայքս more , և most . պահապահագոյն + պահապահագոյն + mildest , իսրի հետ , ամենափառագոյն : frugal , առաջարար + more frugal , առաջեւ լավագութեալ + most frugal , իսրի լավագութեալ :

Երկավանեկք որք յանգին 'ի յ , պահապահական , և գերադրական , յաւելլով 'ի ձեռն մասնկանցու ուշ , և ուշ . իսկ երկամանեկք մակրայքս more , և most . պահապահագոյն + պահապահագոյն + mild , հետ , պահապահագոյն + պահապահագոյն + mildest , իսրի հետ , ամենափառագոյն : frugal , առաջարար + more frugal , առաջեւ լավագութեալ + most frugal , իսրի լավագութեալ :

Ոմանիք 'ի գերազականաց կազմին յաւելլով 'ի դրականն զմակրայդ most , պահապահագոյն + nethermost , իսրի սպարչն , կամ խոնարհ + uttermost կամ utmost , իսրի հետաքրքր , հետին , վեց վեց + undermost , իսրի սպարչն , կամ 'ի վեցը + uppermost , իսրի բարձր , գերամբարի , բարձրագոյն յայծ + foremost , իսրի յառաջարարի , պարագլանի , յառաջարար զմանին է դռամիք + :

Առջ որպէս յայլ լեզուս , նոյնավես և **ԱՎագլիականն գտանին** ածականիք ինչ անկանոն յաստիճանի բաղդատաւթեան . պահապահագոյն good , բարի , լաւ , չեղիք , առնիւ + better , բարեգոյն , լաւ ևս + best , բարի յայծ , ամենաբարի , ամենալաւ :

bad, շար, վարիւր, յամի - worse, լուսպոյն, վարիւրուդոյն - worst, լորուր, ովհեւր, վարիւր, յամի - little, փոքր, ուսիւր, նուսուր - less, փոքրուգոյն, ուսիւրուգոյն, նուսուրուգոյն - least, իւրի փոքր, յամի ուսիւր, իւրի նուսուր - much կամ many, բազույժ, առավել - more, առավել յամի, յամեկուր, առավել լու, բազույժոյն - most, յամի, իւրի, առավելուցոյն լու - և այլն :

VERB, ԲԱՑ :

Վայն նշանակէ զլինել, զառնել, կամ զկրել :
Երրեակ ազգը են բայից՝ 'Ներգործական, Կրաւուրական, և Զեղորական :
'Ներգործական բայն ցուցանէ զառնելութիւն - և հարիւրական' ի մէջ բերէ զյործօվն, և զլնթակայն գործութեան + զը՝ to love, սիւլ - I love Thomas, ես սիւլ զընթան :

Կրաւորական բայն ցուցանէ զյորելութիւն - և հարիւրական' ի մէջ բերէ զլնթակայն, և զպատճառն կրելութեան - զը՝ to be loved (լինել սիրեցեալ) սիւլ - Thomas is loved by me (ծխովմաս է սիրեցեալ ինեւ) ծխովմաս սիւլ յինեւ :

Զեղորական բայն ցուցանէ զլինելութիւն, կամ զեղանակ ինչ լինելութեան - յորում գործօվն և կրօղն գտանին' ի միասին - և գործքն ոչ են առը, և ոչ կերը տիրապէսն - այլ միջին ինչ յերկողունց անտի - զը՝ I am, ես եմ - I sleep, ես ննիւմ - I walk, ես գնամ, կամ տայնեմ :

'Ներգործական բայն կոչի ևս Անցովական - զի անցուցանէ զյործողութիւնն յենթակայն, կմ տայ գործել ենթակային : Իսկ չեղորականն կոչի ևս Անանցական - զի գործողութիւնն ոչ անցանէ, այլ մնայ 'ի գործօվն :

Գտանին և բազում բայլք որը ունին վնշանակութիւն ներգործական և չեղորական - այլ կարդ բանին և իմաստ որոշեն վնոսա :

Բայն ունի դէմս ըստ անձանց՝ որ ներգործեն, կամ

կրեն . թիւս ըստ մուս անուանն՝ Եղական , կամ յոք նական . ժամանակս ըստ ցուցանելոյ զառս , կամ զիերս ներկայ , անցեալ , և ապառնի . և եղանակոյ յորում պարագայք առնելու թեան կամ կրելութեան առաջի դնին :

Բայն 'ի մասունս ինչ տարբերի 'ի վերջաւորու թիւնս իւր ըստ այլեայլ գիմաց մի և նոյն թուոյ . ի՞ս' I love, և սիրեմ . thou lovest , ուս սիրեմ . he loveth , կամ loves, ևս սիրեմ :

Կոյնակս տարբերի ըստ այլեայլ թուոյ մի և նոյն գիմի . ի՞ս' thou lovest , ուս սիրեմ . ye love , ուս սիրեմ : he loveth , ևս սիրեմ . they love , ևս սիրեմ :

Կոյնակս տարբերի ըստ այլեայլ ժամանակաց առնելութեան , կամ կրելութեան . ի՞ս' I love , ևս սիրեմ . I loved , ևս սիրեմ :

Եղանակ բային՝ յորժամ հանուցանէ ինչ , կամ հարցանէ , կոչի Սահմանական . ի՞ս' I love , ևս սիրեմ : lovest thou ? սիրեմ ուս :

Յորժամ արդելու ինչ , կոչի Հրամանական . ի՞ս' love thou , սիրեմ ուս :

Յորժամ ցուցանէ զպայման ինչ կամ զթեութիւն , կոչի Սարագասական . ի՞ս' If I love , ևնէ ևս սիրեմ : if thou love , ևնէ ուս սիրեմ :

Յորժամ պարզաբար առաջի դնի առանց գիմաց , կամ թուոյ , կոչի Անորոշ , կամ Աներեսյթ . ի՞ս' to love , սիրեմ :

Յորժամ իբրև հաղորդ բնութեան ածականի՝ կարէ յարել 'ի գոյականն , կոչի Ընդունելութիւն . ի՞ս' loving , սիրու :

Առ 'ի բացատրել զժամանակս բայից՝ Անգղացիք 'ի կեր արկանեն ևս զբայքս do , be , shall , will . որք կոչին Օժանգակ . ի՞ս' I do love (ես առնեմ սիրել) ևս սիրեմ : I did love (ես արարի սիրել) ևս սիրեմ : I am loved (ես եմ սիրեցեալ) ևս սիրեմ : I was loved (ես եղի սիրեցեալ) ևս սիրեմ : I have loved (ես ունիմ սիրեալ) ևս սիրեմ : I have been loved (ես ունիմ լեալ սիրեալ) ևս սիրեմ : I shall , կամ will love (ես եղի :

կամ կամեցայց սիրել) եւ ովետք : I shall կամ will be loved (ես եղեց կամ կամեցայց լինել սիրեցեալ) եւ ուշացայ :

| Ծորդութիւն օժանդակ բայիս
to Have, Ունել :

Ասհմանական էղանակ :

Եղրկոց ժամանակ :

- 1• I have, Ունիս . We have, Ունիս .
- 2• thou hast, ունիս . ye have, ունիս .
- 3• he hath, կուի has, ունի : they have, ունի :

Ազգեալ ժամանակ :

- 1• I had, Կունայ կամ . We had, Կունայ, սպազայ .
- 2• thou hadst, Կունայ, սպազ . ye had, Կունայ, սպազայ .
- 3• he had, Կունայ, սպազ . they had, Կունայ, սպազան :

Ազանի ժամանակ :

- 1• I shall կամ will have, We shall կամ will have, Կունայ .
- 2• thou shalt կուի wilt have, ye shall կամ will have, Կունայ .
- 3• he shall կամ will have, they shall կամ will have, Կունայ .

Հըմայնական էղանակ :

- 1• Let me have, Կունայ . Let us have, Կունայ .
- 2• have thou կամ do thou have ye կամ do ye have, have, Կունայ .

3. let him have , Ա-Ե-Յ-Ե : Let them have , Ա-Ե-Յ-Ե :

Ապոբադասական Եղանակ .
‘Երկայ ժամանակ :

1. I have , Ո-Ն-Ի-Շ-Ի , Կամ We have , Ո-Ն-Ի-Շ-Ի , Կամ
սպանացիլ . սպանացիլ .
2. thou have , ա-Ն-Ի-Շ-Ի , ye have , ա-Ն-Ի-Շ-Ի , սպ-
սպանացիլ . նացիլ .
3. he have , ա-Ն-Ի-Շ-Ի , սպ- they have , ա-Ն-Ի-Շ-Ի , սպ-
նացիլ :

Ո հերեւոյլ Եղանակ .
‘Երկայ :

To have , Ո-Ն-Ե-Լ , սպանալ :

Ազգեալ :

To have had , Ո-Ն-Ե-Լ սպանալ :

Ինդունելութեան .
‘Երկայ :

Having , Ո-Ն-Ծ-Ն , սպանալ : Կո՛ Ո-Ն-Ե-Լ , սպանալ :
Կատարեալ :

Had , Ապացեալ , ի-Ն-Ե-Ա-Լ :

Ազգեալ :

Having had , Ո-Ն-Ե-Լ սպանալ , կո՞ ի-Ն-Ե-Ա-Լ :

]Ճորդութիւն օժանդակ բայիս
to Be,] ինել:

Ասհմանական եղանակ:
Ելքիոյ ժամանակ:

1. I am, Ե՞ս. We are, Ե՞նք.
2. thou art, Ե՞ս. ye are, Ե՞նք.
3. he is, Ե՞լ. they are, Ե՞նք:

Ամս

1. I be, Ե՞ս, կը լինէմ. We be, Ե՞նք, կը լինէնք.
2. thou beest, Ե՞ս. ye be, Ե՞նք.
3. he is, Ե՞լ. they be, Ե՞նք:

Ազգեալ ժամանակ:

1. I was, Ե՞մ, կը եմ. We were, Ե՞նք, կը ենք.
2. thou wast, Ե՞մ, եմ. ye were, Ե՞նք, ենք.
3. he was, Ե՞լ, ել. they were, Ե՞նք, ենք:

Ապառնի ժամանակ:

1. I shall կամ will be, We shall կամ will be,
Ե՞մ, լինէմ. Ե՞նք, լիննք.
2. thou shalt կամ wilt be, ye shall կամ will be,
Ե՞մին. Ե՞նքին.
3. he shall կամ will be, they shall կամ will be,
Ե՞լին. Ե՞նքին:

Հրաժայական եղանակ:

1. Let me be, Ե՞մ. Let us be, Ե՞նքնք.
2. be thou կամ do thou be, be ye կամ do ye be, Ե՞մին.
Ե՞նք.
3. let him be, Ե՞մին. let them be, Ե՞նքնք, Ե՞նքին:

Ապրադասական էղանակ .

- 1· I be , իցեմ , լինիմ . We be , իցեմք , լինիմք .
 2· thou be , իցե - ye be , իցե -
 3· he be , իցե : they be , իցե :

Անցեալ ժամանակ :

- 1· I were , լեւեմ , լեւ . We were , լեւեմք , լեւեմք .
 2· thou wert , լեւել եփ . ye were , լեւել եփ .
 3· he were , լեւել եփ : they were , լեւել եփ :

Ունեթեղյլ էղանակ .

Կերպար :

To be , լինել , ել , գոլ , եղանիլ :

Անցեալ :

To have been , Ունել լեւ , կամ եղեալ :

Ունդունակն լուսնիական .

Կերպար :

Being , Պայօն , լինօն : ևս՝ գոլու , լինելու :

Կատարեալ :

Been , լեւ , եղեալ :

Անցեալ :

Having been , Ունելու լեւ , կամ եղեալ :

| Ճորդութիւն ներդործական ըայլ
To love, Ալբել :

Անհմանական եղանակ :

Կերկայ ժամանակ :

- 1. I love, Սիրեմ. We love, Սիրեմ -
- 2. thou lovest, սիրեմ. ye love, սիրեմ -
- 3. he loveth կամ loves, սիրեմ : they love, սիրեմ :

Աշցեալ ժամանակ :

- 1. I loved, Սիրեմ. We loved, Սիրեմ -
- 2. thou lovedst, սիրեմ. ye loved, սիրեմ -
- 3. he loved, սիրեմ : they loved, սիրեմ :

Ապառնի ժամանակ :

- 1. I shall կամ will love, We shall կամ will love,
Սիրեմ : Սիրեմ -
- 2. thou shalt կամ wilt love, ye shall կամ will love,
սիրեմ : սիրեմ -
- 3. he shall կամ will love, they shall կամ will love,
սիրեմ : սիրեմ -

Նըամայական եղանակ :

- 1. Let me love, Սիրեմ : Let us love, Սիրեմ -
- 2. love thou կամ do thou love ye կամ do ye love, սիրեմ : սիրեմ -
- 3. let him love, սիրեմ : let them love, սիրեմ :

Արդարականիան եղանակ :

Կերկայ ժամանակ :

- 1. I love, Սիրեմ. We love, Սիրեմ -
- 2. thou love, սիրեմ. ye love, սիրեմ -
- 3. he love, սիրեմ : they love, սիրեմ -

Ալմէ

1. I may love, Սիրեմ. We may love, Սիրեմն. -
 2. thou mayest love, ահեմ. ye may love, ահեմն. -
 3. he may love, ահեմ. they may love, ահեմն. -

Անցեալ ժամանակ :

1. I might love, Սիրեմ. We might love, Սիրեմ.
 2. thou mightest love, ահ. ye might love, ահեմն ահ. -
 3. he might love, ահեմ. they might love, ահեմն
 ահ. -

Ալմէ

I could, կը should, և կը would love, ևս' I have lo-
 ved, Սիրեմ իշեմ, կը սիրեմ էի, և սյլն:
 thou could'st, կը should'st, և կը would'st, ևս' thou ha-
 ve loved, ահեմն իշեմ, կը սիրեմ էի, և սյլն:

Անցրեանյիլ Եղանակ .

Կերպար:

To love, Սիրել:

Անցեալ:

To have loved, Ունել սիրեմ:

Անցրեանյիլ Եղանակ .

Կերպար:

Loving, Սիրող: ևս' սիրելու:

Կատարեալ:

Loved, Սիրեմ, կամ սիրեմն:

Ազգեալ:

Having loved, Ունելով սիրել:

Աշողիացեք բաժանեն զժամանակս բայից յԱշորու
և յիլուշեալ:

Լինորոշ ծամահամ:
‘Երկայս:

I love, սիրեմ:

Ազգեալ:

I loved, սիրեցի:

Ապառնի:

I shall love, սիրեցի:

Լիբլեալ ծամահամ:
‘Երկայս անկատար:

I am (now) loving (ես եմ սիրող) սիրեմ (այժմ):

‘Երկայս կատարեալ:

I have (now) loved (ես ունիմ սիրեալ) սիրեցի (այժմ):

Ազգեալ անկատար:

I was (then) loving (ես էի սիրող) սիրեմ (յահնչամ):

Ազգեալ կատարեալ:

I had (then) loved (ունեցայ սիրեալ) սիրեցի (յահնչամ):

Ապառնի անկատար:

I shall (then) be loving (ես եղեց սիրող) սիրեցի (յայն ձամ):

Ապառնի կատարեալ:

I shall (then) have loved (ես եղեց ունեալ սիրեալ) սիրեցի (յայն ձամ):

Առ. 'ի բացատրել զներկայ և զանցեալ անկատար ժամանակս ներգործական , և չէզգական բայից՝ 'ի կերպարկանեն Անդզիացիք երբեմն զօժանդակ բայս do . զ՞ I do (now) love (ես առնեմ սիրել) սիրեմ (այժմ) : I did (then) love (Ես արարի սիրել) սիրեմ (յայնժամ) :

Կոյնակէս 'ի ձւոն օժանդակ բայիցս be , have , do , let , may , can , shall , will , must , գիւղաւ բացատրին ամենայն ողարադայլը եղանակաց և ժամանակաց բայից յԱնդզիական բարբառ : Do , առնէմ , did , արարի , ազդուութիւն իմն ցուցանեն 'ի բանս . բազում անդամ կարեոր են առ. 'ի առնել զբանն հարցական , կամ բացասական . երբեմն ևս լնուն զանդիկ կրկնութեան բայի - պը՝ He loves not plays , As thou dost , Anthony (Կամ սիրէ ոչ զիսազս , որպէս գու առնես , Անտոնիէ) և սիրէ ևս զիսազս , որպէս ուս Անդոնիէ : Let է նշան հրամացաւ . կան եղանակի բայից . և ոչ միայն ցուցանէ զթշլառութիւն , այլև զաղերս , զյորդոր , և զհրաման : May , խրիչէմ , might , խաշչեալ իշեմ , հնար իշել , յարել իշել . ցուցանէ զհարաւորութիւն , և զովզատութիւն գործելոյ : Can , խրիչէ , could , խրիչէմ , ցուցանեն զկարովութիւն : Must , պարէ է , հարէ է , ցուցանէ զհարկ , կամ զկարեռ ըութիւն : Will , խմէմ , ցուցանէ զխսատումն , կամ զսպանալիս յառաջին գէմն , իսկ յերկրորդն և յերրորդն զկանիսաւ զեկուցումն : Shall , խմէմ , անիմ , լինիմ , ընդ . հակառակն՝ սոսկ զէկուցանէ յառաջին գէմն . իսկ յերկրորդն և յերրորդն խսատանայ , հրամացէ , կամ սպառնայ . թնդ զնանակութիւնն՝ զոր ունի 'ի վարին հարցական . զ՞ shall I go ? գնացիշ , կամ գնացիշ մը դեօք , անիմ գնաւ : Would , խմէմ , ցուցանէ զյօժարութիւն . Should , պարէ իշել , ցուցանէ զպարտաւորութիւն . բայց երկոքին սոքա բազում անդամ ցուցանեն միայն զանցս իրացն :

Do և have կացուցանեն զներկայ ժամանակ . did և had , զկատարեալ . shall , will , զսպառնի . let , զօժարութիւն . may , might , could , would և should , զտութեալ սպառնայ :

“Եախադքութիւնս տօ , առ , ’ի , եդէալյառաջ քանը լրացն՝ կացուցանէ զաներեղիթ եղանակ :

Հաւ հմեղերձ ամենայն եղանակօք և ժամանակօք իւրովք՝ դնի միայն յառաջ քան զկատարեալ ընդունելութիւնն : “Եոյնպէս և Յե դնի յառաջ քան զներկոյ կրաւորական ընդունելութիւնն : Խոկ այլք դնին միայն յառաջ քան զբաց , կամ զայլ օժանդակս :

Յորժամբ օժանդակ ինչ յարի ’ի բայն , փոփոխի ’ի Ծորդութեան անդ ըստ դիմաց , և ըստ թուոյն . բայց բայն մասյ անփոփոխ :

Յորժամբ Երկու , կամ աւելի ևս օժանդակք յարին ’ի բայն , առաջինն ևեթ փոփոխի ըստ դիմաց , և ըստ թուոյն :

Օժանդակս տառ երբեք ոչ փոփոխի :

Կրաւորական բայն կազմի՝ յարեալ զկատարեալ ընդունելութիւնն բայից յօժանդակն տօ Յողօյն ընթացս Ծորդութեան . զը՝ I am loved , արիմ . I was loved , արեցայ . I have been loved , արեցայ . I shall be loved , արեցայ . նոյնպէս և յամենայն գէմս , թիւս , ժամանակս , և եղանակս :

Զեզրական բայն Ծորդի ըստ ներգործականին . բոյց քանզի ունի ըստ իմիք զնշանակութիւն կրաւորական , նմին իրի ուրեք ուրեք ձևանայ ըստ կրաւորականին , մանաւանդ ’ի բայս՝ որք նշանակէն զշարժումն , կամ զփոփոխումն . զը՝ I am come , գամ . I was gone , գնացի , կամ գնայի . I am grown , աճիմ , մէծանամ , անցաճ . I was fallen , անիւյ , կամ տնիեալ էի :

IRREGULAR VERBS, ԱՆԿԱՆՈՒ ԲԱՑՔ :

Յանդղիական բարբառ կատարեալ ժամանակ բայից , և կատարեալ ընդունելութիւնն կրաւորական՝ կազմին յաւելով յաւարտ բային զմանիկդ էծ , կամ մ միայն , յորժամբ բայն յանդի ’ի է . զը՝ turn , դաբաշտանէմ , շրջէմ :

turned, դարձուցի, աբէցի . և՝ դարձուցեաւ, աբէաւ: love, սէտ . loved, սէտէի . և՝ սէտէաւ: Բայք՝ որ խոսորին 'ի կանոնէ աստի' կամ' 'ի կատարեալն, և կամ յընդ աւ-նելութիւնն, համարին անկանոնք:

Յատկութիւն, և արտասանութիւն Անդղեական լեզ-ուի պահանջեն սուզ հնչել գրեթէ զամենայն կանոնա-ւոր բայս + վասն որոյ loved (լօվէտ), turned (դիւր-նէտ) հասարակօրէն հնչեն միավանկ lov'd (լըվտ), turn'd (դըրնտ): Եւ այս յայն սակս՝ զի Անդղեացիք հասարակօրէն շեշտեն զնամնկին վանկն բառից + նմին երի յետափայ վանկեքն ինքնին սղին :

'Դարձեալ՝ երբեմն բառ ինչ ծագեալ 'ի կանոնաւոր փոփոխութենէ' ոչ գիւրին, կամ ախորժալուր հնչի: Եցրեմն ևս վասն արագութեան արտասանութեան ձայ-նաւորքն սղին, կամ բառնին . իսկ մնացեալ բաղաձայնէն ոչ հեշտեաւ յարին ընդ միմեանս . յայն սակս և փոխին յայլ տառ գիւրահնչելի: Վասն սոցին պատճառաց իւր-տորումն ընի 'ի կանոնէ անտի: Օրինակ իմ՝ loveth (լօվէթ՞ն) turneth (դիւրնէթ՞ն) սղելով՝ լինին lov'th (լըվթ՞ն) turn'th, (դըրնթ՞ն): Եւ սորին դարձեալ՝ առ 'ի գիւրութիւն արտասանութեան փոխին 'ի loves (լըվս), turns, (դըրնս):

Վասն սյոսրիկ՝ բայք որք յանդին 'ի ch, ck, p, x, ll, և ss, 'ի կատարեալ ժամանակ ներկործականին, և 'ի կատարեալ ընդունելութիւն կրաւորական՝ փոխեն զէd 'ի t. զ՞՝ snatch, checkt, snapt, mixt . որք ունեին լինել snatched, checked, snapped, mixed . և կորուսա-նեն ևս զմին 'ի կրինակ տառից . զ՞՝ dwelt, past . որոց պարտ էր լինել dwelled, passed .

Ոյք յանդին 'ի l, m, n, թ զինի երկբարբառի* սղեն զայն, կամ փոխեն 'ի միակ ձայնաւոր . զ՞՝ dealt, dreamt, meant, felt, slept, և սյլն :

Եւ որք յանդին 'ի ve, փոխեն զայն 'ի f. զ՞՝ bereave, bereft; leave, left.

Այլ սյոսրիկ ոչ այնչափ անկանոն պարտին համա-րիլ, քանի որչափ սղեալ, կամ կրծատեալ: Յորոց բա-զումք վարին՝ եթէ ամբողջ, և եթէ կրծատ: Սակայն

զամբողջ գործածութիւնն պարտիսք նախառեցար ընտր
րել .քան զիրճնատեալն :

Կազմութիւն կանոնաւոր և անկանոն բայից Աշխ-
վացւոց ծագի ՚ի Սակառնեան լեզուէ :

iii

**Անկանոնք ՚ի ձեռն սղութեան , կամ
կարճութեան :**

- Ա**մանք ՚ի բայից որքյանդին ՚ի Ժ , կամ Ռ , ունին ան-
փոփոխ զներկոյ , զանցեալ ժամանակն , և զկատարեալ
ընդունելութիւնն կրառորական . զբ՝
Beat , հարվանեմ : հարի : հարեալ :
hurst , հայթեմ : հայթեցի : հայթեալ :
east , ընկենամ : ընկեցի : ընկեալ :
cost , արձեմ : արձեցի : արձեալ :
cut , հարպանեմ : հարի : հարեալ :
heat , ջերմացանեմ : ջերմացացի : ջերմացացեալ :
hit , հարվանեմ : հարի : հարեալ :
hurt , հարվանեմ : հարի : հարեալ , դասեալ :
knit , իսողեմ : իսողեցի : իսողեալ :
let , թոյլ դամ : թոյլ դացու : թոյլ դամեալ :
list , համբառամ : համբառի : համբառեալ :
light , (լիլյա) կառեմ : (լիլյա) կառեցի : (լիլյա) կառեալ :
put , տնեմ : երի : երեալ :
quit , թողամ : թողի : թողեալ :
read , (ռիտ) ընթեռանամ : (ռիտ) ընթեռացոյ : (ռիտ) ընթեռեալ :
rent , վազեմ : վազեցի : վազեալ :
rid , ազաքեմ : ազաքեցի : ազաքեալ :
set , տնեմ : երի : երեալ :
shed , հասեմ : հասեցի : հասեալ :
shred , հարպանեմ : հարի : հարեալ :
shut , փոխեմ : փոխեցի : փոխեալ :
slit , հեղյանեմ : հեղի : հեղյեալ :
split , քեզեմ : քեզեցի : քեզեալ :

spread, սպանման : սպանեցի : սպանաւ :

thrust, վարել : վարեցի : վարեաւ :

wet, * բրնձ : բրնձոցի : բրնձաւ :

Սոքա են սղութիւնք բառիցս beated , bursted , (որք յընդունելութիւնն լլինին ևս beaten , bursten) casted , և այլն . և այն՝ վասն քաղցրութեան հնչման :

Աստղանիշ նշանակեալ բայց յօրինակադ , և 'ի յետագայս՝ վարին եթէ անկանոն , և եթէ կանոնաւոր ձեռով :

Ոմանք յանցեալ ժամանակն , և 'ի կատարեալ ընդունելութիւնն կրաւորական՝ խոտորին սակաւուք 'ի ներկայէն , սղելով զերկեարբառն , կամ փոխելով զդ 'ի է . զ:

Կերկայ .

Անցեալ . և Ընդունելութիւն :

Lead , պանիմ .

led , պարայ :

պարեաւ :

sweat , գրինասմ .

swet , * գրինեցայ :

գրինեաւ :

meet , հանդիպիմ .

met , հանդիպեցայ :

հանդիպեաւ :

bleed , երակ հագանմ .

bled , երակ հագի :

երակ հագեաւ :

breed , ծնանիմ .

bred , ծնայ :

ծնեաւ :

seed , անապանեմ .

fed , անապի :

անապեաւ :

speed , յաջողիմ .

sped , յաջողեցայ :

յաջողեաւ :

bend , լարեմ .

bent , * լարեցի :

լարեաւ :

lend , պամ .

lent , երաս :

պասեաւ :

rend , պարատեմ .

rent , պարատեցի :

պարատեաւ :

send , առափեմ .

sent , առափեցի :

առափեաւ :

spend , ծախիմ .

spent , ծախեցի :

ծախեաւ :

build , վիճեմ .

built , * վիճեցի :

վիճեաւ :

geld , նաղամասարեմ .

gelt , նաղամասարեցի :

նաղամասարեաւ :

gild , սպիտքեմ .

gilt , * սպիտքեցի :

սպիտքեաւ :

gird , գօտի ածեմ .

girt , գօտի ածի :

գօտի ածեաւ :

lose , իրառանեմ .

lost , իրառուի :

իրառուեաւ :

Ոմանք թէպէտե ոչ յանդին 'ի ձ , կամ 'ի է , սակա ին սղութեամբ ձեանան . զ:

Have , առնիմ .

had , սպացայ :

սպացեաւ :

make , առնէմ .

made , արարէ :

արարեաւ :

flee, Քայլելիմ. fled, Քայլեալ: Քայլուցեալ:
shoe, Պայտել. shod, Պայտեղի: Պայտեալ:
Որք յանցեալն, և յընդունելութիւնն սկավառ էին լի-
նել haved, maked, flee-ed, sho-ed.

ՅԵՄԱԳԱՅՔԴ բայց 'ի սղելոյ՝ փոխեն ևս զձայնա-
ւորն + դը՝

ԱԵՐԿԱՅ.

ԱՆԳԵԱԼ. և Ընդունելութիւն :

Sell, վաճառել. sold, վաճառեղի: վաճառեալ:
tell, ասել. told, ասացի: ասացեալ:
clothe, պայտագանել. clad, *պայտացոցի: պայտագոնեալ:
stand, իմ. stood, իմի: իմյեալ:
dare, իւլիմ. durst, իւլիցի: իւլիցեալ:
Ընդունելութիւն վերջնոյս ըստ կանոնի լինի dared.

Է

ՎՆԿԱՆՈՆՔ 'ի ght.

ԱՆԿԱՆՈՆ բայց երկրորդ կարգի՝ յանցեալ ժամա-
նակն, և յընդունելութիւնն յանդին 'ի ght. և փոխեն
զձայնաւորն, կամ զերկեարբառն 'ի au կամ 'ի ou, դը՝

ԱԵՐԿԱՅ.

ԱՆԳԵԱԼ. և Ընդունելութիւն :

Bring, բերել. brought, բերի: բերեալ:
buy, գնել. bought, գնեցի: գնեալ:
catch, ըմբռնել. caught, ըմբռնեցի: ըմբռնեալ:
fight, մարդելիմ. fought, մարդեցի: մարդեցեալ:
teach, ուսուցանել. taught, ուսուցի: ուսուցեալ:
think, իսրծել. thought, իսրծեցի: իսրծեցեալ:
seek, ինդրել. sought, ինդրեցի: ինդրեցեալ:
work, գործել. wrought, գործեցի: գործեալ:

Անկանոնք ՚ի ըն.

Անկանոնք բայց երրորդ կարգի յանցեալ ժամանակն վոխեն զձայնաւորն , կամ զերկպարբառն ներկային . և զընդունելութիւնն ըստ մեծի մտախն աւարտեն ՚ի ըն .

Երկայ .

Անցեալ .

Ընդունելութիւն .

Fall , անմահ .	fell , անայ .	fallen , անմահ :
awake , պարեցաւ .	awoke , * պարեցաւ . (awaked) պարեց :	
forsake , լքանէ .	forsook , լք .	forsaken , լքալ :
shake , բարդէ .	shook , բարդէ .	shaken , բարդէ :
take , առնան .	took , առն .	taken , առնալ :
draw , դրան .	drew , դրան .	drawn , դրանալ :
slay , սպաննան .	slew , սպան .	slain , սպանեալ :
get , սպանա .	gat կի՛ ցանայ .	gotten , սպանեալ :
help , օգնէ .	(helped) օգնեց .	holpen , * օգնեալ :
melt , հալէ .	(melted) հալց .	molten , հալալ :
swell , ապացնան .	(swelled) ապացն .	swollen , *
eat , սպան .	ate , իբայ .	eaten , իբալ :
bear , պան .	bare կի՛ ցանա .	bore , պա . born , պաբալ :
break , իսրափն .	brake կի՛ ցանա .	broken , իսրափնալ :
cleave , չեղն .	clave կի՛ ցան .	cleft , չեղնալ :
speak , իսոն .	spake կի՛ ցան .	spoken , իսոնալ :
swear , իբան .	sware կի՛ ցան .	sworn , իբանալ :
tear , պապան .	tare կի՛ ցան .	torn , պապանալ :
wear , իբ .	ware կի՛ ցան .	wore , worn , իբալ :

*L₁P₄M₂.W₁G₁L₁M₂.E₁N₁O₁M₂K₁L₁M₂D₁L₁M₂.

heave, *	hove, *	hoven, *
shear, *	shore, *	shorn, *
steal, *	stole, *	stolen, * <i>4id</i> stole,
tread, *	trode, *	trodden, *
weave, *	wove, *	woven, *
creep, *	crept, *	(creeped) <i>4id</i> crept)
freeze, *	froze, *	frozen, *
seethe, *	sod, *	sodden, *
see, *	saw, *	seen, *
bite, *	bit, *	bitten, *
chide, *	chid, *	chidden, *
hide, *	hid, *	hidden, *
slide, *	slid, *	slidden, *
abide, *	abode, *	
climb, *	clomb, *	(climbed) <i>4id</i> climbed
drive, *	drove, *	driven, *
ride, *	rode, *	ridden, * <i>4id</i> * <i>4id</i>
rise, *	rose, *	risen, *
shine, *	shone, *	(shined) <i>4id</i>
shrive, *	shrove, *	shriven, *
smite, *	smote, *	smitten, *
stride, *	strode, *	stridden, *
strive, *	stroved, *	striven, *
thrive, *	throve, *	thriven, *
strike, *	struck, *	<i>4id</i> stricken
write, *	wrote, *	written, *
strike, *	struck, *	stricken <i>4id</i> struc-
		ken, *

Արքայ

Անցել

Ըստունելութեան :

bid , ասէմ .	bade , ասացի .	hidden , ասացէալ :
give , պայ .	gave , եցաւ .	given , պայէալ :
sit , նսդիմ .	sat , նսդայ .	sitten , նսդէալ :
spit , թժմնէմ .	spat , թժի .	spitten , թժէալ :
dig , հանէմ .	dug , * հանի .	dug , հանէալ :
lie , սպէմ .	lied , սպէցի .	lied , սպէալ :
hold , պինդ սպէմ .	held , պինդ լուսայ .	holden , պինդ լուսալ :
do , առնէմ .	did , աբարէի .	done , աբարէալ :
choose , ընտրէմ .	chose , ընտրէցի .	chosen , ընտրէալ :
blow , վնէմ .	blew , վնէցի .	blown , վնէալ :
crow , խօսիմ .	crew , խօսեցայ .	(crowed) խօսեցէալ :
grow , աճէմ .	grew , աճէցայ .	grown , աճէցէալ :
know , գիտէմ .	knew , գիտացի .	known , գիտացէալ :
throw , արմանէմ .	threw , արի .	thrown , արիէալ :
fly , թռւէմ .	flew , թռւայ .	flown , թռւացէալ :

Յետագայք անկանոն ևն միոյն յլնդունելութիւնն,
և այն՝ առանց փոփոխելոյ զայնաւորն . զբ՝

Արքայ

Անցել

Ըստունելութեան :

Bake , եփէմ .	(baked) եփէցի .	baken , * եփէալ :
fold , իրինէմ .	(folded) իրինէցի .	folden , * իրինէալ , ծալէալ :
grave , տանտալիմ .	(graved) տանտալիւ .	graven , տանտալիմ :
hew , հասկանէմ .	(hewed) հասի .	hewen կի՞ hewn , հասէալ :
lade , բեռնաբեմ .	(laded) բեռնաբեւ .	laden , բեռնաբեւ .
load , վնամ .	(loaded) լու .	loaden , * լուէալ :
mow , հայէմ .	(mowed) հայէցի .	mown , * հայէալ :
owe , պարզական նիմ .	(owed կի՞ ought)	owen , * պարզական նիմ .
	պարզական եղի ,	լու :

*U^Lpl^ung.U^LngLw_L.P^Lng^undL^undL^u:

- rive, կեցնել. (rived) կեցի . riven , կեցեաւ :
 saw, սղցել. (sawed) սղցեցի . sawn , սղցեաւ :
 shape, յլացնենել. (shaped) յլացնոցի . shapen , յլացնեցաւ :
 shew, ցացնել. (shewed) ցացի . shewn , ցացեաւ :
 show, ցացնել. (showed) ցացի . shown , ցացեաւ :
 sow, սերմանել. (sowed) սերմանեցի . sown ; * սերմանեցաւ :
 strew կամ -ow , (strewed , հան) strown , * պատեաւ :
 - պատել . պատեցի .
 wash, լուսնել. (washed) լուսնցի . washen , * լուսնեցաւ :
 wax, խճանկառել. (waxed) խճանկառացի . waxen , * խճանկառացաւ :
 wreath, սրբէլ. (wreathed) սրբէցի . wreathen , սրբէաւ :
 writhe, սրբէլ. (writhed) սրբէցի . writhen , սրբէաւ :

Ոժանը 'ի բայլից՝ որք փոխեն զ ։ սուզ 'ի ա , կամ 'ի ս .
 և զերկայն չ 'ի օս , կորուսանեն զիւրջաւորութիւնն ըն
 յլնդունելութեան անդ . զի՞ն

*U^Lpl^ung.U^LngLw_L.P^Lng^undL^undL^u:

- Begin, սիսնիլ. began , սիսոյ . begun , սիսեաւ :
 cling, մծոցնել. clang կամ clung ; clung , մծոցեաւ :
 մծոցցի .
 drink, ըմբէլ. drank , ըրբի . drunk կի՛ drunken ,
 պիբեաւ :
 fling, յգէլ. flang , յգէցի . flung , յգէւաւ :
 ring, հնեցնոց . rang կամ rung , rung , հնեցնեաւ , հն
 ել . հնեցնցի . ըլեւաւ :
 shrink, գուլորէլ. shrank կի՛ shrunk ; shrunk , գուլորէւաւ :
 գուլորէցի .
 sing, երգէլ. sang կի՛ sung , եր . sung , երգեաւ :
 գեցի .
 sink, ընկնէլ. sank կամ sunk , sunk , ընկնեաւ :
 ընկնցի .
 sling, զրբէլ . slang , կո՞ slung , slung , զրբէաւ :
 զրբէցի .

slink, <i>slɪŋk</i> .	slunk, <i>slʌŋk</i> .	slunk, <i>slʌŋkt</i> .
spin, <i>spɪn</i> .	span <i>hɪp</i> spun, <i>spɪn</i> .	span <i>hɪp</i> spun, <i>spɪn</i> .
spring, <i>sprɪng</i> .	sprang <i>hɪp</i> sprung, sprung, <i>sp्रɪŋt</i> .	sprang <i>hɪp</i> sprung, sprung, <i>sp्रɪŋt</i> .
sting, <i>stɪŋ</i> .	stung, <i>stʌŋ</i> .	stung, <i>stʌŋ</i> .
stink, <i>stɪŋk</i> .	stank <i>hɪp</i> stunk, stunk, <i>stɪŋkt</i> .	stank <i>hɪp</i> stunk, stunk, <i>stɪŋkt</i> .
string, <i>strɪŋ</i> .	strung, <i>strɪŋg</i> .	strung, <i>strɪŋg</i> .
swim, <i>swɪm</i> .	swam <i>hɪp</i> swum, swum, <i>swɪm</i> .	swam <i>hɪp</i> swum, swum, <i>swɪm</i> .
swing, <i>swɪŋ</i> .	swung, <i>swɪŋg</i> .	swung, <i>swɪŋg</i> .
wring, <i>wrɪŋ</i> .	wrong, <i>wrɪŋg</i> .	wrong, <i>wrɪŋg</i> .

Bind, <i>bɪnd</i> .	bound, <i>bʌnڈ</i> .	bound <i>bɪnd</i> bounded <i>bʌnڈɪŋ</i>
find, <i>fɪnd</i> .	found, <i>fɔːnڈ</i> .	found, <i>fɔːnڈ</i>
grind, <i>grɪnd</i> .	ground, <i>graʊnd</i> .	ground, <i>graʊnd</i>
wind, <i>wɪnd</i> .	wound, <i>wʌnd</i> .	wound, <i>wʌnd</i>

‘Ե՞րինալէս կորուսանեն զ ան և այսոքիկ:

Hang , <i>հանել</i> .	hung , * <i>հանելի</i> .	hung , * <i>հանելու</i> .
shoot , <i>արմակ</i> .	shot , <i>արմակով</i> .	shot , <i>արմակու</i> .
stick , <i>յարել</i> .	stuck , <i>յարել</i> .	stuck , <i>յարելու</i> .
come , <i>գալ</i> .	came , <i>ելլ</i> .	come , <i>ելլու</i> .
run , <i>ընթառաց</i> .	ran , <i>ընթառացա</i> .	run , <i>ընթառու</i> .
win , <i>յանդէլ</i> .	won , <i>յանդէլով</i> .	won , <i>յանդէլու</i> .

Յայս Երրորդ կտրու հային և պակասաւոր բայլք»

be, *bɪːbə*. . . . . been, *bɪːn*:
go, *gəʊ*. . . . . gone, *gəʊn*:

Յայտ է՝ 'ի դասակարգութեանց աստի անկանոն բայիցս , թէ նոքա զառաջնն ոչ խռարեին 'ի կանոնէ :

Յայտնի է ևս՝ թէ կրաւորական ընդունելութիւնն անցեալ՝ յանդի յԱնդղիական բարբառ , 'ի ձ.'ի է , և 'ի ո . Առաջննն փակէ ընդ խրե զամենայն կանոնաւոր բայս , և զայնասիկ՝ որպ եղեն անկանոն 'ի ձեռն սղութեան՝ յանդեալ՝ 'ի է . Երկրորդն փակէ միայն դշանդեալմն 'ի ցիտ . Խակ երբորդն զյանդեալմն 'ի ու ըստ Սակսոնաց : Վասն որոյ և մարթ է կազմել երրեակ ազգս լծորդութեանց կանոնաւոր և անկանոն բայից Անդղիացւոց՝ որպ են առհասարակ 4300 թուով :

Ընդ անկանոնն արժան է դասել և զգակասաւոր բայն , կամ՝ զժմանդակն . յորոց ոմանդ վարին միայն 'ի ժամանակս , և յեղանակս ինչ , և ոմանդ կացուցաննն զայլեայլ ժամանակս պակասաւոր բայից՝ ունելով զնոյն նշանակութիւն . կը՝

Am , էմ .	was , էպէ .	been , լէպէ :
can , իպէմ .	could , իպէմէմ .	
go , գնամ .	went , գնաշ .	gone , գնաշէմ :
may , իբէմ .	might , իբէմէմ .	
must , պարտ է .		
quoth , ասէմ .	quoth , ասաշի .	
shall , եռէշ .	should , լէմէշի .	
wet , wit , կը wot , իմ , այսինքն է .		wot , իմացա .
will , իմէմ .	would , իմէշի .	
wis , գիտէմ .	wist , գիտաշի .	

Զանցեալ ժամանակ բայից , և զընդունելութիւնն շփոթեն ընդ միմեանս բազում անդամ ոչ միայն ուամիկք , այլև հեղինակք գրոց՝ առ յաճախելոյ սովորութեանն . վասն որոյ զանցեալմն 'ի ա , այժմ գրեն 'ի ս , որպէս եդաք յօրինակսդ :

Կերկայ ընդունելութիւնն կազմի՝ յաւելլով 'ի բայն զմանիկս ing . կը՝ turn , դահնաշանէմ . turning , դահնահանէմ : Բայց բայքն յանդեալք 'ի է , կորուսանեն զայն տառ . 'ի ներկայ ընդունելութեան . կը՝ love , միտէմ . loving , միտա :

Միավանկ բայցք յանդեալք 'ի մի բաղաձայն հանգերձ միով նախընթաց ձայնաւորաւ . և կամ բաղմավանկք շեշտեալք 'ի վերջին սիզօբայն , կրկնեն զբաղածայնն եթէ 'ի ներկայ ընդունելութեան անդ , և եթէ յայլ մասունս յորս յաւելեալ լինի վանկ ինչ . պ' դանէմ + putting , դանէլ + putteth , դանէ : forget , մանաւան : forgetting , մանայօշ + forgetteth , մանակայ : abet , մանաւէլ + abetting , մանաւէրօշ + abeted , մանաւէրէալ :

ADVERB, ԱՎԵՐԲԱՅՑ :

Ոակբայն յարեալ 'ի բայս , և յածականս ցուցանէ զպարագայս , կամ զեղանակս գործողութեան :

Անփոփոխ են յԱնդզիական բարբառ . բայց սակաւք ընդունին զսսաիձնան բաղգատութեան . պ' օften , յաճախ , բազում անդամ : oftener , յաճախիս : oftenest , յաճախգոյնս : soon , վառ , ընդ դրյալ : sooner , վառ ևս , դրյանամիս : soonest , յաճախգոյն , յաճախգոյն ևս , իւրի դրյանամիս : Զնոյն իման և զմակբայից՝ որք ծագին յանկանաց ածականաց անտի . պ' ալ well , բարեստ , մաշ : better , ևս ևս , մաշի ևս : best , յաժ բարեստ , իւրի մաշ :

Մակբայցք յարին երբեմն յայլ մակբայս . պ' ալ very much , իւրի աս , իւրի ին , բազօտ : much too little , իւրի ին սախտա , իւրի սախտաստ : not very prudently , ու իւրի ինսաքնապէս :

(Օրինակ Մակբայից :

To day , Այսօր :

To morrow , վաղիւ , 'ի վաղ զիւն , 'ի վաղիւ անդր :

To morrow morning , վաղ զիւլ ընդ առաւոռն :

To morrow night , վաղիւ 'ի գեշերիւ , 'ի վաղուեան :

գեշերիւ :

To morrow in the afternoon , վաղիւ զինի հասարակաւոռ :

This morning , յայսմառաւոռ :

This afternoon , մասօր զինի :

Հասարակ աւուր , զինի	Last night , յահցեալ գի-
միջորէիս :	շըրի :
This day sennight , զինի	How long , քանի՛ ժամա-
ութ աւուրց :	նակը են :
This day fortnight , զինի	In the day time , 'ի տուշն
հնդետասան աւուրց :	ջւան :
After to morrow , յերրոր-	Last year , յահցեալ ամի :
դում աւուր , 'ի միւսում	In two months time , զինի
աւուր :	երկուց ամսոց :
The day after to morrow ,	During three days , զերիս
յերրորդում աւուր , զինի	աւուրս , 'ի մէջ երից ա-
երկուց աւուրց :	ւուրց :
Henceforward , յայսմէնէ	Now , այժմ , արդ , զարդիս :
անէ , այսունէնաւ :	Already , արդէն , վաղ :
Hereafter , յայսմէնէնէ , առ	Betimes , վաղ , կանուխ :
յապա :	յառաջադոյն :
Last month , յահցեալ ամիս :	Early , վաղքաջ ընդ առա-
Newly , նորոգ , այժմ :	ւօնն , կանիսաւ :
Not long since կամ առաջ :	Lately , անագան , ապա ,
կաւ մի յառաջ :	զինի :
A week , շաբաթ կամ եօթ-	Formerly , յառաջադոյն ,
նեակ մի :	յառաջ ժամանակաւ ,
A week ago , շաբաթ մի	կանիսաւ :
յառաջ :	Before , յառաջ , նախ :
Last week , յահցեալ շաբա-	After , զինի , յետոյ :
թու :	Immediately , անդէն ,
Next week , յառաջիկոյ շա-	ընդհուպ :
բաթու :	Shortly , համառօղիւ , կարճ
Three weeks hence , զինի	'ի կարճոյ , սակաւուք :
երից շաբաթուց :	Every moment , յամենայն
Yesterday , երէկ :	ժամ , միշտ :
The other day , յահցեալ	Not yet , գեռ ոչ , տակա-
աւուր :	ւին ոչ , չե :
The day before yesterday ,	Yet , գեռ , տակաւին :
յեռանդն :	Every day , յամենայնում
Yesterday morning , երէկ	աւուր , զօր ամենայն :
ընդ առաջան :	Every morning , յամենայն

- առաւօտուր , ընդ առաւ-
օտս ընդ առաւօտս :
- Every afternoon , յամենայն
զինի հասարակ աւուր :
- Every evening , յամենայն
երեկոյի , ընդ երեկս :
- Every night , յամենայն դի-
շերի , զամենայն գիշեր ,
զգիշերս ամենայն :
- This evening , յայսամ երե-
կոյի , ընդ երեկոյս :
- Daily , զօր ամենայն , ա-
ւուր աւուր , օր քանի զօր ,
զօրհանապազ :
- In the night time , 'ի գիշե-
րի , գիշերայն :
- Continually , անընդհատ ,
միշտ , հանապաղ , ան-
գուլ :
- Soon , վաղվաղտկի , ընդ-
հուպ , փութով , փու-
թանակի :
- Again , դարձեալ , վերս-
տին , անդրէն , միւսան-
դամ :
- Whilst իսմ While , մինչ ,
մինչդեռ , այն ինչ , յոր-
ժամ :
- Just now , այժմ իսկ , արդ-
իսկ :
- Quickly , փութով , փութա-
նակի , վաղ , արագ , ե-
րագ :
- Since , յորմէ հետեւ :
- In a short time , 'ի սակաւ
ժամանակի , ընդհուպ ,
զինի սակաւուց :
- Eternally , միշտ , յաւի .
տեսն :
- Never , երբէք ոչ , ոչ եր-
բէք :
- Always իսմ Ever , միշտ ,
հանապազ , յամենայն
ժամ :
- Day and night , զախւ և
զգիշերի , 'ի տունջեան և
գիշերի , զցայդ և զցերեկ :
- By day , 'ի տունջեան ,
զախւ , զցերեկ :
- By night , գիշերի , 'ի գի-
շերի , զգիշեր , զցայդ :
- Then , յայնժամ , ապա :
- In the mean while , այն
ինչ , մինչդեռ , միանգա-
մայն :
- Late , անադան , յամի , տա-
րաժամ :
- In time , 'ի ժամնւ :
- Where , ուր , ուրամնօր :
- Here , աստ , աստանօր :
- Up , 'ի վեր :
- Down , 'ի վայր , 'ի խոնարհ :
- Behind , զկնի , յայնկոյս ,
յետուսս :
- In , Within , 'ի մեջ , 'ի մի-
ջի , 'իներքս , 'իներքոյ , 'ի-
- Out , արտաքոյ , արտաքս :
- Without , բաց 'ի , առանց :
- Below , 'ի վայր , 'ի խոնարհ :
- Above , շուրջ , շուրջանա-
կի , երրւ :
- Above , 'ի վեր , 'ի բար-
ձունս :
- Near , մերձ , հուպ , տու-

<i>Ընթեր</i> , <i>առ Երի</i> :	Less, <i>աակաւ, նոււազ</i> :
Far off, <i>հեռի</i> , <i>'ի բացեայ</i> :	But little, <i>աակաւ մի ևեթ,</i>
There below, <i>անդ 'ի վայր</i> :	<i>աակաւիկ միայն</i> :
There above, <i>անդ 'ի վեր</i> :	Not at all, <i>ամենելին ոչ,</i>
Under, <i>'ի ներքը</i> , <i>ընդ</i> :	<i>ընաւ ամենելին</i> :
Upon, <i>'ի վերայ</i> :	So much, <i>այնչափ</i> :
Any where, <i>ամենայն ուրեմն</i> ,	As much, <i>նոյնչափ</i> :
<i>ընդ ամենայն տեղս</i> :	Almost, <i>գրեթէ, գոգցես</i> :
Every where, <i>ընդ ամե-</i>	No more, <i>ոչ ևս</i> :
<i>նոյն տեղս</i> :	At most, <i>առ առաւելն</i> ,
No where, <i>ոչ ուրեմն</i> :	<i>յաւետ, մանաւանդ</i> :
Some where, <i>ուրեմն ուրեմն</i> :	At least, <i>գեթ, գոնեայ</i> :
Else where, <i>այլուր</i> :	Quite, <i>ողջյն, գրեթէ, ա-</i>
Towards, <i>առ, 'ի, ընդ</i> :	<i>մենելին</i> :
Among կամ Amongst, <i>'ի մէջ</i> ,	Entirely, <i>բոլորովին, ամ-</i>
<i>առ, ընդ</i> :	<i>նեին, ողջյն</i> :
Between, <i>'ի մէջ, 'ի միջին</i> :	Wholly, Thoroughly, <i>բո-</i>
Beyond, <i>անդը, անդը քանի,</i>	<i>լորովին, ողջյն, բոլան-</i>
<i>յայն կոյս</i> :	<i>դակ, համբուն</i> :
Hitherto, <i>յայս վայր, մին-</i>	Nothing at all, <i>ոչնչէ ա-</i>
<i>չեց յայսը</i> :	<i>մենելին</i> :
From whence? <i>ուստի՞՛</i> :	Sufficiently, <i>ըստ բաւակա-</i>
From hence, <i>աստի</i> :	<i>նին, ըստ շափու</i> :
From thence, <i>անտի</i> :	Enough, <i>ըստ բաւականին,</i>
From another place, <i>այ-</i>	<i>շատ իսկ</i> :
<i>լուստ</i> :	Once, <i>միանգամ</i> :
From far, <i>'ի հեռուստ, 'ի</i>	Twice, <i>երկիցս, կրկին ան-</i>
<i>հեռաստանէ</i> :	<i>դամ</i> :
From above, <i>'ի վերուստ,</i>	Thrice, <i>երիցս, երեք ան-</i>
<i>'ի բարձանց</i> :	<i>դամ</i> :
How much, <i>որչափ, քանի՞՛</i> :	Four times, <i>չորիցս, չորս</i>
Too much, <i>կարի, կարի</i>	<i>անդամ</i> :
<i>իմն, բազոք</i> :	The first time, <i>զառաջնուն</i> ,
Much կամ a great deal,	<i>յաւաջնումնուագի</i> :
<i>յոյժ, բազում, շատ</i> :	So many times, <i>այնչափ</i>
More, <i>առաւել, յաւետ, և</i>	<i>անդամ, քանիցս</i> :
<i>ևս</i> :	Several times, <i>բազում ան-</i>

- գամ, ստեսլ, յոլովակի : So it is, այդպէս է :
 How often ? քանի՞ցս ան- Assuredly, անշուշտ + հո-
 գամ: ւաստեաւ :
 Some time, Երբեմն, է ու- Undoubtedly, անշուշտ, ան-
 րեք, է, զի : Երկրայ :
 Often, յաճախ, յոլովակի, Questionless, անշուշտ, հո-
 ստեսլ, բազում անգամ: ւաստի :
 Seldom, սակաւ անգամ: Infallibly, անլուէս, սայդ,
 Only, միայն, ևեթ, ա- անշուշտ, հաւաստեաւ :
 ռանձինն : Certainly, սայդ, հաւաս-
 First, in the first place, ստի, հաւաստեաւ, ան-
 նախ, զառաջինն : շուշտ :
 Secondից, ապա, Երկրորդ : Why not? և ընդէ՛ր ոչ,
 Thirdly, Երրորդ : չի՞մ՞ո՞չ :
 Next, ապա, զինի, մերձ, Too, և ևս, սակաւին, դար-
 առընթեր : ձեալ, նոյնպէս, յոյժ,
 At first, զառաջինն, 'ի կարգան անդ : կարի, շատ :
 By turns, կարգաւ, միըստ >No, not, ոչ, մի :
 միոջէ, փոփոխ, փոփո- Never, ոչ Երբեք, ոչ բնաւ,
 խակի : ոչ, մի :
 In order, orderly, կարգաւ, By no means, ամենալին ոչ,
 ըստ կարգի : ոչ բնաւ, ոչ Երբեք :
 At last, զինի, 'ի վախճա- In no wise իամ այս այս
 նի, հուսկյետոյ, ապա : բնաւ, մի և մի իրօք :
 Together, 'ի միասին, միան- Where? ուր, ուրանօք :
 գամայն, ընդ : From whence? ուստի :
 One after another, զինի մի- Which way? ընդ ո՞ր ձա-
 մեանց, կարգաւ, միըստ նապարհ :
 միոջէ : How? զիարդ, ո՞րպէս, ի՞ւ-
 Yes, այս : Հօվ այս? մինչեւ ցո՞ր վայր :
 Yes indeed, այս արդա- How much? ո՞րչափ, քանի՞ :
 րեւ, յիրաւի : How long? ո՞րչափ Երկայն
 Indeed, in truth, յիրաւի, իամ Երկար + քանի՞ ժա-
 արդարեւ, ճշմարտիւ : մանակը Են :
 Truly, ճշմարտիւ, հաւաս- In what manner? զիարդ,
 տեաւ : որո՞վ օրինակաւ :
 When? ե՞րբ, յո՞րժամ :

- What ? զե՞նչ , զե՞նչ ի՞նչ :
- Why ? ընդէլք , վասն էլք :
- Why not? ընդէլք ոչ :
- Because , վասն զի , քանիզի ,
զի , որովհետեւ , փոխա-
նակ զի :
- Rather , մանաւանդ , յա-
էտ , առաւել , այն զի :
- Sooner , վաղ , վաղ ևս , վու-
թանակի :
- Better , լաւ ևս :
- Above all , 'ի վերքան զա-
մենայն , յաւէտ :
- At leisure , ըստ հաճոյս ,
դիւրութեամբ անձին ,
հանգստանամբ :
- As like , իբրև , որպէս :
- As , որպէս , զորօրինակ :
- So , այսպէս :
- Thus , այնպէս :
- More , առաւել , յաւէտ ,
ևս :
- Less , սակաւ , նուազ :
- Like , հանդոյն , իբրև , որ
պէս :
- Much more , առաւել ևս ,
բազմօք առաւել :
- Much less , յօյժ սակաւ ,
առաւել նուազ :
- By little and little , by de-
grees , սակաւ առ սա-
կաւ , փոքր փոքր , սա-
կաւ , աստիճան քան զառ
տիճան :
- Step by step , սան առ սան :
- Softly , gently , հանդար-
մեկ , հեզեկ :
- Slowly , հանգստանամբ ,
հանդարտութեամբ :
- Kneeling , 'ի ծունկս , 'ի
դուռն :
- Standing , յոտս , կանգուն :
- Backwards , յետս կոյս , ընդ-
կրունկն :
- Groping , առ խարիսափ :
- Upon all fours , յափսի-
թերս :
- On foot , հետիոտս :
- On horseback , հեծեալ 'ի ձի :
- Upon one's belly , անկեալ
'ի վերայ երեսաց :
- Upon one's back , յորսայս :
- Upright , ուղիղ , կանգուն :
- Designedly , կամաւ , դիա-
մամբ :
- Considerately , կամաւ , խոր-
հրդով :
- Advisedly , դիառութեամբ :
- At random , անդիտութիւն :
- Wisely , իմաստութեամբ :
- Prudently , խոհեմութեամբ ,
հանճարով :
- Happily , երջանկութեամբ :
- Boldly , յանդուգն , համար-
ձակ :
- Reasonably , բանիւ , իրա-
ւամբը :
- Coldly , ցրտութեամբ , ցըլ-
տագին :
- Hotly , ջերմութեամբ , ջեր-
մագին :
- Insolently , առառառամ :
- Readily , փութով , փու-
թանակի :

Quickly , փութով , արագ ,	Carelessly , յանհոգու :
երագ :	On a sudden , յանկարծաւ :
At ease , դիւրութեամբ ,	կի , յանկարծաւս :
հանգստեամբ :	In haste , փութանակի , ձեւ
Openly , յայտնապես , բա-	պով , հասկ ձեռու :
ցերեակի :	In jest , ընդ կատակու :
Heartily , սերտիւ , 'ի սրտէ :	Hardly , հազիւ , դժուա-
Secretly , գաղտ , 'ի ծածուկ :	րաւ :
Rashly , յանդուգն :	Lest , գուցէ , թերես :
Heedlessly , յանդդշւս :	Otherwise , ապա թէ ոչ :

PREPOSITION , 'ՆԱԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ :

Եախադրութիւնք յառաջ դասեալ բառից՝ յարեւ զնոսս ընդ միմեանս , և ցուցանեն զյարաբերութիւններ մէջ նոցա :

Մին 'ի կարեւոր գործոց նախադրութեան յԱնդդիա կան բարբառ՝ է ցուցանել զհոլովս անուանց . որք յու սակաւ լեզուս որոշին վերջաւորութեամբք իւրեանց :

Բազումք 'ի նախապրութեանց ցուցանեն 'ի բնէ զյարբերութիւն տեղըց , և ապա նմանութեամբ իմն զայլ յարաբերութիւնն . զը՝ out , արդադրուց , բաց 'ի , առանց : in , 'ի , 'ի մէջ , 'ի ներքու : to , առ , ց , 'ի : through , ընդ , 'ի յէռն : under , ընդ , 'ի ներքու : by , 'ի յէռն , ընդ , առ : from , 'ի : առ 'ի : of , 'ի , առ 'ի . ևս 'ի նախադրութիւնն սերապահանակիւրք . զը՝ made of wood , արտեալ 'ի փայտէ , փայտակիւրք : son of Philip , որդի Փիլիպուս : for , վասն , ընդ , փոխանակ :

Նախադրութիւնք մտանեն ևս 'ի բարդութիւնս բառից : Յօրժամմ առանձինն վարին , նախադաս գնին ան ուանց և գերանուանց . և երեւմն ևս յետադաս բայից . բայց 'ի բարդութիւնս յաւէս գնին նախ քան զբայս . զը՝ to outgo , յառաջնել , անդանել , գերազանցնել : to overcome , յառնել , գերազանցնել : to undervalue , անարգնել , անգոնել , նուասպայուանել :

Գտանին և նախդիրք՝ որք մտանեն 'ի բազադրու-

Թիւնս բառից . ոյլ ինքնին ինչ ոչ նշանակեն . կը՝ a , be con , mis ,և ոյլն . որպէս 'ի բառադ abide , իամ , բնավիճ շոյժ , շաղապէճ , յօդէճ , մասրէճ : mistake , մատլէճ , յան յանէճ . ևս՝ յանցանէ , միաւանէ : Եւ սոքա կոչին անզատ նախադրութիւնը :

(Յրինակը ՝ լախադըրութեանց :

Near , nigh ,	Առ , առըն .	քան , առաջի :
թեր , հուսկ , մէրձ , մօտ ,		Till , untill , մինչ , մինչեւ :
ընդ :		Besides , բաց 'ի , թնդ :
Upon , on , 'ի վերայ , 'ի , յ :		Far , հեռի :
After , զինի , յետոյ :		In the middle , 'ի մէջ :
With , ընդ , հանդերձ :		At , առ , 'ի , յ :
Without , առանց , բաց 'ի :		Into , 'ի , յ , 'ի մէջ , 'ի ներքս :
About , շուրջ , իբրև :		Between , 'ի մէջ , 'ի մէջի :
Against , ընդդէմ , հակառ ոտկ , հանդէմ :		Towards , առ , 'ի :
Within , 'ի ներքս , 'ի մէջ ,		Except , բաց 'ի :
'ի միջի , 'ի :		Instead , փոխանակ , 'ի տեղի :
Behind , յայնկոյս , դէնի :		Among , amongst , 'ի մէջ :
Before , նախ քան , յառաջ		առ :
		According , ըստ :

CONJUNCTION , ԸՆԴԿԱԿ :

Ը աղկապն յօդէ զիմնաստ բանին . կը՝ You , and I , and Peter , rode to London , դու , և էս , և Պիետրոս գնացան (Երեվարօք) 'ի լշնդն : Դարձեալ you , and I rode to London , but Peter staid at home , դու , և էս գնացան 'ի լշնդն . բայց Պիետրոս մատ , 'ի դուն անդ : Յորս and է շաղկապ բաղհիւսական , և բայց արոհական : Սոյնպէս իծան և զայլոց :

ՕՐԻՆԱԿՔ Ը աղկասլից :

- Also , still , yet , ‘Եաւ , և
ևս , տակաւին :
- Though , although , թէ
պէտ , թէւ , թէպէտեւ :
- Than , քան թէ :
- If , եթէ :
- If ever , եթէ երբէք :
- Upon իւմ on condition ,
միայն թէ :
- Provided , միայն թէ :
- Unless , except , բայց միայն ,
եթէ ոչ , գէթ , գոնեայ :
- Either , or , կամ , և կամ ,
եթէ , և եթէ :
- Neither , nor , ոչ , և ոչ :
- Nevertheless , սակայն , սա
կայն և այնպէս :
- Notwithstanding , սակայն ,
սակայն և այնպէս , 'ի
վերայ այսր ամենայնի :
- For , զի , քանզի :
- Because , զի , քան զի , վասն
զի , փոխանակ զի :
- Since , որովհետեւ , քանզի :
To the end that , զի , որ
պէս զի :
- In order to , զի , որպէս զի ,
առ ՚ի :
- That , զի , որպէս զի :
- But , բայց , սակայն :
- Yet , սակայն , տակաւին :
- However , սակայն , սակայն
և այնպէս :
- Save , but if not , եթէ ոչ ,
բայց :
- Then , ապա , ուրեմն , վասն
որոյ :
- Therefore , ապա ուրեմն ,
վասն որոյ :
- Wherefore , ուստի , յայն
սակո :
- By consequence , ապա ,
նմին իրի :
- So that , մինչեւ :
- As , որպէս , զիարդ , զոր
օրինակ , ըստ որում :

ՄԻՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ :

Միջարկութիւնն յայանէ սոսկ զկիրս հոգւոյն . և է
ոյլւայլ ըստ կրիցն . զը՝ alas ! առաջ , ահ . woe , զայ ,
երանէ , և այլն : Միջարկութիւնս օ , աչ , նախադաւ
սեալ անուան՝ կազմէ զկոչական հոլով :

(Յրինակը Միջարկութեանց :

Ah ! alas ! ԱՀ , աւա՛զ ,	A , ah , ah , Վա՛զ , վա՛զ :
վա՛զ :	Come , come on , աղէ , Եկ ,
Poor , Wretch that I am !	օն :
ո՞լ աղետիցս , աւա՛զ	Have a good heart , քա՛ջ
թշուառութեանս , վայ :	լեր :
Եղելւոյս , եղնւեկ ինձ :	Take courage , քաջալերեաց :
Oh joy ! ո՞լ խնդութեանս ,	Oh ! oh ! ալ , ահ :
վա՛զ :	Oh wonderful ! ո՞լ սբահնէլ
Come be cheerful , աղէ զօ-	լացս :
բացիր :	Silence , լուս լեր :
Fie , fie ! վահ , վա՛զ :	Peace there , լուս լերուք :

SEN TENCE , ԲԱԿ :

▶ անն է կանոնաւոր չարադասութիւն բառից՝ առ՚ի կազմել զիմաստ կասարեալ :

Պարտ է ըստ տեղւոյն համաձայնիլ բառի ընդ այ-

ւում՝ ըստ թուոյն , ըստ սեռին , կամ ըստ դիմաց :

Բառն պահանջէ առնուլ զինդիր յայս ինչ հոլով ,

կամ յեղանակ :

Բանն է զի պարզ է , և է զի բաղադրեալ :

Պարզ բանն ունի մի միայն անուն , և բայ :

Ասողութիւնն է՝ կրկին , կամ աւելի ևս բառք ե-

տեալ՝ ի միասին առ՚ի կազմել զմասն բանի , ևս և զիա-

տարեալ բան :

Ասողութիւնք պարզ բանի յաւետ սովորական են

յետագայքդ :

ա . Գոյական անուն նախադաս բայի . պօ՝ I am , ես եմ . thou writest , դու գրես . Thomas is loved , Յամանս սիրի .ուր բայլըդ համաձայնին ընդ ուղղական հոլովսդ ըստ թուոյն , և ըստ դիմաց :

բ . Գոյական անուն յետագաս չեղոքական , կամ կրա-
ւորական բայի . պօ՝ A calf becomes an ox , ունին ւնին

Է՛՛ : Plautus is accounted a poet, Պլաւոս Համարէի բանագեղ (Պլաւոս բանասահեղք է համարեալ) : I am he, Ես Եմ ևս ինքն եմ : Յորս գոյականքն համաձայնին ընդ միմեանս, և բայց առնու զինդիր յուղական հոլովլ :

Պ. Կոյնագես ածական յետաղաս չեղոքական, կամ կրաւորական բայի : Պ՛ Life is short, and art is long, իւանին է սուշ, և արհեստն (է) էրիսյն : Exercise is esteemed wholesome, իւթեամբանն համարէ առաջարար (կրթութիւնն է համարեալ օդատակար առողջութեան) :

Պ. Գոյական անուն զինի ներդործական, կամ անցողական բայի : Պ՛ to open a door, բանաւ պառաւն : to build a house, Աքնէլ պառաւն : Alexander conquered the Persians, Աւետանուր յալբեաց Պարսից : Յորս բայըն առնուն զինդիր 'ի հայցական հոլովլ :

Ե. Աներեւոյթ զինի բայի : Պ՛ Boys love to play, յանկանին սիրեն խաղալ (մանկունք սիրեն զիսաղս) :

Ղ. Յատկացուցիչ անուան 'ի սեռական հոլովլ : Պ՛ Milton's Poems, կամ the Poems of Milton, Միլտոնի գույն : կամ բանագեղամբանին Միլտոնի :

Ճ. Բացայայտիչ անուան 'ի նոյն հոլովլ ըստ անուան «Պ՛ Paul the Apostle, Պատու Ալատեաւ : King George, Արքայն Գերգի :

Շ. Ածական ընդ գոյականի 'ի նշանակ որպիսութեան նորա : Պ՛ a wise man, իմաստուն այր (այր իմաստուն) : a black horse, Առաջ իլ : Կոյնագես և ընդունելութիւնք իբրև ածական : Պ՛ a learned man, սուշաւ այր (այր գիտուն, կամ քաջուսումն) : a loving father, Իբօռ հայր (հայր՝ որ սիրե, հայր սիրելի) :

Ծ. Ածական ընդ աներեւոյթ բայի : Պ՛ worthy to die, արժանի մեռանել (արժանի մեռանելոյ, կամ մահու) : fit to be trusted, արժանի լինել կապահացեալ (արժանի վստահութեան, հաւատարիմ, արժանահաւատատ) :

Ֆ. Մակբայ յաւելեալ 'ի բային, կամ յածականն : Պ՛ you read well, բառ ընթեանաս բարաս (քաջ ընթեանուս) : he is very prudent, Առ է յայծ խոհեմ (քաջ խոհական է) :

Ժամ. Կամսարդը ութիւն հանդերձ խնդրով յաւելեալ՝ ի բայն, կամ յածականն. պ՝ I write for you, ես գրեմ շառն թէր (դրեմ վասն քո) : he reads with care, նո ընթեան հանդերձ ջանիւ (մատղիր, կամ փութաջան ընթեանու): studious of praise, ինդրօն պապուց (որ է 'ի խնդիր պատւոյ, պատուամէր) : ready for mischief, պապրտոստ 'ի լարիս :

Ժը. Ըաղկասլ ընդ դրական, և ընդ բազդատական ածականի, և նախադրութիւն ընդ գերադրականին՝ առ ի կազմել զանտիճան բայց ասութեան : պ՝ white as snow, առիդատի ի բեր պիտին : wiser than I, իմաստագոյն տան լիւ ես նա իմաստուն ; կամ իմաստնագոյն քան զիս) : greatest of all, Ած ես տան պահնեսին :

Գլխաւոր մասունք պարզ բանի են՝ Անուն, կամ Տէր գործողութեան. Բայ, կամ Սարուգելի. Խնդիր, կամ Ենթակայ գործողութեան :

Յանդղիական բարբառ ուղղական հոլովին նշանակեցակը զտէր գործողութեանն, և հասարակօրէն դնի նախ քան զրայն : Խոկ հայցական հոլովին ցուցանէ զենթակայն գործողութեան, և դնի զենի բային . պ՝ Alexander conquered the Persians, Աշխանդ յաղթեաց Պարսէ :

Դերանուանկը վասն ունելոյ զառանձին հոլովա՝ ոչ պահնեն զայս կարգ . պ՝ Whom ye ignorantly worship, him declare I unto you, Զոր դուք յանծանօթու պաշտէն, ես պայն պապի մէ յիդ :

Ուղղական հոլովին, կամ Անուն բային դնի երբեմն զինի չէզորական բայի . պ՝ Upon thy right hand did stand the Queen. Ըստ ազնի ուսմէ եկաց Դակիոյն : On a sudden appeared the King, յանկարծալի երեսաւ իժագուարին :

Եղինակէս դնի զենի բային, յօրժամ բայն ունի յառաջքան զենքն զմակբայս there, անդ (կամ սոսկ թարմատար) . պ՝ There was a man, եր ոճ, իայր անդ այր ոճ, գրաւ անդ ոճ :

Who, which, what, that, որ, ունչ, ինչ . որպէս և բարդութիւնք նոցա, whosoever, whosoever, որ մոնդամ, որ ոճ, թէուկտեւ ոչյուղղական հոլով դնին յառաջքան

զրայն . զ՞՝ Առ առ ուստի ինդքէ + (զոր գու ինդքէ) : This is what կամ the thing , which և կամ that , you want . այս և ուս ինդքէն , կամ որում պետք անեն : Whomsoever you please to appoint . Զ ա մ , կամ այս դաշտամ էամբ (հաճիք) խթքէլ :

Յորժամ բայն է կրաւորական , անուն բային , և խնդիրն փոխեն զտեղիս իւրեանց . ընթակայն է յուղական հոլով , և աէր գործողութեանն ունի ընդ իւր զնախագրութիւն . զ՞՝ The Persians were conquered by Alexander , Պարսիկ յաղթէցան , Առնեւսանդրէ :

Չեզօքական բայ չկարէ առնուլ զնայցական խնդիր , զի ներգործութիւնն ամփոփի ՚ի նմա յանուն բային : Ազա եթէ ունիցի զինի իւր հայցական հոլով , կամ զնոյն խմաստ ունի ընդ բային , զ՞՝ to dream a dream , երակէ պէտու (երազ տեսանել , յերազել) . to live a virtuous life , իւալ պատագինի իւան (կեալ առաքինութեամբ) . և կամ ցուցանէ միայն զավարագայո գործութեամբ ունելով զօրութեամբ զնախագրութիւն . զ՞՝ to sleep all night , խմա թրոց ալ անունայն . որ է , ընդ գիշերն անունայն : to walk a mile , խմա թրոց անունայն . որ է , ընդ գիշերն անունայն : Եւ յայս սակս չեզօքական բայն ոչ կարէ դառնալ ՚ի կրաւորական :

Անունն որ ցուցանէ զբաղմութիւն , կարէ համաձայնիլ ընդ բային , և ընդ գերանուանն եթէ յեղական , և եթէ յոքնական հոլով . զ՞՝ My people is foolish ; they have not known me , ծուլվութն իմ անօիպ է . ու ծանեան նուտա զիս : The assembly of the wicked have inclosed me , ծուլվ (ժողովք) սարա պաշտօին զիս : The assembly was very numerous , ծուլվ էր բազմամբուն ցոյժ :

Բազում եզական անուանից յօդեալ ՚ի միասին ՚ի ձեռն շաղկատի՝ համաձայնին ընդ յոքնական բայս , անուանս , և գերանուանս . ի՞ր՝ Socrates and Plato were wise , they were the most eminent philosophers of Greece . Անիւ ուն և Պլատոն էին իմաստան . նուտա էին երեւելի իմաստանքն Յունաստանի :

Բայց Երբեմն զինի բազում անուանց բայն դնի եզա-

կոմեւ . զի համարի իբրև առանձին բայ իւրաքանչիւրոց .
 Կը The glorious inhabitants of those sacred palaces , where nothing but light and blessed immortality , no shadow of matter for tears , discontentments , griefs , and uncomfortable passions to work upon ; but all joy , tranquillity , and peace , even for ever and ever doth dwell .
 Փաստաւոր բնակիւթն այդոցին որբաշան պալատաց . ուր ու ինչ ,
 Բայց լրաց և օրհնեալ անմահութիւնն ու սպառեր նիւթոց վասն առ
 պատուաց , պատութեանց , ծանրութեանց ; և անգանեւի իրեւ
 'ի նէրգործեւ . այլ ամէնայն խնդութիւնն , հանդարբութիւնն , և
 խաղաղութիւնն մշաք և մշաք առնեւ բնակիւլ : (Փաստաւորեալ
 բնակիւթ սրբոց տաճարացգ . ուրանոր ոչ այլ նեչ բայց
 միայն լրսա և երանաւէտ անմահութիւնն . ոչ ստուեբը
 ինչ արտասուաց , ցաւոց , վշտաց , և անհնարին կրից
 բոնացեալ 'ի վերայ . այլ համայն խնդութիւնն , անդոր
 րութիւնն , և խաղաղութիւնն բնակեն յաւիտեան և ևս)
*Sand, and salt, and a mass of iron, is easier to hear,
 than a man without understanding.* Աւազ , և ազ , և
 պանդուած երիանոյ՝ դիւրադրոյն և 'ի իրեւ , ուն թէ հարդ
 տառանց հասկացողութեան . (Աւազ , և ազ , և շանթ երկու
 թոյ դիւր է կրել , քանի զմարդ անմիտ) :

Եթէ եղականիք Եղեալ 'ի միամին ունին այլեւայլ
 դէմն , 'ի յոքնականն գերանունն համառաջնի ընդնուս
 ըստ դիմաց . Երկրորդ դէմն նախապատիւ է քան զեր
 րորդն , և առաջնին քան զերկոսին . Կը He and you and
 I won it at the hazard of other lives : 'Յս և դուք և էս սպա-
 զայ զայն վրանդաւ իւնաց մերց . (նա և դու և էս սպա-
 զաք զայն 'ի Եղեալ զանձինս) : You and he
 shared it between you . Պառ և նա բաժանեցիւ զայն 'ի մէ-
 ջի թէրում :

Ջեղոքական գերանունս իւ բազում անդամ նշանաւ
 կէ 'ա . զենթակայն բանից , կամ հարցման . ը . զլիճակ
 իրին , կամ անձին . կը զպատճառն գործոյ , կամ ան-
 ցից . կը ' :

ա . 'Twas at the royal feast for Persia won
 By Philip's warlike son —— Dryden .

Առաջ եղեւ յարքունի՞ն խնջոյն վասն Ռարակասուանին սպացէլոյ
՚ի յեռն Փելիպպէայ առջամարտիկ ուշուր, — Տրայալը :

(Եշր ՚ի խնջոյն արքունի՞ն զոր ետուն ՚ի չնորհս երկրին
ուարսից, զոր կալաւ քաջամարտիկ որդին Փելիպ-
պէսոյ) :

*It happen'd on a summer's holiday,
That to the Green wood shade he took his way - Ibid.*

Առաջ հանդիպէան ՚ի մուսած ամսուան սուրբ առուր,
Զի՞ ՚ի խնաւ ժայդի հոգանին իտաւ նա զմանապարհ իւր :

(Դէպ եղեւ, զի յամարացին յուռուր կիւրակէի կալա-
նա զՃանապարհ իւր (կամ գնաց) ՚ի հովանի անդր զա-
լարագեղ ծառոյ) :

*Who is it in the press that calls on me? - Shakespear.
Ո՞ է ՚ի խոսքանի անդ, որ պա ինչ ամայնուրու - Ըլքսփեր:*
Ք. How is it with you, Lady?

Alas! how is it with you? — Shakespear.

Զի՞ւնէ ժեր, Տի՞ւն :

Աւան, զի՞ւնէ ժեր : — Ըլքսփեր :

Ք. You heard her say herself, it was not I.

Twas I that kill'd her. — Shakespear.

Լուար ՚ի նմանէ ասեւ զանինէ, Ան ւեի էս :

Ես էմ որ սպանի զնու : — Ըլքսփեր :

Tis these, that early taint the female soul — Pope.

Առաջ է այսուին, որ խնաւին վարակէն զնուգիս խնանց - Փօփ :

(Առքա են՝ որ վաղ ապականեն զանձինա կանանց) :

*It rains, անձըսեւ - it shines, ժայլսպութիւ - it thunders,
սրբաց : Վէրջին օրինակքա քաջայաց ցուցանեն, թէ
չէք յԱնգղիսկան բարբառ գիմազուրկ բայ ըստ ինք-
ևան . այլ չէզոքական գերանունս շնուր զտեղի գիմաց .
թէպէտե ոչ գնի միշտ ներգործութէամբ . զը՝ as ap-
pears, սրպէն երեւ - as follows, սրպէն զնէս գայ, պարտէ-
նան - may be, հասր կամ իսբէլի իշէ . փոխանակ գնելոյ
as it appears, as it follows, it may be.*

Բայց to be , Եւ , լինել , գուլ , միշտ ունի զինի խըր ուղղական հոլով . զը՝ It was I , and not he that did it . Ես եմ , և ու նո՞ւ որ արար պայն : Բայց աներեւոյթ եղանակ նորա ունի զհայցական . զը՝ Though you thought it to be him . Անդիւծ իաբես պնա լինել :

Դքանիլ մակբայցս when , արժամ . while , մնալու , արժամ , երբ . after , յեպս , պնի , իմաստ բանին ձեռնայ ՚ի ձեռն ընդունելութեան առանձինն . զը՝ The doors being shut , Jesus stood in the midst . Դրօն դայէլով (կամ մինչդեռ դուքն փակեալ էին) Եսո , Յա ՚ի մէջ : Եւ այս կոչի բացարձակ հոլով , և է միշտ ուղղական յԱնդղական բարբառ . զը՝

God from the mount of Sinai, whose gray top
Shall tremble, *He descending*, will himself,
In thunder, lightning, and loud trumpet's sound,
Ordain them laws. — Milton.

Ասպատծ ՚ի լեռնեն Սինայ՝ որոյ ճուայլ գագալն
Ասանէսոյն , իլլալ՝ կամ ինչնին ,
Յորոտուն , ՚ի ժայլապահուն , և ՚ի բարիշտաբառուն հնչին
Քոյլ ,
Տու (կամ կարգել) նորա օրէնս : — Մելոն :

Տօյառաջեալ բան զբայն , է նշան աներեւոյթ եղանակի . բայց բայց ինչ ունին հասարակօրէն զինի իւրեանց զաներեոյթ առանց նշանի . որովհսի են բայցս առէմ , հրամայէմ . dare , իւնէմ , յանդանէմ . need , պէսս առէմ , իւրօդիմ . make , առնէմ . see , պէսանէմ . hear , ցէմ . feel , պէմ , իմանմ . որպէս նաև let , և երբէն հաւաքած ոչ վարին իրեւ զօժանդակ . զը՝ I bade him do it , ասացի նմա (կի՞ ետու հրաման) առնէլ պայտ : You dare not do it , ւիւնէս առնէլ պայտ : I saw him do it , պէսի վաս պէսս առնէր : I heard him say it . տասոյ պէսս :

Աներեւոյթ եղանակն վարի բազում անդամ բացարձակ իմն՝ ընդով զանդի շաղիապիս որ ընդ ստորադասան կան եղանակի . զը՝ To confess the truth , I was in fault ,

առ ՚ի խսութեանեւ զշամաբունիւնն , և սկսվեցա , (կամ՝ յանցեայ) : To begin with the first , **Ա**ռ ՚ի սկսնիւ յառածոյ , անդի : Փոխանակ տաելոյ that I may confess , ու խսութեանեցայ , և այլն :

Աներեոյթն իբրև գոյական անուն վարի յայլեայլ հոլով , պը՝ յուղական հոլով . To play is pleasant , խռով (կամ խաղն) պատրմալի ին է : ՚ի հայցական հոլով . Boys love to play , **Ա**ռ անիւնն + սիրեն պատշալ (կմ՝ զիսազա) : For to will is present with me ; but to perform that which is good I find not . **Զ**ի խմին (կամ՝ կամքն) առաջի կան ինձ . բայց (կամ՝ և) առնելւ պբարին ու գրանեմ :

Ընդունելութիւնն հանգերձ նախընթաց նախադրութեամք՝ կազմէ զգերբայ . պը՝ Happiness is to be attained , by avoiding evil , and by doing good ; by seeking peace , and by pursuing it . **Ե**րշանիսութիւնն է հասանելի (կամ գրանելի) ՚ի յեռն խորշւար , ՚ի սարե , և առանելու , պբարին . ՚ի յեռն խորշւար , պիտղաղութիւնն , և զնեփ պնդելու նորու . (գտանեմք զերջանիկութիւն՝ խոսորելով՝ ՚ի չարե , և առնելով զբարին . խնդրելով զիսազազութիւնն , և զհեա երթալով նորա) :

Ընդունելութիւնն հանգերձ նախընթաց յօդիւ , և հետեւորդ նախադրութեամբս of , վարի իբրև զբայս նուն . պը՝ These are the rules of grammar , by the observing of which you may avoid mistakes . **Ա**յսուին էն չեւախանութեան , զբա պահելով իտրու ևս իրան պալ ՚ի վեհպահաց անդի : Կամ by observing which . բայց ոչ by observing of which . և կամ by the observing which . զի սոքա չփոթեն զձեւ բանին յԱնդվական բարբառ : The middle station of life seems to be the most advantageously situated for the gaining of wisdom . Poverty turns our thoughts too much upon the supplying of our wants ; and riches , upon enjoying our superfluities . **Ա**յսին վեճանաց թուու լինել առաւել յօդուագ իտրուալ զան սպանալու , զիմաստութիւնն : **Ա**յսապառնիւնն ուրիշուացանն զինուհարդար մեր խարի ին ՚ի վերայ լուսուանելոյ զմեր պահանութիւնն . և հարստութիւնն ՚ի վերայ վայելուց զմեր առեւորդութիւնն : (**Ա**յսին վիճակ կենաց թուի լինել առաւել քաջայար

մար առ. 'ի ստանալ զիմնաստութիւն : Աղքատութիւնն կարի իմն յածեցուցանէ զմիսս մեր 'ի լոռումն պիտոյից. և մեծութիւնքն՝ 'ի վայելս աւելորդաց) :

Ընդունելութիւնն ըստ օրինակի աներեւյթ էզանակ՝ բաղադրամ անդամ վարի բացարձակ իմն . պ՛ This , generally speaking , is the consequence . Այս է , չնդհան բաղես խօսելով , հետեւութիւնն . (այս է հասարակաբար տեսակալ , հետեւութիւնն) :

Ընդունելութիւնն իբրև աճական ընդունի զաստի ձան բաղդատութեան . պ՛ a learned man , առաջաւ մարդ (այլ գիտուն) . a more learned man , առաջաւ առաջաւ մարդ (այլ քաջադէտ , կամ՝ քաջուտունն) . a most learned man , առաջ առաջաւ մարդ (այլ քաջադէտ յոյժ) : a loving father , սիրով հայր . (հայր սիրելի) . a more loving father , առաջ սիրով հայր (հայր յաւելտ սիրելի) . a most loving father , առաջ սիրով հայր . (հայր կարի իմն սիրելի , հայր խանդակաթ , կամ՝ գորովագութ) :

Պարզ բանքն են՝ Մեկնական , կամ՝ Սահմանական , Հարցական , և Հրամայական :

ա. Սահմանականն ցուցանէ զիմն լինել , կամ՝ ոչ լինել . առնել , կմ՝ ոչ առնել . կրել , կամ՝ ոչ կրել : Եթէ բանն է բացասական , մակրայս ոտ , ու , դնի զինի օժանդակ բային . կամ՝ զինի նոյն իսկ բային՝ յորժամ չունի զօժանդակ . պ՛ it did not touch him , այդ արար ու հարեւալ . կամ՝ շրջեաւ զնա . (ոչ շարժեաց զնա , կամ՝ ինչ ոչ ազգեաց նմա) : Կամ՝ it touched him not , այդ շրջեաց զնա . (ոչ շարժեաց զնա , չազգեաց 'ինա) :

բ. 'Ի հարցական բան՝ անուն բային դնի զինի բային , կամ՝ օժանդակին . պ՛ Was it he ? Ե՞ւ այդ նա (նա՞յէր , կամ՝ միթէ նա՞յէր) : Did Alexander conquer the Persians ? Աւո՞ր Ավեւսանդը յարմեւ Պարսից . (յաղթեաց , կամ՝ յաղթեաց արդեօք Պարսից Աղեքսանդր) : Եոյն պէս և Մակրայս there կեց ընդ չեզոքական , կամ էական բային , դնի զինի բային . պ՛ Was there a man ? Ե՞ր , կամ՝ ի՞այր ու :

գ. 'Ի հրամայական բանն ուզգական հոլովին , կամ՝ կոչականն դնի զինի բային . պ՛ Go , thou traitor , գնա

Դաստիարակութեալ գույք գնա մասնից դռւ) : Կամ ծո տհուցո, արա դաստիարակութեալ (գնա դռւ) : Եւ կամ վարի օժանդակնեւ լետ, ունելով զենի իւր զայցական հողով. պը լետ աս բե գու, ւնի մեւ լինեւ գնայէալ (գնասցներ) :

ԱՃականն ոչ ունելով զայցական բուժիւն սեռի, և թուոյ յԱնդղիական բարբառ, կարէ միայն համաձայնիլ ըստ թուոյն ընդ եզական գոյականին. թող զգերանուն աճականն որբ ունին զյօդնական. պը այսուուն աճականն որբ ունին զյօդնական. պը այսուուն աճականն ըստ թուոյն :

ԱՌՈՒԱՆՔ չափուց, թուոց, և կշռոց երրեմն դնին եզական ընդ թուական աճականն որբ նշանակեն ըլքազմաւորութիւն. պը fifty foot, յիսուն հետիւակ : six score, վեց տասն, կամ հարիւր և տասն :

Ten thousand *fatbom* deep — Milton.

Տասն հազար (կմը բիւր) գրկաչափ խոր — Pope.

Հարիւր գւտիսի բարեկամարն Առիւսառակելի — Pope:

About an hundred *pound* weight, տերէ հարիւր ւիսը իւլիս. (երեկ լուերս հարիւր) :

ԱՃԱԿԱՆՆ հասարակօրէն նախադաս դնի գոյականին. պը a wise man, իմաստան նարդ (այլ իմաստուն) : a good horse, առ իլ (ընտիր երիվար) : **ՄԻԱՅՆ** թէ գոյականն չունիցի կախումն զածականէ անտի. պը food convenient for me, իւրական պարագան կան իւմ. (կերակուր առողջարար անձինս) : Եւ կամ աճականն չիցի. 'ի նշանակ ազդուութեան. պը Alexander the Great, Առէւսանդր Մէծն (մէծն Ազելքսանդր) : **ԱՎԱՐ** Եթէ չիցէ աճականն անմիջապէս նախադաս անուան, բայց ի եւ, կամ այլ ինչ օժանդակ ընդ նման մասնէ ընդ մէջ աճականին, և գոյականին. պը Happy is the man, երանեաւ է այր (կամ երանի առն) : happy shall he be, երանեւի ւիցի նո (լիցի երջանիկ, երանեսցի, երանեսցն նման) :

Յօդն դնի նախադաս աճականի. բաց յաճականաց

ալ , ամենայն , such , այսպիսէ • many , բազում . և բաց ին նոցանէ՝ որք յետադոսս լինին մակեայիցս ո , այսպէս , այսլադ • as , բրգես , իբեւ • how , ովարտ , տանիք • զը՝ all the men , ամենայն մարդին , ամենաքին • such a man , այսպիսէ մարդ (այր այսպիսի) • many a man , բազում մարդին , բազում : so good a man . այսպիսէ բարի մարդ (այր ընտիր այսպիսի , այր այսպափ ընտիր) : as good a man as ever lived , այսլադ բարի մարդ , որւադ երբեք ու ելեազ (այր ընտիր այսպիսի երբեք ոչ գտաւ) : How beautiful a prospect is here ! Զիահը գեղեցիւնու պեսէ և առանօք . (քանի՞ գեղեցիկ է աւսիլս , կամ աւսութիւն աեւզւոյս) :

Երբեմն բազում ածականը յետադաս գնին գոյականի . զը՝ a man learned and religious , այր գիտառ , և բարձրաց :

Մակըաշխ դերանուն ածականիքս each , իւրաքանչիւր . every , իւրաքանչիւր , ամենայն • either , երիաքանչիւր , իւրաքանչիւր , ամենայն , համամայնին ընդ անուան , ընդ զերանուան , և ընդ բայս միայն յեղականն . զը՝ The king of Israel and Jehosaphat the king of Judah sat , each (king) on his throne , having (both) put on their robes.

Աւուայն իւրայէլի , և Յահւադաստ արտայ Յաւայ նստաս , իւրաքանչիւր (արքայ) ՚ի վերա անուոյ իւրոյ , ունելով (էրիաքանչիւրն) արիել ՚ի վերա զիւրեանց պատճառանս . (Արքայն իւրոյէլի և Յավաստաստ արքայ Յաւայ նստէն այր իւրաքանչիւր յաթռո իւրում , զգեցւալ պատճառանս) : Every tree is known by his own fruit. Ամենայն ծառ ճանաւի ՚ի իւռան իւրուն պարզ . (իւրաքանչիւր ծառ ՚ի պազոյ իւրմէ ճանաւի) :

Lepidus flatters both,
Of both is flatter'd ; but he neither loves,
Nor either cares for him — Shakespear.

Դէպիդոս սպատութէ զէբիստին ևս ,

Եւ մէրիսանուց սպատութէ • Բայց նա պաւ ու սիրէ ,

Եւ ու ու աւստատ լինի ջան նորա — Շէքսփեր :

Միայն թէ յորնական անունն չունիցի զհաւաքական

Կըսնակութիւն • պը That every twelve years there should be set forth two ships , պի մերտանւլիւր Երիտասար ամ դանդամ Եւցէն արդաւու իւին նաւ :

Ամենայն բայ՝ 'ի բաց առեալ զաներեղիթ Եղանակն , և զըսդունելութիւնն , ունի զանուն բայի՝ կամյայանի , և կամ լոելեայն • պը awake , պարեիւ • arise , արեիւ • or be for ever fall'n , իսմ մշտակ մշտ անիւալ (անկերուք միշտ) • իման արակ այս արակ ու արակ , և այլն :

Ամենայն անուն բայի , կամ ուղղական հոլով բաց 'ի բացարձակէն , ունի զըսյ ինչ՝ կամյայանի , և կմ լոելեայն • պը 'ի պատասխանին հարցմանս who wrote this book ? Պրետոր պայս ճառէան • Cicero , կիմերն , զօրութեամբ իմանի Cicero wrote it , կիմերն գրեած : Կոյն ուկս և յայս բան to whom thus Adam , առ որ Առաջ պայս օրինակ , զօրութեամբ իմանի speak , իսունաւ :

Ամենայն սեռական հոլով , կամ յատկացուցիչ են Շագրէ զյատկացուցեալ ինչ • պը յասել Անդղեացւոց St Paul's , Սրբոյն Պատուսի , St James's , Սրբոյն Յակովոյ , իմանան St Paul's church , Սրբոյն Պատուսի Ելելի . St James's palace , Սրբոյն Յակովոյ պալատ :

Ամենայն ածական հայի 'ի գոյական ինչ՝ կամյայունի , և կամ լոելեայն • պը the Twelve , Երիտասարնեն . իման Apostles , Առառեալս • the wise , the elect , իմաստնեն , ընդուալս , իման persons , անինեն :

Երբեմն ածականն վարի իբրև զգոյական , և ունի ընդ իւր զայլ ածական • պը the chief Good , առաջն Բարին : Evil , be thou my Good , Զարդ , և բարին ան իմոյ :

Երբեմն 'ի բարդութեան անդ գոյական ինչ վարի իբրև ածական • պը sea-water , ծով-ա-ջուր (ջուր ծով) • land-tortoise , շամաւար-իւս , (կրիսյ ցամաքային , կամ ցամաքի) • forest-tree , անդամ-ա-ծառ (ծառ ան տառի) :

Մակեայք ոչ առնուն զինդիր :

Մակեայք գնին յաւետ նախ քան զածականո , զկնի ներգործական , և չեղողական բայից , և բազում ան գամ անկանին 'ի մէջ օժանդակի , և բային • պը He ma-

de a very elegant harangue, արար գէւզէի ին առենախօսութիւն : he spake unaffectedly and forcibly, Խօսեցաւ պարզ և աղջում : and was attentively heard by the whole audience, և էւ ճարտիւր լնէլի ամենայն ունինդրաց :

Արկեն բացասականք յԱնդղիական բարբառ եղծաւնեն զմիմեանս, և կազմեն զսորասական . պ՝

Nor did they not perceive the evil plight
In which they were, or the fierce pains not feel - Milton,
Եւ ու արարին նոտա ու իմանալ զվար առողջութիւնն
Յուրամ գոտին, իսմ զսասրին շատու ու պատւ -- Միլտոն :

(Եւ ոչ հնարաւոր եղե նոցա չառնուլ 'ի միտ զվասառողջութիւնն յարում գտանեին, կամ չզգալ յանձինս զանհնարին ցաւոն) :

Կախագրութիւնք առնուն զինդիր միշտ 'ի հայցական հոլով յԱնդղիական բարբառ . պ՝ with him, ընտնամ . from her, 'ի նմանէ . to me, առ իս :

Կախագրութիւնն բազում անգամ անջատի 'ի ինդրոյ իւրմէ, և գնի յաւարա բանին, կամ անդամոյ նորա . պ՝ Horace is an author, whom I am much delighted with . Հուկատ է հեռինակ, որում էս էմ բահմու զսաւածայեալ ընտ . (բազմօք զուարձանամ ընդ Հովքատայ գրքի) : The world is too well bred to shock authors with a truth, which generally their booksellers are the first that inform them of. Աւախարհն է կարի առջ իւնեաւ սգորեւ ընտ հեռինակս 'ի ինդր մշարպութեան, յոյր հասարակուն գրադամառն նոցա էն զսաւածինն որ իւնեամուպ տունեն պիրս սակա . (քաջակիրթ են մարդիկ ոգորել ճշմարտութեամբ ընդ գրիչո, յոյր սակս հասարակօրէն տեղեակ առնեն զնոսա զսաւածինն գրավածառք իւրեամեց) : Աւախակութիւնն իմն Անդղիական լեզուի . բայց կարդելն զնախագրութիւնն նախագամ իւրումն ինդրոյ՝ վայելուք ևս է, և պարզ :

Բայց բազում անդամ բարդին 'ի ձեռն նախագրութեան . պ՝ to upbold, վերամբառնալ, 'ի վը ունել . to outweigh, արթականել (նուազ կըռել, թեթև լինել) . to overlook, վերտիգել (դիտել, զգուշանալ) :

Բարդութիւն այսպիսի ընծայէ երբեմն բանին զայլ իմաստ • կը՝ *to understand*, սպառախայիլ, ներդր, իտ (*draw* կացու լնել, իմանալ, 'ի միտ առնուլ, քաջ գիտել) : *to withdraw*, համագորչել (ձգել, քարշել յետո, հեռացուանել, հանել, բառնալ) : *to forgive*, սուսպիրել (թռղուլ, ներել) :

ԱՅԼ նախադրութիւնն, կմնախիլն յԱնդվեսկան բարբառ յոլովակի դնի զինի բայցին, և բաժանի ինձանէ երբեք զմակեցյ, թեպէտե է մասն նորա • կը՝ *to cast*, յդել, ընիւնուլ : *Բայց* *to cast up an account* նշանակէ հաշուել, համարել, 'ի լիւ արկանել : **Աղյնապէս** *to fall on*, ներիլ, դժուարիլ • ևս՝ անփառել 'ի վերայ, դիմել, արյանիլ : *to bear out*, անել 'ի վերայ, բառնալ, պանիլ, պիտիլ, հասպատիլ : *to give over*, նորուալ, լանել, և այլն :

Որսէս նախադրութիւնն եղեալ զինի բայցին՝ ունի զեղանակ մակրայի • նոյնպէս և մակրայքս հեր, ասու, ասպանօք • there, անդ, անդանօք • where, աւը, անքանօք • հանդերձ յաւելեալ նախադրութեամբ զինի՝ այսպէս hereof, ասոի, այսամանէ • therewith, սրով, նորուանք • whereupon, այնամ ծանանանի • այնամ ձարբի • ունին զհանդամանս դերանուանց :

Եախադրութիւնքս *to*, առ + *for*, ձասն, բաղում՝ անգամ զօրութեամբ իմացեալ լինին՝ մանաւանդ յառաջ քան զդերանունն • կը՝ *give me the book*, գնուք ինչ պատեանն • *get me some paper*, գի՞ս ինչ սահամ մի նորութիւն • *փոխանակ ասելոյ* *give to me the book*, *get for me some paper*.

Եախադրութիւնքս *in*, 'ի, չ + *on*, 'ի վերայ, 'ի, չ + *բայց* զում՝ անգամ զօրութեամբ դնին յառաջոյ անուաննց՝ որք ցուցանեն զժամանակ • կը՝ *this day*, այսօք • *next month*, 'ի յերագայ ամէսն • *last year*, յահրեալ ամ • *փոխանակ ասելոյ* *on this day*, *in next month*, *in last year*.

'Ի բանասաեղծութեան անգ, կմյուսանաւոր բանս բայց զում՝ անգամ փոփօխի հասարակ կարգ բառիցն • բայց միշտ արժան է զգուշանալ 'ի մթացուցանելոյ զբանն :

Բաղում բանք պարզ յօդեալ 'ի ձեւն շաղկապից՝ առնեն զբանն բաղադրեալ :

Արկեն են աւստակը բառախց՝ որք յօդեն զբանս . ա . Յարերականք . և . Ըաղկապք :

Օրինակ ա . Blessed is the man who feareth the Lord . Երանեալ է այր՝ որ երիւէի՞ Տեսունէ : Է . Life is short , and art is long . Ավանդն է առաջ , և արհեսդն երիայն : ա . և . Blessed is the man who feareth the Lord , and keepeth his commandments . Երանի առաջ՝ որ երիւէի՞ Տեսունէ , և պահե պատուիրանս նորա :

Յարաբերականքս who , which , that չունելով զարք բերութիւն սեռի , և թուոյ՝ ոչ կարեն համաձայնիլ ընդ յարաբերեալսն : who , որ , ցուցանէ զանձն : which , որ , ցուցանէ միայն զանբանն կենդանիս , և զիրս + վասն որոյ և համարի չէզրքական : that , որ , ցուցանէ միօրինակ զանձինս , և զիրս : Իսկ what , որ , պիս , ցուցանէ միանդամայն զյարաբերեալն , և զյարաբերականն . պը this was what he wanted , այս եր՝ որում պէտք սանէր . իման the thing which he wanted . իշ՝ որում պէտք սանէր , կամ՝ պը խնդրէր :

Յարաբերականն է անուն բայի , յարժամ այլ ինչ ուղղական հոլով ոչ անկանի ընդ մէջ նորա , և բային . ապա եթէ անկանիցի , յարաբերականն լինի ինդիր այլում բառի յանդամի անդ բանին + պը The God who preserveth me ; whose I am , and whom I serve . Աստած որ իրիւաց պիս . որոյ էմ էս , և որում ծառայէմ :

Ամենայն յարաբերական պարտի ունել զնախընթաց յարաբերեալ՝ կամ յայտնի , և կամ լուելեայն . պը who steals my purse , steals trash , որ գողնայ պատին իմ , գողնայ պահապի իսպէտք . իման the man who , այր՝ որ , և այլն :

Յարաբերականն ունի զնոյն դէմն ընդ յարաբերեալն , և բայն ըստ այնմ համաձայնի ընդ նման . պը Who is this that cometh from Edom ; this that is glorious in his apparel ? I , that speak in righteousness . Ո՞ւ է դա , որ (գիմեալ) Գայ , Երանդայ , Գևշեցի պատմումանա : Ե՞ս որ խօսիմ պարտառութիւնն : O Shepherd of Israel ; Thou , that leadest Joseph like a flock ; Thou , that dwellest between the cherubims . Ո՞ւ հովիտ (որ հովուեսդ) Իսրայէլի .

ու առաջնորդես որպես խաչին ։ Յովունքն ։ որ ընալիւն
(նստիսդ) 'ի + բովքես :

Յորժամ this, այս, առաջակա ։ այդ, դա, այն, նա -
these, այսուին, առաջա - those, այդուին, այսուին ։ յարաբե-
րեն զնախընթաց բանն, this կը այս յարաբերեն զվեր-
ջին անդամն, կամ բառն, իսկ որ կամ այս զառա-
ջինն ։ կը ։

Self-love, the spring of motion, acts the soul;

Reason's comparing balance rules the whole:

Man, but for that, no action could attend;

And, but for this, were active to no end.

Անհասարառանիւնն 'ի ինչըն արժան, ներգործե՛ի հոգին -
Բանին համեմատեալ վշար՝ ուղղէ զառնայն :

Մարդ իւն ու արարե, բայց վասն նորին :

Եղանակ վախճան չգեացի, բայց վասն սորին :

Some place the bliss in action, some in ease;

Those call it pleasure, and contentment these.

Ոման հասուագին վերջանիւննիւնն 'ի գործս, և այսու ՚ի
հանգստիւն :

Եսուս իւնն զայն բերիրաննիւն, և սուտ հեցուննիւն :

Յարաբերականն բազում անդամ զօրութեամբ իմա-
ցեալ լմնի ։ կը ։ The man I love. այբն (զոր) սիւծն :

Ոմանկը 'ի շաղկապից խնդրեն զահմանական եղանակ
զկնի իւրեանց, և ոմանկը զստորադասական ։ իսկ ոմանկը
և ոչ մի ։

Օձական շաղկապք թուին սկահանջել հստաբակորեն
զստորադասական եղանակ որպիսի են if, եթե ։ though,
թեուեւ ։ unless, եթե ու, գեթ, գունեայ ։ except, բայց,
բայց մայն ։ whether-or, եթե-իւմ, և այլն ։ բայց 'ի սո-
վորութենէ առնուն երբեմն զահմանական ։ և այն
վոյելուց իմն ։ կը ։ If thou be the son of God, եթե սրբի
ես ԱՅ ։ Though he slay me, yet will I put my trust
in him. թեուեւ սպանցէ վիս, բահասին եւից ուսոյս իմ 'ի
նա ։ unless he wash his flesh, եթե ու լսարացէ զմարդին իւր ։
No power, except it were given from above. ու իւն իւնակ

Համբիւն , Եթէ ու եք պատշաճ 'ի վերսուս : Whether it were I or they , so we preach . Եթէ Ես , և Եթէ նոդա , այսպէս պարզէցած :

That , Ա՞ + որովհետեւ ցուցանէ զավատձառ , կամ ըզ-վախճան , խնդրէ ունել զինի իւր զատորագասական եղանակ , ընդ բայիցս may , might , should .

Lest , Գուշէ + that , Ա՞ , Գուշէ + if , Եթէ + ընդ շաղկալիս but , Բայց , Բայց Թայն , պահանջեն զատորագասական եղանակ . Պ՞ Let him , that standeth , take heed lest he fall . Ու հասպատուն իս , պիշտ ւիշի , Գուշէ անհանգիւն : Take heed , that thou speak not to Jacob . Պիշտ ւեր անին ուսմ , Գուշէ խօսիչին ընդ Յափութայ : If he do but touch the hills , they shall smoke . Եթէ Աբյեսի ւեր 'ի վերին , ծիսէցին :

'Ի բաղդատութեան անդ՝ անունն , կամ դերանունն ու է խնդիր շաղկալիս than , +ան Աէ , և as , Պրուն , ըսդ որում , այլ խնդիր բային , կամ 'նախագրութեան' յայտնի , և կամ ըռելեայն . Պ՞ thou art wiser than I (am) . Հմասպատոյն Ես , +ան Աէ Ես (եմ) (քան զիս) : You think him handsomer than (you think) me . Գեղեցիագոյն համար պնա տան Աէ (համարիս) Աիս (քան զիս) : and you love him more than (you love) me . և սիրես պնա տառաւել +ան Աէ (սիրես) Աիս (առաւելքան զիս) : Իսկ եթէ աւարաես զբանն մտամբն զօրութեամբ իմացեալ 'հոլովն անուան , կմ դերանուան ինքնին որոշե . Պ՞ Plato observes that God geometrizes ; and the same thing was observed before by a wiser man than he . Πլատոն նշանակէ , Աէ Աւարաես երեւալով : և զնոյն նշանակեալ էր յառաջագոյն այլ ոճն իմասպատոյն տան Աէ Նո (քան զնա) . իման than he was , +ան Աէ Եր Նո : It is well expressed by Plato ; but more elegantly by Solomon than him . +ազ Եցոյց պայն Պլատոն + այլ ընտիր ևս +ան պնա Առաջնոն + իման than by him , +ան Աէ 'ի յէտն նորս :

Բայց յարաբերականս who , որ , չունելով ինչ ընդ բայի , կամ ընդ 'նախագրութեան զօրութեամբ իմացեալ , այլ միայն ընդ յարաբերելոյն 'յորժամ դնի զինի բառիս than , 'ի հայցական հոլով , թեպէտե դերանունն

Էտեկան Եղեալ փոխան նորա՝ իցէ ուղղական պը՝

Beelzebub, than whom,
Satan except, none higher sat — Milton.

ԲԵԼՅԱՅԻՐԱՆ, առն պը

ԳԵՐ 'Ի ՎԵՐՈՅ Բաշ 'Ի Սափանայէ, ու ո՞ւ նսպաս - ՄԵԼԴՆ:

Եթէ դիցուք 'ի տեղի նորա զէական գերանուն, լինի
none higher than he, ու ո՞ւ բարձրագոյն առն Ան նա (քան
զնա) :

Չաղկապս that, պի, գուշէ, ըազում անգամ' ի բաց
բառնի, կամ զօրութեամբ իմացեալ լինի պը՝ I beg
you would come to me, ինտեմ եիւսցէս առ իս: See thou
do it not, պիյլ Այս առնէւ զայդ: իման տbat you would,
that thou do, պի եիւսցէս, գուշէ արագչս:

Անուն բային, կամ ուղղական հոլովին զկնի օժան-
դակի, կամ նոյն խել բային՝ լնու երբեմն զաեղի շաղ-
կապիս if, եթէ, կամ though, Ակակիս: պը՝ Had he done
this, he had escaped. աներ աբարեաւ զայս, Կերծեաւ եր:
charm he never so wisely, Երբեմ ու կախարդից այնպէս
Ճաշպատութեամբ: իման if he had done this, though he
charm, եթէ աբարեաւ եր, Ակակիս կախարդից, կի՞ւ ադամ-
ինի պիկաս:

Ոմանք 'ի շաղկապից ունին զյարտքերական շաղկապս
միահաղոյն: պը՝ although - yet, Ակակիս - սախայն: կամ
nevertheless, սախայն, Բայց սախայն, սախայն և այնպէս:
whether - or, Եթէ - և Եթէ: either - or, իմ - և իմ: neither
կամ nor - nor, ու - և ու: as - as, այսուած - այնուած, այսուած-
այնուած, այնուած - որպէս: պը՝ as white as snow, այնուած
սպիտակ որպէս ոյնուած (սպիտակ իբրև զձիւն): as - so,
որպէս - այնուած: պը՝ as the stars, so shall thy seed be,
որպէս սափեզս, այնուած Եղիշի զառակ ո՞ւ (իբրև զասակզ
Եղիշի զառակ քո): and it shall be, as with the peo-
ple, so with the priest; as with the servant, so with
his master. և Եղիշի որպէս ընդ ծոռովլութեանն, նոյնուած ընդ
գահանային: որպէս ընդ ծառապային, նոյնուած ընդ պէտուն իւրաքանչ:
as is the good, so is the sinner; as the one dieth, so

dieth the other. որպէս արդարն , նոյնպէս և մշաւառն . որպէս մին մշաւանի , նոյնպէս և միան : so - as , այնպէս - որպէս , որպէս . զ՞ո՞ to see thy glory , so as I have seen thee in the sanctuary , ուստի ուժաւուս + , որպէս աւսի ուժով 'ի ուբանալեան անդ : Pompey had eminent abilities ; but he was neither so eloquent and politic a statesman , nor so brave and skilful a general , nor was he , upon the whole , so great a man , as Cæsar . Գեւրապանց եին յաջուահանիւանքն Պոմպէայ . Բայց չեր նու այնլադ պէրմախոս , և տաղաւալար , ու այնպէս ուզ և ճարգար ուժրավալար , և ու նու այնլադ երեւելի այր , որպէս կեսար (կամ կեսարոս) :

Միջարկութիւնը յԱնդղիական բարբառ ոչ առնուն զինդիր . Ծեպէտեա հասարակօրէն դնին ընդ ուղղական հոլովի , և ընդ սահմանական Եղանակի , բայց չունին ինչ ընդ նոսա :

PUNCTUATION, ԿԵՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ :

Կետագրութիւնն է արուեստ տալոյ հանդիսա ըստ տեղւոյն յընթացս բանին , և մասանց նորա՝ ըստ քանակութեան , և ըստ համեմատութեան նոցա , ըստ կանոնի ուղիղ և ձիգ արտասանութեան :

Ճարտասաննը բաժանեն դրանն 'ի չորս յեղանակս . ա . Period , պարբերութիւն . Շ . Colon կամ Member , անդամ . Շ . Semicolon կամ Half-member , կես - անդամ . Շ . Comma կամ Segment , հապուած : Կմին իրի և քերականք որոշն զնոսա 'ի ձեռն քառակի կիսից : ա . Period (.) մշակեա : Շ . Colon (:) իւնի մշակեա : Շ . Semicolon (;) մշակեա և սպորակեա : Շ . Comma (,) սպորտիկ :

Պարզ բան չունի զիեւտ . բաղադրեալն միայն որոշն 'ի ձեռն կիսից :

(Օրինակ .

The passion for praise produces excellent effects in women of sense .

Պատասխան կայ ի հասպան ի անանց մէծամեծ գործել :

The passion for praise , which is so very vehement in the fair sex , produces excellent effects in women of sense .

Պատասխան որ է այն լադ սասպիք ՚ի ի անանց ազգի , պայ մէծամեծ գործել հանձարեղ ի անանց :

How many instances have we (in the fair sex) of chastity , fidelity , devotion ! How many ladies distinguish themselves by the aduocacy of their children , care of their families , and love of their husbands ; which are the great qualities and achievements of womankind ; as the making of war , the carrying on of traffick , the administration of justice , are those by which men grow famous , and get themselves a name !

Քանի՞ և գանի՞ օրինակ ողջախոհութեան , հասապաշմութեան և բարեպաշտութեան ունին : ՚ի սեռի անդ ի անանց : Քանի՞ ՚ի գինաց երեւլի շարժան ՚ի դաստիարակութեան անդ մանիսանց ի անանց , ՚ի ինամա պան , և ՚ի սեր արանց ի անանց : որդ էն մածութեան բարեմատութեան , և երեւլի արար ի անանց ազգի : Մրգինի էն մոել պատերազմանն , յառաջ պանել պատրետան , լինել պաշտօնեայ արդարութեան (կամ գատաւոր) , որով արք գաբանին երեւլի , և սպանան անյանց պանուն :

Որպէս բանն բաժանի ՚ի պարզ , և ՚ի բաղադրեալ , նոյնպէս և մասունք նորա . և ըստ այնմ որոշին ՚ի ձեռն կիսից :

(Ըլինակը .

This said , He form'd thee , Adam ; thee , o man ,
Dust of the ground . — Milton.

Առ ինչն ասաց . նա սպելը պէտ , ԱՌամ . պէտը ով արդ
շոշ երիշ : — Միլտոն :

Now morn , her rosy steps in th' eastern clime
Advancing , sow'd the earth with orient pearl - Id.

Ական աստաօպ , և վարդագոյն ընթաց նորա յէլս արեան
Յառաջ ի առաջեալ սիրեն ընդ երիշ պարեւելսան նորգու .
ըիդս — Կոյն :

Raptures, transports, and extasies, are the rewards which they confer: sighs and tears, prayers and broken hearts, are the offerings which are paid to them.

Յաժշականութեան+, **այլադրիսութեան+**, **և հիացման+ էին վարչէ**
քիմարինին՝ պը պային+ հաստաւան+, **արգասուն+**, **պաղպասուն+**,
և խոնարհութեան (կամ բեկումին) սրբի+ էին ընծայուն, պը
ասպառաշեին նոցա:

Gods partial, changeful, passionate, unjust;
 Whose attributes were rage, revenge, or lust - Pope.

Ասպառած+ իսպասիից+ յերժութեան+, **ախտաիիր+, անիշտաւ-**
Ուրց սրբութելի+ էին ճաշգիսութեան, վրեժինդրութեան,
իմ անսառաջանութեան: — Փօփի:

What is sweeter than honey? and what is stronger than a lion?

Չինչւլ +առջրագոյն+ ան զիշուլ, և ունչւլ հչըրագոյն+ ան զա-
միւծ:

The principle may be defective or faulty; but the consequences it produces are so good, that, for the benefit of mankind, it ought not to be extinguished.

Սիւբան ճարըլ և լինել պահապար իամ սոսպ+ բայց հետեանին
յառաջ եիւալ ՚ի նմանէ՝ այնւադ բարսուն էն, մինւն՝ յօգուս-
մարդիան ազգի լե արծուն նմա շիջանիլ:

Were all books reduced to their quintessence, many a bulky author would make his appearance in a penny paper: there would be scarce any such thing in nature as a folio: the works of an age would be contained on a few shelves: not to mention millions of volumes that would be utterly annihilated.

Եթէ աթնայոյ ճարեան+ լինեին վէրածեալ՚ի հինգերորդ-եռ-
թիւն (կամ յընտրելագոյն մասն) իւրեանց, բազուծի+ ՚ի
սպասարանապեան գրաց անպի ունեին երեխիլ՚ի ուրամագին թղթիլ+
հապիս ուներ գրանիլ՚ի բնութեան անդ այնւադ ինւ, որւսի
(մարթ և տանիլ) լերըի մոյ+ աշխատասիրութեան մոյ ու-
րու ունեին բոլոնիութեալ՚ի ասիս պահիլիս (կամ տախտակա).
Առ զիւլինեասը հապորն՝ ու+ հանդերջեալ էին ինպատճապու-
իունիլիլ:

Բաց՝ ՚ի կիտից հանգստեան, կամ՝ դադարման՝ դժունին և ոյլ կէտք՝ որք ցուցանեն զեղանակ առողանութեան՝ ՚ի բանս, և են • the Interrogation Point (?) Կաբախանիս, կէտք, կամ նշան • the Exclamation Point (!) Բայագանչանիւն նշան • the Parenthesis ( ) Քայագիծ : Առաջին և երկրորդն յայտ առնեն զհամբարձումն ձայնի • իսկ երրորդն զատկաւոր լոցումն, ՚ի վերծանել անդ զբանի փակեալ ՚ի նմա :

FAMILIAR ABBREVIATIONS,

ԸՆՏԵԼ ՀԱՄԱՐՈՍՈՒԹԻՒՆՔ :

I't's ,	կամ 'Tis .	it is .
'Twas .		it was .
'Twill .		it will .
'Twont .		it will not .
On't .		on it .
I'm .		I am .
What's .		what is .
Wont ye ?		Will not you ?
Ha ye ?		have you ?
Don't ye ?		do not you ?
He's .		he is .
Here's .		here is .
I'll .		I will .
O'er .		over .
E'en .		even .
Wil't .		will it .
T'other .		the other .
Tell'em .		tell them .
Tell' im .		tell him .
Let's .		let us .
Can't .		can not .
You're .		you are .

Wont.	will not.
Till.	untill.
E'er.	ever.
Tho'.	though.
Ne'er.	never.
M.r.	Master.
M.rs.	Mistress.
M.s.	Miss.

A COLLECTION OF SUBSTANTIVES,

ՀԱԼԻԱԲՈՒՄՆ ԱՆՈՒԱՆՑ :

G	Ո՞ր	Աստուած, Ա՞մ :
God	Ճիշտ Քըմիստ	Յա Քրիստոս :
Jesus Christ	Ճիշտ Քըմիստ	Յուլի Հոգի :
Holy Ghost	Կծէն Խօսդ	Երրորդութիւն :
Trinity	Երեք Խօսդ	Հրեշտակ :
Angel	Էնջալ	Երկինք :
Heaven	Էնջէն	Պատահարքայութիւն :
Paradise	Դարձեցայն	Պատահարքայութիւն :
Hell,	Հեն	Պժոխք :
Devil	Դևիլ	Պե, սատանայ :
World	Ջանալու	Աշխարհ :
Fire	Գայր	Հոռու :
Air	Էր	Օդ :
Earth	Երկնակ	Երկիր, Հող :
Water	Ջանալու	Ջուր :
Sea	Ջի	Ջով :
Sun	Ալեն	Արեգակն, Արե :
Moon	Ջանալու	Լուսին :
Star	Ճարտար	Աստղ :
Ray	Թեյ	Տառապայթ, Նշոյլ :
Cloud	Գլուխ	Ամնա :
Wind	Ջանալու	Հողմ :
Rain	Թեյն	Անձրիւ :

Thunder	ԱՅՀՆԻՐ	որոտումն :
Lightning	ԼՇՐԴՆԻՆ	փայլակն :
Hail	ՀԵՋԸ	կարկուտ :
Thunderbolt	ԱՅՀՆԻՐՊԵԼԴ	շանթ, կայծակն :
Snow	ԱՇԽԾ	ձիւն :
Frost	ՔՐԾՈՒ	սառողյ, սառնամաւնիք :
Ice	ԱՅՄ	սառն :
Glazed frost	ԻՆԿԱՎ ՔՐԾՈՒ	եղեամն :
Dew	ԱԲԻՆ	ցող :
Fog , Mist	ՔՈՒ, ՖՈՒ	մշտ, մառախուղ :
Earthquake	ԵՐԵՍՆԳՐԱԿԵՒ	գետնաշարժութել :
Deluge , Flood	ԱՌԵԼԱՆՁ, ՔԱԸՐ	ջրհեղեղ, հեղեղ :
Heat	ՀԵՐ	ջերմ :
Cold	ԳԾԱՎ	ցուրտ :
Day	ԱՅՆ	օր, տիւ :
Night	ՆԱԽԴ	գեշեր :
Noon , Mid - day	ՆԱԽՆ, միւ - պէս	կէսօր, օր հասարակ :
Mid - night	միւ - նախդ	կէս, կամ հասարակ
		գիշեր :
Morning	ՏօՐՆԻՆ	առաւելու :
Evening	ԵՐԵԿՈՒ	երեկոյ :
Hour	ԱՎՐ	ժամ :
Quarter of an hour	ԳՈԽԾԵՐԾԸ օշխն ավշը	քառորդ ժամուն :
Half an hour	Հագի էն ավշը	կէս ժամ :
To - day	Դուս - պէս	այսօր :
Yesterday	ԵՎՇԵՐԾՔԵՒ	երեկ :
To - morrow	Դուս - ՏօՐԸ	վաղիւ, ՚ի վաղիւն :
Day before yester- day	պէս պէտքօք էն՛սդը	յեւանդն :
Day after to - mor- row	պէս ա՛քու դուսմօքը	յեւբրորդ աւուր :
Time	ԺԱՄ	ժամնակ :
Season	ԵՎՇԵՐԾ	եղանակ տարւոյ :
Week	ԶԵՒՑ	շաբաթ, եօթներեակ :
Month	ՏԵՂՄԾԻ	ամիս :

Year	ԵԸՐ	տարի , ամ :
Moment	ՏԾԱԿՆ	վայրկեան , ըստէ :
Spring	ՇԱՌԵՐԻՆ	գարուն :
Summer	ԱԾՈՅԱՐ	ամառն :
Autumn	ԾԱՌ	աշուն :
Winter	ՁԻՆՅԱՐ	ձմեռն :
Holiday	ԿԾԱԿՆԵՅ	օք տօնի , կիւրակէ :
Working day	ԶԱԾՐԵՒՅՆ ԳԵՅ	օք գործոյ :
Sun - rising	ԱԾՆ - ԱՎԱՐԱՅՆ	ծագումն արևու :
Sun - setting	ԱԾՆ - ԱԷՐԵՐԵՅՆ	մուտք արևու :
Dawn, Aurora	ԳԾՈՅ , ՕՐԾՐՄ	արշալոյս :

Monday	ՏԸՆԿԵՅ	Երկուշաբաթի :
Tuesday	ՉԻՆ-ՆԿԵՅ	երեքշաբաթի :
Wednesday	Ո-ՀԱԿՆԵԿԵՅ	չորեքշաբաթի :
Thursday	ԲԾԿՇՐԿԵՅ	հինգշաբաթի :
Friday	ԳՐԱԿԵՅ	ուրբաթ :
Saturday	ԱԷՐԵԿԵՅ	շաբաթ :
Sunday	ԱԾՆԿԵՅ	կիւրակէ :

January	ՃՆՆԿԱՆԵՐԻ	Յունվար :
February	ՓԿԿՐՌՆԵՐԻ	փետրվար :
March	Մարտ	մարտ :
April	ԿՇԵՐԼ	ապրիլ :
May	ՏԵՐ	մայիս :
June	ՅՆԿԱՆ	յունիս :
July	ՅՆՆ-ՆԱՅ	յուլիս :
August	ԾԽՆԿ	աւգոստոս :
September	ՍԵՒԴԿՆԵՐԻ	սեպտեմբեր :
October	ՕԳԴԾ-ՆԵՐ	հոկտեմբեր :
November	ՆՈՅՆ-ՆԵՐ	նոյեմբեր :
December	ԴԻԿՆ-ՆԵՐ	դեկտեմբեր :

New-year's day	ՆԻՇՆ - ԵԸՐԻ ԳԵՅ	Առաջին օր ամրւոյ , տարեդրուժ :
Twelfth - day ,	ԴՐԱԿԱՆՔԾՈՒ - ԳԵՅ	յայտնութիւն :
Epiphany	ԵՒՀԻԳԻՆԻ	

Lent	ՀՅԱԴ	Քառամնորդական
Palm - Sunday	ՔԱԺ - ԱԾԻԿԵՆ	սուհանը :
Good - Friday	ԷԿԱԿԱԿԵՆ	Ծաղկազարդ, կիւրա
Easter - day	ԷԿԱԿԱԿԵՆ	կէ արժաւենեաց :
Whitsunday	ԶՈՒՎԱԾԻԿԵՆ	աւագ ուրբաթ :
All Saints	ԶԼ ԱՅԻՆԴԻՆ	զատիկ :
All - souls day	ՕԼ ԱՇԸՆ ԳԵՆ	հոգեգալուսաս :
Christmas - day	ՔՐԻՍՏՈՆԵՆ ԳԵՆ	ամենայն Առւրբք :
Eve	ԷՎ	օր մեռելոց :
Mass	ԺԱՆ	ծնունդ Քրիստոսի :
		հոկումն :
Bread	ՊՐԵԿ	պատարագ :
Water	ՋԱԾՏԸ	ջուր :
Wine	ՋԱՄՅՆ	գինի :
Meat , flesh	ՔՐ, ՔՖՆ	միս, մարմին :
Fish	ՔԻՆ	ձուկն :
Boiled meat	ՊՐԵՍՎ ՔՐ	միս պախ :
Roast meat	ՊՐԵՎ ՔՐ	խորոված :
A mouthful of bread	ԷՆ, ՏԾԵՑԿԱՎԱԼ օՆ	պատառ մի հացի :
Pie	ՔԱՅ	կարկանդակ :
Soup	ԱԾ'Ք	թան :
Broth	ԱՐՃԸՆԿ	արգանակ, խաշու :
Salad	ԱՅՆԿ	աղցան :
Fruit	ՔՐԻՎ-Դ	պտուղ, միրգ :
Cheese	ԼԲ-Ն	պանիր :
Table	ԴՎ-ԱԼ	Աեղան, սեղանատախուակ :
Chair	ԼԵՐ	աթոռ :
Table cloth	ԴՎ-ԱԼ ԳԼԾՈՒ	սիւոց սեղանոյ,
Napkin	ՆԵՐԴԻՆ	ողասառակալ :
Knife	ՆԱՅՔ	անձեռոցք սեղանոյ :
Fork	ՔԾՐՔ	դանակ :
		պատառաքաղ :

Spoon	Ճական	Դրդալ :
Plate	Քէշ	ավանեայ, սկաւառակ :
Dish	Թիւ	սկուտեղ :
Salt - cellar	Ածւ - սէւլը	աղանոց, անօթ աղի :
Vinegar - bottle	Վինչէր - պէտու	անօթ քացախի :
Sugar box	Սին-իր պէտու	անօթ շաբարի :
Candlestick	Գէնուլուրութիւ	աշտանակ :
Candle	Գէնուլու	մոմ, ճրագ :
Snuffers	Անգ'ֆիլուս	բազմակալ, յարդարիչ ճրագիւ :
Bason	Կէնուլու	կոնք :
Glass	Իլուս	բաժակ :
Flask	Գլասու	սրուտակ :
Cup	Գէտ	թաս, սկահ, ըմնաւնակ :
Towel	Դօնլու	զենջակ, անձեռոցիկ :
Basket	Պանչէր	կողով, սակառի :
Jug	Տըլ	ստոման, քակատ :
Bottle	Պէտուլու	չիւ :
Beef	Պիֆ	Եղին, միս եղին, կամ արջառոյ :
Mutton	Հէրթըն	մալեալ խոյ, միս ոչ խորի :
Veal	Վէլ	որթ, միս որթու :
Lamb	Վէյ	դառն, միս դառին :
Hen	Հէն	մարի, հաւ :
Cock	Գօտ	աքաղաղ, հաւ :
Capon	Գէնթըն	որձատ :
Pullet	Գէլլէր	վառեակ :
Pigeon	Գիճըն	ձագ աղաւնոյ, աղաւնի :
Partridge	Դարտիչ	կաքաւ :
Thrush	Բօհիլ' :	առդիկ :
Lark	Լոր:	արտուտ :
Quail	Գունէյլ	Ըոր, ըորամարդի :

Pheasant	Քէնէնտ	Վասիլան :
Cock turkey	Գօտ ՏԸՐՔԵՅ	Հնդկահաւ :
Goose	Ինող	Աադ :
Duck	Կը+	Բագ :
Hare	Հէ՛ր	Նապաստակ :
Rabbit	Աէպպինտ	Ճագար :
Hog	Հօդ	Խող :
Roasting pig	Աօդին ԻԻԻ	Խողքորակ :
Wild boar	Զամայլա պէծ	Վարազ, կինչ :
Stag	Հուրէն	Էղջերու :
Steak	Հուրէն+	Հասոր մայ ողին :
Game	Հէլմ	Միս վայրի որայ :
Salt	Աօւա	Աղ :
Pepper	Դէրիւր	Աղոսեղ :
Oil	Օլ	Ճէթ, իւղ :
Vinegar	Վինէր	Քացախ :
Verjuice	Վիբահաս	ազոխաջուր :
Mustard	Հէ՛ռարդ	մանանեխ :
Cloves	Գլժիս	մեխակք :
Cinnamon	Ախնէն ճշն	կինամին :
Caper	Կէրիւր	կապուար :
Laurel	Լէրէլ	դաբնի :
Mushroom	Հէ՛ւրում	սունկ :
Truffle	Դէ՛քքուլ	դետնախնձոր :
Onion	Հէ՛նէլ	սոխ :
Garlick	Հէարլին	խատոր :
Bacon	Ուէ+ըն	Ճարրդ խողի :
Orange	Օրէնչ	Նարինջ :
Lemon	Լէ ճն	Լէմոն :
Egg	Էլ	Ճոււ :
Butter	Ալ' ԴԴՐ	Կողի, իւղ :
Milk	Ժլց	կաթն :
Omelet	Օմէլ	Ճուազեղ :
Eel	Իլ	օձաճուկն :
Sturgeon	Հուրէրձէն	կծրիա :
Oyster	Օյուր	ոստրե :

Peas	ՔԱՐ	ԹԼՈՒՆ :
Bean	ՊԵՐ	ԲԱԿԱՄԱՅ :
Spinage	ԸՐԺԻՆԵԶ	ՀՈՋԻՆ :
Artichoke	ԱՇՏԻՄՑ	ԿԱՆԳԱՌ ԸՆԱԹԱՆԻ :
Asparagus	ԷՆԴԱՌԵԼԻՆ	ՃՆԵԲԵԼ :
Cabbage	ԳԽ-ՊՐԵԶ	ԿԱՊԱՄԲ :
 Apple	ԱՌԵԼ	ԽՆՃՈՂ :
Pear	ԻՒԿ	ՄԱՆՃ :
Peache	ԻՒԼ	ՊԵՂՃ :
Apricot	ԱՌԵԼԻՉՈՐ	ՃԵՂԱՆ :
Cherry	ԱՌԵՐԻ	ԿԵՆԱՍ :
Fig	ԳԻ	ԾՈՒՂ :
Plumb	ԻԼԸՇ	ՄԱԼՄՈ :
Grape	ԻՐԱՎԻ	ԽԱՂՈՂ :
Nut	ՆԸՐ	ԸՆԿՈՒՂ :
Filbert	ԳԻՎԱՐԵՐ	ԿԱՊԵՆ :
Chesnut	ԼԵՇՆԸՐ	ՀԱԳԱՆԱԿ :
Almond	ԱՎԾՆԻ	ՆՈՆ :
Medlar	ԱՌՎԱԾՐ	ՊՐԵԿՈՐ :
Blackberry	ԱՎՀ+ՊՐԵՐԵՒԻ	ԱԵՎԱՆ ԾՈՒՂԸ :
Quince	ԳՐԱԲՆԱ	ՄԵՐԿԱԽԼ :
Pomegranate	ՔԾԱՐԵԼԻՆԵՐ	ՆՈՆԱՆ :
Portugal orange	ՔԾԵՐԵՒ-ԻՆ ՕՐԵՆԵԶ	ՆԱՐԻՆՅ :
Olive	ՕԼԻՆ	ՃԻՂԱՎԱՊՈՒՂ :
 Father	ՔԱՐՔՈՒՐ	ՃԱյր :
Mother	ԽԾՎՈՒՐ	ՄԱյր :
Grandfather	ԽՐԵՆՎՔԱՎՈՒՐ	ՀԱւ, ԱՎԱՄ :
Grandmother	ԽՐԵՆՎՀՎՉՎՈՒՐ	ՀԱՆԻ, ՄԱՄ :
Son	ԱԾՆ	ՈՐԴԻ, ՈՎԱՄՈՐ :
Daughter	ՊԾԵՐ	ՊՈւստՈՐ :
Brother	ՊՐԵՎՎՈՒՐ	Եղբայր :
Sister	ԱՀՎԵՐ	ՔՄՅՐ :
Eldest son	ԷՎՐԸՆԴ ԱԾՆ	ԵՐԵՅ, ԿԱՄ ԱՆԳՐԱՆ ՆԻԿ ՈՐԴԻ :
Youngest son	ԷԾՆԻՒԴ ԱԾՆ	ԿՐՄԱՆԵՐ ՈՐԴԻ :

Uncle	Հնածւ	Հօրեղբայր , մօրեղ- բոյը :
Aunt	Ենդ	Հօրապօյը , մօրաքոյը:
Nephew	Նիֆիս	Եղբօրորդին, քեռորդին:
Niece	Նիս	Եղբօր դուստր + քեռ:
Cousins	Գլ' կիս	Երկուցեղբարց , կամ քերց որդիք :
Father - in - law	Փա՛ֆօհը - ին - լք'	աներ :
Mother - in - law	Տը՛ֆօհը - ին - լք'	պոքանիչ :
Son - in - law	Աըշ - ին - լք'	խորթ - որդի :
Daughter - in-law	Կօժը - ին - լք'	խորթ - դուստր :
Grand - son	Իբենաս - սըշ	Ծռնեն :
Grand - daughter	Իբենաս - Կօժը	Ծռնենեայ , դուստր որդւոյ , կմզգառեր :
The fathers and mothers	Փէկ փա՛ֆօհրա անէնաս ձնովը :	
Spouse	Հըֆօհը	Փեսայ + հարսն :
Consort	Գօնսըրդ	ամուսնին , Ըստկից :
Twin brother	Դուինին արք՛ֆօհը	համահայր , կամ հա- րազար եղբայր :
Bastard	Այանդասէփ	Ապոնիորդին , անհա- րազար :
He - gossip	Կի - իօսսիդ	Լինքահայր :
She - gossip	Հի - իօսսիդ	Լինքամայր :
God - son	Կօփ - սըշ	սան :
God - father	Կօփ - Փա՛ֆօհը	սանահայր :
God - mother	Կօփ - Տը՛ֆօհը	սանամայր :
Lying-in-woman	Սային - ին օսսին	Լին ծննդական :
Nurse	Իըրս	Պայետակ , մնուցիչ :
Midwife	Միպս ասափ	մանկաբարձ , ծնու- ցիչ :
Relation	Ահւէւըն	ազգական :
Friend	Գրէնաս	բարեկամ :
Enemy	Էնմի	Ծննամի :
Widower	Զախոժըն	այրի այր :
Widow	Զախոս	այրի կին :

Heir	Էր	Ժառանդ :
Pupil	Քիու-Քիւ	որբ :
Alliance	Ալլայէնս	ազգականութիւն , ինսամութիւն :
Marriage	Ալլայէնս	ուսակ , ամուսնութիւն :
Wedding	Ալլայէնս	հարսնախոսութիւն :
Man	Տաղէն	Մարդ , այլ :
Woman	Տաղէն	կին :
Aged man	Էճը Տաղէն	այր շարժունա հա- սեալ :
Old man	Շլպ Տաղէն	ծեր , ծերունի :
Young man	Էլն Տաղէն	ովատանի , երիսա- սարդ :
Spark	Ըսկարդ	հոմանի :
Mistress	Տիկին	տիկին :
Husband	Էշաւական	այր , ընկեր կնոջ :
Wife	Տակարդ	կին , ընկեր առն :
Infant	Բնքենդ	տղայ :
Boy	Աղօյ	մանուկ :
Girl	Էլել	աղջիկ :
Young girl	Էլն Էլել	օրիորդ :
Virgin	Գլուճին	կոյս :
Master	Տապը	տէր + վարժապետ :
Servant	Ակրալնդ	Ժառայ + աղախին :
Citizen	Ակինդնեն	քաղաքացի :
Countryman	Գընդընինօն	դիւղական :
Stranger	Հուրիւնմըր	օտարական :
Rogue	Ռօհի	դատարկասուն :
Sharper	Հուրիւր	նենդաւորիսաբերայ :
Thief	Բօհիք	դող :
Hat	Հեր	Գլխարկ եւրոպեան , լորյո :
Stockings	Հսկօդիննա	դուլսպայք :
Shoes	Համա	հողաթափ , ագո- նելիք ոտից :

Shirt	ւըրտ	շասլիկ :
Cap	գլուխ	գլխարկ , դղակ :
Pocket	փայտ	քսակ :
Gloves	կապուս	ձեռնոցք , թաթականք :
Handkerchief	հանկարչիք	թաշկինակ :
Watch	ժամ	ժամացոյց :
Ring	մանակ	մասանի :
Comb	գոյ	սանտր :
 S word		
Girdle	լուրջ	Սուր , սուսել :
Pistol	գիշուլ	գօտի :
Saddle	սէրպլ	ատրճանակ :
Boots	պարուն	թամբ ձիոյ :
Bobs	պողոս	կօշիկք :
Fan	փուլ	հովահար :
Pin	գին	դնդասեղն :
Pair of scissars	գիշ օվ սիսլուն	մկրատ :
Thimble	լուկի խոլ	մստանոց :
Needle	ակիլ	ասեղն :
Thread	լուկիս	ասղանի , թել :
Box	պոտ	սոռւփ :
Jewel	ճիշել	գոհար :
Pearl	գինըլ	մարգարիտ :
Linen	լինուն	կտաւ :
Silk	սիլք	մետաքս , ապրում :
Wool	օնոնլ	ասր , բուրդ :
Soap	սօդ	օձառ :
 H ead		
Face	գլուխ	Գլուխ :
Forehead	գլուխիք	երեսք , գլուխք :
Eyes	այլ	ճակատ :
Eye - brows	այ - պրօս	աչք , ակն :
Eye - lids	այ - լիք	յօնք :
Eye - ball	այ - պօլ	արտեանունք :
Ears	լուր	բեր աչաց :
		լսելիք , ականնօք , ունկն :

Hair	ՀԵՐ	ՀԵՐԱՔ , ՄԱՄՂ :
Temples	ԴԵՎԻՇԵՐԱՆ	ՔՊՈՒՆԿՔ :
Cheeks	ՀԵՎԻՆ	ԱՅՄՔ :
Nose	ՀԵՎԻ	ՈւՆՀՔ :
Nostrils	ՀԵՎԻՇԵՐԵՆ	ԱՆԳՈՆՆՔ :
Beard	ՀԵՎԻՇԵՐ	ՄՈՐՈՆՔ :
Mouth	ՀԵՎՈՇ	ՔԵՐԱՄ :
Teeth	ՀԵՎԻՇ	ԱՏԱՄՈՆՆՔ :
Tongue	ՀԵՎԻՆ	ԼԵՂՋԱ :
Lips	ՀԵՎԻՇ	ՃՐԾՈՆՆՔ :
Roof of the mouth	ՀԵՎԻՇ օվլոհի ճամբը լոհ	ՔԻԽՔ :
Whiskers	ՀԵՎԻՇ բրդ	ԸՆՀԱԳՔ :
Chin	ՀԵՎԻՆ	ՃՆՈՄ , ԿՂԱԿ :
Neck	ՀԵՎԻ	ԱՂԱՐԱՆՈՅ , ՎՈՎ :
Throat	ՀԵՎԻՇ Շ	ԿՈՒՐՈՐԴ :
Shoulders	ՀԵՎԻՇ ԱՐՋ	Ուսք , ԸՁԻԿՈՆՆՔ :
Arms	ՀԵՎԻՆ	ՔԱղուկք :
Elbow	ՀԵՎԻՇ ԱՐՋ	ԱՐԲՈՒԼԻՆ :
Wrist	ՀԵՎԻՆ Շ	ԲՈՒՐՋ :
Hand	ՀԵՎԻՆ ԱՐՋ	ՃԵՐԱՆ :
Finger	ՀԵՎԻՆ ԻՇ	ՄԱՍԻՆ :
Thumb	ՀԵՎԻՆ Ջ	ԲՈՅթ :
Nails	ՀԵՎԻՆ Ջ	Եղնգոննք :
Stomach	ՀԵՎԻՇ ՋԵՎ	ԱՏԱՄԻՔ , ԽԱԲԱԳՐՈՅ :
Bosom	ՀԵՎԻՆ ՋԵՎ	ՃՈԿ , ԳՈԳ :
Breasts	ՀԵՎԻՆ ՋԵՎ	ԿՈՎԾԾՔ , ԼԱՆԳՔ :
Belly	ՀԵՎԻՆ ԼԵՎ	ՈՐՈՎԱՅՐԻՆ , ԱՆԳՔ :
Ribs	ՀԵՎԻՆ ԱՐՋ	ԿՈՂՔ :
Navel	ՀԵՎԻՆ ԱՐՋ	ԱՊՈՐՄ :
Thighs	ՀԵՎԻՆ ԱՐՋ	ԱՊԴԵՐ :
Knees	ՀԵՎԻՆ ԱՐՋ	ՃՆՆԿՔ , ԳՈՒՆՔ :
Leg	ՀԵՎԻՆ ԱՐՋ	ԱՐՆԵՆՔ :
Ankle - bone	ՀԵՎԻՆ ԱՐՋ ՊԵՆ	ԿՈՃ ՈՍԻՅ :
Foot	ՀԵՎԻՆ ՊԵՆ	ՈՈՒՆ :
Heel	ՀԵՎԻՆ ՊԵՆ	ԿՐՈՆՆԼԻՆ , ԳԱՐՀԱՎԱՐ :
Mien	ՀԵՎԻՆ	ՄԵՍԻԼ ԵՐԵԱՎՈՅ , ԳԵՎՈՔ :
Air	ՀԵՎԻՆ	ԿԵՐԱՊԱՐԱՆ , ՄԵՍԻԼ :

Demeanour	Քիշնը	կերպարանք, երեսք :
Fatness	Գեղնես	գերութիւն :
Leanness	Հինես	վտառութիւն, նիհաւ բութիւն :
Stature	Ըստէր	հասակ :
Gait	Խեր	դնացք :
Gesture	Տէսդր	շարժուած :
Brain	Կրէյն	ուզեզ :
Blood	Կրէս	արյաւն :
Vein	Վեն	երակ :
Artery	Արտէր	նեարդ :
Nerve	Ներ	ջեղ :
Muscles	Մշակում	մկանունք :
Skin	Հանի	մորթ, կաշե :
Heart	Հարդ	սիրու :
Liver	Լիմ	լամդ :
Lungs	Լընի	թոքք :
Bladder	Պայտառը	փամփուշտ :
Gall	Կօլ	լեղի :
Spittle	Ըսիդդիւն	լորձունք, թուք, փլք փուր բերանոյ :
Sweat	Սուսէր	քիրան :
Cough	Գծք	հազ :
Rheum	Թուս	հարբուղին :
Breath	Արևլուկ	շունչ :
Voice	Վուխ	ձայն :
Speech	Ըստիւն	բարեառ, խօսք :
Sigh	Ասյ	հատաշանք, հեծու- թիւն :
Sight	Ասյդ	տեսանելիք, ակսու- թիւն :
Hearing	Հեղին	լսելիք, լսողութիւն:
Smell	Ըսլէն	հոտոսելիք, հոտա- բութիւն :
Taste	Դէսդ	ճաշակելիք, ճաշակ :
Opinion	Օդինիւն	զգայութիւն, կար- ծիք :

Closet	ԳԾՇԿԵՐ	‘Ակըլինս սենեակ , դի- ւան :
Book	ԳՐ	գիլք , մատեան :
Paper	ՀԱՌ	թուղթ :
Leaf	ՏԻՔ	թէրթ թղթոյ :
Page	Հէ՛ճ	երես թղթոյ :
Cover of a book	ԳօԼԸ օՆԵՅ պուտ	պատեանք գլոց :
Pen	ԳՀՆ	գրիչ :
Ink	ԻՆ	թանուր , մելան :
Ink - stand	ԻՆ+ - ՀԱՐԵԿԱԳ	կաղամար :
Pen - knife	ԳՀՆ+ - ՆԱՅՔ	զմելին գըշաց :
Packthread	ԳԱՌ+ԼՈՀԸՆԵԿ	առասան ծրաբի :
Powder	ԳՈՒՄԱՐ	փոշի , աւազ :
Powder - box	ԳՈՒՄԱՐ+ - ԱՅՉԻ	աւազանց :
Wax	ՕՎԱՌ	մուր կնքոյ :
Seal	ԱՎԼ	կնիք :
Letter	ԼԵՐԴՐ	թուղթ , քարտես :
Billet	ԱԲԼԱԿԵՐ	տոմսակ , պիտակ :
Writing	ԱՎՐԻՒՆ	գիր , գրուած , դըր- չութիւն :
Parchment	ԳՎԵՐՄԵՆԻ	մագաղաթ :
Pencil	ԳԽՆԱԽԼ	կապարեաց գրիչ :
Lesson	ԼԵՐԸՆ	ընթերցուած , դաս :
Translation	ԴՐԵՆԱԿԱԸՆ	թարգմանութիւն :
Theme	ԼՈՀԿՅ	բնաբան , առաջար- կութիւն :
Violin	ՀԱՅՈԼԻՆ	Ջութակ :
Flute	ԳԸԼԻՇ-Ր	սրինգ , եղեգնախող :
Guitar	ՀԻԴՐ	կիթառ :
Lute	ԼԻՇ-Ր	վեն :
Harp	ՀԱՐԺ	ջնար :
Trumpet	ԴՐԵՇԻԿԵՐ	փող :
Drum	ԴՐԵՇ	թմբուկ :
House	ՀԱՌ-ԸՆ	Տուն :
Gate	ԻՆՅԴ	դուռն :

Chamber	ԷՎ ՏԱՐ	ԱԵՆԵԱԼ :
Anti - chamber	ԷԿՇԻ - ԷՎ ՏԱՐ	ՆԱԽԱՍԱԷՆԵԱԼ :
Hall	ՀԾԼ	ԱՐՄԱՀ :
Window	ԶԱՐԴԱՐՈ	ԱԲԱՍՈՎՆԵԱՆ , ԼՈՒՄԱ-
		ՄՈՒՄՔ :
Kitchen	ԳԻՆ	ԽՈՇԱԿԵՐՈՒՑ :
Yard	ՅԱՐՄ	ԳԱԼԻԾ :
Well	ԶԱՎԼ	ՋՐՀՈՐ :
Stable	ԸՐԵԿ'ՎԼ	ԱԽՈՌ :
Cellar	ԱՇԼԱԾ	ԳԵԲՆԵՄՈՆ , ՀԱԷՄԱ-
		ՐԱՆ :
Stair - case	ԸՐԵԿ'Վ - ՔԵՋ	ԱԱՆԳՈՎԱՂՔ :
Stairs	ԸՐԵԿ'ՎԻ	ԱՍԹԲՃԱԿՔ ԱԱՆԳՈՒՑ :
Garden	ԽԵՎՐԱԾՆ	ԱՎԱՐՄԷՂ , ԲՈՒՐԱԱ-
		ՄԱՆ :
Fountain	ՔԱՇՆԵՐԵՆ	ԱՎՐԵՒՐ , ՀԱՄԱՌՈՎԱՆ :
Pantry	ՔԵՆԵՐԻ	ՄԱՌԱՆ , ՀԱԵՄԱՐԱՆ :
The first Story	ՔՈՀԻ ՔԸՐՄԴ ԸՐԵՇՐԻ	ԱՌԱՋԲՆ ԳԱՄԻԼԿՈՆ :
Roof	ԱՎԻԱԳ	ՀԱՐԼ , ՄԱՆԼՔ :
Tile	ԴՎՇԼ	ԼՎՋԲՆԵՐ :
Wall	ԶԵՇԼ	ՈՐՄ :
Chimney	ԼԻՇԵ	ՎԱռԱՐԱՆ , ԼՐԱԿԼԱ-
		ՐԱՆ :
Brick	ՊՐԻ+*	ԱՎԼԵՍ ԾԵՐԾԵԱԼ , ԼՎԼ
		ՋԻՆՄՊ :
Floor	ՔԱՇ-Ը	ԱՌԱՎԱՊԱՂ , ՃԵՂԱՆ :
Oven	ԸՇ	ՓՈւռԱՆ :
Beam	ՊԻՇ	ԳԵՐԱՆ , ՃԵՇԱՆ :
Plank	ԴԱՇՆ+*	ԱՎԱՍԱԼ :
Rent	ԱԵՆԻ	ՎԱՐՃ ՄԱՆ :
Plastering	ԴԱՇ-ԴՐԵՒ	ԳԱՋ :
Lime	ԼԱՋ	ԼԻԾ :
Marble	ՖԱՐԱԾ	ԼԻՃ , ՄԱՐՄԱՐԲՈՆ :
Stone	ԸՐԵՇՆ	ՔԱՐ :
Pigeon - house	ԴԻՇՆ - ՀԱՇ-ԸՆ	ԱՊԱԼԱՆՈՑ :
Hen - house	ՀԻՆ - ՀԱՇ-ԸՆ	ՀԱՎԱՆՈՑ :

Looking glass	լուսակին իւսաւ	Հայոց լելի :
Bed	պէտ	անկողին , մահիճ :
Sheet	շին	սաւան :
Mattress	մէրդուկ	անկողին բրդալից :
Feather - bed	քէրօհը - պէտ	վեսրալից անկողին :
Bolster	պօւտը	բարձ գլխոյ :
Counterpane	գանդուրիչն	բարձ երեսաց :
Picture	ինչուր կամ ինչուր	պատկեր , նկար :
Chair	աէր	աթու :
Table	տէպէլ	սեղան :
Carpet	գէարդէն	գորգ , օթոց :
Box	պօտս	տուփ , գլուց :
Trunk	տրէնի	արկղ :
Embroidery	էմբրօդիրի	գործած ասղնէնկար :
Painting	գէյնդին	նկարըութիւն :
Gilding	ինցին	ոսկէզօծք :
Carving	գէարվէն	քանդակագործութե , փորագրութիւն :
Cage	գէյճ	վանդակակ թռչոյ :
Bird	պէտ	թռչուն :
Portrait	իօրդէնէն	կենդանագիր մարա դոյ :
China ware	չինա օւեն	յախճապակի :
Urn	ըրն	աւազան , սակոր :
Vessel	վէսուլ	անօթ , ամսն :
Fire	փայր	հուր , կրակ :
Coal	գօլ	ածուխ :
Ashes	աշ	միսիլ :
Wood	օւնափ	փոյտ :
Faggot	փէիւր	խուրձ , տրցակ :
A pair of bellows	եյ դէր օւ պէլլօվը	փուրքք :
Shovel	վէդլ	թիակ :
Tongs	դօնօիս	ունելիք :
Match	յէլ	ծծմբառ :
Steel	ըորին	հրահանկք :
Flint	փէլին	դայլախաղ :

Tinder	Դիմուր	աբելթ , լուցկեթ :
Flame	Քլեյք	բոց :
Smoke	Համս	ծռխ :
Soot	Կատ	ձանձախալթիթ :
Spit	Ընդիր	Չամբուր :
Kettle	Դէրդր	սան , կաթսայ :
Trivet	Դրէվիտ	սանսակալ , եռոսանի:
Gridiron	Իրիպայրին	կասկարսյ :
Pitcher	Գիրլ	սափոր :
Pail	Գիլ	Դոյլ :
Rope	Աօդի	չուան :
Pulley	Դիմուլեյ	անիւ , ձախարակ :
Earthen pan	Երթօն Դին	խեցի , թաղղար , կոնք :
Pot	Դոտ	ողոյտն , խեցի :
Spoon	Ըստին	դրդալ :
Fork	Գօրդ	սկասառաբաղ , մասհան :
Hook	Հասդ	կեռ , ձանկ :
Mortar	Տօրդար	սանդ , անկան :
Pestle	Դէսուրդ	սանդիսոռն :
Broom	Արևաշ	աւել :
Rag	Աբի	ջնջան :
Butt	Աըդ	բակառ :
Barrel	Ապէրել	տակառակ :
Hoop	Հասդ	շրջանակ :
Wine	Զաման	գլինի :
Beer	Ալիք	գարեջուր :
Sweet wine	Սուրիդ Զամանյին	քաղցու :
Key	Գլուխ	Բանալի , վականիք :
Lock	Լուս	ազլս , վականիք :
Bolt	Ալուդ	նիկ :
Knocker	Նօժիք	դռնահալ :
Bell	Ալել	դանդակ :
Bar	Ալար	ծող :
Threshold	Եօհիւզալու	սեւամ :

Hinge	հինց	ծղենի :
Hay	հեյ	խոտ չոր :
Oats	օդս	վարսասկ :
Straw	շուրթ	շարդ :
Manger	մանգ	մառը :
Bran	պրեն	թեփ ալեր :
Nail	նեյլ	բեեռ, հեղոյս :
Coach	գուշ	կառք :
Waggon	ա-է-ի-շն	ասյլ, կառք :
Cart	գարտ	ասյլ :
Rose	ռոզ	Վարդ :
Jessamin	ճշմարիկ	յասմիկ :
Pink	փինկ	շահոքըսմ:
Lily	լիլի	շուշան :
Apple - tree	և-թլ- տրի	խնձորենի :
Pear - tree	փէր - տրի	տանձենի :
Olive - tree	օլիվ- տրի	ձիթենի :
Box - tree	ալժի- տրի	ծառ տօսախնի, տօսի :
Oak	օք	կաղնի :
Vine	վան	որթ :
Emperor	Էմպեր	Կայոր, կեսար, ինք նակալ :
Empress	Էմպերես	կայսրուհի :
King	Քին	արքայ, թագաւոր :
Queen	Քուին	թագուհի, արքայուհի, գլուխոյ :
Prince	Քրին	իշխան, արքայորդի :
Ambassador	Էմբաստուդոր	գեսալան :
Governor	Հօվանըր	կառավար, քաղաքան պետ, ոստիկան :
Printer	Պրինտ	Տպագործ :
Physician	Փիզիչ	բժիշկ :

Surgeon	սըրճն	վերաբոյժ :
Apothecary	աթօլօհեգերի	գեղավանառ :
Barber	պարուր	վարսավեր, սափրիչ :
Baker	պահակ	հացագործ :
Pastry - cook	քէ՛ստիկ - գուստ	կարկանդակագործ :
Butcher	պահակ	մսավաճառ :
Innkeeper	ինքիթը	սպանգուկառետ, վահատուր :
Merchant	մերշներ	վաճառական :
Taylor	դէյլը	գերձակ :
Shoemaker	շումեր	կարուակ :
Farrier	ֆէրիեր	պայմանաւ :
Sadler	սէդլը	թամբագործ :
Engraver	ինցիւլը	քանդակագործ, վորագլուզ :
Painter	դէ՛ստր	պատկերահան, նկարիչ :
Embroiderer	էմբրօդյաբուրը	ասղնէգործ :
Joiner	ճօյնը	հիւսն :
Mason	մէուլն	որմագիր :
Miller	միլը	աղօրէկպան :
Washer - woman	ջանճը ջանճն	լուսացարար կին :
Watchmaker	ջասմէր	ժամագործ :
Goldsmith	խոլուսիլուհի	ոսկերիչ :
Glover	իլուլը	ձեռնոցագործ :
Player	դէմուլը	խաղարկու, գերասան :
Musician	մէուլիւն	երաժիշտ :
Porter	դօրտը	բեռնակիր :
Glazier	իլէյուլը	ապակագործ :
Maid - servant	մէյդ - սէրվիլն	Ազախին, նաժիշտ :
Gentleman	մէնթըլէն	ազնուասկան, սեպուհ :
Cook	գուստ	խոհակեր :
Gardener	ինաբանը	պարտիզապան :
Master	մաստը	տէր + վարժապետ :
Mistress	մէտրէս	տիկին + վարժապետահի :

Blind man	Ալայիկոս Տաօվան	Արք Կոյր , Պաշա-
Deaf man	Անգով Տաօվան	յու :
Dumb man	Ալուս Տաօվան	այր Խոռու :
Hangman	Հեղուկ Տաօվան	այր համը :
Magician	Անձն Տաօվան	դահիճ :
		կախարդ , դիւլժ ,
		վշուկ :
Fortune	Քօրտիսն Կի՞ Քօր Բաղդ :	
	Հին:	
Sick person	Ախ Քերաբն	հիւանդ ոք :
Sickness	Ախ Կուն:	հիւանդութիւն :
Fever	Քիւլը	ջերմն , տենդ :
Wound	Ջանցնան	վէրք :
Box on the ear	Պատսն Շն Քօհի Իւ՛ր	ապտակ :
Cuff	Գու՛ք	ապտակ , կոռուկ :
Kick	Դի՞+	աքացի , կիցք :
Death	Գէլօհն	մահ :
Eagle	Էլ	Արծուկ , սրծիւ :
Bird	Կէ՛րր	թուշուն :
Canary - bird	Գէների - Կէրր	դեղձանիկ :
Nightingale	Նայդինիւն	սոխակ :
Starling	Ըստմըւն	սարեակ , տարմ :
Sparrow	Ըսիւրը	Ճնճղուկ , ծիս :
Parrot	Դարըւտ	թութակ :
Blackbird	Ալէ+Կէրր	սարիկ , սարեակ :
Turtle dove	Դէ՛րտւ Կէլ	տատրակ :
Dog	Կո՛կ	Շուն :
Cat	Գէմաւ	կատու :
Mouse	Տաւը	մուկն :
Ape	Կի	կապիկ :
Sheep	Ավի	ովսար :
Hog	Հօ՛կ	խոզ :
Fox	Քօրսն	աղօւես :

Wolf	Հ-ՃԸ	ԳԱՄՅԼ:
Bull	ԱՐՆԵԼ	ՅՈՒՆ:
Mule	ՋՇ-Լ	ՋՈՐԻ, ԿԻՄԵԼ:
Camel	ԳԵՎԸ	ԽԵՂՄ:
Goat	ԽՇԴ	ԱՅԾ:
Elephant	ԷԼՔԲՆԴ	ՓԻՊ:
Lion	ՍՎՐԸ	ԱՐՅԱՆԾ:
Leopard	ԼԵՒԸՐ	ԸՆԱԺԱՆԾ:
Tyger	ԴՎԱՐ	ՎԱԳՐ:
Horse	ՀԵՐ	ՃԻ, ԵՐԻՎԼՈՐ:

Frog	ԳՐԾԻ	ԳՆՈՐՄ:
Lizard	ԼՎԿԱԾՊ	ՄԻՐԵՍ:
Snail	ԱՆԵՎԼ	ԽԱԽՈՆԵՑՆ, ԿՈՂՋԲՆԾ:
Scorpion	ԸՆԳԾԵՐԻԸՆ	ԿԱՐԻՃ:
Spider	ԸՆԴԱՅՎՐ	ՄԱՐԴ:
Serpent	ԱԵՐԻԵՆԴ	ՕՃ:
Butterfly	ԿԵՐԵՐԱՐՓԱՍ,	ԹԵՐԵԿԱՆ:
Fly	ԳՐԱՅ	ՃԱՄՆՃ:
Gnat	ՆԵՐ	ՄԺԼԵՂ:
Worm	Զ-ՃՐԾ	ՈՐԴՆ, ՃՃԻ:
Louse	ԱՎԸՆ	ՈՂԵԼ:
Flea	ԳԵՎ	ԼՈՒ:
Bug	ԿԵՇԻ	ՄԼՈՆԵՑՆ:
Ant	ԷՆԴ	ՄՐՋԵԼՈՆ:
Tortoise	ԴԵՐԵՒԻՆ	ԿՐԻԱՅ:

Road	Խ-ՃՎ	ՃԱՆԱՊԱՐՀ, ԱՎՈՂՈ
Plain	ՔԱՎԵՆ	ՊԱՇՄ, ՊԱՇՄԱՎԱՐՄ,
Valley	ՎԵՆԵՆ	ՊԻՒՐ:
Mountain	ՏԱՇՆԵՆ	ԼԿԱՌՆ:
Hill	ԿՎԼ	ԵԼՈՒՐ, ԼԵՆՆԱԼ:
Wood, Forest	Զ-ՃՆ-Պ, ՔԾԵԽԱՐ	ԱՆՆԱՌ, ՄԱՅՐԻ:
Tree	ԴՐԻ	ՃԱՌ, ՄՈՒՆԼ:
Branch	ԿԵՎԵՆ	ԱՄՄ, ԱՄԵՎՆ:

Corn	Գծին	արմանիք, հաստ, ցորւ եւան :
Wheat	օղութ	ցորեան :
Barley	պահլազ	գարի :
Castle	Գետադ	ամերոց :
Meadow	Աված	մարդ, մարդագետին:
Lake	Լեռ:	լիճ, ծովակ :
Ditch	Դիշ	խրամ, փռու :
Brook	Աբուս:	առու, վտակ, հեղեղ- ղատ, ծործոր:
River	Դիլ:	գետ :
Bridge	Պրիզ	կամուրջ :
Bark	Պարժ:	վարքայ, նաւակ :
Town	Դաշն:	քաղաք :
Street	Ընդրիդ:	փողոց, գուեհ :
House	Հանըն:	տուն :
Palace	Քէլլէն:	սրալսա, ապարանք :
Church	Երեւ:	եկեղեցի :
Steeple	Ընդիլ:	զանգակատուն :
Convent	Գօնչեն:	մենասամն, վաննք :
Hospital	Հօնդիդեն:	հիւանդանոց, ան- կելանոց :
Market	Տարիեդ:	վաճառանոց :
Fair	Փէր:	տօնավաճառ :
Shop	Վժ:	կրաքակ, խանութ :
Custom - house	Գլուխըն հանըն:	մաքսատուն :
Prison	Քըլլէն:	բանտ :
Place	Քլուս:	հրապարակ :
Fountain	Գանձնդեն:	աղբիւր, շատրուան :
White	Օսմադ:	Սովխաակ :
Black	Պլաւ:	սեւաւ :
Red	Անդ:	կարմիր :
Green	Լլին:	կանաչ :
Yellow	Կլաց:	գեղին :
Blue	Պլան:	կապոյա, երկնագոյն :

Gold	Էլու	Ուկի :
Silver	Անըլը	արծաթ :
Iron	Այրը	Երկաթ :
Lead	Աղբ	կապար :
Cast copper	Գէստ Գօֆիտ	սղինձ խառնեալ ընդ անագի :
Brass	Արան	սղինձ :
Copper	Գօֆիտ	սղինձ :
Yellow brass	Էլլու Արան	արցիր, սղինձ փայ լւն :
Tin, Pewter	Դին, Դին' ստը	անագ :
Quicksilver	Գուախովիլը	մնդիկ :
Loadstone	Տաքընդօն	մագնիս :
Tin	Դին	տախտակ երկաթի օ ծեալ անագ-մալ :
Brimstone	Արիճընդօն	ժծումը :
Verdigrease	Վլութիւնը	ժանդառ :
Glass	Լւան	ապակի :
Armenian	Արմենին	Հայ, Հայկազուն, արմամեան :
Italian	Ի-տէ Լին	իտալացի :
German	Ճէրլէն	գերմանացի :
Frenchman	Քրէն լին	գաղղիացի :
Spaniard	Ըստին լիսրդ	սպանիացի :
Portuguese	Գօրտին իին	լուսիտանիացի :
Englishman	Ինիլին	անգլիացի :
Irishman	Այրին	իռլանդացի :
Scotchman	Շոտլանդին	սկոտիացի :
Dutchman	Գլ' լին	հոլանդացի :
Switzer	Աս-կօբը	հելլետիացի :
Swede	Աս-է-դ	շվետ, սուետիացի :
Polander	Գունինար	պոլանիացի :
Hungarian	Հընկէրին	հունգարացի :
Dane	Գէն	տանեցի :
Maltese	Հալ-է-դ	մէլիտիացի :

Turk	Թէ՛րտ	Թռութք, տաճիկ :
Bishop	Պէ՛լտ	Եղիսկոպոս :
Priest	Իրէ՛տ	Քահանայ, երեց :
One	Զ-՛սն	Մի :
Two	Ե-՛սն	Երկու :
Three	Եօհըն	Երեք :
Four	Գօհը	չորս :
Five	Գօհյէ	հինգ :
Six	Ավ-՛սն	վեց :
Seven	Ավ-՛չն	եղթ :
Eight	Էշ-	ութ :
Nine	Նայն	ինն :
Ten	Դէն	տասն :
Eleven	Լէն-՛չն	մետասն :
Twelve	Դ-՛ս-Ն-՛չն	Երկոտասն :
Thirteen	Եօհ-՛ս-Ն-՛չն	Երեքտասն :
Fourteen	Գօհ-՛տ-Ն-՛չն	չորեքտասն :
Fifteen	Գիդ-՛տ-Ն-՛չն	հինգտասն :
Sixteen	Ավ-՛տ-Ն-՛չն	վեցտասն :
Seventeen	Ավ-՛չ-Ն-՛չն	եղթետասն :
Eighteen	Էշ-Ն-՛չն	ութետասն :
Nineteen	Նայն-Ն-՛չն	իննետասն :
Twenty	Դ-՛ս-Ե-՛ն-՛չն	քսան :
Thirty	Եօհ-՛ս-Ե-՛ն-՛չն	Երեսուն :
Forty	Գօհ-՛տ-Ե-՛ն-՛չն	քառասուն :
Fifty	Գիդ-՛տ-Ե-՛ն-՛չն	լիսուն :
Sixty	Ավ-՛տ-Ե-՛ն-՛չն	վաթսուն :
Seventy	Ավ-՛չ-Ե-՛ն-՛չն	եղթետսուն :
Eighty	Էշ-Ե-՛ն-՛չն	ութետսուն :
Ninety	Նայն-Ե-՛ն-՛չն	իննետսուն :
One hundred	Զ-՛սն հընդուբ	հարիւր :
One thousand	Զ-՛սն Եօհ-՛ս-Ե-՛ն-՛չն	հազար :
A million	Են Իլլէին	միլիոն :
One thousand eight hundred and seventeen	Զ-՛սն Եօհ-՛ս-Ե-՛ն-՛չն Եյտ	հազար ութ հարիւր
hundred and seventeen	Իընդուբ ավ-՛սն	և եղթետսուն :
venteen	Ավ-՛չ-Ե-՛ն-՛չն	

First	Ք է ՛ բ ա շ	Ա պ ա ջ ն ե ր ո ր դ :
Second	Ա վ ի շ ն ա պ	Ե ր կ ը ր ո ր դ :
Third	Ա թ հ է ր պ	Ե ր ո ր ո ր դ :
Fourth	Ք օ ք լ օ հ	Հ ո ր ո ր դ :
Fifth	Ք է Ք լ օ հ	Հ ի ն գ ե ր ո ր դ :
Sixth	Ա վ ս ս լ օ հ	Վ ե ց ե ր ո ր դ :
Seventh	Ա վ լ ը ն լ օ հ	Է օ թ ն ե ր ո ր դ :
Eighth	Ա յ լ օ հ	ո ւ թ ե ր ո ր դ :
Ninth	Ն ա յ ն լ օ հ	Բ ն ն ե ր ո ր դ :
Tenth	Դ է ն լ օ հ	տ ա ս ն ե ր ո ր դ :
Eleventh	Է լ է ն լ ը ն լ օ հ	մ ե տ ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Twelfth	Դ ո ւ ե լ ք լ օ հ	Ե ր կ ո ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Thirteenth	Է լ է ն ը ր է ն լ օ հ	Ե ր է ք ո ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Fourteenth	Գ օ ր դ ի ն լ օ հ	Հ ո ր է ք ո ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Fifteenth	Գ է ք դ ի ն լ օ հ	Հ ի ն գ ե տ ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Sixteenth	Ա վ ս ս դ ի ն լ օ հ	Վ ե ց տ ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Seventeenth	Ա վ լ ը ն դ ի ն լ օ հ	Է օ թ ն ե տ ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Eighteenth	Է յ ր ի ն լ օ հ	ո ւ թ ե տ ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Nineteenth	Ն ա յ ն դ ի ն լ օ հ	Բ ն ն ե տ ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Twentieth	Դ ո ւ ե ն դ ի ն լ օ հ	ք ս ա ն ե ր ո ր դ :
One - and - twen- tith	Զ ո ւ ն ա մ է ն ի ն պ - դ ի ն ի լ օ հ	ք ս ա ն ե ր ո ր դ առ ա ջ ն ի ն ե ր ո ր դ :
Thirtieth	Է լ է ն ը ր է ն ի լ օ հ	Ե ր է ա ն ե ր ո ր դ :
Fortieth	Գ օ ր դ ի լ օ հ	ք ս ա ն ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Fiftieth	Գ է ք դ ի լ օ հ	յ ի ս ա ն ե ր ո ր դ :
Sixtieth	Ա վ ս ս դ ի լ օ հ	Վ ո թ ս ա ն ե ր ո ր դ :
Seventieth	Ա վ լ ը ն դ ի լ օ հ	Է օ թ ս ա ն ա ս ա ն ե ր ո ր դ :
Eightieth	Է յ ր ի լ օ հ	ո ւ թ ս ա ն ե ր ո ր դ :
Ninetieth	Ն ա յ ն դ ի լ օ հ	Բ ն ն ս ա ն ե ր ո ր դ :
The hundredth	Գ ո հ ի հ ը ն գ ը լ օ հ	Հ ա ր ի ս ե ր ո ր դ :
The thousandth	Գ ո հ ի թ ը ն գ ը լ օ հ	Հ ա զ ա ր ե ր ո ր դ :
The last	Է լ օ հ ի լ ա մ ո ւ թ	Վ ե լ ջ ի ն :

A COLLECTION OF VERBS,

ՀԱՅԱԳՈՒՄՆ ԲԱՑԻՑ :

To study	Դաստիարակել	Ուսանել, պարագանել յուսումնի:
To learn	Դասանալ	Ուսանել:
To learn by heart	Դասանալ այս հայոց	Ուսանելի բերան:
To read	Դաստիարակել	Ընթեռնուել, վերծանել:
To write	Դաստիարակել	Գրել:
To sign, to sub- scribe	Դաստիարակել	Ստորագրել:
To fold up	Գույզ ընդդանել	Տալել:
To seal	Դաստիարակել	Կնքել:
To correct	Գույզ էլեցնել	Աւղղագրել, ուղղել:
To blot out	Վարդ անել	Եղծանել, ջնջել:
To translate	Դաստիարակել	Թարգմանել:
To begin	Դաստիարակել	Ակսանել:
To go on	Դաստիարակել	Հարունակել, ոչ դարձել:
To make an end	Դաստիարակել	Աւարտել:
To repeat	Դաստիարակել	Երկրորդել, առել վերսախին:
To do	Դաստիարակել	Առնել:
To know	Դաստիարակել	Գիտել, ճանաչել:
To be able	Դաստիարակել	Ճարմար լինել, զօր- բել, կարել:
To be willing	Դաստիարակել	Կամիլ:
To remember	Դաստիարակել	Հիշատակել, յիշել:
To forget	Դաստիարակել	Մոռանել:
To pronounce	Դաստիարակել	Առարտասանել:
To say	Դաստիարակել	Առել:

To speak	ԴԱՀԻ+ ԴԱՀԻ	ԽՈՍԻԼ, ԲԱՐԵԱՄՈՒԼ:
To chat	ԴԱՀԻ	ՀԱՂԱԿԲԱՄԵԼ:
To cry out	ԳՐԱՅ ԱՌԵԴ	ԱղաղակԵԼ, ԳՐԵԼ:
To open one's mouth	ԴԱՀԻ ԶԱՀԻՆ ՃԱԾՈՒ	ԲԱՆԱԼ ՊՐԵՐԱՆ:
To shut one's mouth	ԴԱՀԻ ՀԱՀԻՆ ՃԱԾՈՒ	ՓԱԿԵԼ ՎՐԵՐԱՆ:
To be silent	ԴԱՀԻ ԱՄԵԼԸՆԴ	ԸՆԵԼ:
To call	ԴԱՀԻ ԳԸԼ	ԿՈՆԵԼ:
To answer	ԴԱՀԻ ԷՆԱԾ	ԹԱԼ ԱՊԱՏԱՍԻԱՆԻ:
 To chew	ԴԱՀԻ ՀԵՇ	ՃԱԿՔԵԼ:
To swallow	ԴԱՀԻ ԱՎԾԼԸ	ԿԼԱՆԵԼ:
To cut	ԴԱՀԻ ԳԸԴ	ՀԱՄԱՆԵԼ, ԿՄՐԵԼ:
To taste	ԴԱՀԻ ԴԵՇ	ՃԱՇԱԿԵԼ, ԱՊԱՆՈՒԼ ՊՃԱՇԱԼ:
To rinse	ԴԱՀԻ ԱՎԾԻՆ	ՊՈԾՈԵԼ, ԸՆԼԱՆԱԼ:
To drink	ԴԱՀԻ ԱՐԻՆ+	ԸՄԱԳԵԼ:
To eat	ԴԱՀԻ ԻԴ	ԸՆՈՒԼ:
To fast	ԴԱՀԻ ՔԵՇԴ	ԾՈԲԱԱՐԱՀԵԼ:
To breakfast	ԴԱՀԻ ԱՐԵՇ+ՔԵՇԴ	ՆԱԲԻԱՆԱՇԵԼԿ ԱՊԱՆԵԼ:
To dine	ԴԱՀԻ ՎԱՐՅԻ	ՃԱՇԵԼ, ԸՆՈՒԼ ՊՃԱՆ:
To sup	ԴԱՀԻ ԱԾԴ	ԸՆԺԵՐԵԼ:
To fuddle one's self	ԴԱՀԻ ՔԸՎԱԾԼ ԶԱՀԻՆ ՆԵԼՔ	ԱՐԲԵՆԱԼ:
To fill one's self	ԴԱՀԻ ՔԸԼ ԶԱՀԻՆ ՆԵԼՔ	ՃԱՊԵՆԱԼ:
To be hungry	ԴԱՀԻ հԵՆԻԾԻ	ՔԱՂՋԱՆՈՒԼ:
To be dry	ԴԱՀԻ ԱՐԱՅ	ԾԱՐԱԿՈՒԼ:
To have a stomach	ԴԵԼԵԼ, ՀԱՐՃԲԵ+ ՈՒՆԵԼ ՊԱԽՈՐԺ-ԱԿ	ՇՈՒՆԵԼ ՊԱԽՈՐԺ-ԱԿ:
To go to bed	ԴԵԼ ԴԱՀԻ ԱՐԵՎ	ԷՐԺ-ԱԼ ՃԱՆԼԿՈՂԵՆ:
To sleep	ԴԵԼՔԻ	ՆԻՆՅԵԼ:
To watch	ԴԵԼ ԶԱԾ	ՀԱԼԵԼ ԱՐԺԵՆՈՒՆ ԿԱՐ:
To rest	ԴԵԼ ԱՆԵՎ	ՀԱՆԴԵԼ:
To fall asleep	ԴԵԼ ԷՆԱԾԻ	ՆԻՐՀԵԼ, ՎԵՆԱԼ ԱՆԿԱ ՆԻԼ:
To dream	ԴԵԼ ԱՐԵՎ	ԷՐԱԳ ՄԵԽԱՆԵԼ:

To snore	ԴԱՀԱՇԻ	ԽՈՐԴԱԼ:
To wake	ԴԱՎԵՐԻ	ՊԱՐԾՆՈՒԼ:
To rise	ԴԱՎԵՐԻ	ՃԱռՆԵԼ:
To dress one's self	ԴԱՎԵՐԻ ԿՐԵՎ ՈՒՆԻՆ	ՊԵԼԵՆՈՒԼ:
To undress one's self	ԴԱՎԵՐԻ ԸՆՎՐԵՎ ՈՒՆԻՆ	ԱՔԵԼԿԱՄՆԱԼ:
To put on one's shoes	ԴԱՎԵՐԻ ՔԸՆ ՈՒՆԻՆ	ԱԲԼԿԱՄՆԵԼ ՊՀՈՂԱԺՄԱ
To comb one's head	ԴԱՎԵՐԻ ԳՈՅ ՈՒՆԻՆ	ՀԵԿ ԱՄՆԱՊԵԼ ՊԳԼՈՒԽՆ:
To laugh	ԴԱՎԵՐԻ ԼԵՔ	ԾԱԲԱՊԼԵԼ:
To weep	ԴԱՎԵՐԻ ԶԵՔ	ԷՄԼ, ԱՐՄԱՍՈՒԵԼ:
To sigh	ԴԱՎԵՐԻ ԱՄ	ՀԱռԱՍԵԼ:
To sneeze	ԴԱՎԵՐԻ ԱՆԻՌ	ՎՈՒՆԴԱԼ:
To gape	ԴԱՎԵՐԻ ԼԵՇԻ	ՅՈՐԱՆՑԵԼ:
To blow	ԴԱՎԵՐԻ ԱՐԺ	ՎԸԵԼ, ԾԵԽԵԼ:
To whistle	ԴԱՎԵՐԻ ԶԵՔՎՈԸՆ	ՍՈՆԼԵԼ:
To hearken	ԴԱՎԵՐԻ ՀԱՐԵՑՆ	ԼԱԵԼ, Ունկն մատուցանել:
To smell	ԴԱՎԵՐԻ ԸՆՋԵԼ	ՀՈՍՈԽԵԼ, առնուլ զՀոս:
To spit	ԴԱՎԵՐԻ ԸՆՖԻՌ	ԾՔԱՆԿԵԼ:
To sweat	ԴԱՎԵՐԻ ԱՆԵՔ	ՔՐՄՆՈՒԼ:
To blow one's nose	ԴԱՎԵՐԻ ԱԼԾ ՈՒՆԻՆ ՆԵՔ ԽՆԵԼ:	ՏԵՇԵԼ:
To dry, to wipe	ԴԱՎԵՐԻ ԿՐԱՅ, ԴԱՎԵՐԻ ԱՄԱՐՔԵցուցանեԼ,	ԱՐԵԼ:
To tremble	ԴԱՎԵՐԻ ԴՐԵՆԵԼ	ԳՈՂԱԼ, ԱԱՐԱԼ:
To swell	ԴԱՎԵՐԻ ԸՆԵՎԵԼ	ՈւռՆՈՒԼ:
To cough	ԴԱՎԵՐԻ ԳԸՔ	ՀԱՂԱԼ:
To look	ԴԱՎԵՐԻ ԱՆԿ	ԹԵՍԱՆԿԵԼ, ՀԱյիԼ, ՊԵԼ:
To scratch	ԴԱՎԵՐԻ ԸՆԳՐԵԼ	ՔԵՐԵԼ:
To pinch	ԴԱՎԵՐԻ ՔԻՆԼ	ԼԱՄԵԼ, ԼԱՄԱԼ:
To tickle	ԴԱՎԵՐԻ ՔԵՎՈԸՆ	ԽԱՄԱՊԼԵԼ:

To love	ԴԱՀԱՆ	ՍԻՐԵԼ:
To caress	ԴԱՀԱՆԿԱՆ	ԳՈՎՈՒԵԼ, ՓՈՍԺՈՎԵԼ:
To embrace	ԴԱՀԱՆԿԱՆ	ԸՆԴԳՐԵԼ, ԳԵՐԿԱ ԱՐԿԱՆԵԼ:
To kiss	ԴԱՀԱՆ	ՀԱՄԲՈՎԵԼ:
To salute	ԴԱՀԱՆԱՐ	ԹՂՋՈՒՆԵԼ, Աղջոյն ՄԱԼ:
To teach	ԴԱՀԱՆ	ՌԵՍՈՒՋԱՆԵԼ:
To nourish	ԴԱՀԱՆ	ՄՆՈՒՋԱՆԵԼ:
To chastise	ԴԱՀԱՆ	ԱՊԱԺԵԼ, ԱՊԱԺՈՒ- ՀԱՍԵԼ:
To punish	ԴԱՀԱՆ	ԱՊԱԺԵԼ, ԽՐԱՄԵԼ:
To whip	ԴԱՀԱՆ	ՀԱՐԿԱՆԵԼ ԽԱՐԱՊԱ- ՆԱԼ, ՃԱՂԿԵԼ:
To praise	ԴԱՀԱՆ	ԳՈՎԵԼ:
To blame	ԴԱՀԱՆ	ԱՊԱՐՈՎԵԼ, ԱՎԱԽԱ- ՐԱԿԵԼ:
To give	ԴԱՀԱՆ	ՄԱԼ, ՀԱՌՈՀԵԼ:
To deny	ԴԱՀԱՆ	ԺԽԱՏԵԼ, ՌԵՐԱՆԱԼ:
To forbid	ԴԱՀԱՆ	ԱՐԳԵԼՈՎԵԼ ՀՐԱԺԱՐԵ- ՑՈՒՋԱՆԵԼ:
To use ill	ԴԱՀԱՆ	ՀԱՐԱՀԱՐ ՎԱՐԵԼ, ՀԱՐ- ՀԱՐԵԼ:
To beat	ԴԱՀԱՆ	ՀԱՐԿԱՆԵԼ:
To hate	ԴԱՀԱՆ	ԱՄԵԼ:
To drive	ԴԱՀԱՆ	'Ե Բաց ՎԱՐԵԼ, ԱՐ- ՄԱՔՍԵԼ:
To pardon	ԴԱՀԱՆ	ՆԵՐԵԼ, ԾՈՂՈՎԵԼ:
To dispute	ԴԱՀԱՆ	ՎԻՃԵԼ, ԿԱԳԵԼ:
To quarrel	ԴԱՀԱՆ	ՀԱԿԱռԱԿԵԼ, ՎԻՃԵԼ:
To plead	ԴԱՀԱՆ	ԱՎԱՇՄԱՆ ԿԱԼ, ՋՄ- ՄԱԳՈՎԵԼ:
To protect	ԴԱՀԱՆ	ԱՎԱՇՄԱՆԵԼ:
To forsake	ԴԱՀԱՆ	ԾՈՂՈՎԵԼ, ԼՔԱՆԵԼ:
To bless	ԴԱՀԱՆ	ՕՐՀՆԵԼ:
To curse	ԴԱՀԱՆ	ԱՐՆԻԾԱՆԵԼ:

To sing	ԴԱՀՈՒՅԻ	ԵՐԳԵԼ:
To dance	ԴԱՇԱՆՈՒ	ԼԱՔԱՆԵԼ:
To leap	ԴԱՇԻ	ԼԱՄԺԵԼ, ԱՍԱՆՈՆԵԼ:
To play	ԴԱՄԱՆՈՒ	ԽԱՊՈՆԵԼ:
To play on the guitar	ԴԱՄԱՆՈՒ ԾԱ ՔՈՀԻ ՀԱՐԿԱՆԵԼ ՊՂԵԲԹԱՆ:	
To fence	ԴԱՎԱՆՈՒ	ԽԱՊՈՆԵԼ ՄՈՒՍԵՐԱՆ:
To play at cards	ԴԱՎԱՆՈՒ ԷՌ ԳԵՎԱՐ ԸՆՈՒՂԺ ԽԱՊՈՆԵԼ:	
To play at dice	ԴԱՎԱՆՈՒ ԷՌ ԳԱՅԻՆ ՆԱՐԱ ԽԱՊՈՆԵԼ:	
To win	ԴԱՎԻՆ	ՃԱՂԺԵԼ, ՃԱՀԻԼ:
To lose	ԴԱՎԻՆՈՒ	ԿՈՐՈՆԱՆԵԼ:
To lay a wager	ԴԱՎԻՆ ԷՐ ԶԵՎԱՇ	ԱՊԱՆԵԼ ԸՆԴ ՈՒՄԱՔ
To shuffle	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ	ԽԱՊՈՆԵԼ:
To lift up	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ԷՒ	ՎԵՐԱԿՐՈՒՅԱՆԵԼ, ԱՄ-
		ԲԱՌԱՆԱԼ:
To joke	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ԶԵՒ	ԸՆԴ ԽԱՊ ԱՊԱՆԵԼ:
To laugh at	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ԷՒ	ԿԱՄԱԿԵԼ, ՊԾԱՊՈՒ-
		ԳԱԼ:
To stand up	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ԷՒ	ՃՈՎԻՆ ԿԱԼ, ԿԱՆԳ-
		ՆԻԼ:
To stoop down- wards	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ԷՒ ԶԵՎՎՎԱՆՈՒ	ԽՈՆՆԱՐՀԻԼ ՚Ի ՎԱյր:
To turn	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ	ԴԱՐՁՈՒՅԱՆԵԼ, ԴԱՐ-
		ԱԱԼ:
To stop	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ	ԿԱԼ, ՊՄԵՂԻ ԱՊԱՆՈՆԵԼ,
		ԴԱՊԱՐԻԼ:
To give one phy- sic	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ՓԻ ՚ԻՆԵԼ մասուցանել:	
To cure	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ԳԻՌԻ	ԲԺԵԿԵԼ, ԴԱՐՄԱՆԵԼ:
To let blood	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ԱԼԸՎ	ԵՐԱԿ ՀԱՏԱՆԵԼ, ՀԱ-
		ՆԵԼ ԱՐԻՆ:
To take physic	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ՓԻՌԻՒ	ԳԵՂ ԱՊԱՆՈՆԵԼ:
To purge	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ՖԵՌ	ՄԱՐԲԵԼ, ՄԱՐԵԼ:
To bind up	ԴԱՎՎՎԱՆՈՒ ԸՒ	ԱՂԱՄԵԼ:

To cut	ԴԱՐ	ՀԱՄԱԲԻԵԼ :
To probe	ԴՐՈՒ	ԺԱԼԵԼ :
To examine	ԵԽԱՀԵԼԻ	ՂՅՆԵԼ, ՓՈՐՁԵԼ :
To ask the price	ԱՐԱ ՎՈՒ ՔՈՒ	ՀԱՐԳանել ՂԳԲԻՆ :
How much is it worth?	ՀԱՐԱ ՏԸ ԻՐ ՂԵՐՆԵ ԱՐԺԵԼ :	ԶԱՐԱԲՈՒ
What does it cost?	ԶԱՐԱ ՎԸ ԻՐ ՂԵՐՆԵ ԿԲԻՆ :	ԳԺԱՐ
To haggle	ՀԱՎԵԼ	ԱՄԼ ԱՐԼԱՆԵԼ :
To measure	ՏԸ ՃԵՐ	ՀԱՎԵԼ :
To buy	ՎԱՐ	ԳՆԵԼ :
To pay	ՎԵՐ	ՎՃԱՐԵԼ :
To bid, to offer	ՎԻՇ, ԴՎԵՐ	ՄԱՍԹԵԳԱՆԵԼ, ՄԱԼ :
To sell dear	ՎԵԼ ՎԻՆ	ԾԱՆԼԿԱՊԵԼ ՎԱՃԱՆԵԼ :
To sell cheap	ՎԵԼ ՎԻՒ	ԳԻՆԵՐԱՊԵԼ ՎԱՃԱՆԵԼ
To lend	ՎԵՆ	ՎՈՒՄ ՄԱԼ :
To borrow	ՎԻՇՐՈ	ՎՈՒՄ ՄԱՆՈՒԼ :
To pawn	ՎԵՐ	ԳՆԵԼ ՚Ի ԿՐԱՄ :
To take out of pawn	ՎԵՐ ՎԵՐ ՎԵՐ	ԾԱՎԵԼ ՂԳԲԱՄ :
To cheat	ՎԵՐ	ԽԱՐԵԼ, ԱՊԱՐԵԼ, ՆԵՆՊԵԼ :

To go to church	ՏԵ ԴԱ ԷԸՇ	ԳԱՆԱԼ ՅԵԿԵՂԵՑՅԵԼ :
To hear a ser- mon	ՀԵՎԵ ԷՇ ՎԵՐ	ՎՈՒՄ ՂՔԱՐՈՎ :
To pray to God	ՔԵՎԵ ԴԱ ԿԵՎ ԱՊԱՀԵԼ ՂԱՎՈՒ :	
To receive the sa- crament	ՎԵՐ ՎԵՐ ՎԵՐ	ԸՆԴՈՒՆԵԼ ՂԽՈՐ :
To preach	ՔԵՎԵ	ՔԱՐՈՎԵԼ :
To adorn	ԷՎԵՐԻՆ	ՂԱՐԴԱՐԵԼ :
To baptize	ՎԵՐ ՎԵՐ ՎԵՐ	ՄԵՐԱԼ :
To confirm	ԳԸՆՎԵՐ	ԳՐՈՎԵԼ :
To ring the bells	ՎԵՐ ՎԵՐ ՔՈՒ ՎԵՐ	ՀԱՐԼԿԱՆԵԼ ՂԱՆՊԱԿ :

To bury	ԴԱՐ	Ծաղկել:
To kneel	ՀԱՐ	Ծունը գնել, 'ի ծունը իջանել:
To rise	ՀԱՐ	Հառնել, կանդնիլ յոտին:
To go	ԴՈ	Երթալ, գնալ:
To stand, to dwell	ՀԱՐԵԿԻ, ԴՈ	կալ, բնակել:
To come	ԴԱՐ	Դալ:
To return	ԴԱՐԻՇԵՆ	Դառնալ անդքէն, դառնալ:
To stop, to stay	ՀԱՐԾԻ, ԴՈ	կալ, մնալ:
To walk	ՀԱՐԾԻ	Քայլել, գնալ:
To run	ՀԱՐԾԻ	Վազել, ընթանալ:
To follow	ՀՈՎԼՅ	զշես երթալ:
To fly	ՀՈՎԼՅ	Վախչել:
To escape	ՀԱՐԳԻՇԻ	Խոյս տալ, զերծա- նիլ:
To depart	ԴԻՖԱՐԵՐ	մեկնիլ, գնալ:
To advance	ՀԻՎԼԻՆ	յառաջ երթալ, յա- ռաջադէմ լինել:
To stand back	ՀԱՐԵԿԻ	յեսս կալ, կը մնալ:
To be distant	ԴԻՖԱՐԵՐ	հեռի լինել, հեռա- նալ:
To come near	ԴՈԾԻ ՀԱՐ	մօտ լինել, մերձե- նալ:
To turn	ԴԱՐ	դառնալ, շրջան առ- նուլ:
To fall down	ՀՈՎԼՅ ԴԱՐԾԻ	անկանիլ, կործանիլ:
To slide	ՀԱՐԾԻ	ասհիլ:
To hurt one's self	ՀՈՎԼՅ ԶԱՐԾԻ	վասիլ, վիրաւորիլ:
To arrive	ՀԵՐԱՐԴԻ	ժամանել, հասանել:
To go meet	ԴՈ ՔՈ	գնալ ընդ առաջ:
To come in	ԴՈԾԻ ԲԻ	մտանել, գնալ 'ի ներբուլ:

To go out	ጥናው ክፍ ወመድኑ	ለጠናከርሬ, ብኩዎች መሆኑ ሙላያም :
To go up	ጥናው ክፍ ፈቻ	ለጠናከርሬ, ብኩዎች 'ከ ቂደም :
To go down	ጥናው ክፍ ቅመድኑ	ለጠናከርሬ, ብኩዎች 'ከ ቂይም :
To sit down	ጥናው ዘንተ ቅመድኑ	የመረጃዬ, ንህወስት :
To walk	ጥናው የኝናቸ+	ቅኩዎች, የመያዣዬ, ባቃኩዎች
To make haste	ጥናው ገዢ+ ለፋይንጥ	መልዕክዬ, ቁጥር ቃድዎች :
To work	ጥናው የኝናቸ+	ጥስታድዬ, መረጃዬ ሁከራዊሬ :
To touch	ጥናው ጥሩ	ኋላብዬ, ማጥታድዬኩዎች, ጋጋዬ :
To handle	ጥናው ለፋይናቀሬ	ኋላብዬ ደጋጋዬም, ባንኩዬ ጋጋዬ :
To tie, to bind	ጥናው ጥሩ, ተናው ካመዋሪ, ማጥካሪ	ከተማዬ, ማጥካሪ :
To untie	ጥናው ስነጥሩ	ለጠናከርሬ, ወጪልማሳብዬ
To let loose	ጥናው ስቻ ለመወ	ለጠናከርሬ, ወጪልማሳብዬ :
To take away	ጥናው ጥሩ+ ክኩናቸ	የመከናዬ, 'ከ የመ :
To take	ጥናው ጥሩ+	መከናዬ :
To steal away	ጥናው ስነጥሩ ክኩናቸ	ቀብላዬኩዎች, ሂጥጥል :
To gather	ጥናው የኝናቸ+	ኋላዬዋብዬ, ተብጥጥል :
To tear	ጥናው ጥሩ	ማዕስዬ :
To present	ጥናው ተርሱ ቅመድኑ	መመጣገኙኩዬ, ለኋ ሻወጪ :
To receive	ጥናው ለተዘዋዋሪ	መከናዬ, ለኋቅጠናኩዬ :
To squeeze, to crowd	ጥናው ለተቀመጥቶ, ተናው ለቅረብዬ, ለነቅረብ	መቅረብ :
To hold	ጥናው ክርሱ	የመቅረብኩዬ, ለነቅረብ :
To break	ጥናው ማጥናቸ+	ከመቅረብኩዬ :
To hide	ጥናው ክሰማ	ቅወጥኩዬ, ተመቅረብ :
To cover	ጥናው ቁጥቷጥ	ሻወጪኩዬ, ተመቅረብ :

To discover	ԴԱՀԱԳԾՎԵԼ	յայսնել, բանալ:
To dirty	ԴԱՇՎԵԼ	աղտեղել:
To cleanse	ԴԱԿԱՆԵԼ	մաքրել, սրբել:
To rub	ԴԱՀԱՎԵԼ	շփել, սրբել:
To feel	ԴԱՀԱՎԵԼ	զգալ, շօշափել, զննել ձեռամբ:
To point with one's finger	ԴԱՀԻՆԵՐ ԶԵՎՈՒՆ	մատամբեցուցանել:
To scratch	ԴԱԳՐԵՎԵԼ	ցտել, ցետել եղբէն դամբ:
To remember	ԴԱՀԱՅԵԼ	Յեշել, յիշատակել:
To forget	ԴԱԳՐԻՎԵԼ	մոռանալ:
To think	ԴԱՀԱՅՆԵԼ	խորհիլ, զմտաւ ա- ծել, կարծել:
To believe	ԴԱՀԱՅՆԵՎԵԼ	հաւատալ, կարծել:
To doubt	ԴԱՀԱՅՆԵՎԵԼ	երկամովիլ, տարակու- սիլ:
To suspect	ԴԱՀԱՅՆԵՎԵԼ	երկբայիլ, կասկա- ծիլ:
To observe	ԴԱՀԱՅՆԵՐԵԼ	դիտել, պահել:
To take care	ԴԱՀԱՅՆԵՐԵՎԵԼ	պահել, զբուշանալ, հոդ ռւնել:
To know	ԴԱՀԱՅՆԵՌ	գիտել, ճանաչել:
To imagine	ԴԱՀԱՅՆԵՏԻՆ	երևակայել, զմտաւ ածել:
To wish	ԴԱՀԱՅՆԵՎ	ցանկալ, փափաքել:
To hope	ԴԱՀԱՅՆԵՎԵԼ	յուսաւալ:
To fear	ԴԱՀԱՅՆԵՎԵԼ	երկնչիլ:
To assure	ԴԱՀԱՅՆԵՎԵՆԵՐ	ապահովել, աներ- կեան առնել:
To adjudge	ԴԱՀԱՅՆԵՎԵՌ	գատել, վճռել:
To be obstinate	ԴԱՀԱՅՆԵՐԵՎԵՆԵՐ	կամակորել, յամա- սիլ:
To fly into a pas- sion	ԴԱՀԱՅՆԵՎԵՆԵՐ	սրամանիլ, նեղել:
To be appeased	ԴԱՀԱՅՆԵՎԵՆԵՐ	իսաղաղել:

To mistake	Դաստիարակութիւն	Թիմալել, յանցանել,
		խաբել:
To embroil one's self	Էմպարածութիւն	Հափոթիլ:
To be jealous	Աղջուածութիւն	Նախանձայոյզ լինել:
To paint, to draw	Դրամատ, դրամարել:	Գրք:
To engrave	Էնգրավիլ	Քանդակել:
To design	Դիզայն	Գծագրել:
To draw a sketch	Մաքսա	Ստուերագրել:
To embroider	Էմբրօւդիչ	Ապնէգործել:
To enamel	Էնմալ	Կիսուածել:
To gild	Էլուս	Ասկէզօծել:
To enlay	Էնլայ	Ենդելուզանել:
To print	Դրամատ	Մատել, մատադրել:
To bind a book	Աղմայնակ էլ	Լազմել զգիլս:
	աղմայն	
To labour	Լեռը	Աշխատել, գործել:
To raise soldiers	Խռամանածն	Զօրաժողով լինել:
To march	Խարէ	Խաղալ, չուել զօրաց:
To encamp	Էնքամբ	Բանակել, բանակ հարկանել:
To get on horseback	Էնթ օն հօրս	Հեծանիել, գնալ յել ըիլար:
To alight	Էլայտ	Եջանել յերիվարել:
To give battle	Էնդ պէտութ	Մալ պատերազմ:
To fire	Փայր	Հուր արկանել, ար ձակել զհրացանս:
To kill	Գիլ	Ապանանել:
To wound	Ջանճափ	Ջիրաւորել, խոցել:

FAMILIAR DISCOURSES,

ԸՆՏԱԿԻ ԽՕՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆՔ :

Good morrow, sir. Ի՞նչո՞ւ ճերթ, այս. Բարի լոյս, Տէր :
Good night. Ի՞նչո՞ւ նախ. Բարի գիշեր :

How do you do, sir? Հանու պոս եռ պոս, այս? Զիմարդ կաս, Տէր :

Well; not very well; so, so. Ունել նօր գլուխ օւնել -
ուս, ոս. Բարւոք. ոչ կարի բարւոք. ըստ բաւականին :
Very well to serve you. Վարել օւնել դու սկզբ եռու. Յոյժ
բարւոք, քաջ է, առ ՚ի ծառայել տէրութեանդ :

At your service. Եր եռու սկզբ էն. ՚Ի ծառայութիւն
տէրութեանդ :

A am obliged to you. այ հմ օգուայնք դու եռու. Պարաւա
ւոք եմ տէրութեանդ :

I thank you. այ լօհենտ եռու. Շնորհակալ եմ, շնորհ
ունիմ տէրութեանդ :

How does your brother do? Հանու պոս եռու պրը պօհը
դու? Զիմարդ կայ եղբայրն տէրութեանդ :

He is well. հի օւնել. Բարւոք կայ :
He will be glad to see you. հի օւնել ոի ինչո՞ւ դու սի
եռու. Ունի հաճիլ, կամ՝ ուրախ լինել ընդ տեսութե
տէրութեանդ :

I shall have no time to see him to day. այ վաւ հեծ նո
դայմ դու սի հիմ դու պետ. Զդատից ժամանակ ՚ի տեսա
նել զնա այսօր :

Be pleased to sit down. ոի իւնիս դու սիդ պահն. Հա
ճեաց բազմիլ :

Give a chair to the gentleman. իւն է, լեւ դու պօհի
ճիշնուլըն. Տուր աթոռ. Պարոնին :

I must go to pay a visit in the neighbourhood. այ ճշու
իօ դու իւն է, լեւ իւն ին պօհի նէյտընհոսք. Պարտ է ինձ
երթաւալյայցելութիւն ՚ի մերձակասյ վայրս :

You are in haste. Եսու ար ին հասո՞ւ. Կարի իմ վու-
թայ տէրութիւնդ :

I will be back presently. այ օ-է՛լ պի պէտք ժէկանդւի. Դարձայց անդրէն ընդհուալ :

Farewell, sir. Քէրունէ՛լ, սէ՛ր. Մնակ խաղաղութեամբ
Տէր :

I am glad to see you in good health. այ է՛մ ինքն դու-
մի եսու ին կուպ հէլլօհ. Խնդամ ընդ տեսութիւն քաջ-
ողութեան տէրութեանդ :

I kiss your hand. այ Քիս եսուը հէնդք. Համբուրեմ ըզ-
մեռս տէրութեանդ :

I am your servant. այ է՛մ եսուը սէրդնդ. Ծառայ եմ
տէրութեանդ :

Your most humble servant. Եսուը հօսու ը' մուռ սէրդնդ.
Ամենախոնարհ ծառայ (կամ աղախին) տէրութեանդ :

Յաղագու Այդորելոյ .

Where is your master? օ-է՛ր իւ եսուը հասո՞ւ? Ուր է
տէրն քո :

Is he asleep still? Իւ հի եւսի՞ն ըստի՞լ? Կնջը նա տա-
կաւին :

No, sir, he is awake. Հօ, սէ՛ր, հի իւ էն-էյշ. Ու
տէ՛ր, զարթուցեալ է :

Is he up? Իւ հի չ' է՞լ? Յարեալ նա :

No, sir, he is a-bed. Հօ, սէ՛ր, հի իւ եյ-պէտ. Ու
տէ՛ր, յանկողին է :

What a shame 'tis to be a-bed at this time of day?
օ-ար եյ շէյմ դիւ դու պի եյ - պէտ ետ պ' հիս դայմ օլ պէյ?
Քանի՞ ամօթ է կալյանկողին ցայս ժամ աւուրս :

I went to bed so late last night, I could not rise ear-
ly this morning. այ օ-է՛նդ դու պէտ սօ լէյտ լսոտ նայդ,
այ գուաք նօր առայս իւը ըւ պ' հիս ճընին. Այնչափ անագան
պնացի յանցեալ գիշերի յանկողին, մինչև չլինել ինձ
կարող յառնել վաղ ընդ առաւօտս :

We danc'd, we sung, we laugh'd, we play'd. ፩-፭
ወጪኑዋዎች, የዕለታዊ የዕቅዎች, የዕቅ ተሸጠዋዎች. ነዋሪዎች ክፍያዎች,
ክፍያዎች, ሰቅድመሳቅ ክሙላግንዎች :

At what game? է՞ր ո՞ւստ ի՞նչ, օ՞քնչ խաղ:

We play'd at picquet with the knight.

They play'd at chess. Պօհէ, Քւէյր եր էւս . Սասպինջ
խաղացին :

How griev'd am I, I did not know it. Համա ի՞նչ եւ
էս այ, այ պիտ նօդ նո ի՞ւ. Զիսմըդ ցաւիմ, զի ոչ գիսաւ-
ցի զայն:

Who won? who lost? Համ օսմ՞ն? Համ լասո՞ւ? Ո՞յ յաղը թեաց - և ո՞վ կորոյս :

I won ten pistoles. այ հաճին դեմ գվարուս։ Հահեցայ
ես ասան փիսդոլ։

Till what hour did you play? Ե՞լ ո՞ւմ ա՞ւլ սի՞դ է՞ս
էլս? Ա՞լիչ ցեղը խաղացե՞ք:

Մինչ յերկորդ ժամ առաւօտու:

At what o'clock did you go to bed? ክት ሁለተኛ ዓቆኅ+
ቃለሁ ተብሎ ክፍል ጥሩ? የጤዢነትም ፈመሰኑ ባኩመግባያ ለመከተሉበን

I don't wonder at your rising so late. այ դօնդ օ-ո-ո-ո-ո-ո-ո-
եդ եռու ոսկովին ո լետ. Ոչ զարմանամ ընդ յառնել տէ-
րութեանդ այնչափ անագան :

What's o'clock? օ-ա-դո օդլօն + Քանի՞ ժամը են :

What do you think it is? Ուստի պահ են լօդին ի՞ւ ի՞ւ?

Scarce eight, I believe, yet. Հսկա՞ր ե՞տ, ո՞յ պէս էն-
էնտ. Կարծեմ չլինել ասկաւին ուժ ժամ:

How! eight! It has struck ten. Հառու! Է, ՛՛! Ի՞ւ Հետ ըստ րբե՛ր դեն. Զիսիրդ, մուլժ. Հարաւ տասն:

Then I must rise with all speed. Գօհէն այ Տըսդ առաջ Զայի գոհ ծլ ըստիկ. Ապա ուրեմն պարտ է ինձ յատնել փութանակի:

Յաղագո Օգենլոյ.

Who is there? Հո՞ւ ի՞ւ Գօհէր? Ո՞՛ւ ե այդր:

What will you please to have, sir? Զօսակ Զայի է ո՞ւ Քեր տու հեղ, սըր? Զիսիւ կամք են ակրութեանդ:

Be quick, make a fire, dress me. Պի Գուշի+, Տեյ+ է, Փայր, Կը կը մ+ Փութա, ըստ զհուր, և զգեցն զիս:

There is a fire, sir. Գօհէր ի՞ւ է, Փայր, սըր. Ունիմք Տէր զհուր:

Give me my shirt. Ի՞ւ դ ճայ, աստ. Տուր ինձ զշապիկն իմ:

Here 'tis, sir. Հէր Քեր, սըր. Այսաւտախիկ ակր:

'Tis not warm, 'tis quite cold. Քիւ նօդ Զայի գոհ գուսակ գօլպ. Ոչ է ջերմացեալ, այլ ողջոյն ցրտագին:

If you please, sir, I'll warm it. Ի՞՞ւ ես Քեր, սըր, այլ Զայի գոհ գուսակ իմ:

No, no; bring me my silk stockings. Հօ, Հօ, պէինք դ ճայ սիւ ըստծին. Ոչ, ոչ. ած առ իս զմետաքսեայ գուլսկայն իմ:

They are torn. Գօհէյ, ա՛ւ Քօլն. Պատառատուն են:

Stitch them a little, mend them. Կցէա զնոսա սակաւ միկ մի, տուր կարկասել:

I have given them to the stocking - mender. այ Հէլ Ի՞ւ Գօհէյ դու Գօհէ ըստծին - մէնպր. Ետու զնոսա գուլսկայակարկասին:

You have done right - where are my slippers? Էս Հէլ Դըն առայդ - Զայի ար ճայ սլիքիլը. Բարւոք արարեր - Ուր են մուճակին իմ:

Where is my night - gown ? ՞՞ ի՞ւ մայ նայդ - իման ?
Ո՞ւր է գեշերազգեստն իմ :

Comb my head . գօյ մայ , հետ . Սանարեա զգլուխն իմ :
Take another comb . ո՞ւյտ ենծպօհը գօյ . Ա՛ռ միւս ևս
սանար :

Give me my handkerchief . ի՞ւ դ մայ , հեւուցըւիք .
Տնուր ինձ զթաշկինակն իմ :

There's a clean one , sir . ո՞հերդ է , գլին օսան , ուր .
Ահաւասիկ թաշկինակ մի մաքուր :

Give me that which is in my pocket . ի՞ւ դ ո՞հերդ
սո՞վ ի՞ւ ի՞ւ մայ գօներ . Տնուր ինձ զայն՝ որ գտանի ՚ի
ըսակի անդ հանդերձն իմում :

I gave it to the washer - woman , it was foul . այ ի՞ւլ
ի՞ր դու ո՞հի օսծւր - օսծն , ի՞ր օսծող փօւլ . Ետու զայն
ըւացարար կնոջն , զի էր աղտեղի :

Has she brought my linen ? հեր չի պրօդ մայ ւինըն ?
Երեր նա զկտաւիսն իմ :

Yes , sir , there wants nothing . եկա , ուը , ո՞հերդ օսծնդն
նելոց հին . Անյո՝ ալըր , ինչ ոչ պակասի :

What clothes will you wear to - day ? օսպադ գլժիօհն
սո՞վ էս օսիւր դու - պէս ? Զի՞նչ հանդերձս կամի ալ
բութիւնդ զգենուր պյաօլ :

Those I wore yesterday . ո՞հօն այ օսծը էս դըստէկ , զորը
երեկն զգեցայ :

The taylor will bring your cloth suit presently . ո՞հի
դէյլը օսիւր պրինի եսուր գլժիօհ սոսիւր իւնենուլի . Արդ
իսկ ունի բերել գերձակն զհանդերձս ալբութեանդ :

Somebody knocks , see who 'tis . սըմոծով նօդս , ո՞ի հու
դիւ . Բաղլակ ոք զգուռնն , ալս ո իցէ :

Who is it ? հու իւ ի՞ր ? Ո՞ւ է :

'Tis the taylor . տիւ ո՞հի դէյլը . Դերձակն :

Let him come in . մէր հիմ գըմ ի՞ն . Եկեսցէ , կամ մոցէ
ի ներքս :

Աղնուականն ընդ Դերձակի .

Do you bring my suit of clothes? Կա՞ ես պրինկ ևս
սո՞վո՞ւ օլ գլո՞ւհ՞ : Բերե՞ս արդեզք զհանդերձս իմ:
Yes, sir, here 'tis . Եկա, սէ՛ր, Կէ՛տ բեռ . Այսո՞ւ տէ՛ր,
ահաւանիկ ասսանօր :

You make me wait a great while . Ես մէյտ ժ օսկայտ
ե, իրեւ օսոյւ . Ետուք ինձ սովասել ընդերկար :

I could not come sooner . այ գուշ նօտ գըյ սննչք . Զեր
հնար ինձ գալ վաղագոյն :

It was not finished . Ի՞ւ օ-ծու նօտ Քինից . Զեր աւ
սարսեալ :

The lining was not sewed . Գօհի այնին օ-ծու նօտ սինափ .
Ասսան ոչ էր կարեալ, կամ անցուցեալ :

Will you be pleased to try the close coat on ? Զ-իւ ես
մի իւնց դու դրայ գօհի գլո՞ւ գծո՞ւ օն ? Հաճի՞ աւըու-
թիւնդ փորձել վաղարեգոյն :

Let's see whether it be well made . Այդս սի օ-չո՞հը
ի՞ւ պի օ-չո՞ւ մէյտ . Տեսցուք, եթէ ըստուոք արարեալ իցէ :

I believe it will please you . այ պիւնիւ ի՞ւ օ-չո՞ւ իւնց
ես . Կարծեմ, թէ հաճեցի տէրութիւնդ ընդ ոյն :

It seems to me to be very long . ի՞ւ սին դու մի դու պի
պէտի լո՞նի . Ծոռեի ինձ լինել կարի երկայն :

They wear them long now . Պէհի օ-չո՞ւ գօհեյ լո՞նի նաևս .
Այժմ զգենուն երկայն :

Button it . Պէ՛տեն ի՞ւ . Անցն զկոչակսդ :

It is too close . ի՞ւ եւ դու գչէն . Կարի իմն նեղ է :

To fit properly it ought to be close . դու Քի՞ւ իւծիւ-
նի ի՞ւ ծու դու պի գլո՞ւ . Աւ ՚ի քաջ յարմարիլ պարտ
է լինել նեղ :

Are not the sleeves too wide? ար նօտ գօհի սլիյս դու-
սո՞յափ . Միթէ չե՞ն թէզանիքն կարի իմն լայն :

No, sir, they fit very well . նօ, սէ՛ր, գօհի, Քի՞ւ լո՞նի
օ-չո՞ւ . Ոչ տէ՛ր, քաջայարմար են :

This suit becomes you mighty well . գօհիս սո՞յի՞ւ պի-

Գը՞մս Եռու ճայրի օնէլ. Վաղակայելուէ է հանդերձս աէս
բութեանդ :

'Tis too short, too long, too big, too little. Դիւ տհա
տր, տիւ լնի, տիւ աին, տիւ լիւթււ. Կարի կարճ է,
կարի երկայն, կարի լայն, կարի նեղ, կամ փոքր :

Pardon me, sir, it fits very well. Քարտը մ, ո՛ւր, իւ
քիւ վէր օնէլ. Կերեսցէ ինձ տէրութիւնդ, քաղա-
յարմար է յոյժ :

How do you like my trimming? Հանու պոս Եռու լայտ մայ
դրիմին ? Զիարդ թուին քեզ հանդերձանք զգեստուցս :

'Tis very fine and rich. Դիւ վէր քայն անդապ աիլ . Գու-
ղեցիկ իմ Են և մեծագին :

What did these ribbons cost a yard? օնակ պիս պօհիս
ամպալսն գօսդ էյ Եաբս ? Զի՞նչ է գին ժապաւինացս առ
կանգուն մի :

I paid a crown. այ գէսս է գրաւօն . ՎՃարեցի գրաւօն մի :
That's not too much, 'tis cheap. պօհիս նօտ տհա մը,
դիւ լիդ . Ու է թանդ, սակաւագին է :

Where is the rest of my cloth? օնէր իւ պօհիս անդ օն
մայ գլոխ ? Ուր է մնացուածն իմնւան ըուխայի :

There is not a bit left. պօհիս իւ նօտ էյ պիւ լիքր .
Զինաց կոսորակ ինչ :

Have you made your bill? հէվ Եռու մէյս նուր պիւ . Ու-
նին արարեալ զհաշիւդ :

No, sir, I had not time. նօ, ո՛ւր, այ հէս նօտ դայն .
Ու տէր, չգտի ժամանակ :

Bring it to-morrow, I will pay you. պրին իւ դու-
սէրո, այ օնէլ տէ, Եռու . Ա՞ծ ՚ի վաղիւն, վճարեցից քեզ :

Յաղագս Կախաճաշիւդ .

Bring us something for breakfast. պրին ըս ըմթօհին քօք
պէս+քըստ . Ա՞ծ առ մեղ սակաւիկ ինչ վասն նախա-
ճաշիւդ :

Yes, sir, there are tea and cold chicken. Ետո, ո՛ւր,

Քոնքը ար դի՞ ամենաք գօլք ւիշտն . Առյո՞ տե՛ր + ահա գոնե
թէկ և ձաղք հաւու եփեալ յառաջադոյն :

Do you chuse the gammon of bacon ? պու ես ւիշտն
գոնե վահան օվ ակցն . Ծնորելը առաւել զապուխտ խոզի :

Yes, bring it, we will cut a slice of it . եւս, որինէ
իւ, օ-ի օ-իւ գըտ եւ ալայս օվ իւ : Առյո՞ բեր զայն, զի
հասցուք չերս մի ՚ի նամանե :

Lay a napkin on the table . Այ, ես նկածին օն քօնի դե
պը . Արե սփառոց, կամ՝ սինդոն ՚ի վերայ սեղանոյն :

Give us plates, knives, and forks . Իիւ ըստ վերայ, նայած
ամենաք ջօրիք . Անձ առ մեղ ափսեայս, դանակս, և պա
տառաքազս :

Rinse the glasses . ո-ինս քօնի իլանուս . Լուա զբա
ժակսն :

Give the gentleman a chair . Իիւ քօնի մանուսնեն եւ մէր .
Արե աթոռ Պարոնին :

Sit down, sir; sit by the fire . սիւ քօնի սէ՛ր, սիւ ; սիւ
պայ քօնի քիայ : Բազմեաց տէ՛ր . Նստցի տէրութիւնդ առ
հրովս :

I am not cold, I am very well here . այ եմ նօտ գօլք,
այ եմ վէր օ-իւ հէր . Ոչ եմ ցրտացեալ, կարի բարւոք
կամ աստանօր :

Let us see whether the wine be good . Այ ըս ո՞ի օ-իւ
գոհը քօնի օ-այն պի՞ իսոս . Տեսցուք, եթէ բարւոք իցէ
գինին :

Give me that bottle, and glass . Իիւ դ քօնի պօրտէլ,
ամենաք իսած . Տնը ինձ զարուակդ, և զբաժակ գինւոյն :

Taste that wine, pray . դէստ քօնի օ-այն, դէստ . Խնդր
բեմ, առցէ տէրութիւնդ զճաշակ գինւոյս :

How do you like it ? What say you to it ? Կառա պու
եսու լսու իւ ? Ո՞ւա՞ր սէ, եսու դու իւ ? Զիամրդ ախորժէ
տէրութիւնդ՝ զի՞նչ առէ առ այն :

It is not bad, it is very good . Իւ իւ նօտ պօնիք, իւ
իւ վէր իսոս . Ոչ եյուի, բարի եյոյժ :

Here are the chicken, take away this plate . Կէ՛ ար
քօնի ւիշտն, դէստ էօնէյ, քօնի դէստ . Ահաւասիկ ձաղք
հաւու, բարձ զափսէդ :

Eat some gammon of bacon. ԷՌ ԱԾ ԻՇՏԸՆ ՈՉ ՊԵԳԸՆ . ԿԵՐԻՑԵՌ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆԴ ՍԱԿԱԸ ՄԻ ՅԱՎԲԱՄՈՅ ԽՈՂԵ :

I have eat some, it is very good. այ ՀԵԼ ԷՌ ԱԾ , ԷՌ ԻՇՏԸՆ ՔԵՐԵՌ ԻՆԿ . ԿԵՐԻ ՍԱԿԱԸ ՄԻ , բարի է յոյժ :

Give me some drink. ԻՇԼ Թ ԱԾ ՄՐԻՒՆ + ՏՆՌ ԲՆՃ ՍԱԿԱԸ ՄԻ ԸՄԱԿԵԼ :

Your health, sir. ԷՌ ՀԵԼԸՆ , ԱԾ + ՅԱՌՈՂԸՆՈՒԹԻՒՆ ԹԵՐՈՒԹԵԿԱՆԴ :

Sir, I thank you. ԱԾ , այ ԲՈՀԵԿՆ + ԷՌ + ԾՆՈՐՀ ՈւՆԻՄ ԹԵՐՈՒԹԵԿԱՆԴ :

Give the gentleman some drink. ԻՇԼ ՔՈՀԻ ՃԵՆԴԸՆԵՐՆ ԱԾ ՄՐԻՒՆ + ՏՆՌ ՊԱՐՈՆԻՆ ՍԱԿԱԸ ՄԻ ԸՄԱԿԵԼ :

I drank but just now. այ ՄՐԻՒՆ + ԿԸՆ ՃԸՆԴ ԻՆԻՆ + ԱՆՅԺՄ ԽԱԿ աՐԲԻ :

The chickens were very good. ՔՈՀԻ ՀԵՒՑՆ ԶԵԿՐ ՔԵՐԻ ԻՆԿ . ԶԱՊՔ հաւուն էին յոյժ բարուոք :

They were baked a little too much. ՔՈՀԻ , ԶԵԿՐ ՊԵԿ + Ը ԱՌԴՐԸՆ ԴՌ + ՏԸՆ . ՍԱԿԱԸ ԻՆԸ աւելի Եփեալ էին :

You do not eat. ԷՌ ՊԻՆ ԿՈՇ ԷՌ + ՈՇ ՃԱՇԱԿԻ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆԴ :

I have eaten so much that I shall not be able to eat my dinner. այ ՀԵԼ ԷՌԸՆ ԱՅ ՏԸՆ ՔՈՀԻ + այ ՀԵԼ ՆՈՇ պի ԷՊԸՆ ԴՐ + ԷՌ մայ պինալը . ԱՆՅՆԱՎ առաւելութեամբ ՃԱՇԱԿԵցի , մինչև չլինել ինճ կարող ուտել զՃաշն ին :

You only jest, you have eaten nothing at all. ԷՌ օՆԼԻ ՃԵԿՐ , ԷՌ ՀԵԼ ԷՌԸՆ ՆԵՌՈՀԻՆԻ ԷՌ օՆ + ԾՆԴ կատակս միայն խօսի ԹԵՐՈՒԹԻՒՆԴ . ԻՆԸ ոչ Եկեր ամենելին :

I have eaten very heartily both of the pudding, and ham. այ ՀԵԼ ԷՌԸՆ ՔԵՐԻ հարդիւի արծիջ օՆ ՔՈՀԻ ՔԸՊՊԻՆ , ԶԵԿՐ ՀԵՏ . ԿԵՐԻ բազում ախորժանօք Եթէ 'ի վուախնէ անախ , և Եթէ յավիսառոյ :

Յաղագո խօսելոյ Անդղիարեն .

How goes on your English? Ինձն ի՞սու օն եսուր Ենիւհա :
Զիա՞րդ ընթանաց տէրութիւնդ յԱնդղիական բար
բառ :

Are you much improved in it now? ար Ե՞ս յըլ իմերօնց
ի՞ն ի՞ւ նմա՞ս ? Եղե՞լ արդ բազմոք յառաջադեմ 'ի նմա :

Not much; I know scarcely anything. Նոդ յըլ; այ նճ
շագա՞րծի Անիլօնհին . Ոչ բազմօք . գրեթէ ինչ ոչ գիտեմ :

It is said, however, you speak it very well. Ի՞ր ի՞ւ
սեպ , հառաւէլը Ե՞ս ըստի՞ւ ի՞ր Վարդի օ-էւ . Սակայն ասեն ,
թէ տէրութիւնդ քաջ խօսի զայն :

Would to God it were true. Զանդապ դու Կօդ ի՞ր օ-էւ
դըն . Երանի թէ ասոյդ լինէր :

Those that say so are much mistaken. Գօհօն Գօհօն սէյ
սո ար յըլ Բուրդէն . Որք այնողէսն ասեն , բազմոք սխա-
լին :

I assure you I was told so. այ Էսլին-ըր Ե՞ս այ օ-էւ
դօլս սո . Յերաւի այդպէս ասացին ինձ :

I can say a few words which I have learnt by heart.
այ գիտան սէյ Էյ Քիո՞-օ-օծըպս օ-էվլ այ հել Լէռնդ պայ հարդ .
Կարող եմ ասել ասկաւ ինչ բառու զոր ուսեալ եմ 'ի
բերան :

As much as is necessary to begin to speak . Եկ յըլ Եկ
ի՞ւ նէ-նէսսէր դու պիի՞ն դու ըստի՞ւ . Այնչափ ինչ որչափ
հարկաւոր է առ 'ի սկսանիլ 'ի խօսիլ :

The beginning is not all, you must make an end.
Գօհէ պիի՞ննին իլ նօդ ծլ , Ե՞ս յըսոդ մէյ+ Է՞ս Է՞ս . Ակսանիլն
չէ ինչ , պարս է տէրութեանդ աւարտել :

Be always speaking, whether well or ill. Պի օլօ-էյն
ըստի՞ւն , օ-էս պի օ-էւ օր իլ . Խօսեսցի միշտ եթէ բար-
ւոք , և Եթէ ոչ :

I am afraid of committing blunders. այ Էյ Էֆէկտ օչ
գէմիտտին պւշնաբու . Երկնչեմ 'ի վրիպակս գործելոյ :

Never fear; the English language is not difficult. Անչը

Քենաք ո՞հի ինչւիւ մասնաւ իւ նօդ ո՞վ քքիգըլը . Ա՞ի երկն ցցի երբէք . զի Անգղիական բարբառ ոչ է գժուարին :

I know it ; and that it has abundance of graces . այ նո իւ ; անգղա ո՞հիւ իւ հետ և պընդիւն օչ իւնաւս . Դիտակ եմ . և զի ունի բազում շնորհս գեղեցկութեան :

It is true . իւ իւ դրա . Շամարիս է :

How happy should I be, if I were master of it , հանա հագիւնի սապ այ պի , իֆ այ օսէր մասուր օչ իւ . Բանի եր ջանիկ լինէի , եթեքաջ գիտէի զայն :

Application is the only way of learning it . Կութիգչ չը իւ ո՞հի օնլի օնէ , օչ լինքնին իւ . Ամագիւր պարապուն , կամ՝ կրթութիւնն է միակ ճանապարհ ուսու նելոյ զայն :

How long have you been learning ? հանա լօնի հեղեղ պին լինքնին ? Բանի ժամանակը են , յորմէհետէ ուսու նի տերութիւնդ :

Scarce a month yet . ըստեարս էյ յընթօհ էնդ . Եւս ոչ ամս մի տակաւին :

What is your master's name ? օնայտ իւ նուր մասուըն նէյդ ? Զի՞նչ անուն է վարժապետի տերութիւնդ :

His name is Johnson . հիւ նէյմ իւ ճօնսոն . Շօնսըն անուն է նորա :

I have known him a great while . այ հեղ նօն հիմ էյ իրեւ օնայւ . Բազում ժամանակը են յորմէհետէ ճանա չեմ զիս :

He has taught several friends of mine . հի հեղ ո՞ծո՞ւ սէլ բէլ գրչնիս օչ յայն . Ուսոյց նա բազմաց 'ի բարեկամաց իւնց :

Does not he tell you that you must constantly talk English ? ուս նօդ հի բէլ եւս ո՞հիւ եսա յընսուինդ ւի ո՞ւ ինիւն ? Ուս առէ նա , թէ պարտ է տերութեղ խօսիլ ճանապարհ Անգղիարէն :

Yes, he often tells me so . եսս , հի օֆն բէլ մ ոս . Այս բազում անգամ առէ զայդ :

Why do you not talk then ? օնայ պաս եսս նօդ ո՞ւ ո՞հին ? Ապա ընգելը ոչ խօսի տերութիւնդ :

Whom will you have me talk with ? հույս օ-իւ եսս հեղ

Ք զօ՞ Զայէֆօ՞ն . Ընդ մ՛ւմ կամի տէրութեանդ զի խօսե յայց :

With those that will talk to you . Զայէֆօ՞ն գօհօ՞ն գօհէ՞ն աօիլ բօ՞ն է՞ս . Ընդ նստա՞ոք ունին խօսիլ ընդ տէրութեանդ :

I would fain talk , but dare not . այ Զայէֆօ՞ն գօհէ՞ն բօ՞ն , ավը պէս նօդ . Ա տառիւր կամի խօսիլ , բայց ոչ համարձակիմ :

You must not be afraid , you must be bold . Էսս ճըս նօդ պի է Քըրէյս , էսս ճըս պի պօլս . Պարտ է տէրութեանդ չըրկնչէլ , այլ համարձակ լինէլ :

Յաղագու Եղանակի օդոյ .

What sort of weather is it ? Զանդ սօբա ու Զայէֆօ՞ն իւ իւ ? Որպիսի է եղանակ օդոյս :

It is fine weather . Իւ իւ Քայն Զայէֆօ՞ն . Բաղցլ է եղանակս :

It is bad weather . Իւ իւ պաօնս Զայէֆօ՞ն . Պլասոր է եղանակս :

Is it cold ? is it hot ? Իւ իւ գօսս ? Իւ իւ հօտ ? Իցէ՞ց ցուրտ , իցէ՞ց ջերմ :

It is not cold ; it is not hot . Իւ իւ նօդ գօսս , իւ իւ հօտ հօտ . Ոչ է ցուրտ . ոչ է ջերմ :

Does it rain ? does it not rain ? Մը իւ աեյն ? Մը իւ հօտ աեյն . Արդեօք անձրեէ՞՞ . արդեօք ոչ անձրեէ :

I do not believe it . այ պաս նօդ պիւին իւ . Ոչ կար ծեմ , կամ թուի ինձ ոչ :

The wind is changed . Գօհի Զայէնս իւ լինձը . Փոփո խեցաւ հողին :

We shall have rain . Զայէնս հեշ հեշ աեյն . Համերձեալ եծք ունէլ զանձրե :

It will not rain to - day . Իւ Զայէնս նօդ աեյն դաս - պէս . Չունի գալ անձրե այսօր :

It rains , it pours . Իւ աեյն , իւ գօսս . Անձրե , տեղատարափ հոսէ :

It snows. Ի՞ր սենք . Ձիւնէ , ձիւնաբեր լինի :

It thunders . Ի՞ր թշշնչութեն . Որոստայ , որոստամն լինի :

It hails . Ի՞ր հայտ . Կարկանդէ , կարկանդէր լինի :

It lightens . Ի՞ր լայտնի . Փայլատակէ :

It is very hot . Ի՞ր վայրէ հօր . Կարի ջերմէ :

Did it freeze last night? + Ի՞ր փրկու լաստ հայտ ? Եղիւ
սառոյց յանցեալ գիշերի :

No, sir, but it freezes now . Հո , սը , ուշ Ի՞ր փրկու
հաստ . Ոչ տէք , այլ այժմ սառի :

It appears to me to be a great fog . Ի՞ր ետիւնիւն դու-
ք դու պի եւ իրէդ փօք . Ծխուի ինձ սաստիկ մառախուղ
լինել :

You are not mistaken , it is true . Ես ար հօր դուրէցնի .
Ի՞ր դուն . Ոչ սխալեաց տէրութիւնդ , սազդ եւ :

You have caught a violent cold . Ես հեծ գօր եւ վայրէ-
լինդ գօր . Սաստիկ ինձ հարեալ ե ցրոյց զակըրութիւնդ :

I have had it this fortnight . այ հեծ հետ Ի՞ր գօրին գօր-
հայտ . Ճնդ ետասան առուղը Են յորմէհեակ ունիմ զայն :

What's o'clock ? Զուարտ օգլու ? Քանիկ ժամը Են :

'Tis early , 'tis not late . Դիւ հերւի , դիւ հօր լայտ . Դիւ
կանուխ ե , ոչ ե անագան :

Is it breakfast - time ? Ի՞ր Ի՞ր պրէ+քըստ - դայլ ? Ժամա-
նակ իցէ նախաճաշկի :

Twill be dinner - time immediately . Դուիւն պի ոիննու-
դայլ իմիդիւնիւն . Ընդհաւու ունի լինել ժամ ճաշու :

What shall we do after dinner ? Զուարտ վայրէ պու-
սքու ոիննու ? Զինչ ունիմը առնել զինի ճաշու :

We 'll take a walk . Զուարտ դէյտ եւ զուարտ . Ունիմը
շրջել ի զրոսանս :

Let's take a turn now . Այդ դէյտ եւ դէքն համար . Արա-
ցուք այժմ շրջան մի :

We must not go abroad this weather . Զուարտ հօր
ի էպրօք գօրին զուարտ . Ձէ պարտ մեզ ելանել արտաքս
յայսմ եղանակի :

Յաղագու Լորալընց .

What news is stirring . Ուստի նիւսու իւ շուշեցին . Զի՞նչ
նորալուրը յածին :

Do you know any ? պու էսու նօ էնի ? Դիմումը լինչ ահա
բութիւնդ :

I have heard none . այ հեւ հիւրդ նըւ . Եւ ոչ մի ինչ
լուսոյ :

What is the talk of the town ? Ուստի իւ գոհի ոտ օկ
գոհի բաւն . Զի՞նչ են բանք քաղաքին :

There's no talk of any thing . գոհիւն նօ ոտ օկ էնի
ըզին . Զի՞ք լինչ զոյցք :

Have you heard no talk of war ? հեւ նու հիւրդ նօ ոտ
օկ զոյցք . Լուսնւ ինչ աերութիւնդ վասն պատերազմի :

There's a talk however of a siege . գոհիւն էյ ոտ հայ,
զ-էւլը օչ էյ սիէճ . Ապաքին խօսին վասն պաշարման :

It was reported so , but it is not true . իդ զ-օճու ոչի ժօր.
Դըս սօ , պըտ իդ իւ նօդ ուրիշ . Աւյնպէս ողատմեալ լիւ
ներ , բայց չէ ձմարիտ :

On the contrary there's talk of peace . օն գոհի գօնդրէ
տի գոհիւն ոտ օկ ժիս . Մանաւանդ հաշտութիւն լիի :

Do you think we shall have peace ? պու էսու ըօհին
զ-է չէւ հեւ ժիս ? Կարծէմ աերութիւնդ , թէ ունիցիմէ
զհաշտութիւն :

I believe so . այ պիւին սօ . Աւյնպէս կարծեմ :

What say they at court ? Ուստի սէ , գոհի , էդ գօրդ ?
Զի՞նչ լսի յարքունիս :

They talk of a voyage . գոհի , ոտ օկ էյ գնուճ . Խօսին
վասն ձանապարհորդութեան :

When do they think the king will set out ? զ-էն պու
գոհի , ըօհին + գոհի ժին զ-էն սէդ սւըտ ? Երբ կարծեն
գնալ Արքայի :

'Tis not known . They do not say when . դիւ նօդ նօն .
գոհին , պու նօդ սէ , զ-էն . Ու է յայտնի + շասեն ինչ երբ :

Where do they say he'll go? ՞ո՞ւ առ գօնէ, սէ, հիւ
յօ? Ո՞ւ ասեն նմա դնալ:

Some say into Flanders, others into Germany. աշ սէ
բարձր Քւէնապըս, օգոնըս ինդիւ ճէրմէնի. Ումանք ասեն ՚ի
Փղանդրիս, և այլք 'ի Գերմանիս:

And what says the Gazette? անկան օսման սէյս գօնէ
Աւստրիա? Եւ զի՞նչ ասէ կաղէթայն:

I have not read it. այ հէննօդ ան իր. Ու ընթերցայ
զայն:

Is it true what is reported of M.r —? Ի՞ւ իր դրժ
օսման իւ ամիսը օւ Մուր. —? Սասիդ իցէ զոր պատ
ման վասն Պարսն —:

What of him? օսման հիմ? Զի՞նչ վասն նորա:

They say he's mortally wounded. գօնէ, սէ, հիւ հօր
Դէլլի օսմանպըս. Ասեն առ ՚ի մահ վերաւորեալ:

I should be sorry for that; he's an honest man. այ
առ պէ սէքէն քօր գօնէր; հիւ էն օնըսդ յան. Ունիմ ցա
ւիլ, կամ՝ արտմիլ ընդ այն, զի է նա այր աղնուաբա
լոյ:

Who wounded him? հու օսմանպըս հիմ? Ո՞ւ վերաւո
րեաց զնու:

Two rogues who attacked him. դնու աօիս հու էրրէ
ժըս հիմ. Երկու սրիկայք յարձակեալ ՚ի վերայ նորա:

Is it known why? ի՞ւ իր նօն օսման? Գիտե՞ն յոյը
սակա:

The report is, that he gave one of them a box on the
ear. գօնէ ամիսը իւ, գօնէր հիւ իւ, զնու օսման օլ գօնէմ էյ աօիս
օն գօնէ իւր. Ասեն, թէ ապասկ ածեալ էր նորա միում
՚ի նոցանէ:

I don't believe it. Nor I neither. այ աօիս պիւմիւ իր.
Եօր այ նի՞ոնըս: Ու կարծեմ զայդ: Եւ ոչ խոկ ես:

However, we shall soon know the truth. Հասուէ կը, Զ-ի
մէլ սուն նօ գօնէ դրժմօհ. Սակայն ընդհուպ ունիմէ ի
մանալ, կամ՝ լուկ զջմարտութիւնն:

Յաղագս Հարցանելոյ զումեքէ .

Who is that gentleman that spoke to you a little while ago ? Ի՞ն իւ ՔՇԵՐ ՏԵՂՄԱՆ ՔՇԵՐ ըստօ՞ւ դու ե՞ւ ԵՒԴԵՐԸ ԶԵՎՈՅ Ե՞օ՞ւ ? Ո՞՛Կ Պարոնն՝ որ սակաւ մի յառաջ խօսեցաւ լնդ տէրութեանդ :

He is a German . Կի իւ ե, ՖԵՐՋԵՆ . Ե գԵՐՄԱՆԱԳԵ ոմն :
I took him for an Englishman . այ դու՞ւ հիմ Քօր էն ԽՆԻԼԽՆ : Կալայ զնա առ ԱՆԳԼԻԱԳԵ ոք :

He came from Saxony . Կի ԳԵՐՄԱՆԻ ՔՐԵՅ ՍԵՒՏՈՆԻ . Գայ ՚ի Սականիոյ :

He speaks French very well . Կի ըստի՞ւ ՔՐԵՅՆ ԱՆԳԼԻԱ . Քաջ խօսի գաղղիարէն :

The Spaniards take him for a Spaniard , the English for an Englishman . ՔՇԵՐ ըստանիարաս դեյս հիմ Քօր էն ըստանիարաս , ՔՇԵՐ ԽՆԻԼԽՆ Քօր էն ԽՆԻԼԽՆ : Սպանիացիք ու նին զնա ՚ի սպանիացի , և ԱՆԳԼԻԱԳԵ յանդղիացի ոք :

It is difficult to be conversant in so many different languages . Իւ իւ այ ՔՔԻԳԸՆ դու՞ւ պի ԳԸՆԱԼԵՐԱՆԴ ին սօ մէնի ԱՆԴԱՆԵՃԱ . ԴՐԺՈՒԹՅԻՆ իմն է խօսակից լնել յայնչափ այլեայլ լեզուս :

He has been a long time in those countries . Կի հեշ պի՞ն էյ լո՞ւ դայի ին ՔՇԵՐԸ ԳԸՆԱԼԵՐԱՆԴ . Եկաց նա բազում ժամանակս ՚ի գաւառուն յայնոսիկ :

Have you known him for any time ? Կի լ ես նօ՞ն հիմ Քօր էնի դայի ? Երբէք տեսեալ իցէ զնա տէրութեանդ :

About two years . Եպաշտ դի՞ւ Ել՛ը . Իբրև զաման եր կու :

He has a noble air , he has a good mien . Կի հեշ էյ նծպըլ էս , Կի հեշ էյ իսուս մին . Ունի ազնուական իմն տեսիլ , և գԵՐԵՑԵԿ դիտակն :

He is a genteel person . Կի իւ ե, ՖԵՐՋԵՆ ՔՇԵՐԸ . Վայ ելլագեղ է անձումք :

He is neither too tall, nor too little. Հի իւ հի՞ֆհիր դնաւ տօւ, աօք դնաւ լեռում. Ոչ կարեւ բարձրէ, և ոչ կարճ հաւսակաւ :

He is handsome, he is well shaped. Հի իւ հի՞նույն, Հի իւ հի՞նույն շնէւր. Գեղեցիկ է, և վայելում կերպարան նոր :

He plays upon the lute, the guitar, and several other instruments. Հի ժլէյս ըստօն պօհի լինուր, պօհի լինուր, անհար սէլլէւ ծոքիր ինուրբամինդու. Հարկանէ զվին, զիի թառ, և զայլ բազում նուադարանս :

I should be very glad to know him. այ սուս պի վլէր ինէս դռա հիմ. Համելի էր ինձ յոյժ տեսութիւն նորա :

I will make you acquainted with him. այ օ-իւ մէտ ենս էտքուեյնուր օ-իւ պօհ հիմ. Ես ծանօթացուցից նմա զաերութիւնդ :

Where does he live? օ-իւ պըս հի լիւ? Ուր ունի նա զբնակութիւն իւր :

He lives just by. Հի լիւս ճշուր պայ. Ոչ ինչ հեռի ասմի :

When will you have us go and wait on him? օ-իւ օ-իւ էս հեջ ըս իօ անհար օ-իւ, ու հիմ? Ե՛րբ կամի տէր րութիւնդ, զի երթիցուք ՚ի յարգութիւն նորա :

Whenever you please, for he is my intimate friend. օ-իւնիւր էս ժլիու, Փօք հի իւ մա, ինուրիւր Փընինդ. Ե՛րբ և համի տէրութիւնդ, զի է նա մտերիմ բարեկամ իմ :

It shall be when you have leisure. Իւ վլւ պի օ-իւն էս հեջ լւսծը. Երթիցուք յորժամ պարապ ունիցի տէր րութիւնդ :

We'll go to - morrow morning. օ-իւ իօ դու - յօրք յօրին. Գնացուք վաղիւ ընդ առաւօտն :

Յաղակո Գրելոյ.

Give me a sheet of paper, a pen, and a little ink.

Ի Ե, ԱԼԴ ՕԼ ՔԵՐԵՐ, Ե, ՔԵՆ, ԶԵԿԱԿ Ե, ԱՐԴՏԸՆ ԲՆԴ. ՏԱՐ
ԲՆԴ ԹԵՐԸԾ մի Թուղթ, գրիչ, և սակաւ մի թանաք:

Step into my closet, you'll find on the table whatever you want. ԸՆԴԵՇ ԲՆԴՐԻՆ ճայ ԳԼՈՒԽԵՐ, ԵՎԱԼ ՔԱՅԱԿ օն ԳՈՒՅ
ԳՈՒՅԱԼ ԶԵԿԱԿ ԵՎԱ ԶԵԾՆԴ. ՄԱԳԵ աԵՐՈՒԹԻՒՆԴ ՚ԻՆԵՐ
ՔԵՆ ԱԵՆԵԿԱԿՆ իմ. գտանէ ՚ի վԵՐԱՎ ՄԵՂԱԿԱՋՆ զոր ինչ
ԺԻԱՆԴԱՄ ԽԵՆԳՐԵ:

There are no pens.

ԳՈՒՅԵ աՌ ԿՈ ՔԵՆԱ. ՈՀ ՊՈՆ ԳՐԻԾՔ:

There are a great many in the standish.

ԳՈՒՅԵ աՌ Ե, ԻՆԵԿ ԲՆԴ ԳՈՒՅԱԿԻՆ. ԲԱԳՈՒՄՔ ԵՆ ՚Ի ԿԱՊԱՄԱՐՔ
ՄՆԻԴ:

They are good for nothing.

ԳՈՒՅԵ ԵՆ ԿՈՐԱ ԱԲԽԱՎԱՋՈՒ:

There are some others.

ԳՈՒՅԵ աՌ ԱԾ ԺԳՈՒԾԱ. ԱՀՄ և
ԱԲԽԱՎԱՐ ԱՅԼ:

They are not made.

ԳՈՒՅԵ աՌ ԿՈՇ ՋԵԿԱ. ՈՀ ԵՆ ԿՈՐԱ

ՅՈՐԲԻՆԵԱԼ, ԿԱՄ ՀԱՄԵԱԼ:

Where is your penknife?

ԶԵԿԵ ԻՆ ԵՄԵՐ ՔԵՆԱԿՐ?

I make them my own way.

այ ՋԵՐ ԳՈՒՅԵ ՃԱՅ ԺՆ ԶԵԿԵ.

ՀԱՍԱՆԵԱՄ ԵԽ ՎԵՆԱՍ ըՍՄ ՀԱՋԵՐՍ ԱՆՁԵՆ:

This is not bad.

ԳՈՒՅԻ ԻՆ ԿՈՇ պՈՒԿԱ. ԱՀՄ ՀԵ ԻՆԸ

ԱԲԽԱՎԻՄԱՌ:

While I finish this letter, do me the favour to make a pacquet of the rest.

ԶԵՎԱՐ այ ՔԵՆԻՆ ԳՈՒՅԻ ԱՐԴՐԵ, ՊԱ-
Տ ԳՈՒՅԻ ՔԵՎԱԾ ԴՆԵ ՋԵՐ Ե, ՔԵՎԵՐ ՕԼ ԳՈՒՅԻ ԱԿԵՐ. ՄԵՒՆՉԵ է
ԼՄ ԱԼՄՐԱԿԱԼ զԱՅՍ ԹՈՒՂԹ, աՐԱՍԵ լնած աԵՐՈՒԹԵԴ
ՀՆՈՐՀԱ՝ ՅՈՐԲԻՆԵԼ զԾՐԱՐ ԱՅԼՈՅՆ:

What seal will you have me put to it?

ԱՄԱՐ ԱՎԼ ԶԵՎԼ

Է՞ս հեծ կ իւր տու իւր . Զելնէ կնիք կամի աէրութիւնդ , զի եղից 'ի վերայ նորա :

Seal it with my cypher or coat of arms . Ավ իւր Զ-ի ջն
ճայ սայփը օր գօր օվ արմա կնքեսցէ աէրութիւնդ վակա-
գրովս , կամ կնքով տանս :

What wax shall I put to it ? Զ-ադ Զ-օճառ ՀՎԼ այ իւր
տու իւր ? Զելնէ կնքամուն Եղից 'ի վերայ :

Put either red or black , no matter which . Իւր Ի-ի ջն
ճայ օր պլէտ , այ Ա-ՌՏԵՐ Զ-ի Ռ-իցէ կամ կարմիր , և կի՞
սեաւ . որն և իցէ , չի ինչ :

Have you put the date ? ՀԵԼ Ե-Ն Իւր Պօհի Պէտ . ԵՇ
աէրութիւնդ զլժուականն :

I believe I have , but I have not signed it . այ պիւթ-այ
հեծ , պւտ այ հեծ սայնը իւր . կարծեմ թէ եղի , բայց
ոչ սասրապը եցի :

What day of the month is this ? Զ-ադ Պօհի օշ լօհի
հընթա իւր Պօհի ? Քանի է ամսոյս օրս :

The eighth , the tenth , fifteenth , twentieth . Պօհի
Այլօհի , Պօհի Եկանօհի , Գիգի Ինլօհի , Դ-եւարիլօհի . Ուժերորդ ,
տասներորդ , հնգետասաններորդ , քասներորդ :

Put the direction . Իւր Պօհի պիւթ-աշն . Ռ-իցէ , կամ
գրեսցէ զհասցէն :

Where is the powder ? Զ-էր իւր Պօհի Իւրութ ? Ուր է
փոշին :

You never have either powder or sand . Էս նէլը հեծ
ի-ի իւր իւր օր սէնդ . Երեկը չունի աէրութիւնդ ոչ փո-
շի , և ոչ աւազ :

There's some in the sandbox . Պօհի իւր իւր Պօհի սէնդ
պօշի . Գասանի սակաւ մի յաւազանցի անդ :

There's your servant ; will you let him carry the let-
ters to the post - house ? Պօհի եռու սէրդնդ ; Զ-ի Ե-
Ն Իւր հիմ գեարեի Պօհի Եկանօհի Պօհի Պօհի - հաւաըլ ? Ա-Մ-
ւասիկ ծառայն աէրութեանդ . կամի , զի տարցէ նա
զլժուզլժոն 'ի տուն անդ նամակաց :

Carry my letters to the post - office , and don't forget
to pay postage . Պօհի իւր Սայ Եկանօհի Պօհի Պօհի - ծիւ-
գիս , անսապ Պօհի Գօրիկէ Պօհի իւր Պօհի Տամա . Տամա զլժուզ-

Թըս խմ'ի դիւմնն նամակաց , և մի զանց առներ վճարել զվարձության վրա :

I have no money . այս հայտնո յէնի . Չունիմ դըսմա :

Hold your hand , there's a guinea . Կօնք եռու հէնք , Քօնքու է , ինչ . Կամ զժեռն քո , ահա քեզ կինե մի :

Go quickly , and return as soon as possible . Խո գումակու , անք անք ովտը էր եւ առան եւ քօնքիպը . Գնամ , և դարձիր զութանակի ըստ կարի :

ՀՅաղագոս Պահելոյ .

What do you want , sir ? Զանդ պահ եւս զանդ , ո՞՛ւ ?

Չի՞նչ խնդրէ տէրութիւնդ :

What would you please to have ? Զանդ զանդ եւս իւմ ունենալ էնդ Չի՞նչ համի ունել :

I want a good fine cloth to make me a suit of clothes . այս զանդ է , իսուպ քայն գլուխ դու մէջ դի է , սաւիդ օվ գլուխ . Կամիմ գեղեցիկ ազնիւ չուխայ՝ առ'ի պէտա զգեստուց :

Be pleased to walk in , sir , you'll see the finest in London . պի իւմ պահ դու զանդ էն , սը՛ր , ենաւ այ գօնի քայն նշուր իւ լընդուն . Հաճեսցի մասնել 'ի ներքու . ունի տէրութիւնդ տէսամնել զընարելագոյնն 'ի լընդոն :

Shew me the best you have . Ձի՞ւ դի գօնի պէսդ ես էնդ . Ցուցցէ ինձ տէրութիւնդ զես ազնուագոյնն զոր ունի :

There's a very fine one , and what's worn at present . Քօնքու է , վէրի քայն զանդ , անք այ ածնդ լայտ գօնի գօւլը . Ազնիւ է չուխայս , բայց ես ոչ համիմ ընդ դոյն նորա :

'Tis a good cloth , but I don't like the colour . Իւմ է անք գլուխ , պըտ այ ածնդ լայտ գօնի գօւլը . Ազնիւ է չուխայս , բայց ես ոչ համիմ ընդ դոյն նորա :

There's another lighter piece . Քօնքու էնձ գօնի լայտը իւմ Ահա միւս ևս բացագոյն պուրակ :

I like that colour well, but the cloth is not strong,
'tis too thin. այ լսու Քօհեր գօւը օւէլ, պըտ Քօհի գլօթօն
իւ նօդ ըստընի, րիւ րիւ թօհին. Հաճիմ յոյժ ընդ այդ
գոյն, բայց չուխայն ոչ է պինդ, նրբին է յոյժ:

Look upon this piece here, sir, you'll not find the like
any where else. լսու ըդօն Քօհին քիւ հէր, սը, ենաւ նօդ
փայնիս Քօհի լսու նուի օւէլը էլս. Հայեսցի ակրութիւնդ
ընդ այս պուրակ, զորոյ զնմանն չունի գտանել այ-
լուր:

What do you ask for it an ell? Զ-ադ պու նու աստ Քօն
իւ էն էլ? Զի՞նչ խնդրէ ակրութիւնդ վասն նորին առ
կանգուն մի:

Without exacting too much 'tis worth twenty shil-
lings. Զ-ի Քօհաւը եկամ+րիւ դիւ յըլ, րիւ Զ-ադթօն դունդիւնի
շիլին. Աւանց ինչ աճեցուցանելոյ՝ դին նորա է քսան
շլլին:

Sir, I am not us'd to stand haggling; pray tell me
your lowest price. ա՛ւ, է նօդ եռ-պու ըստէնիս
հէլին; իւն, դէւ դ եռու տօւնտ իւսոյս. Տէր, ևս չունիմ
առկրութիւն զաեղի առնուլ 'ի սակարկութեան մնդ.
աղաջեմ զուրութեղ ասել ինձ զես սառըին գին նորա:

I have told you, sir, 'tis worth that. ա, հէլ դօպ եռ,
սէ՛ւ, րիւ Զ-օնթօն Քօհեր. Ասացի ակրութեանդ, թէ
այդ է գին նորա:

'Tis too dear, I'll give you six crowns. րիւ դիւ Քիւր,
այլ իիլ եռ սիւս գրածուն. Կարի թանկագին է. տաց ակ-
րութեանդ վեց գրածոն:

I can't bate a farthing. այ գեանդ պէտ է, Քարդ Քօհին.
Ոչ կարեմ նուազեցուցանել և ոչ ֆարմին մի:

You shall not have what you ask. եռ շէլ նօդ հէլ
Զ-ադ եռ աստ. Չունի առնուլ ակրութիւնդ զօր ինչ
խնդրէ:

You ask'd me the lowest price, and I have told you.
Եռ աստը մի Քօհի տօւնտ իւսոյս, Զ-ինս այ հէլ դօպ եռ.
Եշարց ինձ ակրութիւնդ զես սառըին գինն, և ևս ա-
սացի նմա:

Come, come, cut off two ells of it. Գէ՛յ, Գէ՛յ, Գէ՛տ օք

Հայութ էւս օվ իւ . Աղե հասցե ՚ի նմանէ Երկու կան
դուն :

I protest, on the word of an honest man . I dont get
a crown by you . այ Քը՛՛ Եսդ , օն ԿՇՀ ԶՆԾՐՄ օվ էն օՆԾՐՄ
ՏՈՒՆ , այ ԳԾՆԴ իւ Ես Գը՛՛ պայ Ես . Երդնում իւ բայր զայր
Ճշմարտախօս , զի ոչ շահիմ ՚ի աերութենէդ և ոչ մի
գրածն :

There's four guineas , give me the change . ՔՇԿՐ ՔՇՌ
ՀՅՆՅՆ , ԱԽ դ ՉՇՀ ԱԽՆՅ . Ահաւասիկ ըրս կլնէ . որ
ինչ միանգամ առաւելու , գարձուսցէ առ իս աերու
թիւնդ :

Be pleas'd , sir , to let me have another , this is too
light , it wants weight . ՚ի ՔԼԻՎՄ , ԱՌՌ , ԴՆ ԱՌ դ ԱԵԼ
ԷՆԺՊՇԾ , ՔՇՀ իւ ԴՆ ՍԱՐ , իւ ԶՆՆԴ ՉՇԿՐԴ . Համեա
ցի աերութիւնդ աալ ինձ միւս ոյլ , զի թեթև է այս
կարի իմն , և պակաս ըստ կշոյն :

There's another . ՔՇԿՐ ԷՆԺՊՇԾ . Ահաւասիկ միւս ոյլ
(փոխան նորա :)

Farewell , sir , your servant . ՔԵՐԶԱՆԵԼ , ԱՌՌ , ԷՆՆՐ ԱՌՌ
ՀԵՆԴ . Ողջամբ աեր , ծառայ եմ աերութեանդ :

Յաղագս Շանապարհ .

How many leagues is it from this place to N ? Համա
ման լին իւ իւ Քըօօ ՔՇՀ իւ ՔԾԵՐ ԴՆ ՚Ն ? Բանի՛ փար
սախք են աստի (ցայն) վայր :

It is eight leagues . իւ իւ լին լին Ուժ փարսախ են :

We shall not be able to get thither to-day , it is too
late . Զ-Ք ՎԵ ՆօՐ պի Էպը ԴՆ իւ ՔՇՀ ՔՇՀ ԴՆ - պէս , իւ
իւ ԴՆ ԱՌԴ . Ոչ կարասցուք հասանել անդր այսօր , զի
կարի անագան է :

It is not more than twelve o'clock , you have time
enough yet . իւ իւ ՆօՐ ճօ՛ ՔՇՀ ԴՆ Դ-ԷՎ օգլժժ , ԷՆ ԱԵԼ
Դայն ինը գի եւդ . Ոչ են աւելի քան Երկոսասան ժամք .
ունիք դեռ բաւական ժամանակ :

Is the road good? Իւ ՞՞ աօպ իսոպ? Բարեռք է ու զին, կամ ճանապարհն :

So, so; there are woods and rivers to pass. աօ, աօ; Քօհեր ար օնուարս անդուք ամիշը դու ժան։ Ըստ բաւականին գտանին անտառք և գետք, ընդ որս պարտ է անցնել :

Is there any danger upon that road? Իւ ՞՞ նին Քեն ձեր ըժօն Քօհեր ոճո? Կայցէ՛ր վտանդ ինչ ՚ի ճանապարհ անդ :

There is no talk of it; it is a highway, where you meet people every moment. Քօհեր իւն նօ դօն օլիտ; Իւ էյ, հայուննեյ, օներ եռ մի իմ Ալիքը ճնշնու։ Ինչ ու լսի վտան այցքք։ Է նաև ճանապարհ արքունի, ուր ընդ առաջ ելանեն ժողովուրդք յամենայն վայրկենի :

Do they not say there are robbers in the woods? Ասու Քօհեր նօդ սեյ Քօհեր ար ոճոպուը ին Քօհի օնուարս? Չասե՞ն ինչ, թէ գտանին աւազակք յանասաւագ :

There is nothing to be feared, either by day or night. Քօհեր իւն նօլոհեն դու պի Քիկըը, ի Քօհը պայ պի օր նայդ։ Չեք ինչ երկիւղ՝ ոչ ՚ի տունջեան, և ոչ ՚ի գեշերի :

Which way must one take? օնիւ օներ, հըսդ օնան դէյ։ Չօր ճանապարհ պարտ է ունել :

When you come near the hill, you must take to the right hand. օներ եռ գըս նիւր Քօհի հիւ, եռ հըսդ դէյ դու Քօհի ուսոյ Հինու։ ՚ի մերձենալ տէրութեղ ՚ի շետան, պարտ է ունել զաջակողին :

Is it not necessary to ascend a hill then? Իւ իւ նօդ նէսէսէրի դու Էնցնու էյ հիւ Քօհեն? Ուրեմն ոչ է հարկաւ որ Ելանել ՚ի լւառնն :

No, sir, there is no other hill but a little declivity in the wood. աօ, աըւ, Քօհեր իւն օ օքօհը հիւ ուշդ էյ լիտըւ դէտիւլու դի ին Քօհի օնուարս։ Ոչ տէք, չեք անդ այլ ինչ լւառն, բայց միայն բլրուկ մի յանտառի անդ :

Is the way difficult through the wood? Իւ ՞՞ օներ, դիքիւլու լոհըօն Քօհի օնուարս? Դիժուարին իցէ ճանապարհդ ընդ անտառն :

You cannot lose your way. Եռ գետնոդ լընդ եռոք օներ.

Ոչ կարէ տէրութիւնդ մոլորիլ 'ի ճանապարհի իւրում:

As soon as you are out of the wood, remember to keep to the left hand. Եղ սսան եղ եռ ար ա-ըդ օվածի օւանսպ, այլ մարդ դու ժի՞ դու փօհի լուքու հենապ. Ընդ ելանել տէրութեանդ արտաքս յանառէ անափ, յուշ լիցի նմա ու նել զձախակողմին :

I thank you, sir, and am much obliged to you. այ թօհնան եռ, սըր, այնապ էմ յըլ օպլայմպ դու եռ. Շնորհ ունիմ տէր, և Էմ սպասառոր տէրութեանդ :

Come, come, gentlemen, let us take horse. Գէ՛մ, Գէ՛մ, ձէնդըլմէն, լէտ ըս դէյտ հօքս. Օ՞ն եկայլք Պարոնայլք, ել ցուք յէրիլար :

Where's the Marquis? Զ-է՛րն փօհի Ամագին? Ո՞ւր է Ամագէ զն:

He's gone before. Հի՞ւ իօն պիֆօք. Գնաց նա յառաջաւ դոյն :

He will wait for you just out of town. Հի Զ-է՛ր Զ-է՛ր, քօք եռ ճըսդ ա-ըդ օվածուն. Ունի սպասել ձեզ անդէն արտաքոյ քաղաքին :

What do we stay for now? come, come, let's be gone, let's have done. Զ-ա-դ պու զ-պ ըստէ, քօք նամո՞ւ? Գէ՛մ, Գէ՛մ, լէտ պի իօն, լէտ հեն դէն. Ալդ՝ առինչ միամբ. Եկայլք չուեսցուք, ելցուք 'ի ճանապարհ :

Farewell, gentlemen, farewell. Քերօնմէն, ձէնդըլմէն, Քերօնմէն. Ողջամբ միասնայլք, սպարոնայլք, կացլիք խաղա զութեամբ :

I wish you a good journey. այ Զ-է՛ր եռ ե, իսպ ճըրնեկ. Ուղջամբ միասնայլք, կամ ձեզ զյաջողութե ճանապարհի :

Յաղագս Ռնմըրէաց, և Խջւանի :

So; we are arrived at the inn. աօ; Զ-է՛ր ար երայլըդ էդ փօհի ին. 'Ի վախճանի' հասաք յիջեանն :

Let us alight, gentlemen. լէտ ըս եւարտ, ձէնդըլմէն. Ելցուք Պարոնայլք :

Take these gentlemen's horses, and take care of them.
Դէյտ Քօհիւ ճէնտըլէնս հօքուս, անէնս դէյտ գէր օլ Քօհիւ-
կալարուք զերիվարս Պարսնայցս, և տուք նոցա դար
ման :

Now let's see what you will give us for supper. Նուռ-
լէ ան անար ենս օհիւ ինչ ըս Քօհ սը ինչ մարդ, **Տեսցուք արդ,**
թէ զի՞նչ ունիք տալ մեղ վասն ընթրեաց :

A capon, a half dozen of pigeons, a sallad, six quails,
and a dozen of larks. Եյ դէյտն, Եյ հափ ածուսն օլ ինչ ման,
Եյ անլէտ, ախտ գունչըն, անէնս Եյ ածուսն օլ լարտն . Ու-
ձատ մի, վեց ձագ աղաւնոյ, աղցան, վեց լորամարդի,
և երկուտասան արտուտ :

Will you have nothing else? օհիւ ենս հէլ նըլունին
էս? Կամի՞ք ունել և զայլ ինչ :

That's enough, give us some good wine and some
desert. Քօհիւ ինչ Ք, ինչ ըս ինար օհայն, անէնս սը
ինչ մարդ . Բաւական է այդ . տուք մեղ սակաւ մի ազնիւ-
դինի, և սակաւ մի միրդ :

Let me alone, I'll please you I warrant ye. ԱՌ Թ Է
ցն, այլ ինչ էր ենս այ հածըլներ էի . Ինձ միայն թողեք
զայդ, և ես գոհ արարից զժեզ :

Light the gentlemen. Մայտ Քօհ ճէնտըլէն . Լայց ճրագ
Պարսնայցս :

Let's have our supper as soon as possible. ԱՌ հէլ
մաս սը ինչ էր սուն էր ինչ մարդուն . Ըստ կարի փութու
պատրաստեազիք զընթրիս մեր :

Before you have pulled your boots off, supper shall
be upon the table. Աի Քօհ ենս հէլ ինչ էր սուն
օք, սը ինչ չէ ան չէ օք Քօհ դէյտն . Մինչըն է ձեր հա-
նեալ զկօշիկս ձեր՝ ընթրիքն ունին գնիւ ՚ի վերոյ սե-
զանոյն :

Let our portmanteaus and pistols be carried up stairs.
Ձեր անը ինչ մէնտիւս անէնս ինչ մէնտիւս աի գեարեւու սէ ը-
դէրս . Պարկիք մեր և ստրանակիք ածցին ՚ի վեր :

Pull off my boots, and then you shall go and see whe-
ther they have given the horses any hay. Ինչ օք մայ,
անարդս, անէնս Քօհ էնս չէ իս անէնս ան օհայն Քօհ, հէլ

ի՞նչու ա՞հի հօրսը ենի հեյ . Համ 'ի բաց զկօշեկս իմ , և սակա գնացեալ՝ տես , եթէ տուեալ իցեն սակաւ մի խոտ երիվարացն :

You must conduct them to the river , and take care they give them some oats . Ես հըդ գօնապըդ ա՞հի դաս ա՞հի ամառ , ա՞հար դեյ + գեր ա՞հի , ի՞լ ա՞հի ամ քար . Ած ցես զնոսա 'ի գետ անգր , և փոյթ կալջեր , զի տացցեն նոցա սակաւ մի վարսակ :

I'll take care of every thing , don't trouble yourself . այս դեյ + գեմր օվ էլ նվար լոհինի , ածնդ րըշ' ուլ եւարսէլք . Վալայց խնամ վասն ամենայնի , մի ինչ հոգայք յանձինս ձեր :

Gentlemen , supper is ready ; it is upon the table . Տէնդըմն , ա՛ժիւր իւ ակարի ; իւ իւ ստօն ա՞հի դէպըլ . Պան բոնայք , սպատրաստ են ընթրիքս , և կան եղեալ 'ի վերայ սեղանոյն :

We'll come presently . Զ-իւ գըմ իւնաւուրի . Ընդհուպ եկեսուք :

Let us go to supper , gentlemen , that we may get to bed in good time . Ակ ըս իս դաս ա՛ժիւր , Տէնդըմն , ա՞հի զ-ի մե , իւ դաս ակար ին կառա դայն . Գնասցուք , Պարո նայք . Ծննթրիս , զի կարող լիցուք երթալ յանկողն 'ի գեպ ժամու :

Give us water to wash our hands . Ի՞լ ըս զ-ածդը դաս ա-ըլ ա-ըլ հենաս . Տնւր մեղ ջուր 'ի լուանալ զձեռս :

Let's sit down , gentlemen , let's sit down to table . Ակ սիւ պան , Տէնդըմն , Լէդ սիւ պան դաս դէպըլ . Եսացուք , Պարոնայք , բազմեսցուք 'ի սեղան :

Give us some drink . Ի՞լ ըս սըմ պընին . Տնւր սակաւիկ մի յըմպէլ :

To your health , gentlemen . Դաս եսր հէլլօհ , Տէնդըմն մն . Յառողջութիւն ձեր , Պարոնայք :

Is the wine good ? Իւ ա՞հի զ-այն կառա ? Բարի՞ իցէ գինին :

It is not bad . Իւ իւ հօդ պահար . Ոչ է յոռի :

The capon is not done enough . ա՞հի գերիւն իւ հօդ պըն ինչ'ք . Որձասն ոչ է եփեալ ըստ բաւականին :

Give us some oranges, with a little pepper. Ի՞նչ ըստ սըմ
օքնածու, Զ-ի գոհ է ա լիդրու իւրիւր + Տուր մեղ սակաւ մի
նարինջ հանդերձ սակաւ մի պղպեղաւ :

Why don't you eat of these pigeons? Զ-ա, պօնդ Էս-
իդ օլ գոհիւ իւրիւր ? Ընդէլը ոչ ուտէ տէրութիւնդ ՚ի
ձագուց անտի աղաւնեաց :

I have ate one pigeon and three larks. այ հեշ Էդ Զ-ան
իւրիւր, Զ-անդ Ընդէլը լարիւր . Կերի ձադ մի աղաւնոյ, և
Երիս արտուռաւ :

Go call for a chafing dish. Ի՞ գօլ Քօր է, Ավթին պիւ-
Երթ խնդրեան սկուտեղ մի ջեռուցիւզ:

Tell the landlord we want to speak with him. ԴՎՆ
գոհիւր լուսաւոր Զ-ի Զ-օնդ դու ըսիւր Զ-ի գոհ Հիմ . Ասա
ցուսնդոկապեսն, թէ ունիմք խօսիլ ընդ նմա :

Յաղագս Հաշուի ընդ Պանդոկապետին .

A good evening, gentlemen, are you satisfied with your
supper ? Էյ Խ-ա-ս Բ-շ-ին, Տ-է-ն-դ-ը-լ-ին, ար Ե-ս-ս-ս-է-դ-ի-ս-փ-ա-յ-ս
Զ-ի գոհ Է-ս-ս-ս-ս-է-դ-ի-ս-փ-ա-յ-ս ? Ողջոյն Երեկորին Պարոնայցդ + Հա-
մեալ Եք ընդ ընթրիսդ :

We are, but we must satisfy you too. Զ-ի ար, Պ-ը-ս
Զ-ի Տ-ա-ր ս-է-դ-ի-ս-փ-ա-յ-ս Է-ս-ս-ս-ս-է-դ-ի-ս-փ-ա-յ-ս . Համեալ Եմ մեք, բայց
պարա է մեղ Համեցուցանել ևս զտէրութիւնդ :

What's the reckoning? Զ-ա-ս-ս Է-ս գոհ մեկ մեկ մեկ մեկ
է հաշիւն :

The reckoning is not great. Գոհ մեկ մեկ մեկ մեկ մեկ
Ոչ մեծ ինչ է :

See what you must have for us, our men, and our
horses. Ավ Զ-ա-ս-ս Է-ս-ս-ս-ս-է-դ-ի-ս-փ-ա-յ-ս Հ-ա-մ-է-լ Ք-օ-ր ըս ; Ա-ս-ը-ր մ-ի-ն, Զ-ի-ն-դ
մ-ի-ն հօքուր . Տեսցէ՛ տէրութիւնդ զի՞նչ ունի առնուլ
վասն մեր, վասն արանց, և վասն Երիվարաց մերոց :

Reckon yourselves, and you will find it comes to se-
ven crowns. մեկ մեկ եսուրէ լըս, Զ-ի-ն-դ Է-ս-ս-ս-ս-է-դ-ի-ս-փ-ա-յ-ս Ի-դ
Գ-է-ն դ-ու ս-է-չ գ-ր-ա-ծ-ո-ն . Դ-ու-ր ինքնին արարէք զհաշիւն,
և դտանէք զի հասանէ յեօթն դրան :

Methinks you ask too much. Ի՞լօհինք ես աս ո՞ւ ունեմ. Ուստի ինձ, թէ կարի շատ խնդրեք:

On the contrary, I am very reasonable. Օ ո՞հի գօն ուրեմի, այ էմ պար ովհանեղը. Արանաւանդ զի՞ ոչինչ առաւել քան զարժանն:

How much do you make us pay for the wine? Ի՞նչ ուս ես մշտ ըս ինչ, քօր ո՞հի սոսայի. Որքափ ինչ ունիմք վճարել վասն գինւոյն:

Fifteen pence a bottle. Քի՞քոյն քէնս է, ո՞ւ ուշւ. Հնգեւ առասան փէնս առ մի սրուակ:

Bring us another, and to-morrow morning we will pay you seven crowns, with breakfast included. Պրին ըս էնօֆոհր, Զէնար ուր ուր ուր օքուս օքուս օքուս ինչ գունդու, օքուս ուր ուր ուր օքուս օքուս օքուս. Անծառ առ մեզ միւս ևս, և վաղեւ ընդ առաւասն վճարեսցուք քեզ եօթն դրսոն հանդերձ նախանձաշիւ:

Methinks the gentleman is not well. Ի՞լօհինք ո՞հի ձէնդըն իւնու օքուս. Ուստի ինձ, թէ Պարոնն ունի ինչ տկարութիւն:

I am very well, but weary and fatigued. այ էմ պար օքուս, պըտ օքուս էտ օքուս քէտիւս. Չունիմ ինչ, բայց միայն վաստակեալ եմ և խոնջ:

You must take courage. Ես յըսդ ույս գէ՛րէմ. Պարս է տէրութեանդ քաջալերիւ:

It would be better for me to be in bed than at table. Ի՞ւ օքուս ու պէտք ու պէտք քօր մի ուս ու պէտք ու պէտք էպ ուլ. Լաւ ևս ունի լինել վասն իմ կալ 'ի մահձի, քան ի սեղանի:

Get your bed warmed, and go to bed. Ի՞ւ եսու պէտք օքուսը, Զէնար իս ուս պէտք. Տայց տէրութեանդ ջերմացւանել զմահիմ իւր, և երթիցէ յանկողին:

Bid my man come and undress me. Պէտք մայ յան գըմ օքուս ընդունա մի. Անսա ծառայի իմոււմ, զի եկեալ հանց զէ զհանդերձս իմ:

He waits for you in your chamber. Ի՞ւ օքուս քօր իս եսու լինու. Անոյ նա տէրութեանդ 'ի սենեկի իւ բում:

Good night, gentlemen, I wish you merry. Ի՞սո՞ս նայդ : Տէնտըսէն, այ օ-վւ եռ մէրրի . Բարի գիշեր, Պարոնայք . մաղթեմ ձեզ ուրախութիւն, կամ մնասջիք խնդութեամբ :

Do you want any thing? Կո՞ս էս օ-օճնդ էնի թօհինէ ? Կամի՞ լինչ տէրութիւնդ :

Nothing at all but rest. Իւլօհինէ եդ օւ պըտ ա-էսդ . Ու ինչ ամենևին, բայց միայն հանգիստ :

Order them to give us clean sheets. Ժրաբը գօհեմ դո՞ւ իւլ շու գւին ւիդ : Հրամայեան նոցա աալ մեզ մաքուր սաւաննս :

The sheets you shall have are bleached, and washed in lie. Գօհի վիդ էս վէլ հեծ ար պւիւը մէնս օ-օճնը ին լսա . Սաւանքն պատրաստեալ վասն ձեր՝ մաքուր են, և լուացեալ մոխրաջրով :

Let us be called to-morrow very early. Ակտ ըս պի գուլը դոււ - հօրը վէր իւրէն . Ի վաղիւն վաղքաջ զարթուսջիք զմեզ :

I will not fail. ա, օ-վւ հօդ Քեյլ . Ու վրկայցայց :

Farewel, gentlemen; good night. Քեյօն-էւ, մէնտըսէն, իսո՞ս նայդ . Մնասջիք բարեաւ Պարոնայք, գիշեր խաղաղութեան :

Հաղագս այցելութեան Հիւանդի .

How have you passed the night? Հեծ հեծ էս դո՞ւսէդ գօհի նայդ ? Զեարդ անցոյց տէրութիւնդ զգիշերն :

Very badly, I have not slept at all. Վէր պահէալ , այ հեծ հօդ սէն իւ եդ օւ . Կարի վշտագին, ոչ ՚ի քուն եղէ ամենևին :

I have had a fever all night. ա, հեծ հեծ է, Քիւը օւ նայդ . Ունէի ջերմն զգիշերն ողջոյն :

I have pains all over my body. ա, հեծ դէսն օւ օչը մայ պօդի . Ունիմցաւ ընդ ամենայն մարմինս :

You must be let blood. Եսո՞ յըսդ պի մեդ պւէդ . Պարսէ տէրութեանդ երակ հատանել :

I have been bled twice. այ հեշ պին պահուածու .
Երկիցս ետու հասանել:

Where does your apothecary live? Զ-Է՛ր պը նուռ էֆօւ
թօդիքէր ւիւ? Ո՞ւր բնակէ գեղագործն տէրութեանդ:

Go bid the surgeon come and dress me. Է՞ պիս Գ՞հի
սը՛րճն գըմ ալիսու ուրէս Գ. Ե՞րթ ասա վերաբուժին, զի
եկեալ դարձան մասուցէ ինձ:

I cannot imagine why the doctor does not come. այ
գէաննօդ իմէջին օ-այ պօհի ոօդգուը պը նօդ գըմ. Զգիտեմ,
ընդէ՞ր ոչ գայ բժիշկն:

We do not know what health is, till we are ill. Զ-Է՛
պը նօդ նօ հ-ադ հելլօւ իւ, ԴՔ Զ-Ի ու իւ. Ոչ գի
անձը, զի՞նչ է առողջութիւնն, բայց միայն'ի հիւանդու
թեան մերում:

You must have a good heart; it will be nothing. Է-
յըսդ հեշ էյ իսոս հարդ; Է՛ր Զ-Ի պի նըլօհին. Պարս է
տէրութեանդ լինելքաջասիթա. չիր ինչ վտանդ, կամ
չիր տեղի կասկածանաց, և կամ՝ չունի ինչ պատահէլ:

My wound pains me prodigiously. Տայ օ-աննոս գէնին
դ գրադիմիսուլ. Վէրբն իմ տան ինձ անհնարին ցաւու:

Have you been purged? հեշ եռ պին գը՛րճու? Ա՞ր-
բեցաւ տէրութիւնդ:

How much physic have you taken? համա յըլ Փիւնի
հեշ եռ ու ու ու? Ո՞րքափ գեղ ընկալաւ տէրութիւնդ:

I am tired of physic. այ էմ դայցրդ օլ Փիւնի. Զանձ
բացեալ եմ'ի գեղոց:

I am afraid of being lightheaded. այ էմ էքրէյս օն
պին լոյդհազար. Երկնախմ յոյլ խելս լինելոյ:

Drink some ptisan. պէինս ու ու ու ու. Ալբոցէ տէրու
թիւնդ սակաւ մի ջուր Եփեալ արմասաց:

Take nothing but broth. Դէյտ նըլօհին ուշտ որօնօհ. Ոչ
ոյլ ինչ, բայց միա կապանակ առցէ:

The doctor has ordered me some whey. Գ՞հի ոօդգուը
հեշ օքուըս դ ու հեշ հեշ. Բժիշկն կարգեաց ինձ սակաւ մի
չիքոււկ:

I am not able to stir myself. այ էմ նօդ Էպը ու ու ու
ու ու ու ու ու. Ոչ կարեմ անձամբ զանձն իմ շարժել:

Give me a pillow. ԱՀ Դ Ե, ՔԷԼԾ. Տնւր ինձ բարձ
կնեսոր մի :

Put my bolster right. ՔՇԵ Տայ պօւտը ուսուր Դիլը
ուղիղ, կամ յարդարես զբարձ դլխոյս :

Draw the curtains. Կըծ ՔՇՀԻ ԳՇՇՐԵԿՆԱ. Զգեսա զվա
րագոյրսն :

They want to bleed me in the foot. ՔՇՀԻ Զ-ԾՆԴ ԴԱ-
ԿԱ-ԿԱ Թ ԻՆ ՔՇՀԻ ՔԲԱ-Դ. Կամին Երակ հատանել յոսս
իմ :

Every thing I take seems bitter to me. ԷՎԵՐԻ Ը-ԾԻՆԴ
այ ԴԵՐԻ Ա-ԿԻ Ա-ԿԻ ԴԵՐԻ ԴԵՐԻ Դ-Ա-
ԿԱ-ԿԱ : Զորինչ միանդամ առնում
'ի բերան, թուրի ինձ դառն :

How my mouth's out of taste! Հանու Տայ Տալլօհն ա-ըդ
ու ԴԵՐԻ ! Քանի անհամ է բերանն իմ :

It is a long sickness. ԷՐ ԷՐ Ե, ՅՆԻ Ա-ԳԻՆԵԿԱ. Հիւան
դութիւն իմն է Երկարանե :

How tired I am of lying a-bed! Հանու Դ-Ա-ՐԱ-Պ այ Է-Ջ օ-
լային ե, պես! Քանի ձանձրացեալ Եմ 'ի կալոյ յան
կողնի :

How happy are you in the enjoyment of health! Հանու
Հ-Ե-ՐԻ ար Է-Ն ին ՔՇՀԻ Է-Ն-Ձ-Ջ, Մ-Ն-Դ օ-լ Հ-Ե-ՐԻ. Քանի Երջա-
նիկ էք՝ որք վայելէք յառողջութեան անդ :

Յաղագս այլ և այլ ՚իւթոց .

There's a handsome young man. ՔՇՀԵՐՈՒ Ե, Հ-Ե-Ն-Ը-Ծ Է-Ծ-ՆԻ
Տ-Զ-Ն. Ահաւասիկ Երխասարդ մի գեղեցիկ :

He is an epitome of all perfections. ԿԻ Ի-Ն Է-ՖԻ-Դ-Օ-Ծ օ-լ
Ժ-Ե-ՐԻ Ք-Ե-Ր-Ի-Ն-Ծ-Ն-Ն. Բովանդակութիւն իմն է նա ամենայն
կատարելութեանց :

Let us play a game at picquet. Ա-Շ Ը Ք-Ա, Ե, Ա-Ե-Մ Է-Շ
Ք-Ի-Ք-Ե-Շ. Խաղասցն-ք զիիբեդ խաղ թղթոց :

Hearts, spades, clubs, diamonds. Հա՛՛՛՛, Ը-Ք-Ա-Ր-Ա-՛՛,
Գ-Ե-՛՛, Գ-Ե-՛՛. Սիրաք, սուսերք, գաւաղանք, աղա-
մանքք :

The ace, the king, the queen, the knave, the ten,
the nine, the eight, the seven. Քօհի էն, Քօհի ինն, Քօհի
գուսին, Քօհի նեյն, Քօհի դեն, Քօհի նայն, Քօհի երդ, Քօհի
սէն. Արիակ թիւ, թագաւոր, թագուհի, արքանեակ,
տասն, ինն, ուժ, եօժն :

I have lost, you have won. այ հեծ լուստ, էն հեծ
օսն . Ես կրուսի, զուք շահեցայք, կամ յաղթեցիք :

We are quits, կամ we are even then. օսի ար գը-
սէդս, օսի ար էն Քօհին . Հաւասար եմք, ոչ ոք յաղ-
թեց :

There is a horse methinks looks very bad. Քօհի ին
է, հօրս պլօհինոս լսուս վլը պազս . Ահաւասիկ երիվար
մի, թուի ինձ լինել կարի անպիտան :

He will neither go forward, nor backward. Կի օսի
այ Քօհի իօ քօհուսը, նօր պէտօսը . Ոչ յառաջ կամի եր-
թալ, և ոչ զկնի :

You see that I always come to your shop. Էն այ
Քօհի այ օլուեյու գըմ դու էսու օդ . Տեսանէ տէրութիւն,
զի գամ միշտ 'ի կրոպակ իւր :

I should like to make me two suits of cloathes, one
for summer, the other for winter, but I do not know of
what stuff to chuse. այ շուպ լայտ դու մըյտ մի դուն սնիդս
օլ գլըթիս, օւնն քօր սըմմըր, Քօհի օտօհի քօր օսինուըր, ուշ
այ դու նօդ նօ օլ օնադ ըստը՛ք դու լինու . Կամեի առ-
նել ինձ կրկին հանդերձն փոխանակաւ, մին վասն ամս-
ուան, և միւսն վասն ձմռուան . բայց չգիտեմ, յինչ նիւ-
թոյ ընտրեցից :

And have you no occasion for a spring or autumn suit?
Զէնս հեծ էն նօ օգգէւն քօր է, ըստընի օր օտըմ սնիդս?
Եւ ընն ինչ պէտք տէրութեանդ վասն հանդերձից 'ի
պէտս գարնան, կամ աշնան :

No, I have enough of those. նօ, այ հեծ ինը՛ք օլ Քօհօն.
Ոչ, ունիմ բաւական վասն նոցա :

Now tell me the very lowest price, նաև դէւ մի Քօհի
վլը լըլու իւրաս . Արդ՝ ասացէ ինձ տէրութիւնդ զիտ-
ըի սոտրին գինն :

You shall pay for the scarlet cloth two - and - twenty

shillings, and eighteen for the camlet. I shall not abate one penny. Ես ԱՅ ՔԵ, ՔՈՐ ՊՈՒՏՆԱԿՄԵԴ ԳԼՈՒՀ ՊԱՆ-
ԱՅՆԿ - ՊՈՒՀՆԴԻ ԱՅՆ ԱՅՆ, ԱՅՆԿ ԵՐԻ ՔՈՐ ՊՈՒՏՆԱԿՄԵԴ -
ՎՃԱՐԵՍՑԵ ՄԵՐՈւթիւնդ վասն ծիրանեգոյն չուխսայի
քան և երկու շելլին, և վասն կերպասու այծէից ութ-
ևտամն :

Cut me ten yards of one, and four of the other. ԳՇԵ-
Դ ՊԵՆ ԵԱՐԿԱ ԸՆ ՋԱՆ, ԱՅՆԿ ՔՇԵԾ ԸՆ ՊՈՒՏՆԱԿՄԵ-
ԼԻՆ ՄԵՐՈՒԹԻՒՆԴ տամն կանգուն 'Ի միոյ, և չորս 'Ի
միւսոյ :

Here is the money; and I am obliged to you. Farewell. ՀԵՐ ԻԿ ՊՈՒՏՆԱԿ ՏԵՆԻ; ԱՅՆԿ այ ԷՄ ՕՊԱՎԱՅՄԿ ՊԱ-
ՔԵՐՈՒՆՔՆ. ՎՃԱՐԵՍՑԵ գրամին. և ես պարտաւոր եմ յոյժ
մերութեանդ : ՄՆԱՍՑԵ խաղաղութեամբ :

Will you do me the favour to pay my respects to your mother. ԶԵՒՆ ԵԱՆ ՊՈՒՏՆԱԿ Ի ՊՈՒՏՆԱԿՄԵԴ ՔՎԵՆ ՔԵ-
ՎԵՐ ՏԵԿ ՊՈՒՏՆԱԿ . Զահնացի ակրութիւնդ առնել ինձ
շնորհս մատուցանել զյարգութիւն իմ մօր իւրում :

Spring is of all seasons the most agreeable. ԸՆԴԵԲՆԻ ԻԿ
ԸՆ ԾԼ ԱԲԱԾՆԱ ՊՈՒՏՆԱԿ ՏԵՐԻՆԿՊԸ. Գարունն է առաւել
հաճոյական քան զամենայն եղանակս տարւոյն :

Winter does not please me. ԶԵՒՆԴՐ ԳԸՆ ԿԸՆ ՔԼԻՆ Ի .
Չմեան ոչ է ինձ հաճոյ :

Whence do you come from? ԶԵՒՆ ՊՈՒՏՆԱԿ ԳԸՆ ՔՐԵԺ ?
Ուստի՞ գայ ակրութիւնդ :

I come from the city, where I met your brother. այ
ԳԸՆ ՔՐԵԺ ՊՈՒՏՆԱԿ ԱՀԴԻ, ԶԵՒՆ այ մե՛տ ԵՐԱՐ ՊՐԸՊՈՒՏՆԱԿ . Գամմ 'Ի
քաղաքէ, ուր գալի զեղբայրն ակրութեանդ :

Where are you going? ԶԵՒՆ ար ԵԱՆ ԿԸԲԻ ? ՅՈ՞՛ ԵՐԸԱՅ
մերութիւնդ :

I am going into the country. այ ԷՄ ԽԸԲԻ ԻՆԴԻՆ ՊՈՒՏՆԱԿ
ԳԸՆԴՐԸ . Գնամմ 'Ի գիւղ անգր :

Come up in my room, I have something to tell you.
ԳԸՆ ԸՔ ԻՆ մայ ռում, այ հեղ ԱՌՈՒՀԻՆԻ ՊԱՆ ԴԿԼ ԵԱՆ . Ե՛Կ 'Ի
վեր 'Ի սենեակն իմ, ունիմ ինչ ասել քեզ :

Come in, and sit down. ԳԸՆ ԻՆ, ԱՅՆԿ ԱՀԴ ՊԱՌՆ . Ե՛Կ
'Ի ներքս, և բազմեաց :

Now, you may go out. Նաև, ես մի էօ աւշտ։ Աւոդ
կարող ես գնալ արտաքսու։

Adieu, I wish you a happy journey. ապէսու, այ ԶԵՒՏ
ես կը գնի ճշուակ։ Գնան խաղաղութեամբ, ողջամբ
եղիցի ճանապարհու։

Wait a little. ԶԵՒՏ ե, լիդու։ ՄՇՆԱ ոռ վայր մի։

Stop, that I may speak to you. ԸՐԾՈՒ, ԳԵՒՏ այ մէ
ըստի՞ւ դու եսու։ Կաց, զի կարացից խօսիլ ընդ քեզ։

Don't go so fast. ԳԵՒՏ իօ սօ Քանու։ ՄԵՌ գնար այն
չափ արադ։

You make me lose my time. Ես մէյ մի լուսու մայ դայն։
Տաս ինձ կորուսանել զժամանակն իմ։

Don't touch that. ԳԵՒՏ ԴԵԼ ԳԵՒՏ։ ՄԵՌ մերձենար
յայն, կամ՞ ի նա։

The door is shut. ԳԵՒՏ ԿԵ ՀԵՏ։ Փակեալ է դուռնն։

Who has shut the door? Հեռ հեւ ՀԵՏ ԳԵՒՏ ԳԵՌ? Ո՞՛
Փակեաց զդուռնն։

I can't open it. այ ԳԵՄԱՆ օդն իւ։ Ոչ կարեմ բանալ
զայն։

Open the door. օդն ԳԵՒՏ ԳԵՌ։ Բաց զդուռնն։

It is open. Իւ Իւ օդն։ Բաց է նա։

Shut the window. ՀԵՏ ԳԵՒՏ ԶԵՒՏ ԳԵՌ։ Փակեամ զպա-
տուհանն, կամ՞ զլուսամուտն։

What do you look for? ԶԵՎՏ ԳԵՆ ԵՍ ԼՍԻ Քօ՛՛? ԶԵՎՏ
խնդրես։

Speak aloud. ԸՐԾԻ+ ԵԼՇԸ+ Խօսեաց բարձրաձայն։

You speak too low. Ես ԸՐԾԻ+ ԴՐԻ Վ. Կարի իմնցա-
ծաձայն խօսիս։

Say, is it to me that you are speaking? Ա՞յ, իւ իւ
դու մի ԳԵՒՏ եսու աբ ԸՐԾԻ+ին? Ասա, եթէ առ ի՞ն ար-
դեօք խօսէիր։

Do you speak French? ԳԵՆ ԵՍ ԸՐԾԻ+ ՔԵՒՆՆ? Խօսիս
արդեօք Գաղղիարէն։

I speak it a little. այ ԸՐԾԻ+ իւ ե, լիդու։ Մակաւ մի
խօսիս, կամ՞ զիսէմ։

What do you say? ԶԵՎՏ ԳԵՆ ԵՍ ԱԵ? ԶԵՎՏ ասես։

I say nothing. այ ԱԵ, ՆԵՐԾԵՀԻՆ. Ոչինչ ասեմ։

I don't believe it. այ գօնդ պիւլէ իր. Ոչ կարծեմ,
կամ ոչ հաւասար:

What do you? Զանդ բռ եռ? Չի՞նչ առնես:

What have you done? Զանդ հելեռ աց. Չի՞նչ ա-
բարեր:

What is she doing? Զանդ իւ վի ունին? Չի՞նչ առ-
նէ նա:

What do you ask? Զանդ բռ եռ աս? Չի՞նչ հար-
ցանես:

Answer me. Էնը մ. Տուր ինձ պատասխանի:

If you don't answer me, I'll speak to you no more.
Իֆ եռ գօնդ էնը մ. այլ լուրի+ ուն եռ աօ հօր. Եթէ
ոչ ասս ինձ պատասխանի, ոչ ևս խօսեցայց ընդ քեզ:

Make no ceremonies. Նէյ աօ սէրիմօնիս. Առանց ինչ
արարողութեան:

Say what you like? այ Զանդ եռ լայ+. Ասս զի՞նչ
ախորժես:

Which will you have some meat or fish? Զի՞ւ Զի՞ւ
հել հել սէլ մի՞ւ օր քի՞ւ? Չի՞նչ կամիս առնուլ՝ սակամ-
մի միս, եթէ ձուկին:

But, if you don't eat, do drink at least. Կըր իֆ եռ
գօնդ իւ, պռ պըն+ եր լի՞ւ. Ասկայն եթէ ոչ ուտես,
գէթ արը:

I like red better than white wine. այ լայ+ մէս ունդուց
սօնդ ունդ սաւայդ սաւայդ. Առաւել ախորժեմ զկարմիր զինի,
քան զներմանկն, կամ զսպիտակն:

I have the honour to drink your health. այ հել սօնդ
սօնդ ունդ սընդ եռ հէլլօհ. Գլատիւ անձին համարիմ ըմ-
պէլի կենդանութիւն ձեր:

I thank you. այ լօնդն+ եռ. Ծնորհ ունիմ քեզ:

Do you know that? պռ եռ աօ սօնդ մի՞ւ? Գլատիւ զայդ:

I don't know it. այ գօնդ աօ իւ. Ոչ գիտես:

Have you seen my uncle? հել եռ սի՞ն մայ ընդըլ? Տէ-
մէր զհօրելզայն իմ:

Do you know me? պռ եռ աօ մի՞ւ? Ճանաչմ զիս:

I know you very well. այ աօ եռ վէր սօնդ մի՞ւ
հանաչմ զբեզ:

I have forgotten your name. այ հեշ քըրի՛տուն եսուր նեյս.
Մոռացայ զանուն քո :

I have seen Mr. C. at Paris. այ հեշ սկս Մր. Գու եւ
Փէտիւ. Տեսի զՏը, կամ՝ զՊարոն Գու ՚ի Փարէզ :

My father is dead. ճայ քա՛տօհիւ իւ պէտ. Մեռաւ հայրն
իմ:

How many children have you? համա մէնի լիւսրըն հեշ
եսու. Քանի՛ մանկունս ունիս :

I have a son and three daughters. այ հեշ է, սըն անչնդ
Ըհէի ածուլըն. Մի որդի, և երիս դստերս :

We are all mortal. Զայ ար օւ հօրդեւ. Ամեներին մահ-
կանացու եմք :

Dear sir, do me that favour. պէհը սէ՛ր, պահ դ ո՞հետ
Քէւլը. Սիրելի տէր արա ինձ զայդ շնորհս :

My love. ճայ լէ՛լ. Աէր իմ, կամ՝ սիրելիդ իմ:

I pray you. այ ի՞ւ, եսու. Աղաւեմ զքեզ :

Your servant, sir. Եսու սէ՛լւնդ սէ՛ր. Ծառույ քո ես
տէ՛ր :

I kiss your hands. այ ժի՛ս եսուր հէնդոս. Զձեռս քո
համբուլեմ:

You are the master. Եսու ար ո՞հի հմանդ. Տէր ես
դու :

I am obliged to you. այ էմ օղլայմագ դու եսու. Պար-
տաւոր, կամ՝ պարտական եմքեղ :

You are very obliging. Եսու ար վէրի օղլայմին. Կարի
երախտապարտ ես :

How unfortunate am I? համա ընթօրինեն էմ այ? Ա-
ւալ թշուառականիս, քանի՛ թշուառական եմէս :

O my God! օ ճայ կօպ! Ո՞լ Աֆ իմ:

We must have patience. Զայ հըսդ հեշ իէշըն. Պամրա-
է մեզ համբերել:

It is enough. Էւ իւ իւշ'ք. Բաւական է, շամ է :

I hope that God, I hope that heaven. այ հօդ ո՞հետ
կօպ, այ հօդ ո՞հետ հէվըն. Հաւասամ յԱֆ :

It is true. Էւ իւ տբու. Ճշմարիս է :

Indeed it is so. Ինդիս էւ իւ ոս. Յիրաւի՛ այդ այդ
պէս է :

I believe yes. այ պիւի էն. կարծեմ այս :

I believe no. այ պիւի նո. կարծեմ ոչ :

Yes, truly. էն, տբաւի. Այս, արգարեւ :

It is not true. իւ իւ նոտ տբաւ. Ոչ է ճշմարիս :

Positively I will not. Քուի տիւլի այ օ-իւ նոտ. Բնաւ ամենելին ոչ կամիմ :

I did it only by way of jest. այ պիւ իւ օնլի պայ օ-են, օ-ձնուու. Ընդ խաղս, կամ ընդ կատակս միայն արարի զայդ :

Let's do so and so. Այդ առա սօ ամէնու սօ. Այսպէս և այնպէս արասցուք :

Heavens preserve you. Հեւըն իւիւերէ էն. Տէր պահեսցէ զքեզ :

God be with you. Խօս պի օ-իւոհ էն. Տէր ընդ քեզ :

I wish you true content. այ օ-իւ էն տբաւ գօնդէնու. Այսպէս վասն քո զբարօրութիւն կենաց :

Till I see you again. Դիւ այ սի էն էիւն. Ողջամբ տեսից զքեզ :

You are welcome. Էն ար օ-եւացմ. Ողջամբ եկիր :

Well met. օ-եւ մէտ. Ողջամբ դամ զքեզ :

Upon my faith. Ըստ մայ քէնոհոհ. Երդուեալ ՚ի հաւասարաց :

In my conscience. Իւ մայ գօնդէնու. Խողջիւ մոտացս :

I swear, as I am an honest man. այ ըստ-եւ էւ այ էյ էն ժաւու մահ. Երդուեամիբը զայր պարկեցս, կամ ազնուաբարոյ :

Do not waken a sleeping lion. առա նոտ օ-եւ էն է, սլիքին լայցն. Այս զարթուցաներ զառիւծ ննջեալ :

Woe be to thee. օ-ած պի տռ գօհի. Վայ քեզ :

Is it possible! իւ իւ գօնդունու! Այսթէ հնարի իցէ :

How can that be! հաւա գէտն գօհէր պի! Զիարոդ հնարէ այդմ լինել :

What pleasure! օ-ած գէտնու! Ո՛վ բերկութեանս :

O, how happy am I! օ, հաւա հէտի էյ այ! Ո՛վ եր ջանկութեանս իմոււմ :

I am sorry for it. այ էյ սօրի քօր իւ. Յաւիմ ընդ այդ, ցաւ է ինձ վասն այդր :

What the devil has he done? Զ-ա-դ Գ-օ-հ Կ-է-լ Հ-ե-ն Հ-ի-
պ-ը-ն ։ Ո-վ ս-ս-ս-ս-ն-ա-յ, կ-ա-մ- գ-ե- ա-ր-ա-ր զ-ա-յ-դ-:

Away, away. Է-օ-է-յ, Է-օ-է-յ, ։ Մ-Ե-կ-ն-ե-ա-ց, ՚ի բ-ա-ց
գ-ն-ա-ս-:

Come on, gentlemen, come on. Գ-ը-մ- օ-ն, Ճ-է-ն-դ-ը-մ-ն-ն, Գ-ը-մ-
օ-ն ։ Օ-ն ա-ր-ի-ք, Պ-ա-ր-ո-ն-ա-յ-ք, Ե-կ-ա-յ-լ-ք-:

What news? Զ-ա-դ ն-ի-մ-ս-։ Զ-ի-մ-ն-ը- լ-ս-ի-։

What's that? Զ-ա-դ Գ-օ-հ է-ր- Զ-ի-մ-ն-է- ա-յ-դ-։

Where are you going. Զ-ա-դ ա-ր է-ռ- ի-օ-ի-ն-։ Յ-ն Ե-ր-թ-ա-ս-։

What do you think. Զ-ա-դ պ-ս- է-ռ- լ-օ-հ-ի-ն-+ ։ Զ-ի-մ-ն-է-
կ-ա-ր-ծ-ե-ս, զ-ի-ա-ր-դ-, կ-ա-մ- զ-ի-մ-ն-է-թ-ո-ւ-ի-ք-ե-դ-։

In the name of God, do not do it. Ի-ն Գ-օ-հ ն-ե-յ օ-կ- ի-օ-դ-,
պ-ս- ն-օ-դ- պ-ս- ի-ր- Յ-ա-ն-ո-ւ-ն Ա-յ մ-ի ա-ռ-ն-ե-ր զ-ա-յ-դ-։

Have a care. Հ-ե-լ է-յ Գ-է-ր- Զ-գ-ն-ը- լ-ք-ր, հ-ա-յ-ե-ա-ց յ-ա-ն-ձ-ն
ք-ն-։

Say not a word. Ա-է- ն-օ-դ- է-յ Զ-ա-օ-ք-ի- ։ Մ-Ե-կ- ա-ս-ե-ր ի-ն-է-։

EXERCISES

IN THE ENGLISH LANGUAGE,

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆՔ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՏ.

Luke I. 1 - 25.

Ղուկաս. 1 - 25.

Forasmuch as many have taken in hand to set forth in order a declaration of those things which are most surely believed among us, Even as they delivered them unto us, which from the beginning were eye-witnesses, and ministers of the word; It seemed good to me also, having had perfect understanding of all things from the very first, to write unto thee in order, most excellent Theophilus, That thou mightest know the certainty of those things wherein thou hast been instructed.

There was, in the days of Herod the king of Judea, a certain priest named Zacharias, of the course of Abia: and his wife was of

Պանդի բազումք յօժաւ
րեցին վերսանին կար
գել զպատմութիւնն վասն
իրացն հաստատելոց' ի մեջ.
որպէս աւանդեցին մեղ՝ որ
խոկըքանէ ականատես և
սովասաւորք եղեն բանին:
Կամ եղեւ և ինձ որ խոկըք-
բանէ զհետ երթեալ էի ա-
մենայնի ճշմարտութեամբ,
կարգաւ դրել քեզ՝ քա՛ջդ-
ժիէոփիլէ. զի ծանիցես ըզ-
բանիցն՝ որոց աշակերտ-
ցար, զՃշմարտութիւնն :

Եւ եղեւ յաւուրս չերովդի
արքայի ճրէաստանի, քա-
հանայ ուն' անուն Զաքա-
րիա 'ի գասակարգէ Ա-
բիայ. և կին նորա 'ի դըս-

the daughters of Aaron , and her name was Elisabeth . And they were both righteous before God , walking in all the commandments and ordinances of the Lord blameless . And they had no child , because that Elisabeth was barren , and they both were now well stricken in years . And it came to pass , that while he executed the priest's office before God in the order of his course , According to the custom of the priest's office , his lot was to burn incense when he went into the temple of the Lord . And the whole multitude of the people were praying without at the time of incense . And there appeared unto him an angel of the Lord , standing on the right side of the altar of incense . And when Zacharias saw him , he was troubled , and fear fell upon him . But the angel said unto him , Fear not , Zacharias : for thy prayer is heard ; and thy wife Elisabeth shall bear thee a son , and thou shalt call his name John . And thou shalt have joy and gladness ; and many shall rejoice at his birth .

տերաց Ահարոնիվե . և ա-
նորա նորա Եղիսաբէթ :
Եւ էին արդարք երկորբն
առաջի Աստուծոյ . գնայ-
լին յամենայն պատուիրան
և յիրաւունս Տեառն ա-
նարատք : Եւ ոչ գոյր նո-
ցա որդեակ . քանզի Եղի-
սաբէթ ամուլ էր . և եր-
կորբեան անցեալ էին զա-
ւուրբք իւրեանց : Եւ ե-
զե . ի քահանայանալն նորա
ըստ կարգի աւուրցն հա-
սանելոյ առաջի Աստու-
ծոյ , ըստ օրինի քահանայ-
ութեն՝ եհաս նմա խունկ
արկանել՝ մտեալ . ի տա-
ճարն Տեառն : Եւ ամե-
նայն բազմութիւն ժողովր
գեանն կային յազօթս ար-
տաքրյ . ի ժամու ինկոյն :
Եւ երկեցաւ նմա հրեշտակ
Տեառն . զի կայր ընդ աջ-
մէ սեղանոյ ինկոյն . և իւր
առլեցաւ Զաքարիա . իր-
ուն եաւս , և անկաւ ահ . ի
վերայ նորա : Ասէ ցնա
հրեշտակն Տեառն . մի եր-
կնէիր Զաքարիա . զի լսե-
լի եղեն ազօթք քո . և կին
քո Եղիսաբէթ ծնցի քեզ
որդի , և կոչեցես զանուն
նորա Յովհաննէս : Եւ ե-
զեցի քեզ ուրախութիւն և
ցնծութիւն . և բազումք . ի
ծննդեան նորա խնդասցեն .
զի եղիցի մեծ առաջի Տն .

For he shall be great in the sight of the Lord, and shall drink neither wine nor strong drink; and he shall be filled with the Holy Ghost, even from his mother's womb. And many of the children of Israel shall he turn to the Lord their God. And he shall go before him in the spirit and power of Elias, to turn the hearts of the fathers to the children, and the disobedient to the wisdom of the just; to make ready a people prepared for the Lord. And Zacharias said unto the angel, Whereby shall I know this? for I am an old man, and my wife well stricken in years. And the angel answering, said unto him, I am Gabriel, that stand in the presence of God; and am sent to speak unto thee, and to shew thee these glad tidings. And, behold, thou shalt be dumb, and not able to speak, until the day that these things shall be performed, because thou believest not my words, which shall be fulfilled in their season. And the people waited for Zacharias, and marvelled that he tarried so long

և դիմի և օղի մի արթցէ .
և Հոգւով Սրբով լցցի ան
դասին յորովայնէ մօր իւ
րոյ . և զբազումն յորդւոցն
իսրայէլի գարձուսցէ 'ի
Տեր Աջ իւրեանց : Եւ
ինքն եկեցէ առաջի նո
րս հոգւով զօրութեամբ
Եղասի, գարձուցանել ըզ
սիրոս հարց յորդիս, և զան
հաւանս յիմաստութի ար
գարոց . պատրաստէլ Տհ
ժողովուրդ կազմաւլ : Եւ
ասէ Զաքարիաց հրեշտակն .
և ի՛ գիտացից զայդ . զե
ևս ծեր եմ, և կին իմ ան
ցեալ զաւուրբք իւրովք :
Պատասխանի ես հրեշտա
կըն, և ասէ ցնա . ես եմ
Գաբրիէլ՝ որ կամ' առաջի
Աշառուծոյ, և առարեցայ
խօսիլ ընդ քեզ, և աւեաւ
բանել քեզ զայդ . և ահա
եղիցիս համբ, և մի կարաս
ցես խօսիլ մինչև ցօրն՝ յո
րում այդ լինիցի . միխա
նակ զի ոչ հաւատացեր բա
նից իմոց՝ ոքը լցցին 'ի ժո
մանակի իւրեանց : Եւ ժո
ղովուրդն ակն ուներ Զա
քարիայ, և զարմանացին
ընդ յամելն նորա 'ի աս
ձարին . և իբրի ել, ոչ կա
րեր խօսել ընդ նոսա . և
իմացան, եթե տեսիլ ետես
'ի ասձարին . և նա նշա
նացի խօսեր ընդ նոսա, և

in the temple. And when he came out , he could not speak unto them : and they perceived that he had seen a vision in the temple ; for he beckoned unto them , and remained speechless . And it came to pass , that , as soon as the days of his ministration were accomplished , he departed to his own house . And after those days his wife Elisabeth conceived , and hid herself five months , saying , Thus hath the Lord dealt with me in the days wherein he looked on me , to take away my reproach among men .

Acts. I. 1 - 14.

The former treatise have I made , O Theophilus , of all that Jesus began both to do and teach , Until the day in which he was taken up , after that he through the Holy Ghost had given commandments unto the Apostles whom he had chosen : To whom also he shewed himself alive after his passion by many infallible proofs , being seen of them forty days , and speaking of

կայր պապանձեալ : Եւ եւ զե իբրե լցան աւուրբ պաշտաման նորա , գնաց ՚ի տուն իւր : Եւ յետ աւուրցն այ նոցիկ՝ յըսցաւ Եղիսաբէթ կինն նորա + և թագուցա նէր զանձն ամիսս հնդ , և ասէր + զի՞նչ գործ գործ եաց ընդ իս Տէր , յաւուրս յորս հայեցաւ յիս բառնալ զնախատինս իմ ՚ի մարդկանէ :

Գործ . առ . 1 - 14 .

Օքանն առաջին զոր արարի վասն ամենայնի՝ ո թէռփիկէ , զոր սկսաւ Յէտուս առնել և ուսուցանել , մինչև յօրն պատուի բելոյ Առաքելոցն ՚ի ձեռն Հոգւոյն Սրբոյ զորս ընտրեացն , և վերացաւ : Որոց յանդիման կացոյց զի՞նքըն կենդանի յետ չարցարանացն իւրոց՝ ՚ի բազում արուեստս , յաւուրս քառասուն երեել նոցա , և ամել վասն արքայութեանն

the things pertaining to the kingdom of God: And , being assembled together with them , commandet them that they should not depart from Jerusalem , but wait for the promise of the father, which, saith he , ye have heard of me : For John truly baptizēd with water ; but ye shall be baptized with the Holy Ghost not many days hence . When they therefore were come together , they asked of him , saying , Lord , wilt thou at this time restore again the Kingdom to Israel ? And he said unto them , It is not for you to know the times or the seasons which the Father hath put in his own power . But ye shall receive power , after that the Holy Ghost is come upon you : and ye shall be witnesses unto me both in Jerusalem , and in all Judea , and in Samaria , and unto the uttermost part of the earth . And when he had spoken these things , while they beheld , he was taken up ; and a cloud received him out of their sight . And while they looked stedfastly toward heaven , as he went up , be-

Ապսուծոյ : Եւ 'ի հազր-
դելընդ նոսա հայեւ , ովաս-
ուեր տայր նոցա յԵրուսա-
լմէ մի մեկնել , այլ սպա-
սել աւետեացն Հօր՝ զոր
լուարուքն յինէն : Զե
Յովհաննէս միրտեաց 'ի
ջուր • այլ դուք միրտիցեք
'ի Հոգին Սուրբ՝ ոչ յետ
բազում ինչ աւուրցա այսու-
ցիկ : Եւ նոքա մատուցեալ
հարցաննէն զնա , և ասէ-
լին . Տէր՝ եթէ 'ի ժամա-
նակի աստ յայսմիկ հասու-
ցանելոց իցես զարբացու-
թիւնն խօրոյէլի : Ասէ ցնո
սա . ոչ է ձեզ գիտել ըզ-
ժամն և զժամանակս , զոր
Հայր եղ յիւրում իշխա-
նութեան , այլ առջեր զօ-
րութիւն 'ի հասանել Հոգ-
ւոյն Սրբոյ 'ի վերայ ձեր .
և եղիջիր ինձ վկայէր յԵրու-
սաղէմ , և յամենացն Հրէ-
աստանի , և 'ի Սամօրիս ,
և մինչեւ 'ի ծագս երկրի :
Եւ զայս իբրեւ ասաց , մինչ-
դեռ հայէին նոքա վերա-
ցաւ , և ամպն կալաւ զնա
յացոց նոցա : Եւ մինչդեռ
պշուցեալ հայէին ընդ եր-
կինս երթալոյ նորս , և աւ
հաւասիկ արք երկու երե-
ւեցան նոցա 'ի հանգերծս
սպիտակս . որք և ասացին .
Արք Գալիլեացիք՝ զի՞ կայք
հայեցեալ ընդ երկինս .

hold, two men stood by them in white apparel; Which also said, Ye men of Galilee, why stand ye gazing up into heaven? This same Jesus, which is taken up from you into heaven, shall so come in like manner as ye have seen him go into heaven. Then returned they unto Jerusalem from the mount called Olivet, which is from Jerusalem a sabbath-day's journey. And when they were come in, they went up into an upper room; where abode both Peter, and James, and John, and Andrew, Philip, and Thomas, Bartholomew, and Matthew, James the son of Alpheus, and Simon Zelotes, and Judas the brother of James. These all continued with one accord in prayer and supplication, with the women, and Mary the mother of Jesus, and with his brethren.

Matth. II. 1 - 12.

Now when Jesus was born in Bethlehem of Judea, in the days of Herod the king, behold, there came wise men

այս Յիսուս՝ որ վերացաւն
՚ի ձենջ յերկինս, այնպէս
Եկեղեց զսրօրինակ տեսէք
զնա երթեալ յերկինս: Ա-
պա դարձան յԵրուսաղէմ
յանուանեալ լեռնեն ձի-
թենաց. որ է մերձ յԵ-
րուսաղէմ ըստ չարաթուն
հանապարհի: Եւ իբրև մը-
տին, Ելին ՚ի վերհատունն
ուր վանքն իսկ էին: Պետ-
րոս, և Յակովոս, և Յով-
հաննէս, և Անդրէաս, Փի-
լիպպոս, և Թամլիսա, Բար-
թողոմէոս, և Մատթէոս,
Յակովոս Ալֆեան, և
Շմանոն նախանձայոյզ, և
Յուդա Յակովուս: Առ
քա ամենէքեան էին հանա-
պաղորդեալ միաբան յա-
զօթս հանդերձ կանամբէք,
և Մարէմաւ մարբն Յե-
սուսի. և եղբարբք նորա:

Մատթ. ը. 1 - 12.

Եւ ՚ի ձնոնելն Յիսուսի
՚ի բեշղահէմ Հրէաստանի,
յաւուրս Հերովդի արքային
ահա մոգք յարևելից եկին

from the east to Jerusalem, Saying, Where is he that is born King of the Jews? for we have seen his star in the east, and are come to worship him. When Herod the king had heard these things, he was troubled, and all Jerusalem with him. And when he had gathered all the chief priests and scribes of the people together, he demanded of them where Christ should be born. And they said unto him, In Bethlehem of Judea: for thus it is written by the prophet, And thou Bethlehem, in the land of Juda, art not the least among the princes of Juda: for out of thee shall come a governor, that shall rule my people Israel. Then Herod, when he had privily called the wise men, inquired of them diligently what time the star appeared. And he sent them to Bethlehem; and said, Go and search diligently for the young child; and when ye have found him, bring me word again, that I may come and worship him also. When they had heard the king, they departed: and, lo, the star,

ՃԵՐՊԱՍՊԵՐՑՄ, և առեն-
ուր է որ ծնաւ արքոյն
Ճըեից զի տեսաք դաստին
նորս յարեկլս, և եկաք
երկիր սրագանել նմա: Եւ
իբրի լուաւ արքայ Ճերով-
դէս խողովեցաւ, և ամենայն
Երպասպէմ ընդ նմա: և
ժողովեալ զամենայն զքա-
հանայապեանն և զդպիրս
ժողովը եամենն, հարցաներ
՚ի նրանէ, թէ մըր ծնա-
նիցի Քրիստոսն: Եւ նորս
ամեն ցնա, ՚ի բեթղահէմ
Ճըեաստանի: Զի այսուես
որեալ է ՚ի ձևան մարդա-
րենն. և գու բեթղահէմ
երկիր Յուդայ, ոչինչ կրա-
սեր ես յիշանս Յուդայ.
՚ի քեն ելցէ ինձ իշխան,
որ հովուեսցէ զժողովուրդ-
իմ զիսրայէլ: Յայնժամ
Ճերովդէս գաղա կոչեաց
զմագան, և սառուցեաց ՚ի
նոցանէ զժամանակն առ-
աեղն երեւրոյ. և արձա-
կեալ զնոսա ՚ի բեթղահէմ,
ասէ գնացէք սառուցեցէք
վասն մանեանն. և յարժամ
գտանիցէք, ազդ արտաջիք
ինձ, զի և ես եկեալ եր
կիր սպագից նմա: Եւ նո-
րս իբրի լուան ՚ի թագաւ-
որէն գնացին. և ահա
աստին զսր տեսին յարեկլս
առաջնորդեուցնոցա, մինչեւ
եկեալ եկաց ՚ի վերայ ուր-

which they saw in the east , went before them , till it came and stood over where the young child was. When they saw the star , they rejoiced with exceeding great joy. And when they were come into the house , they saw the young child with Mary his mother , and fell down , and worshipped him : and when they had opened their treasures , they presented unto him gifts ; gold , and frankincense , and myrrh. And being warned of God in a dream that they should not return to Herod , they departed into their own country another way .

John . I , 1 - 14 .

Եր մանուկն : Խբրե տէսին զաստղն , ինդացին յոյժ ու բախութիւն մեծ : Եւ իր ըհ մօխն 'ի տուն , տէսին զմանուկն հանդերձ Արքեմաւ մարբն իւրով . և անկեալ երկիր պատգանէին նմա . և բացեալ զգանձս իւրեանց՝ մատուցին նմա պատարագս՝ ոսկի , և կնդրուկ , և զմուռս : Եւ հրաման առեալ 'ի տէսլեան , չդառնալ անդքէն առ Հերովդէս , ընդ այլ ճանապարհ յաշխարհն իւրեանց :

Յովհ . առ . 1 - 14 .

In the beginning was the Word , and the Word was with God , and the Word was God . The same was in the beginning with God . All things were made by him ; and without him was not any thing made that was made . In him was life ; and the life was the light of men . And the light shineth in darkness ; and the darkness comprehended it

Սոկզբանէ էր բանն , և բանն էր առ ԱՅ . և ԱՅ էր բանն : Կա էր իսկզբանէ առ ԱՅ : Ամենայն ինչ նովլաւ եղեւ . և առանց նորա եղեւ և ոչինչ՝ որ ինչ եղեն : Կովլաւ կեանք էր . և կեանքն էր լոյս մարդկան : Եւ լոյսն 'ի խաւարի անդ լուսաւոր էր . և խաւար նմա ոչ եղեւ հասու : Եղեւ այլ մի առաքեալ յԱյ , անուն նմա Յովհ .

not. There was a man sent from God, whose name was John. The same came for a witness, to bear witness of the light, that all men through him might believe. He was not that light, but was sent to bear witness of that light. That was the true light, which lighteth every man that cometh into the world. He was in the world, and the world was made by him, and the world knew him not. He came unto his own, and his own received him not. But as many as received him, to them gave he power to become the sons of God, even to them that believe on his name: Which were born, not of blood, nor of the will of the flesh, nor of the will of man, but of God. And the Word was made flesh, and dwelt among us, and we beheld his glory, the glory as of the only-begotten of the father, full of grace and truth.

Հաննէս : Առ Եկն'ի վկայ-
ութիւն զի վկայեսցէ վասն
լուսոյն, զի ամենեքին հա-
ւասասցեն նովաւ : Ոչ էր
նա լոյսն, այլ զի վկայես-
ցէ վասն լուսոյն : Էր լոյսն
Ճմարիտ, որ լուսաւոր առ-
նէ զամենայն մարդ՝ որ գա-
լոց է յաշխարհ : Յաշխար-
հի էր, և աշխարհ նովաւ
եղեւ, և աշխարհ զնա ոչ
ծանեաւ : Յիւրսն եկն, և
իւրին զնա ոչ ընկալան .
իսկ որք ընկալան զնա, ետ
նոցա իշխանութիւն որդիս
ԱՆ լինել, որոց հաւա-
տասցեն յանուն նորա • ոյք
ոչ յարենէ, և ոչ 'ի կամաց
մարմոյ, և ոչ 'ի կամաց
առն, այլ յԱՆ ծնան : Եւ
Բանն մարմին եղեւ, և բնա-
կեաց 'ի մեջ. և տեսաք ըզ-
փառս նորա զփառս իբրեւ
զփածնի առ 'ի հօրէ, լի
շնորհօք և Ճմարտութեւ :

Our Father which (կամ who) art in heaven , hallowed be thy name : Thy kingdom come : thy will be done , in earth as it is in heaven : Give us this day our daily bread : And forgive us our debts , as we forgive our debtors : And lead us not into temptation , but deliver us from evil : for thine is the kingdom , and the power , and the glory , for ever . Amen .

Նայր մեր որ յերկինս .
ոռւրբ եղիցի անուն քո . ե
կեսցէ արքայութիւն քո .
եղիցին կամք քո որպէս
յերկինս և յերկրի . զհաց
մեր հանապազորդ՝ տուր
մեզ այսօր . և թող մեզ
զպարտիս մեր , որպէս և
մեք թողումք մերոց պար
տապանաց . և մի տանիք
զմեզ 'ի փորձութիւն . այլ
փրկեամ զմեզ 'ի չարէն . զե
քո է արքայութիւն և զո
րութիւն և փառք յաւե
տեանս . ամէն :

Following of Christ .

Book I. chap. I.

Յաղագո նմանօղ
լինելոյ քնի .
Գերք ա . գլ . 1 :

He that followeth me , walketh not in darkness , saith our Lord . These are the words of Christ , by which we are admonished that we must imitate his life and manners , if we would be truly enlightened , and delivered from all blindness of heart . Let it then be our chief study to meditate on

Որ գոյ զկնի իմ . ընդ խաւ
ար մի գնասցէ , ասէ Տը :
Այս բանք են Քրիստոսի ,
որովք խրատիմք , զի կենաց
նորա և վարուց լիցուք
նմանօղք , եթէ կամիմք ճըշ-
մարտապէս լուսաւորիլ , և
յամենայն կուրութէ սրտի
լինել զերծ : Ապա մեծ
փոյթ մեր լիցի՝ խոկալ
զպարս Յիսուսի Քրիստո-

the life of Jesus Christ. The doctrine of Christ surpasseth all the doctrines of the saints: and whosoever hath the Spirit, will find therein a hidden manna. But it happeneth that many, by frequent hearing the gospel, are very little affected: because they have not the Spirit of Christ. But he who would fully and feelingly understand the words of Christ, must study to make his whole life conformable to that of Christ. What doth it avail thee, to discourse profoundly of the Trinity: if thou be void of humility, and consequently displeasing to the Trinity? In truth, sublime words make not a man holy and just: but a virtuous life maketh him dear to God. I had rather feel compunction, than know its definition. If thou didst know the whole bible by heart, and the sayings of all the philosophers: what would it all profit thee, without the love of God and his grace? Vanity of vanities, and all is vanity, besides loving God, and serving him alone. This is the highest wisdom: by despising the world, to

սի : Վարդապետութիւն
Քրիստոսի 'ի վեր է քան
զամենայն վարդապետու-
թիւնս սրբոց . և որ զհո-
գին ունի՝ զծածկեալն 'ի
նման գտանէ զմանանայ :
Բայց բազումք 'ի ստէպ
լրոց առետարանին չառնուն
ինչ եռանդին . զի չունին
զհոգին . Քրիստոսի : ԱՆ
որ կամի լուլե քաղցրութք
զբանս Քրիստոսի առնուն
'ի միտ, զամենայն զվարտ
իւր փոյթ կալցի առնել
նմին նմանով : Զի՞նչ օդուտ
է քեզ՝ խորախորհուրդ վի-
ճել զԵրրորդութենէ, և
թէ չունիս խռնարհութիւն,
որով Երրորդութեանն լի-
նիս անհամցյ : Խորին բանք
ոչ առնեն սուրբ և արդար,
այլ առաքինի վարք սիրելի
առնեն Աստուծոյ : Ասա-
ւելը զանամշանձին զդալ
զզզջութիւն, քան թէ գի-
աել զնորին սահման : Ե-
թէ գիտեիր զոտենայն աստ-
ուածաշունչ գիրս 'ի բե-
րան, և զամենայն իմաս-
տասիրաց բանս, զի՞նչ օ-
գուտ էր այն ամենայն՝ ա-
ռանց սիրոյն ԱՆ, և շնոր-
հաց : Ունայնութիւն ու-
նայնութեանց, ամենայն
ինչ ընդունայն է՝ բաց 'ի
սիրոյն ԱՆ, և 'ի ծառայ
ութենէ նորա : ԱՆ է

tend to heavenly kingdoms. It is vanity therefore to seek after riches which must perish , and to trust in them . It is vanity also to be ambitious of honours , and to raise one's self to a high station . It is vanity to follow the lusts of the flesh : and to desire that for which thou must afterwards be grievously punished . It is vanity to wish for a long life : and to take little care of leading a good life . It is vanity to mind only this present life : and not to look forward into those things which are to come . It is vanity to love that which passeth with all speed : and not to hasten thither where everlasting joy remains . Often remember that proverb : The eye is not satisfied with seeing , nor is the ear filled with hearing . Study therefore to withdraw thy heart from the love of visible things , and to turn thyself to things invisible . For they that follow their sensuality , defile their conscience , and lose the grace of God .

կատար իմաստութե՛ւ . ար-
համարհութեամբ աշխար-
հի՝ գիմելյաբքայութիւնն
երկնից : Ապա ունայնու-
թիւն է զկորստական մե-
ծութիւն ինդրել , և
յայն հաստատել զյոյս :
Ունայնութիւն է և պատ-
ուասիրել , և յաւագու-
թիւն զանձն ամբառնալ :
Ունայնութիւն է երկար
կեանս ինդրել . և զբա-
րի վարուց անփոյթ լինել :
Ունայնութիւն է մարմայ
ցանկութեանց զհետ եր-
թալ . և ցանկալ այնմ՝ ոյր
վասն յետ սակաւ միոյ գոյց
՚ի վերոյ ծանր պատուհաս :
Ունայնութիւն է աստի կե-
նաց միայն միտ դնել , և
զհանգերձելոց ինչ ոչ հո-
գալ : Ունայնութիւն է սի-
րել զայն՝ որ վաղ անցա-
նէ , և չփութալ յայն , ուր
մշտնջենաւոր ինդութիւնն
է : Յուշ լիցի քեզ ստէստ
առակն , թէ ոչ յագեսցի
ակն տեսանելով , և ոչ
լցցի ունին լսելով : Ապա
փութա՞ի սիրոյ երևելեաց
զիբրաքո ՚ի բաց դարձու-
ցանել և յաներեւոյթո զքեզ
փոխարերել : Զի որբզգաց
ութեան իւրեանց զհետ եր-
թան , զիսիդք մտաց արա-
տեն , և զԱյ չնորհս կո-
րուստանեն :

An universal prayer,

Հանրական
աղօթք :

O My God ! I believe in thee , do thou strengthen my faith . All my hopes are placed in thee ; do thou secure them . I love thee with my whole heart ; teach me to love thee daily more and more . I am sorry that I have offended thee ; do thou increase my sorrow . I adore thee as my first beginning , and aspire to thee as my last end . I give thee thanks as my constant benefactor , and call on thee as my sovereign protector . Vouchsafe , O my God , to conduct me by thy wisdom ; to restrain me by thy justice ; to comfort me by thy mercy ; and defend me by thy power . To thee I desire to consecrate all my thoughts , words , actions , and sufferings ; that henceforward I may think of thee , speak of thee , willingly refer all my actions to thy greater glory ; and suffer cheerfully whatever thou shalt appoint . Lord , I desire that thy will may be done in all things , and in

Ա Ֆ իմ , հաւատամ 'իքեզ
զօրացն զհաւասս իմ : Ամե-
նայն յոյս իմ հաստատեալ
է 'իքեզ ամրացն զայն : Սի-
րեմ զքեզ յասենայն սրտէ .
ուսո՞ ինձ սիրել զքեզ ևս
քան զես հանապազ : Ցո-
ւիմ , զի վշաացուցի զքեզ .
աճեցն զցաւս իմ : Երկիր
սպագանեմքեզ իբրև առա-
ջեն իմումն սկզբան , և անձ
կանօք բերիմ առ քեզ , իբ-
րև առ վախճանն իմ վեր-
ջեն : Ըսրհս մաստուցանեմ
քեզ իբրև անշուշտ իմումն
բարեբարի , և գիմեմ առ
քեզ իբրև առ դերագոյն
սպաշտականն իմ : Հաճեաց
տէր առաջնորդել ինձ և
մաստութեամբ քով . նուա-
ճել զես արգարութեամբ
քով . քաջալերել զես ողոր-
մութեամբ քով . և պաշտ-
պան լինել ինձ զօրութե-
քով : Ցանկամ նուիրել
քեզ զամենայն զխորհուրդս
իմ , զբանս , զգործս , և
զվեշտս իմ . զի յայսմհետէ
կարող եղեց խորհել զքեն ,
խօսել զքեն , ընծայել մտա-
դիւր զամենայն գործս իմ
'ի մեծագոյն փառս քո , և
յօժարակամ տանել ամե-

the manner that thou willest ; because it is thy will . I beg of thee to enlighten my understanding; to inflame my will ; to purify my body , and sanctify my soul . Give me strength , O my God , to expiate my offences ; to overcome my temptations ; to subdue my passions , and acquire the virtues proper for my state . Fill my heart with a tender affection for thy goodness ; a hatred of my faults ; a love of my neighbour ; and contempt of the world . Let me ever remember to be submissive to my superiors ; condescending to my inferiors ; faithful to my friends ; and charitable to my enemies . Assist me to overcome sensuality by mortification ; avarice by almsdeeds ; anger by meekness ; and tepidity by devotion . O my God , make me prudent in my undertakings ; courageous in dangers , patient in affliction ; and humble in prosperity . Grant that I may be ever attentive at my prayers ; temperate at my meals ; diligent in my employments ; and constant in my resolutions . Let my conscience be ever upright and

նոյնի՞ զոր ինչ մանգաւի՞
անօրինեցես : Յանկամ
տէր , զի կամք քո եղեցի
յամենայնի , այնպէս՝ որ
պէս հաջոյ է քեզ . զի այդ
իսկ է կամք քո : Խնդրեմ
՚ի քէն լուսաւորել զմիտ
իմ . բըրբոքել զկամն իմ ,
մազբել զմորմին իմ , և սրբ
ըլ զշողի իմ : Տնւր ինձ
զըրութիւն , Ած իմ , քա-
ւել զյանցանս իմ . յաղթել
փորձութեանց իմոց . առն-
ձել զիերս իմ . և ստանալ
զառաքինութիւնս սեպհու-
կան խնումն վեճուկի : Լեց
զուերս իմ խանդակաթ տենչ
մասք . քումիդ բարութեան .
առելութեամբ իմոց յահ-
ցանց . սիրով ընկերին , և
արհամարհութեամբ . աշ-
խարհի : Յուշ լիցի ինձ միշտ
լինել հնազանգ իմոց մեծա-
ւորաց . զիւրալուր սառը
նագունից . հաւասարիմ
առ բարեկամն , և սիրակա-
տար առ թշնամիս : Աբր
ինձ ձեռնատուցալիքել ըզ-
գայական ցանկութեան՝ ՚ի
ձեռն մեռելութե . ադահու-
թե՝ ՚ի ձեռն գործոց ոզոր-
մութե . բարկութե՝ ՚ի ձեռն
հեղութեան . և գաղջութե՝
՚ի ձեռն եռանգեան : Ած
իմ , արաւ զիս իմաստուն ՚ի
գործուիմ . արի ՚ի վասանգա-
համելքատար ՚ի միշտա . և

pure ; my exterior modest ; my conversation edifying ; and my comportment regular . Assist me , that I may continually labour to overcome nature ; to correspond with thy grace ; to keep thy commandments , and work out my salvation . Discover to me , O my God , the nothingness of this world ; the greatness of heaven ; the shortness of time , and the length of eternity . Grant that I may prepare for death ; that I may fear thy judgment ; that I may escape hell , and in the end obtain heaven , thro' the merits of our Lord Jesus Christ . Amen .

Խոնարհ ՚ի յաջողուածս :
 Տուր ինձ լինել միշտ մտա
 դիր յաջօթս իմ շափաւոր
 'ի կերտակուրս . փութաջան
 'ի գործս . և հաստատուն
 'ի կամն : Խիզճ մտաց իմոց
 Եցի միշտ անարատ և մա-
 քուր . արտաքին գնացքն
 իմ պարկեցա . քաղաքավա-
 րութին իմ 'ի շինութիւն .
 և ընթացք կենաց իմոց ըստ
 կանոնի : ԱԵր իմ օգնական ,
 զի կարող եղէց աշխատ լի-
 նել միշտ յաղթել բնութե ,
 փոխարինել քումդ շնոր-
 հաց . պահել զպասուիրանս
 քո . և գործել զփրկութի
 անձին : Ծանոն ինձ , ԱՅ
 իմ , զունայնութիւն աշ-
 խարհիս . զմեծութիւն երկ
 նից . զկարձութիւն ժամա-
 նակիս . և զերկարութիւն
 յաւիտենականութե : Տուր
 ինձ պատրաստել զանձն 'ի
 մահ . Երկնչել 'ի գառաս-
 տանաց քոց . զերծանել 'ի
 դժոխոց . և 'ի վախճանի
 հասանել արքայութեան
 երկնից 'ի ձեռն արդեանց
 Տն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
 տոսի . Ամէն :

Beginning of Rasselias
by Johnson.

Ակիզըն Հռասելայ՝
՚ի Շօնսընէ :

Ye who listen, with credulity, to the whispers of fancy; and pursue, with eagerness, the phantoms of hope—who expect, that age will perform the promises of youth; and, that the deficiencies of the present day will be supplied by the morrow—attend to the history of Rasselas, Prince of Abyssinia.

Որք միանդ ամ անսպաք գեւ-
րահաւանութեամբ շնչ-
մանց Երեակայութեան, և
վութաջան զշետ պնդեք
առաջք աեսլեանց յուռոյ.
որք մնայք կատարման հա-
սակի զիստամունս մանկու-
թեան, և լրութեան վաղ-
ուի զսերկեան աւուր պա-
կառութիւն, ունկն գեք
պատմութեան Հռասելայ
Եշևանին Եթուլսիոյ :

Universal Magazine
1762.

Էնդհանուր Ը աե-
մարտն 1762 ամի:

The merchants who carry on this inland traffic, are chiefly Armenians, a very skilful and honest people, and by whom the products of all these parts are spread likewise, over the Black sea and the Caspian, into the European Turkey and Muscovy.

Ո աճառականին որք մու-
ծին յայս ներքին սահման
զառորեաւս, էին յաւէտ
ին Հայք, ազգ ճարտա-
րամիա և ազնուաբարոյ. և
նոյնպէս ՚ի ձեռն նոցա ար-
գիւնք ամենայն կողմանցու
այսոցիկ սփռեցան սնդը-
քան զՄեաւ ծոլ և զկաս-
պից՝ ՚ի Տաճկաստան Եւ-
րոպիոյ, և ՚ի Մոսկովս :

Cultivation of the English language.

Աշակութիւն Ռնդ-
ղիական լեզուի :

The English Language hath been much cultivated during the last two hundred years. It hath been considerably polished and refined; its bounds have been greatly enlarged; its energy, variety, richness, and elegance, have been abundantly proved, by numberless trials, in verse and in prose, upon all subjects, and in every kind of style.

Անդղիական բարբառ. յերկրիւր ամաց հետէ բազմօք մշակեալ եղեւ. յղկեցաւ. կարի իմն, և յարդարեցաւ. սահմանիք նորա ընդարձակեցան յոյժ. ազգուութիւն, ճոխութիւն և գեղեցկութիւնութիւն ցուցան յանհամար փորձա ոտանաւոր և արձակ բանից 'ի վերայ ամենայն նիւթոց, և յամենայն ազդանմանից :

Advantages of understanding languages.

(Օգուտ լեզուագիւտութեան :

The understanding of languages serves for an introduction to all the sciences. By it we come, with very little trouble, at the knowledge of a great many fine things, which have cost those who invented them a great deal of pains. By it all times and countries lie upon to us. By it we become, in some means, contemporary to all ages, and inhabitants of all kingdoms.

Լեզուագիւտութիւն դուռն լինի 'ի մուտս ամենայն դիտութեանց : Կովաւ ' գոքու իմն աշխատութեամբ, հասանեմք 'ի Տանօթութիւն բազմապատիկ գեղեցիկ և բաց յորոց 'ի դիւտ ճգնեցան այլք : Կովաւ գոգցես գտանիմք ժամանակակից ամենայն գարուց, և բնակչաց համօրէն թագաւորութեանց : Կատայ մեղիսոսիւ ընդ ևս գիտունս առնախնիս. որք թուին կե-

It enables us to converse with the most learned men of all antiquity, who seem to have lived and laboured for us. We find in them many masters, whom we are allowed to consult at leisure, many friends, who are always at hand, and whose useful and agreeable conversation improves the mind. It informs us of a thousand curious subjects, and teaches us equally how to make an advantage of the virtues and vices of mankind. Without the assistance of languages, all these oracles are dumb to us, and all these treasures locked up, and, for want of having the key which alone can open us the door to them, we remain poor in the midst of so many riches, and ignorant in the midst of all the sciences.

յեւալյաշխարհի, և աշխատ լեալ վասն մեր: Գտանեմք 'ի նոսա բազում վարժապես, ընդ որս մարթ է խորհրդակից լինել ըստ հաջոյ: բազում բարեկամն որք են միշտ առձեռն պատրաստ, և որոց բանքքազգը և պիտանի՝ բարդաւաճեն զմիսու: Կա տայ մեղ տեղեկութիւն զբաղնապատճիկ հետաքննին իրաց, և ուսուցանե ևս՝ թէ զիարդպարտիմք օգուտ յանձինս ձգել յառաքինութեց անտի և 'ի մոլութեանց մարդկան: Առանց օժանդակութեան լեզուաց՝ ամենայն պատգամքս այսոքիկ լուեալ կան: և ամենայն գանձքս փակեալ առաջի մեր: և առ չունելոյ զբանալին՝ որում միայն հնար է բանալ ըզդուռնն նոցա, մնամք աղքատ 'ի մէջ այսօտք հարստութեանց, և տգէտ 'ի մէջ ամենայն գիտութեց:

Advantages of Study.

( )գուտ իւսման:

We come into the world surrounded with a cloud of ignorance, which is increased by the false prejudices of a bad education. By study, the former is

Գտամք յաշխարհս շուրջ պատեալ ամնպով տգիտութեան: որ և ամէ 'ի ձեռն սուտ նախապաշարմանց վառթար դաստիարակութե գիտութին (կամ ուսումն)

dispersed, and the latter corrected. It gives proportion and exactness to our thoughts and reasonings ; instructs how to range in due order whatever we have to speak or write, and presents us with the brightest sages of antiquity as patterns for our conduct, whom, in this sense, we may well call, with Seneca, the masters and teachers of mankind. But the usefulness of study is not confined to what we call science, it renders us also more fit for business and employments ; besides, though this study were of no other use than the acquiring an habit of labour, the sustaining the pains of it, the procuring a steadiness of mind, and conquering our aversions to application and a sedentary life, or whatever else seems to lay a restraint upon us, it would still be of very great advantage. In reality, it draws us off from idleness, play, and debauchery. It usefully fills up the vacant hours of the day, and renders very agreeable that leisure, which, without the assistance of lite-

զառաջինն փարատէ, և
զերկրորդն ուղղէ : Ընծայէ
նա չափ և ճշգութիւն մե-
րումն խորհրդոց և բանից-
ուսուցանէ, թէ զիարդ
պարախմք վայելուչ կարգել
զոր ինչ միանգամ ունիմք
խօսիլ կամ գրել . և յան
դիման առնել մեղ զնախնի
լուսալիոյլ իմաստունս՝ իր-
բերե դաշտափար մերումն գը-
նացից . զորս յայս միաս
քաջ կարող եմք կոչել ընդ
Սենեկայ՝ վարժապես և
ուսուցիչս մարդկան Բայց
ուսմանն պիտանութիւնոց
է ամիտովեալ միայն յայն՝
զոր կոչեմք գիտութիւն ,
այլ և յարդարէ զմեզ քա-
ջայարձար 'ի պէտս կար-
եոր գործոց և պաշտա-
մանց . թող զայն՝ զի թէ և
ուսումն ոչ լիներ յայլ ինչ
պէտս , բայց միայն 'ի ստա-
նալ զունակութիւն աշխա-
տութե , 'ի սանիլ վշտաց
նորա , յունել զհաստառու-
թիւն մտաց , և 'ի յաղթել
ընդդիմութե անձանց առ-
մաւոր պարապումն , առ
նասովական կեանս , կամ
առ որինչ միանգամ թուի
կապանս իմն գնել 'ի վերայ
մեր , տակաւին կարի իմն
օդտակար լիներ նա : Բան-
զի արդարեքարչէնա զմեղ
յետս 'ի դատարկութենէ ,

rature, is a kind of death, and, in a manner, the grave of a man whilst he is alive. It enables us to pass a right judgment upon other men's labours, to enter into society with men of understanding, to keep the best company, to have a share in the discourses of the most learned, to furnish out matter for conversation, without which we must be silent, to render it more agreeable and more useful, by intermixing facts with reflections, and setting the one by the other.

'ի խաղուց, և 'ի շույլութեանց անտի: Լցուցանէ յօդութզհանդիսա ժամուց աւուրն, և առնէ հաճոյական զպարապութիւնն՝ որ առանց օժանդակութեան դրականութեամբ տեսակ իմնէ մահու, և գոգցես գերեզման մարդոյ առ կեն գանութեամբ: Տայ մեզ առնել ուղիղ դատաստան ՚ի վերայ աշխատութեանց այլոց, մասանել յընկերութիւն իմաստնոց, ունել զնոսա առ ինքն, խօսակից ընել ընտ քաջ դիտունս, ունել պատրաստական ըդնիւթ խօսակցութեան՝ յուրոյ ՚ի չգոյէ պարտ է մեզ ըուռ և եթ կալ, ընծայել զայն առաւել հաճոյական, և առաւել օդտակար խառնելով ընդ գործոց զնորդածութիւնս, և կարգելով զմին ընդ միւսոյն:

Indolence.

Պղերգութիւն:

Indolence deprives men of all that activity which should call forth their virtues and make them illustrious. An indolent man is scarcely a man; he is half a woman. He wills and unwillings in a breath. He may have good

Պղերգութիւն բառնայ ՚ի մարդկանէ զամենայն վոյթ յօժարութեան՝ որումանէ էրշարժել զառաքինութիւնոց, և առնել զնոսա և ըսելի: Պղերգն գոգցեսոչ է մարդ, այլ կնամարդի ոք կամի նա և ոչ կամի միան:

intentions to discharge a duty, while that duty is at a distance; let it but approach, let him view the time of action near, his hands immediately drop down in languor. What can be done with such a man? He is absolutely good for nothing. Business tires him, reading fatigues him, the service of his country interferes too much with his pleasures, and even attendance at court, though for the time of advancement, is too great a constraint upon him. His life should be passed on a bed of down. If he be employed, moments are as hours to him: if he be amused, hours are as moments. In general, his whole time eludes him; he lets it glide unheeded, like water under a bridge. Ask him what he has done with his morning, he knows nothing about it, for he has lived without one reflection upon his existence. He has slept as long as it was possible for him to sleep, dressed slowly, amused himself in chat with the first person that called upon him, and taken several turns in his room till

գամայն։ Մարթ էր նման
ունել զլօժարութիւն առ
'ի կատարել զպարսո ինչ
յորժամ' է՝ ի բացեայ. բայց
'ի մերձենալ նորա, և 'ի
տեսանել անդ զժամանակ
գործոյն մերձեալ՝ անդէն
լքանին ձեռք նորա։ Զի՞նչ
հնար է առնել ընդ այսպի-
սի առնն։ Յիրաւի չէ նու
պիտանացու իմեր։ Գործըն
ձանձրացուցանեն զնա, ըն-
թերցուածք աշխատառնեն,
ծառայութիւր հայրենեաց
բազմօք իսպանարար Էն
Հանովից նորա, ևս և պաշ-
տոն ինչ յարգունիս՝ թէ
պէտե 'ի ժամանակի անդ
յառաջագէմն լինելոց, կո-
րի իմն գժուարակիր է նման։
Կեռնք նորա մասդիւր ու-
նեն անցանել 'ի մահճի
անդ։ Եթէ պարապի 'ի
գործ, վայրկեանիքն Երեխն
նման իրեւ ժամա։ և եթէ
ժամանվաճառ լինի, ժամքն
իրեւ վայրկեանս։ Պարզա-
քար՝ ամենայն ժամանակը
նորա 'ի գերեւ ելանեն, և
նու տայ նոցա անցանել
յանզգոյշն իրեւ ջուր ընդ
կամրջով։ Հարց նման, թէ
զի՞նչ արար ընդ առաւոնն.
զիսէ և ոչինչ զնանեէ։ զի
եկաց անուշաղիր 'ի վերոյ
իւրումն գոյսւթէ։ Ենջեաց
ընդերկար, որչափ հնար

dinner. Dinner is served up, and the evening will be spent as unprofitably as the morning, and his whole life as this day. Once more, such a man is good for nothing. It is only pride that can support him in a life so worthless, and so much beneath the character of a man.

Երնմաս, զգեցաւ յամիր, ժու
մավաճառ եղի շաղակըսա-
տութեամբ ընդ անձին՝ որ
զառաջինն մատեաւ առնա.
և ձեմեաց 'ի սենեկի անդ-
իւրում' մինչեւ ցճաշուն
ժամ: Աւարտեցաւ ճաշն, և
Երեկոյին ունի անցանել
վայրապար իբրև առաւտօնն.
և ամենայն կեանք նորա
որպէս այսօր: Միւսան
դամ' ասացից՝ այր այսպի-
սի է անպիտան: Միայն
ամբարտաւանութեն հնար
է տանիլ նմա յայնողիսի
անարժան և յանմարդի
կեանս:

Fraternal affection.

The king of Cuchó had three sons, and like many other parents, having most affection for the youngest, some days before his death declared him his successor, to the exclusion of his brethren. This proceeding was the more extraordinary as it was contrary to the laws of the kingdom. The people, therefore, thought that after the death of the king, they might, without any crime, raise the eldest son to the throne. This design was universally approved of; but

Ուր Եղբայրական:

Արքայն Գուցովայ ուներ
երիս որդիս, և զի՝ որպէս
բազումք յայլոց ծնողաց,
ուներ նա յաւելու իմն սէր
'ի վերայ կրտսերոյն, յա-
ռաջքան զաւուրս ինչ՝ մինչ-
չւ եր մեռեալ, թողեալ 'ի
բաց զեղբարս նորս՝ հրա-
տարակեաց զնա ժառանդ
եր: Այս դործ այնչափ
առաւել արտաքոյ իմն եր
կարգի, որչափ հակառակ
օրինաց թագաւորութեն:
'Եմին իրի խորհեցաւ ժո-
ղովուրզն, թէ կարող են
առանց ինչ յանցանաց զինի
մահուան արքայի բարձրա-

the new king, calling to his mind his father's last words, rejected the offer, and, taking the crown, placed it on the head of his youngest brother, publicly declaring that he renounced it, and thought himself unworthy of it, as he was excluded by his father's will; and his father could not now retract what he had done. His brother, being affected with such a generous action, instantly intreated him not to oppose the inclination of the people who desired him for their ruler. He urged that he alone was the lawful successor to the crown which he refused, and that their father could not infringe the laws of the kingdom; that he had been betrayed by an extravagant fondness; and that, in a word, the people had the power of redressing any breach in the established law. Nothing, however, was capable of persuading his brother to accept of the crown. There was a glorious contest between the two princes; and as they perceived that the dispute would be endless, they retired from

յուցանել յաթոս. զերէց
որդին: Ընդ այս խորհուրդ
հաւան բառն ամենեքին.
բայց նորոգ արքայն զմաս
ածեալ զերջին ըանս հօրն
չետ յանձն զնուերսն, և
առեալ զթագն՝ եգ զայն
՚ի գլուխ եղբօր իւրոյ կրտ
սերոյ. և ծանօյց ամենե
ցուն, թէ հրաժարէր նա,
և համարէր զանձն անար
ժան այնմ, գոլով զրկեալ
կտակաւ հօրն. և հայրնո
րա ոչ կարէր յայնժամ
յետ կոչել զկամն իւր:
Եզքայր նորա խանդաղա
տեալ ընդ այս գործ ազ
նուական՝ թախանձանօք ա
զաշէր զնա մի կալ հակա
ռակ կամաց ժողովրդեանն
որը խնդրէին զնա 'ի կա
ռավար իւրեանց: Պիսէր
ևս, թէ նա ինքն մրայն էր
օրինաւոր յաջորդ աթո
ռոյն՝ յորմէ հրաժարէր, և
զի հայր իւրեանց ոչ կարէր
եզդանել զօրէնա թագաւոր
ութեանն. և թէ պատ
րեաց զնա տարագէպ սէրն.
և զի՞ միով բանիւ, ունէր
ժողովուրդն իշխանութիւն
գարման տանիլ իշմասուն
եղելոյ առ օրէնս հաստա
տութեան: Սակայն ոչ ինչ
կարող էր հաւանեցուցա
նել զեղբայր իւր ընդունել
զպակն: Անդ էր պահծաւ

court. Thus each having both conquered and been vanquished, they went to end their days together in peaceful solitude, and left the kingdom to their other brother.

Եւ իմն կույւ 'ի մէջ երկոցունց աբքայորդւոց • և իր ըւ տեսին, թէ չէք վախ շնան վլճնարանութեն, մեկնեցան յարքունեաց անտի: Եւ այնպէս երկորին ևս յաղթանակեալ, միանգամայն և յաղթահարեալ՝ չու գոն ՚ի միասին կատարեալ զաւուրս իւրեանց յառանշ ձին խաղաղաւէտ տեղի, և թողին զթագաւորութիւնն եզօր իւրեանց միւսում:

Advice to a Boy.

Խլրատ մանկան :

An old man found a rude boy upon one of his trees stealing apples, and desired him to come down, but the young saucebox plainly told him he would not. Won't you, says the old man, then I will fetch you down; so he pulled up some turfs of grass, and threw at him; but this only made the youngster laugh, to think the old man should pretend to beat him out of the tree with grass only. Well, well, says the old man, if neither words, nor grass will do, I must try what virtue there is in stone; so the old man pelted

Օքեր ոմն եգիս մանուկ մի ստամբակ ՚ի վերայ միոյ ՚ի ծառոց իւրոց՝ որ գոզանայր զինձորս • և ասաց յնա իջանել ՚ի վայր • բայց պատսնին անզգամ ասաց նմա յայանապէս, թէ ոչ կամի: Ոչ կամիս դու՛ ասաց ծերունին, ապա ևս իջուցից զքեզ. և առեալ սակաւ մի կոշտ հողոյ խոտալից ընկեց ՚ի նս • բայց մանուկին ծիծաղեցաւ և եթ ընդ այն • զի կարծէր, թէ ծերունին կամի իջուցանել զնա ՚ի ծառոց անտի միայն խոտով: Բարւոք է՝ ասաց ծերն • և թէ չկարեն առնել ինչ ոչ բանք, և ոչ խոս, կամիմ փորձել զգօրութիւն

him heartily with stones , which soon made the young chap hasten down from the tree , and beg the old man's pardon .

քարի . և այնպէս եհար զնա ծերն քարամբ ուժ գին , որ ետ մանկանն ի ջանել փութանակի 'ի ծառոյ անտի , և խնդրել զթողութիւն 'ի ծերունոյն :

The Consuls of self-Interest .

There was a town in danger of being besieged , and it was consulted which was the best way to fortify and strengthen it ; and many were the opinions of the town's folks concerning it . A grave skilful mason said , there was nothing so strong nor so good as stone . A carpenter said that stone might do pretty well ; but , in his opinion , good strong oak was much better . A currier , being present , said , gentlemen , you may do as you please ; but if you have a mind to have the town well fortified and secure , take my word , there is nothing like leather .

Խորհուրդք շահու անձին :

Ասյր քաղաք ինչ 'ի վտան գի պաշարման , և խորհեցան , թէ զիարդ քաջ կարասցեն զօրացուցանելզայն և ամրացուցանել . և բաղում էին կարծիք քաղաքացւոցն վասն այնը : Որ մագիր ոմն ծանրաբարոյ և ճարտար՝ ասաց , թէ չկը ինչ զօրաւոր և լաւ՝ որպէս զքար : Ասաղձագործ ոմն ասաց . թէպէտ և քարն քաջարմար է , բայց ըստ իմումն կարծեաց՝ կազնի ընափիր և քաջամուր՝ լաւ ևս է : Խաղախորդ ոմն՝ որ կայր անդ , ասաց . Տեարք՝ մարթ է ձեզ առնել ըստ հաջոյս . այլ եթէ կամիք քաջ ամրացուցանել , և կացուցանել յապահովի զքաղաքն , ընկալարմուք զբանն իմ . չկը ինչ լաւ քան զկաշի :

The same in verse.

A town fear'd a siege, and held consultation,
 Which was the best method of fortification;
 A grave skilful mason gave in his opinion,
 That nothing but stone could secure the dominion.

A Carpenter said, tho' that was well spoke,
 Yet 'twas better by far to defend it with oak.
 A currier (wiser than both these together)
 Said, try what you please, there's nothing like leather.
 Most men will be true to their own private ends,
 Tho' false to their country, religion, and friends;
 The chief thing is thought of, and what's their own profit,
 Which must be secur'd, whatever comes of it.
 But while this self-love is a nation's undoing,
 Ev'n those who betray it, oft sink in the ruin.

To make good ink.

Take five ounces of the best blue nutgalls, break them in a mortar, but not into small pieces: then put the galls into one quart of clear rain-water, or if that cannot be got, soft spring-water; let them stand four or five days, shaking them often. Then take two ounces of white gum arabic, one ounce of double-refined sugar, one piece of indigo, and put to the same, and shake them well, and let them stand four or five days more; then take two ounces of good green copperas, (the larger the better) and having first washed of the filth, put it to the rest

‘Եղին ոտանաւոր յլնդդիականն :

Ապագքն երկուցեալ ’ի պաշարմանէ՝ խորհուրդ
(կալաւ ,

Թէ զինչ եղանակ լաւ ևս էր յամբացուցանել .

Որմագիր ոմն խոհական և ճարտար՝ ետ զայս խորհուրդ ,
Թէ միայն քար կարող էր կացուցանել յապահովի
(զակը բիւնն .

Առաղձագործ ոմն ասաց , թէպէտե քաջ են բանքդ ,
Բայց լաւ ևս է բազմօք՝ ամբացուցանել զայն կազնեօք
խաղախորդ ոմն (իմաստուն ևս քան զերկուին)

Ասաց . փորձեցէք զինչ և կամիք . չեք ինչ իբրև զկաշի .
Բազումք ’ի մարդկանէ կամին լինել հաւատարիմ
(հաճոյից իւրեանց ,

Թէպէտե անիրաւ հայրեննեաց իւրեանց , կրօնի , և
(բարեկամաց .

Չատ է զի խորհեցան զկարեորն , և զօդուտ անձանց ,
Զօր պարտ է դնել յապահովին , հետեանքն չեն ինչ :
Բայց յորժամ անձնասիրութիւնն է կործանումն ազդի ,
Եւս և նորին իսկ մատնիչք բազում անդամ անկանին
(’ի կործանումն :

Յաղագս յօրինելոյ զընտիր թանաք :

Ա՛յ յընտիր կապոյտ գիսաորոյ հինգ ունկի . Լուեա
յանկանի՞ բայց ոչ կարի մանր . ապա արկ զայն ’ի քսեստ
մի մաքուր ջուր անձրեային , և կամ եթէ չդացի այն ,
յանոյշ ջուր աղքեր . և թող մնալ աւուրս չորս կամ
հինգ , շարժեալ զայն ստէպ : Եւ ապա առ սպիտակ
խէժ արաքիոյ երկու ունկի , շաքար կրկին զտեալ ուն
կի մի , և սակաւ մի լեզակ , և արկ ’ի նոյն , և քաջ խառ
նեա . և թող մնալ այլ ևս աւուրս չորս կամ հինգ :
Ապա առ ընտիր արջասպ կանաչ (մեծաքանակն ընաեր
ևս է) երկու ունկի , և լուացեալ նախ ’ի յաղոյ՝ արկ

and also a piece of clear allum, about as big as a walnut, to set the colour, and it will be fit for use.

N. B. Put in a glass of brandy or spirits, to keep it from freezing.

To make red ink.

Take three pints of stale beer (rather than vinegar) and four ounces of ground brazil-wood: simmer them together for an hour; then put in four ounces of roach allum; and these three are to simmer together for half an hour; and then stain it through a flannel, or rag, and then add one ounce of gum arabic; then bottle it up, and stop it down till used.

Epitaph.

My time is come next may be thine
Therefore prepare whilst thou have time

And that thou may'st prepared be
Live unto him that dy'd for thee

A short Poem in the resurrection of our Lord.

If Angels sung a Saviour's birth
On that auspicious morn,
Then let us imitate their mirth,
Now he again is born.
Himself he humbled to the grave,
Made flesh like us: to show

զայն յառաջինսն , նոյնպէս և սակաւ մի պաղլեղ մաքուր
իրը ընկղազափ , առ ՚ի տալ զգոյն + և այնպէս արկցես
՚ի կիր :

Ճանիր քաջ . Առկցես'ի նմա փոքրիկ բաժակաւ ցքի ,
զի պահեսցի յերեսաց ցրոյ :

Հաղագոյ յօրինելոյ զկարմրադեղ :

Ե՞ս քսեսու և կէս հին գարեջուր (յաւէտ՝ քան թէ
քացախ) և չորս ունկի փոշի պատղելեան վայտի , և ե-
փեա՞ ՚ի միասին ժամ մի + ապա արկ ՚ի նմա չորս ունկի
պաղլեղ . և զերեսին ՚ի միասին եփեա կէս ժամ . և ա-
պա անցն զայն ընդ պատառ , և յաւել ՚ի նոս ունկի մի
խէժ արաբիոյ . և այնպէս լից ՚ի սրուակ , և թող նըս-
տիլ մինչեւ ես արկեալ ՚ի կիր :

Տապանագիր :

Ե՞ս ժամանակին իմ , քումդ մարդի է լինել առքնթեր .
Վասն այնորիկ պատրաստեա զանձն՝ մինչդեռ ունիս
(ժամանակ .

Եւ զի կարող լիցիս լինել պատրաստ ,
կեաց ՚ի նմա՝ որ մեռաւ վասն քո :

Քերթուած ՚ի Հարութիւն Հեառն :

Եթէ Նրեշտակք երգեցին զծնունդ . Փրկչին
Յայնմ հրաշափառ առաւաօտու ,
Բերցնւք ապա յանձինս զինդութի նոցա ,
Այժմ ծնաւ նա վերստին :
Խոնարհեցոյց զանձն ՚ի գերեզման ,
Եղեալ մարմին ըստ մերումն նմանութեան + զի ցուցցէ

That we as certainly shall have
A resurrection too.

Beginning of Milton's Paradise Lost.

Of Man's first disobedience , and the fruit
Of that forbidden Tree , whose mortal taste
Brought death into the world , and all our woe ,
With loss of Eden , till one Greater Man
Restore us , and regain the blissful seat ,

Sing heav'nly Muse ; that on the secret top
Of Oreb , or of Sinai , didst inspire
That shepherd , who first taught the chosen seed ,
In the beginning how the heav'ns and earth
Rose out of Chaos : Or if Sion hill
Delight thee more , and Siloa's brook that flow'd
Fast by the oracle of God ; I thence
Invoke thy aid to my advent'rous song ,
That with no middle flight intends to soar
Above th' Aonian mount , while it pursues
Things unattempted yet in prose or rhyme .

And chiefly thou , O Spirit ! that dost prefer
Before all temples th' upright heart and pure ,

Instruct me , for thou know'st : Thou from the first
Wast present , and with mighty wings outspread ,
Dove - like sat'st brooding on the vast abyss ,

And mad'st it pregnant : What in me is dark ,

թաէ մէք ևս հաւաստին ունիմք հասանել
Յարութեան :

**Կախերգանք Կրախտին կորուսելոյ
Ո՞ւլումնի :**

Հաղագս նախկին անհնազանդութեան մարդոյ, և
(սպազոյ)

Առբելեալ ծառոյն՝ որոյ մահաբեր ճաշակ
Եմոյց յաշխարհ զմահ, և զամենայն աղջաս մեր
Կորսամամիք Եղեմայ, մինչեւ Գերագոյն ոք
Կորոգեաց զմեզ, և ստացաւ վերստին զերանաւէտ
(վիճակին,

Երդու առ Երկնայինդ Մուզա, որ 'ի վերայ գաղանի
(դադաթան

Քորեբայ, կամ Ամնայ, ազգեցեր
Հովուին որ ուսոյց զաւաջինն ընտրեալ զաւակինն,
Թաէ զիարդ իսկզբանէ Երկինք և Երկիր
Ելին արտաքս 'ի վհէ անտի. կամ Եթէ Ախովն լեառն
Առաւել հաճոյ է քեզ, և վտակն Ախովայ՝ որ հոսէր
Երագ 'ի ձեռն սպատգամացն Ասաւուծոյ + անդուստ
Կուեմ զքեզ յօդնութիւ յանդուգն Երգոյս՝
Որ կարի իմն ձգտի սլանալ 'ի թուիւ
'ի վեր քան զԱվոնեան լեառն, զհետ պնդեալ
Ասյնմ՝ զոր ցարդ ոչ ոք փորձեաց յարձակ, կամ
(յոտանաւոր բան :

Եւ յաւետ դու՝ ով Հոգի, որ ընտրես
Առաւել քան զամենայն տաճարս զսիրտ սուրբ և
(մաքուր,

Ուսոն ինձ, զի գիտակ ես + դու իսկզբանէ
Անդ էիր, և զօրաւոր թեօքդ ասրածեալ
Ազաւնակերպ՝ տածէիր 'ի վերայ համատարած
(անդնդոցն,

Եւ բեղինաւոր գործէիր զնա. Որ ինչ միանդամ յսաւար
(է յիս,

Illumine ! what is low , raise and support !
 That to the height of this great argument
 I may assert eternal Providence ,

And justify the ways of God to men .

The quest for a place .

Sir ,

Wednesday next , the 12th instant , being appointed for the annual Election of Directors of the East India Company , I presume to enclose you a Ballotting - List , and most earnestly to solicit the honor of your Vote , on the present Vacancy , to be re-elected to a Seat in the Direction of your Affairs .

I beg to tender anew my assurances of a conscientious performance of the important Duties of so honorable a Station .

I have the honor to be , with great respect

Sir ,

Your most obedient and most humble Servant
 William Wigram .

N. 31 , Upper Harley - Street ,
 April 8th , 1816 .

To

Alexander Raphael Esq.

25. Great Russel Street

Bloomsbury .

Լուսաւորեաւ որ ինչ ստորին, բարձրացու և կալ.
 Զի 'ի բարձրութեան անդ մեծի առաջարկութեանս
 Կարող եղեց ցուցանել զյաւիաենական
 (նախախնամութիւնն ,
 Եւ արդարացուցանել զՃանապարհս Առյ առաջի
 (մարդկան :

Խնդիր Պաշտաման :

Տէր .

Առաջիկայ ըորեքշաբաթի , 12-Երորդ ամսոյս , գոլով
 սահմանեալ վասն տարեկան ընտրութեան Կառավար
 չաց ընկերութե Արեելեան Հնդկաց , Եշիւեմ (յղել)
 առ ձեզ փակեալ ('ի թղթիս) զչուցակն Քութարկու-
 թեան , և բազում թախանձանօք փութացուցանել զյար-
 դոյ Քուէ ձեր՝ յաւաջիկայ պարապութեան , առ ՚ի
 վերստին ընտրիլ յԱթոռ Կառավարութեան ձերումդ
 դործառնութեանց :

Խնդրեմ (ներել ինձ) վերստին ընծայել (ձեզ) զհառ
 տատութիւն անձինս առ ՚ի երկիւզածութեամբ կատա-
 րել զկարեոր Պարտիս այսպիսի յարդոյ Պաշտաման :
 Պատիւ անձին համարիմ լինել բազում յարդանօք ,

Տէր .

Ցոյժ հնազանդ , և կարի խոնարհ ծառայ ձեր
 Ո՞ւիլեմ Ո՞ւիկրէմ :

Թիւ 31. Վերին - Համրէյ - փողոց .

Ապրիլ 8-Երորդ 1816 .

Աղեքսանդրի Ռաֆայէլեան Ասպետի .

25. Մեծ Ռաքոսէլ փողոց :

Պլումարի :

Permission to embark in the royal Packet.

Harwich 7. Octo. 1815

Sir

You may receive on Board His Majesty's Packet under your Command Mr. John Simon

The Whole L. 2. 14. 6

Steeven Harrison
Agent.

To Capt. Bridge

Commander of His Majesty's Packet.
Prince of Orange.

A Letter.

Dear Brother,

15th October, 1799.

It is a most painful task for man to communicate his own misfortunes. I yesterday lost my most loving wife; and, my only surviving child, whose death too I soon expect, now mourns in vain for his tender mother. You too, and all our relations and friends, are deprived of a faithful friend.

To live under my misfortunes, requires a power something more than human. Oh, brother! I have lost one of the sweetest, the loveliest of partners! - and, I fear, with her, my happiness! I should have thought it kind, indeed, if Divine Providence had so ordained it, that, as we have shared the vicissitudes of life together, we might have tasted death at the same time: then I should have quitted this life of trouble and disappointment with

Հրաման անցից արքունի նաւակաւ :

Հարսլէ 7. Հոկտ. 1815.

ՏԵՐ,

Արող էք ընդունել՝ ի թղթատար նաւակաւ իւրումն Առքայական Մեծութեան ընդ ձերով կառավարութեամբ զՊարոն Յովհաննէս Սիմոնեան :

Բովանդակն 2 (լիրէ ստերլին) 14 (շելլն) 6 (փէնի):

Ստեփաննոս Համբարձուն
Գործակալ:

Առ նաւագետն ՊրիՃ

Հրամանատար թղթատար նաւու
իւրումն Առքայական Մեծութեան
(կոչեցեալ) Խըսան Հորանդիոյ :

Կամակ ողջունի :

Ալրէլի եղբայր,

15. Հոկտեմբեր, 1799.

Դաշակ է կարի իմն անախորժ մարդոյ՝ ծանուցանել զաղէաս անձին : Եօթէկ կորուսի զկինն իմ՝ սիրելի : և միակ մանուկն իմ կենդանի՝ որոյ մահուան ակնկալեալ մնամ՝ ընդհուպ, վայրապար սուդ առնու այժմ՝ ի վերայ խանդակաթ մօր իւրոյ : Դու, և ամենայն ծանօթք մեր և բարեկամք զկեցայք յայժ՝ ի հաւատարիմ բարեկամք անտի : Խեանքն իմ՝ ընդ աղէտիւքս ոքտա ունին գերադոյն իմն զօրութեան քան զմարդոյ : Ո՞ւ եղբայր, կորուսի զբազզը և զսիրելի ընկեր : գուցէ ընդ նմա և զերջանկութիւն անձին : Այո՝ սիրելի էր ինձ՝ եթէ այնպէս էր կարգեալ Աֆային Տեսչութեան, զի որպէս հաղորդ գտաք՝ ի միասին կենացս վիճակի, նոյնպէս հնար ընկեր մեզ՝ ի միասին ճաշակել զմահ՝ յայնժամ՝ լքանէի զայս կենցաղ վասաց և տառապանաց

a smile, just as my lovely angel did. The sweet innocence of her life, her calm resignation to death, and the last affectionate look she gave her dear, but almost distracted husband, may afford a momentary ray of comfort; but, alas! this must soon be eclipsed again by the darkest glooms of sorrow! Society can never profit more by my services. Life to me is now a mere bauble. - My social spirits are quite unhinged; and, I only live now for my sweet, but helpless orphan! for my parents, whose lives, may it please the Almighty to make long and happy; and for you, whom I cannot sufficiently esteem.

I am, dear brother,
Your unhappy, but ever affectionate,
Henry Vernon.

Mr Henry Vernon
N. 3. Keppel Street Russel Square.

London.

The answer.

Dear Brother,

Cottage, Stafford, 17th October, 1799.

I condole with you. You have lost a most dear and valuable partner; and I a much esteemed friend: but it is the will of the God of nature, that these mortal bodies be laid aside, before the soul is to enter into real life. This is rather an embryo state - a preparation for living. A man is not completely born until he be dead. Why then should we grieve that a new child is born among the immortals - a new member added to their happy society? We are spirits. That bodies should be lent us

Ժպտելով իմն՝ որպէս արար հրեշտակն իմ սիրելի ։
Քաղցր անմեղութիւն կենաց նորա, անխռով յանձնա-
ռութիւն մահու, և վերջին կաթոգին հայեցուած՝ զրբ
ետ նա իւրումն սիրելի, բայց վատագին առն, կարէին
թերես ընծայել վայրկեան մի զնշոյլ իմն քաջալերու-
թեան. բայց՝ աւաղ, պարտ էր նմաս վերստին խաւա-
րիլ մթադին ստուերաւ ցաւոց : Ընկերութեն չէ հնար
այլ ևս օգուտ ինչ գտանել 'ի ծառայութեանց անտի իւ
մոց : Կեանիքն են ինձ այժմ խաղալիկ իմն անշուշտ : Ըն-
կերական ոգիք անձին խախտեալ են գոզցես 'ի կայից
իւրեանց . և ես կեամ այժմ միայն վասն քաղցր՝ բայց
թշուառ որբոյս իմոյ, վասն ծնողաց իմոց՝ զորոց զիեանս
հաճեսցի Ամենական երկար և երջանիկ առնել. և վասն
քո՝ զոր չկարեմ ըստ բաւականին յարգել :

Եմ, Սիրելի Եղբայր,

•Բո թշուառ, բայց միշտ խանդակալժ
Հենրիկոս Վէրնօն :

Տեառն (կմՊարոն) Հենրիկոսի Վէրնօն
Թիւ. 3. Քէփփել վողոց, Որչսսէլքառակուսի,
Լոնդոն :

Պատասխանի նորա :

Սիրելի Եղբայր,

Գոգդէմ, ըսդէֆֆօրտ, 17. Հոկտեմբեր, 1799.

Յաւակից եմ ընդ քեզ. դու կորուսեր զսիրելի և ըզ-
ուատուական Ծակից, և ես զյարգոյ բարեկամ: Բայց
այդ է կամք Այն բնութեան՝ լքանիլ 'ի բաց մահկա-
նացու մարմնոցս, մինչեւ է մտեալ հօգւոյն 'ի ճշմարիտ
կեանս : Այս (կեանք) յաւէտ վիճակ իմն է սազմի, և
պատրաստութիւն կենաց : Ոչ ոք ծնանի կատարեալ,
մինչեւ է մեռեալ: Ըսդէ՛ր ապա ցաւիմք ընդ ծնունդ
նորոգ մանկանն 'ի մէջ անմահից, և ընդ յաւելուած
նորոյ անդամնց յերջանիկ դասսնոցա : Հոգի եմք մեք:

while they can afford us pleasure, assist us in acquiring knowledge, or doing good to our fellow creatures, is a kind and benevolent act of God. When they become unfit for these purposes, and afford us pain instead of pleasure, instead of an aid become an incumbrance, and answer none of the intentions for which they were given, it is equally kind and benevolent, that a way is provided by which we may get rid of them - Death is that way. We ourselves, in some cases, prudently choose a partial death. A mangled, painful limb, which cannot be restored, we willingly cut off. He who plucks out a tooth, parts with it freely, since the pain goes with it: and he who quits the whole body, parts at once with all the pains, and possibilities of pains and diseases, it was liable to, or capable of making him suffer.

Your late amiable wife and we, were invited abroad on a party of pleasure, which is to last for ever. Her carriage was first ready, and she is gone before us - We could not all conveniently start together; and why should you and I be grieved at this, since we are soon to follow, and know where to find her?

Adieu, my affectionate brother,
Your's,
John Vernon.

Պէտս ունիմք մարմնոց, յորժամ կարեն ընծայել մեզ
դիւրութիւն, օգնել 'ի սահնալ զծանօթութի, և առ
նել զբարիս ընկերաց. որ և է դործ քաղցր և մարդա
սէր խնամոցն Այ: Խսկ յորժամ ոչ են 'ի դէսլ վասն
այսոցիկ, և փոխանակ դիւրութեան՝ վեշտ ընծայեն,
և ընդ նպաստից՝ խափանումն, և են արտաքը վախճա
նին՝ յըյր սակս տուան, նոյնպէս քաղցր է և մարդա
սէր՝ անտեսութիւն ձնանապարհին՝ որով զերծանիմք 'ի
նոցանէ. և մասն է ձնանապարհն: Անք խսկ 'ի դիւր
ուածո ինչ իմաստութեամբ ընտրեմք զմահ ըստամասնեայ:
Զանդամ ինչ բրդգ զեալ, ցաւադին և անրուժելի՝ մը-
տագիւր կամիմք հասանել 'ի բաց: Որ հանե զիւր աւ
տամն, թողու յօժարակամ՝ 'ի մեկնիլ անդ ցաւոցն ընդ
նմա: Եւ որ լքանէ զողջոյն զմարմին, թողու ընդ նմա
միանդամայն զամենայն ցաւս, և զստառձառն ցաւոց և
հիւանդութեանց՝ յորս մարթ էր նմա անկանիլ, կամ
կարող էին չարչարել զնա:

Սերելի կին քո հանդուցեալ, և մեք հրաւիրեալ էաք
այլուր ըընկերութիւն ուրախութեան՝ որ մնայ յաւի
տեան: Կառք նորա կային պատրաստական, և նա յա
ռաջեաց քան զմեզ. չեր հնար ամենեցուն մեզ մեկնիլ
'ի միասին ըստ պատշաճի: Ազտ ընդէ՞ր ունիմք ցաւիլ
ընդ այն, որովհեան ընդհուպ ունիմք գնալ զկնի նո
րա, և գտանել զտեղի նորա:

Ո'զ լէր խանդակաթ եղբայր իմ:
Քովհաննէս Վէրնօն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Տ Ա Յ Ա :

	ԵՐԵՎԱՆ
Գիրք կուրսով Տառական	1 *
Գիրք կուրսով Տառական	1 *
Վահե	10 *
Բար	10 *
Յօր	12 *
Գոյական	13 *
Դաշտական	15 *
Աշտական	17 *
Բայ	19 *
Աշտական Բայի	29 *
Մայբայ	40 *
Կապադոքան	45 *
Հաղորդական	47 *
Մայմանին	48 *
Բայ	49 *
Կապադոքան	67 *
Ըստ Հայոց պատրիարքական	70 *
Հայոց պատրիարքական Անդաման	71 *
Հայոց պատրիարքական Բայի	95 *
Ըստ Հայոց պատրիարքական	105 *
Կըլուսական Անդաման Անդամ	145 *

